

SUPREME AUDIT INSTITUTION OF INDIA
लोकहितार्थ सत्यनिष्ठा
Dedicated to Truth in Public Interest

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ
ଓଡ଼ିଶାରେ ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସମେତ
ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନାର
କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସମୀକ୍ଷା
ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ
ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7 ବର୍ଷ 2026

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ
ଓଡ଼ିଶାରେ ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସମେତ
ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନାର
କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସମୀକ୍ଷା
ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ
ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 7 ବର୍ଷ 2026

ସୂଚୀପତ୍ର		
ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ବିଷୟବସ୍ତୁ	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
	ମୁଖବନ୍ଧ	vii
	କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ	ix
ଅଧ୍ୟାୟ - I	ଉପକ୍ରମ	
1.1	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର	1
1.2	ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା	2
1.3	ସମୀକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	3
1.4	ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ	3
1.5	ସମୀକ୍ଷା ପରିସର ଏବଂ ପଦ୍ଧତି	4
1.6	ପ୍ରାପ୍ତିସାକାର	6
ଅଧ୍ୟାୟ - II	ଆଇନଗତ ଡାଆ	
2.1	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆଇନଗତ ଆଧାର	7
2.2	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟି ବୋର୍ଡ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟିର ଗଠନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା	7
2.3	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା	7
2.4	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ	8
2.5	ପିଏମ୍‌ଜେକେକେଡ୍‌ଫାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିର ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା	8
2.6	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିର ହିସାବ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା	9
ଅଧ୍ୟାୟ - III	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସଂଗ୍ରହ	
3.1	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଗୁଡିକୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଜମା କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା	11
3.2	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ଗହ୍ନିଦା ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ	11
3.2.1	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସଙ୍କ୍ଷ ଆଦାୟ	11
3.2.2	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ବିଳମ୍ବିତ ଦେୟ ଉପରେ ସୁଧ ଆଦାୟ ନକରିବା	12
3.2.3	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ରେକର୍ଡରେ ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜମା ଏବଂ ସଂଗ୍ରହରେ ପାର୍ଥକ୍ୟର ଅସମାପନ	13
3.2.4	ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ପାଳନ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଅଣ/ ସଙ୍କ୍ଷ ଆଦାୟ	15
3.2.5	ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ତୋଳନ ଉପରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର କମ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ	17
3.2.6	ଖଣି ଅନୁମତି ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକ ବାଲି ଏବଂ ପଥର ଉତ୍ତୋଳନ ଉପରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର କମ୍ ଆଦାୟ	17
ଅଧ୍ୟାୟ - IV	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଯୋଜନା ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗତ ଆୟୋଜନ	
4.1	ଆକାଉଣ୍ଟି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ନିବେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ସୂଚନା ନଦେବା	19
4.2	ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକରିବା	19

ଅନୁକ୍ରମ	ବିଷୟବସ୍ତୁ	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
4.3	ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ, ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକ, ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ର ଚିହ୍ନଟର ତୁଟି	20
4.3.1	ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟରେ ବିଳମ୍ବ	20
4.3.2	ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କର ଚିହ୍ନଟକରଣ ନହେବା	21
4.3.3	ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ସ୍ଥାୟୀ ଜୀବିକା ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବୃତ୍ତିଦାନ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି ନକରିବା	21
4.3.4	ଖଣିକାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରର ପୁନର୍ବସତି ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ ନହେବା	22
4.3.5	ପ୍ରଭାବିତ ନଥିବା ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକୃତ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	22
4.3.6	ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ପାଣ୍ଠିର ଅସମାନ ଖର୍ଚ୍ଚ	23
4.3.7	ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ଥିବା ପ୍ରକୃତ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠିର ଅଯୋଗ୍ୟ ଆବେଦନ	25
4.3.8	ଚୁଷ୍ଟି ବୋର୍ଡ/ ଗ୍ରାମସଭା ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ବିନା ପ୍ରକୃତ ମଞ୍ଜୁରୀ	26
4.4	ଅନୁପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାଥମିକତା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭାବିତ ନଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରକୃତଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	27
ଅଧ୍ୟାୟ - V	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ପରିଚାଳନା	
5.1	ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ	29
5.2	ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଅବଶେଷ ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ ଫ୍ଲୋଜ୍ ସୁଧ ନମିଳିବା ଯୋଗୁଁ ସୁଧ କ୍ଷତି	31
5.3	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ/ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ	32
5.3.1	ଏମ୍‌ଜିଏନଆରଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ ଅତିରିକ୍ତ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ସ୍ଥାନାନ୍ତର	32
5.3.2	ବିବିଧ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ସ୍ଥାନାନ୍ତର	33
5.3.3	ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟୟ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	34
5.3.4	ଡାକ୍ତର ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ କୋଭିଡ୍-19 ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ଦେୟ	34
5.3.5	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ସରକାରୀ ଗାଡ଼ି କ୍ରୟରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	35
5.4	କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି (ଆଇଏ) ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ଏବଂ ସୁଧ ଫେରସ୍ତ ନକରିବା	36
5.4.1	ପ୍ରକୃତ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ପାଣ୍ଠି ଏବଂ ସେଥିରୁ ଅର୍ଜିତ ସୁଧ ଫେରସ୍ତ ନକରିବା	36
5.5	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ନଗଦ ପରିଚାଳନା	37
5.5.1	ବ୍ୟାଙ୍କ ବାଲାନ୍ସ ସହିତ 10.92 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ୟାସ୍ ବୁକ୍ ବାଲାନ୍ସର ଅସମାପନ	37
5.5.2	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ଡିଡିଓଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ 3.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ବାଲାନ୍ସର ଅସମାପନ	38

ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ବିଷୟବସ୍ତୁ	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
5.6	ସମାଜ ପଞ୍ଜିକରଣ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜିକରଣରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଆୟକର ଛାଡ଼ ନପାଇବା	38
5.7	କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ ନକରିବା	39
ଅଧ୍ୟାୟ - VI	ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ	
6.1	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟରୁ ଜିଏସ୍‌ଟି / ଆଇଟିର ଚିଡିଏସ୍ କଟା ନହେବା	41
6.2	ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କଠାରୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ ନହେବା	42
6.3	78 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ସେବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ	43
6.4	କାର୍ଯ୍ୟର ଅନିୟମିତ ବିଭାଜନ	44
6.5	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ	45
6.5.1	ରାଉରକେଲାରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ହକି ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ ନିର୍ମାଣ	46
6.5.2	ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁରକ୍ଷା ଉପକରଣ ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର କ୍ରୟ	47
6.5.3	ମଡେଲ୍ ଗ୍ରାମାଣ ଉଦ୍ୟାନ/ ବନ ବାଟିକା/ ଇକୋ-ରିଟ୍ରିଭ୍ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ	48
6.5.4	ସାର୍ବଜନୀନ ସାସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	50
6.5.4.1	ପଞ୍ଜିକୃତ ନଥିବା ଡାକ୍ତରଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତିରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	50
6.5.4.2	ରୋଗୀଙ୍କ ପରିଚ୍ଛାରିକାଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଦେୟ	51
6.5.4.3	ଡାକ୍ତରଖାନାଗୁଡ଼ିକରେ କୋଭିଡ-19 ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆଇସିୟୁ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଶଯ୍ୟା ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	52
6.5.5	ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିନରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ	53
6.5.5.1	ବିଦେଶରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ	54
6.5.5.2	ମାଗଣା ପୋଷାକ ଏବଂ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ	54
6.5.5.3	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଘରୋଇ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ	55
6.5.5.4	ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆସବାବ କ୍ରୟ	56
6.6	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ଅଧିନରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନରେ ଅନିୟମିତତା	58
6.6.1	ଗ୍ରାମାଣ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିରର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ	58
6.6.2	ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାରିଶ୍ରମିକ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରଠାରୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ	59
6.6.3	ଆଇସିୟୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ 2.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିରର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ	60
6.6.4	ଡିଜିଟାଲ୍ ମେଡିକାଲ ରେକର୍ଡ୍ ସିଷ୍ଟମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଅଯଥା ଖର୍ଚ୍ଚ	61
6.6.5	ଛାତ୍ରାବାସ ନିର୍ମାଣରେ ନିରର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ	62
6.6.6	ବାଳକ ଏବଂ ବାଳିକା ଛାତ୍ରାବାସ ନିର୍ମାଣରେ ନିରର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ	63
6.6.7	ଅବିବେଚନାମୂଳକ ଭାବରେ ହିଲଟେୟାର କ୍ରୟ ଯୋଗୁଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ଅବରୋଧ	63
6.6.8	ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ ପାଇଁ ଫଳହୀନ ଖର୍ଚ୍ଚ	64

ଅନୁକ୍ରମ	ବିଷୟବସ୍ତୁ	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
6.6.9	ଯାଜପୁରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମିଶନ ଶକ୍ତି କାଫେ ଏବଂ ମାର୍କେଟ୍ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ପାଇଁ ନିର୍ଦିଷ୍ଟ ଖର୍ଚ୍ଚ	67
6.6.10	ମହୁମାଛି ପାଳନ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଅଫିସ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ	67
6.6.11	ଅଳିଆ ସଂଗ୍ରହ ଯୁନିଟ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚ	70
6.6.12	ଜନଜାତିକ ପାଇଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଲୋନୀ ଅଧିନରେ ଘର ନିର୍ମାଣ ଛଅ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା	72
6.6.13	ଉଚ୍ଚ ଖୁଷ୍ଟ/ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ ଲାଇଟ୍ ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନହେବା	73
6.6.14	ଉପଯୁକ୍ତ ରେକର୍ଡ୍ ବିନା ଗୁରା ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ 2.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ	75
6.6.15	କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପ ନିର୍ମାଣରେ ନିର୍ଦିଷ୍ଟ ଖର୍ଚ୍ଚ	76
ଅଧ୍ୟାୟ - VII	ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ତଦାରଖ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାୟନ	
7.1	ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି ଦ୍ଵାରା ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ତଦାରଖ	77
7.2	ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ୍ (ବିଓବି) ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟି (ଇସି)ର ବୈଠକରେ ଅଭାବ	78
7.3	ବାର୍ଷିକ ହିସାବର ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ବିଳମ୍ବ	79
7.4	ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲରେ ସୂଚନାର ଅଭାବ	79
7.5	ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପତ୍ତି ପଞ୍ଜିକାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନହେବା	80
7.6	ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଯୁନିଟ୍ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ରେକର୍ଡ୍‌ର ଅଧିକାର ନରହିବା	81
ଅଧ୍ୟାୟ -VIII	ଉପସଂହାର ଏବଂ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ	
8.1	ଉପସଂହାର	83
8.2	ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ	90

ପରିଶିଷ୍ଟ		
ପରିଶିଷ୍ଟ-I	ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକର ସ୍କାନିଂ ଚାଲିକା	93
ପରିଶିଷ୍ଟ -II	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସଙ୍କ ଆଦାୟ	94
ପରିଶିଷ୍ଟ -III	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ବିଳମ୍ବ ଦେୟ ଉପରେ ସୁଧ ଲାଗୁ ନହେବା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି	95
ପରିଶିଷ୍ଟ -IV	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜମା ଏବଂ ଆଦାୟରେ ଥିବା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ଅସମାନତା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି	97
ପରିଶିଷ୍ଟ -IV (କ)	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ସନ୍ଦେହଜନକ ଜମା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି	99
ପରିଶିଷ୍ଟ -IV (ଖ)	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସନ୍ଦେହଜନକ ସଙ୍କ ଜମା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି	103
ପରିଶିଷ୍ଟ -V	ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ପାଳନ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଅଣ/ ସଙ୍କ ଆଦାୟ	104
ପରିଶିଷ୍ଟ -VI	ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ତୋଳନ ଉପରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର କମ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି	105
ପରିଶିଷ୍ଟ -VII	ଖଣି ଅନୁମତି ଅଧିନରେ ଅଧିକ ବାଲି ଏବଂ ପଥର ଉତ୍ତୋଳନ ଉପରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସଙ୍କ ଆଦାୟ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି	106
ପରିଶିଷ୍ଟ -VIII	2015-24 ମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା	108
ପରିଶିଷ୍ଟ -IX	କେନ୍ଦୁଝରର ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅତିରିକ୍ତ ମଞ୍ଜୁରୀ	109
ପରିଶିଷ୍ଟ -X	ଫେଲ୍ଡ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ଗ୍ରହଣ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ କ୍ଷତି ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ	110
ପରିଶିଷ୍ଟ -XI	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାରେ ନିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଦରମା ପାଇଥିବା ଏମ୍‌ବି‌ବି‌ଏସ୍/ ଦତ୍ତ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ବିବରଣୀ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି	111
ଶବ୍ଦକୋଷ	ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଶବ୍ଦକୋଷ	113

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 151 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ଅବଧି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ‘ଓଡ଼ିଶାରେ ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସମେତ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ’ର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସମୀକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳାଫଳ ରହିଛି ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ ନଜରକୁ ଆସିଥିବା ଉଦାହରଣ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ 2023-24 ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଉଦାହରଣଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

ଅନୁବାଦିତ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବ ।

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସାରାଂଶ

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଆଇନ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (ବିଧାନ ବିଭାଗ), ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ (ବିକାଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍) ଅଧିନିୟମ, 1957 (ଜାନୁଆରୀ 2015 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ) କୁ ସଂଶୋଧନ (27 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) କରି ଏକ ନୂତନ ଧାରା 9ଟି ପ୍ରଚଳନ କରିଥିଲା ଯାହା ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକର ଲୋକ ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଭ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍) ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା। ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣି ଜିଲ୍ଲାରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଣ-ଲାଭକାରୀ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ, ଯାହା ଲୁହା, ମାଙ୍ଗାନିଜ୍, କୋଇଲା, ଲିଗ୍ନାଇଟ୍, ବକ୍ସାଇଟ୍ ଏବଂ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଭଳି ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ। ଖଣି ଲିଜଧାରୀମାନେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଟି)ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଜମା କରନ୍ତି, 12 ଜାନୁଆରୀ 2015 ପରେ ନିର୍ଲାମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଲିଜ୍ ପାଇଁ ରୟାଲଟିର 10 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲିଜ୍ ପାଇଁ 30 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଦାନ କରଥାନ୍ତି। ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ନିର୍ଲାମ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ପାଇଁ ରୟାଲଟିର 10 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ନିର୍ଲାମ ହୋଇନଥିବା ମାମଲା ପାଇଁ ରୟାଲଟିର 30 ପ୍ରତିଶତ ଦେୟ ଦିଆଯିବ। ଉପରୋକ୍ତ ସଂଶୋଧନ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଓ) ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଗଠନ, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନିୟମ, 2015 ଗଠନ (18 ଅଗଷ୍ଟ 2015) କରିଥିଲେ। ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଖଣି ସମନ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015) ଭାରତ ସରକାର ଦ୍ଵାରା ଅଧିସୂଚିତ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା (ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍)ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଜାନୁଆରୀ 2016 ରେ ଏହାକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହାକୁ ଫେବୃଆରୀ 2016 ଏବଂ 20 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 ରେ ଆହୁରି ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ପରିଚାଳନା ଟ୍ରଷ୍ଟକୁ ଅଧିକ୍ଷତାରେ ଜାନୁଆରୀ ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ 2016 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ 30 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଡିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ/ ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସାଂସ୍ଥାଗତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜାରି (ଅକ୍ଟୋବର 2017) କରିଥିଲେ। ସେହିପରି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ତଦାରଖ ପାଇଁ ପାଣ୍ଡି ପ୍ରବାହ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନକରଣ ଜାରି (ଅଗଷ୍ଟ 2020) କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକର ଭୂମିକା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ଵ, ଆର୍ଥିକ ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସିଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା। 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ଖଣି ଲିଜଧାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ବାବଦରେ 30 ଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମୋଟ୍ 26,602.66 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ 25,969.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା। ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ସୁଧ (1,772.66 କୋଟି ଟଙ୍କା) ସମେତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ 22,568.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 17,435 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 20,947.52 କୋଟି ଟଙ୍କା (92.80 ପ୍ରତିଶତ) ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା 10,092.53 କୋଟି ଟଙ୍କା (48.18 ପ୍ରତିଶତ) ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.1)

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂଯୋଜନ (ପିଆସ୍‌ସି) ବିଭାଗ ହେଉଛି ନୋଡାଲ୍ ଏଜେନ୍ସି ଯାହା ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସହିତ ସମନ୍ବିତ ସ୍ଥାପନ କରେ। ଖଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିଡିଏମ୍)/ ଖଣି ଅଧିକାରୀ (ଏମ୍‌ଓ) ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ଆଦାୟ ପାଇଁ ଦାୟୀ। ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ ଦେୟ ରକ୍ଷାଲବ୍ଧି ଦେୟ ସହିତ କରାଯିବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ ଦେୟ ପରିମାଣ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତିରେ ଏହାର ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଜମା କରାଯିବ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.2)

ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ/ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଲାଭନ ବିଭାଗ/ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଏଜେନ୍ସି (ଆଇଏ) ଯେପରିକି, ବ୍ଲକ୍ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ (ବିଡିଓ); କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ଇଇ); ସଡକ ଏବଂ କୋଠା (ଆରୁଆଣ୍ଡବି) ଡିଭିଜନ; ଇଇ, ଗ୍ରାମାଣ୍ଡ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ପରିମଳ (ଆରୁଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍) ଡିଭିଜନ; କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଡିଭିଜନ; ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ବିଭାଗୀୟ ବନ ଅଧିକାରୀ ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର 30 ଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ପ୍ରାୟ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ସ୍‌ର ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥିତିକୁ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗ ସଂକଳନ ଏବଂ ଅପଡେଟ୍ କରିଥାଏ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.2)

2015-16 ରୁ 2023-24 ଅବଧି ପାଇଁ ‘ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ଟ୍ରଷ୍ଟ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଟି)’ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସମେତ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା (ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ସ୍‌)ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ’ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସମୀକ୍ଷା (ପିଏ) ନିଆଯାଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସମୀକ୍ଷା ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ସ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ (ବିକାଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍) ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ, 2015 ଏବଂ ଏହାର ନିୟମ, ଓଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଫାଉଣ୍ଡେସନ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌) ନିୟମ, 2015 ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମାନଦଣ୍ଡ ଉପରେ ଆଧାର କରି କରାଯାଇଥିଲା । ପିଏର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂସ୍ଥାଗତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠି ପରିଚ୍ଛଳନା, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ ଅଂଶଦାନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହର ପ୍ରଣାଳୀ, ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ସ୍‌ର ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ତଦାରଖ ପ୍ରଣାଳୀର ସମୀକ୍ଷା କରିବା । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ସ୍‌ର ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାର ପ୍ରଭାବଶାଳୀତା ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଆଇଏ ସହିତ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗର ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ଡେକାନାଲ, ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ନବରଙ୍ଗପୁର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଛଅଟି ଚୟନିତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସହିତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ ପାଣ୍ଠିରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଚୟନିତ ପ୍ରକଳ୍ପ/ ସମ୍ପର୍କର ମିଳିତ ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ (ଜେପିଭି) କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.3, 1.4 ଏବଂ 1.5)

ଆଇନଗତ ଢାଞ୍ଚା

ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍ ଅଧିନିୟମ 1957 ର ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ଧାରା 9ଖ ର ପ୍ରଚଳନ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଓ) ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଗଠନ, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଫାଉଣ୍ଡେସନ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌) ନିୟମ, 2015 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ (18 ଅଗଷ୍ଟ 2015) । ଏହି ନିୟମଗୁଡ଼ିକରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ୍ (ବିଓଟି), କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟି (ଇସି), ଟ୍ରଷ୍ଟ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ, କାର୍ଯ୍ୟ, ଖର୍ଚ୍ଚ, ହିସାବ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦିର ଗଠନ ସମନ୍ବିତ୍ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ୍ (ବିଓଟି) ରେ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗୀୟ କମିଶନର କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ଗଠିତ ହେବା ଉଚିତ, ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଏବଂ ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣି, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ, ଗ୍ରାମାଣ୍ଡ ବିକାଶ, ପୂର୍ବ, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ବିକାଶ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଏବଂ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗର ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନେ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ, ଲୋକସଭା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା (ଓଏଲ୍‌ଏ)ର ସଦସ୍ୟ ଯାହାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରେ କୌଣସି ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ରିହାତି ଅବସ୍ଥିତ, ସେ ପଦାଧିକାରୀ ଭାବରେ ସଦସ୍ୟ ହେବେ । ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ପିଆର୍‌ଆଇ) କିମ୍ବା ସହରାଞ୍ଚଳ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା (ୟୁଏଲ୍‌ବି)ର ତିନି ଜଣରୁ ଅଧିକ ସଦସ୍ୟ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ କୌଣସି ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ସମ୍ପଦ

ଅବସ୍ଥିତି, ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ସରକାର ମନୋନୀତ କରିବେ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ପିଡି), ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମାଣ ବିକାଶ ସଂସ୍ଥା (ଡିଆରଡିଏ) କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଟ୍ରଷ୍ଟର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ (ସିଇଓ) ହେବେ ।

ଟ୍ରଷ୍ଟ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଅନୁମୋଦନ କରିବାର କ୍ଷମତା ବିଓଟି ପାଖରେ ଥିଲା । ବୋର୍ଡ ମୁଖ୍ୟ/ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ସହିତ ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଆବଶ୍ୟକ ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବ । ବୋର୍ଡ ଏକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଅତି କମ୍ରେ ଦୁଇଥର ବୈଠକ କରିବାର ଥିଲା ।

ଟ୍ରଷ୍ଟର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟି (ଇସି)ରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ଗ୍ରାମାଣ ବିକାଶ, ପୂର୍ବ, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ଏବଂ ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗର ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନେ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ରହିବେ; ଏବଂ ପିଡି, ଡିଆରଡିଏ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଟ୍ରଷ୍ଟର ସିଇଓ ଭାବରେ ରହିବେ ।

ଟ୍ରଷ୍ଟର ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିଚାଳନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ତଦାରଖ ପାଇଁ ଇସି ଦାୟୀ ଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ, ପ୍ରକଳ୍ପ ତଦାରଖ, ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି, ବଜେଟ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । ଇସି ପ୍ରତି ତ୍ରୈମାସିକରେ ଅତି କମ୍ରେ ଥରେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଅଧିକ ଥର ବୈଠକ କରିବେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1 ଏବଂ 2.2)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସଂଗ୍ରହ

ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳରୁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଖଣି ସର୍କଲ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଗରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ତଦାରଖରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ହାରର ଭୁଲ ପ୍ରୟୋଗ, ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରୟାଲଟି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପରେ ଅଂଶଦାନର ପୁନଃମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାରେ ବିଫଳତା, ଏବଂ ବିଳମ୍ବିତ ଦେୟ ଉପରେ ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସୁଧ ଆଦାୟ ନକରିବା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସଂଗ୍ରହରେ ଯଥେଷ୍ଟ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସମ୍ପୃକ୍ତ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟର ସମାକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବକୁ ସୂଚିତ କରିଥିଲା । ଏହା ସହିତ, ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଅନୁକୃତ ଉତ୍ପାଦନ ମାମଲାରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଭୁଲ ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଏହି ଅଭାବକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1 ଏବଂ 3.2)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଯୋଜନା ଏବଂ ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଅଗଷ୍ଟ 2015 ଠାରୁ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ, ଓଡିଶା ସରକାର (ଜିଓଓ) ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କିତ ଆକାଉଣ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସୂଚିତ କରି ନଥିଲେ । ସେହିପରି, ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଅତିରିକ୍ତ ପାଣ୍ଟିର ନିବେଶ ପାଇଁ କୌଣସି ନିବେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.1)

ଯଦିଓ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲା, ତାହା ସୁଧ ସହିତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ ଥିଲା, ଏବଂ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ 20,947.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର 17,435 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ଏବଂ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.2)

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ, କେବଳ ଦୁଇଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯଥା କେନ୍ଦ୍ରରେ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଓଡ଼ିଶା ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସେକ୍ଟର (ଓଆରଏସ୍‌ସି) ସହାୟତାରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ତାଲିକାକୁ ଅପଡେଟ୍ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି ହେବା ତାରିଖଠାରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 61 ଏବଂ 62 ମାସ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.3.1)

ଯାଜପୁର ବ୍ୟତୀତ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ପୁନଃସ୍ଥାପନ କିମ୍ବା ପୁନର୍ବିଧି ହେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିନଥିଲେ। 2015-16 ରୁ 2023-24 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ 20,795.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ସୁଧ ପାଇଁ 1,772.66 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ବୃତ୍ତିଦାନ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି କରିନଥିଲେ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.3.2 ଏବଂ 4.3.3)

କେନ୍ଦ୍ରରେ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଦୁଇଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ 17,926.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର 9,739 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, 976 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 983.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ 488 ଟି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ଏବଂ 96 ଟି ପରୋକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.3.5)

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ପାଣ୍ଠିର ଅସମାନ ଆବଣ୍ଟନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା। ଯାଜପୁରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା 1,164.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ 507.02 କୋଟି ଟଙ୍କା (43.54 ପ୍ରତିଶତ) ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା 40 ପ୍ରତିଶତ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, କେନ୍ଦ୍ରରେ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ, ଯଦିଓ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ମଞ୍ଜୁର ପରିମାଣ 40 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ଥିଲା, ମଞ୍ଜୁର ପରିମାଣର ଯଥାକ୍ରମେ 30.67 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 22.67 ପ୍ରତିଶତକୁ “ସାଧାରଣ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ” ବର୍ଗରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ କିମ୍ବା ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ପରିଭାଷିତ ହୋଇନାହିଁ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.3.6)

2015-24 ଅବଧିରେ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ 9,733.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର 3,269 ଟି ମଞ୍ଜୁରାପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ 757 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (23 ପ୍ରତିଶତ) ଇସି/ ବିଓଟିର ଅନୁମୋଦନ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା। 24 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପରେ ବିଓଟି ଦ୍ୱାରା 329.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମଞ୍ଜୁରା ମୂଲ୍ୟ ସହିତ 170 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମଞ୍ଜୁରା ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 164.82 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମଞ୍ଜୁରା ମୂଲ୍ୟ ସହିତ 44 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଛଅ ମାସ ପରେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା। ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ, ବିନା ଅନୁମୋଦନରେ 102.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମଞ୍ଜୁରା ଦିଆଯାଇଥିଲା। ସେହିପରି, ସମ୍ପୃକ୍ତ ପଞ୍ଚାୟତର ଗ୍ରାମସଭାର ଅନୁମୋଦନ ପରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା 620 ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବିରଜ ନକରି ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ 26 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 4.3.8)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ପରିଚାଳନା

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ଡ଼େଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ 2015-2024 ମଧ୍ୟରେ ଅତିରିକ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ ଫ୍ଲୋକ୍ସ ଡିପୋଜିଟ୍ / ଅଟୋ ସିପ୍ ଆକାରରେ ବାଛି ନଥିଲେ ଯାହା ପାଇଁ

୨.୪୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦ୍ରରେ ସ୍ଥାୟୀ ଜମାରେ ପାଣ୍ଠି ନିବେଶ କରିନଥିଲା । ଅବଳାପୂର୍ଣ୍ଣ ନିବେଶ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁଁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦ୍ରରେ ୮୪.୫୧ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ ୫.୨)

ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ମହଣାଳୟର ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ, ଋଜିରି ଆଶାୟାମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ୧୭୧.୭୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ ୫.୩.୧)

୧.୦୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଣ୍ଠିରୁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ପିଏ, ଆଇଟିଡିଏ ଦ୍ଵାରା ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ବିଭିନ୍ନ ଜିନିଷ ଯେପରିକି ଯାନବାହନ ଭଡା, ବିଭିନ୍ନ ତଦାରଖ କର୍ମଚାରୀ ନିୟୋଜିତ କରି ତଦାରଖ ଶୁଳ୍କ, ଟେକ୍ସ ହାଉସ ଶୁଳ୍କ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଟିପିସିସିଓଏଲ୍‌କୁ ପିଓଏଲ୍ ଶୁଳ୍କ ଯୋଗାଣ, ଆଦିବାସୀ ନୃତ୍ୟ ଦଳ ପାଇଁ ମୃଦଙ୍ଗ ବାଜା, ଖଞ୍ଜଣା, ଧଳା ଗାମୁଛା ଯୋଗାଣ, ଜିଆଇ ଡ୍ରେଲ୍ଲିଂ ତାର ଜାଲ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଯୋଜନା ପାଇଁ ପୂର୍ବ ବିଲ୍ ଉପରେ ସିଜିଏସ୍‌ଟି, ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ଆଇଟି ଜମା ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ ୫.୩.୨)

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ମୋଟ ୯୯.୮୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରୁ ୨୫.୦୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାମ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, ଯେପରିକି ପୋଲିସ୍ ଡେଟ୍ରୋଲିଂ ପାଇଁ ଯାନବାହନ ନିୟୋଜିତ କରିବା, ପୌରପାଳିକା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନବୀକରଣ, ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ବାସଭବନରେ ପାଠାଗାରର ନବୀକରଣ, ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଦେୟ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ ଇତ୍ୟାଦି ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ ୫.୩.୩)

ସିଏମ୍‌ଆର୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ୬୨ ଜଣ ତାହର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିୟମିତ / ଆଉଟସୋର୍ସିଂ ତାହରା କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ କୋଭିଡ୍ ତାହରଖାନାକୁ କୋଭିଡ୍ ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ବାବଦରେ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ୨.୬୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ ୫.୩.୪)

ଯାଜପୁରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ୧୬.୫୬ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଗାଡି କିଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ ୪.୬୩ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ୨୫ ଟି ଡେଟ୍ରୋଲିଂ ଗାଡି କ୍ରୟ ପାଇଁ ରାଉରକେଲାର ଆରକ୍ଷା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକୁ ବିନା ସୁଧରେ ୨୨.୫୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପୁନଃ ଜମା କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ ୫.୩.୫)

ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଏଜେନ୍ଡିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ୪୭୦.୨୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଏଥିରୁ ପ୍ରାୟ ସୁଧ ପରିମାଣ ୨୬.୫୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରାଇ ନଥିଲେ । ଡେପୁଟିମ୍ୟାନିଷ୍ଟ୍ରର ଏବଂ ମ୍ୟୁରଭିଜର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଏଜେନ୍ଡିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ୮୭ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସୁଧ ରାଶି ଫେରସ୍ତ କରିନଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ ୫.୪.୧)

ସମସ୍ତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କାନୁଆରୀ-ଫେବୃୟାରୀ ୨୦୧୬ ମସିହାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସୋସାଇଟି ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିନିୟମ, ୧୮୬୦ ଅଧିନରେ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୧୯ ରୁ ମଇ ୨୦୨୦ ମସିହାରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ତିନି ବର୍ଷ ଦଶ ମାସରୁ ଋଷି ବର୍ଷ ପାଞ୍ଚ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ପରେ ଏବଂ ଟିକସ ଛାଡ ପାଇଁ ଆୟକର

କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ପଞ୍ଜିକରଣରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ, ଆୟକର ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ 52.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଚିଡିଏସ୍ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁଛେଦ 5.6)

ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ଯାଜପୁର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ, ମେସର୍ସ ଇଆଣ୍ଡ଼ସ୍ତ୍ରାଇ ଏଲ୍‌ଏଲ୍‌ପି, ଯୋଜନା ଏବଂ ତଦାରଖ ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶଦାତା ଭାବରେ ନିଯୋଜିତ ହୋଇଥିଲା । ମଇ 2017 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2024 ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2018 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଜେନ୍ସିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦେୟରୁ କେନ୍ଦୁଝର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ 75.77 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁରରେ 13.81 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏଜେନ୍ସିକୁ ବୃତ୍ତିଗତ ଫି ପ୍ରଦାନ ଉପରେ ଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ଆଇଟିର ଚିଡିଏସ୍ କଟାଯାଇ ନଥିଲା ।

(ଅନୁଛେଦ 6.1)

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ ସତ୍ତ୍ୱେ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କଠାରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 74.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 3.47 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ କରିନଥିଲେ ।

(ଅନୁଛେଦ 6.2)

ସରକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହୋଇନଥିବା ସେବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିବର୍ତ୍ତେ, କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ 1.5 ପ୍ରତିଶତରୁ 5 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ 78 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ସେବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

(ଅନୁଛେଦ 6.3)

ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ଏଜେନ୍ସି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ 6.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ପାଞ୍ଚଟି ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ 131 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଭକ୍ତ କରିଥିଲା, ଯାହା ଆକଳନ ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 1.86 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ 5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ଵାନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କୋଟେସନ୍ ଆହ୍ଵାନ କରି ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲା । ଡେଜ୍‌ନାଲର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଧିନରେ ଦୁଇଜଣ ବିଡିଓ ଟେଣ୍ଡର ବଦଳରେ ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ସହଜ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭକ୍ତ କରିଥିଲେ ।

(ଅନୁଛେଦ 6.4)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

20 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 ରେ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ସଂଶୋଧନ ଯୋଗୁଁ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼୍ଵାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧ କରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର, ଡେଜ୍‌ନାଲ, କେନ୍ଦୁଝର, ନବରଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ, 2018-19 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର / କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ 679.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର 317 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼୍ଵାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ମାନଦଣ୍ଡ ବାହାରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁଛେଦ 6.5)

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ହକି ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 136.77 ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନିୟମିତ ଥିଲା କାରଣ ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼୍ଵାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ଆସୁନାହିଁ ।

(ଅନୁଛେଦ 6.5.1)

ଶିକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପିପିଇ କିଟ୍ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ଵାରା 18.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଖଣି ଏବଂ ଘରୋଇ/ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସଙ୍ଘଠନର ମାଲିକାନା ଥିବା ଶିକ୍ଷାରେ ନିୟୋଜିତ 44,120 ଜଣ କର୍ମୀ/ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ପିପିଇ କିଟ୍ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 59.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.5.2)

ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା

“ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ” ଏବଂ “ଜୀବିକା” ଅନ୍ତର୍ଗତ “ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରାମାଣ ପାର୍କ/ ଗ୍ରାମ ଉଦ୍ୟାନ ପାର୍କ / ବନ ବାଟିକା/ ଇକୋ ରିଟ୍ରିଟ୍ ସେକ୍ଟର ନିର୍ମାଣ” ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ 126 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (ଯାନପୁର-52+ କେନ୍ଦୁଝର-74) ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାନପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝରରେ 51.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅଚଳ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିଲା । ଯେହେତୁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପରିଭାଷିତ କୌଣସି ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ପଡ଼ି ନଥିଲା, ତେଣୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.5.3)

ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସେବା

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ‘ମୋବାଇଲ୍ ମେଡିକାଲ ଭ୍ୟାନ୍ (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଭି) ସେବା’ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । 15 ଟି ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଭି ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ଆହୁରି 25 କୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 78 ଜଣ ଏମ୍‌ଓ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲେ ଯେଉଁଥିରୁ 54 ଜଣ ଏମ୍‌ଓ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଚୁକ୍ତିନାମା ସର୍ତ୍ତାଭଳି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଏକେନ୍ସି 24 ଜଣ ଏମ୍‌ଓଙ୍କୁ ବୈଧ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବିନା ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଏମ୍‌ଓଙ୍କ ଦରମା ପାଇଁ 7.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲା ଯାହା ଅନିୟମିତ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.5.4.1)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ଅନ୍ତର୍ଗତ ରୋଗୀ ବିଭାଗ (ଆଇପିଡି) ରୋଗୀଙ୍କ ପରିଚ୍ଛାରକଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ 7.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 4.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଏବଂ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ରାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 3.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.5.4.2)

ଡିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ, କୋଭିଡ-19 ପ୍ରଭାବିତ ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଘରୋଇ ହସ୍ପିଟାଲଗୁଡ଼ିକୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ 145.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପିପିପି ମୋଡ୍‌ରେ ଘରୋଇ ହସ୍ପିଟାଲଗୁଡ଼ିକରେ ଶଯ୍ୟା ଭଡା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନଥିଲା, ଏହି ହସ୍ପିଟାଲଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ସଂରକ୍ଷିତ ଆସନ ପାଇଁ ଦେୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ 145.06 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.5.4.3)

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ମେସର୍ସ ଜୟ ପ୍ରକାଶ ହସ୍ପିଟାଲ୍ ଆଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ ସେକ୍ଟର ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ରାଉରକେଲାକୁ ଶଯ୍ୟା ଭଡା, ସତରଫ ପରାମର୍ଶ, ସତରଫ ଡାକ୍ତରୀ ଦେୟ, ଖାଦ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ 109.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ପରିଶାମ୍ପ ସ୍ଵରୂପ 98.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣଠାରୁ 10.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦେୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.5.4.3)

ଶିକ୍ଷା

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର କର୍ଟନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମାଷ୍ଟର ଅଫ୍ ପ୍ରଫେସନାଲ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ (ଖଣି) ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ 6.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ 2.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 3.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ନହୋଇ ରହିଥିଲା। ଏହା ସ୍ୱରୂପ ଡିଏ ଯେ ତୁରନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଏହି ପରିମାଣର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା। ନବମ ଏବଂ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀର ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ମାଗଣା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ ପୋଷାକ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ 14.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ 10.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଏବଂ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ଫାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 9.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୁସ୍ତି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା।

(ଅନୁଛେଦ 6.5.5.1 ଏବଂ 6.5.5.2)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର 30 ଜଣ ଦୁର୍ବଳ ଛାତ୍ରଙ୍କ ପାଇଁ ଘରୋଇ ଆବାସିକ ତାତ୍ତ୍ୱରୀ କୋଟିଂ ପାଇଁ ସିଇଏସ୍‌ଡିପି ସହିତ ଏମ୍‌ଓୟୁ ସାକ୍ଷର କରିଥିଲେ ଏବଂ 70.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଆକାଶ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍‌ର 40 ଜଣ ଛାତ୍ର ଏବଂ ଯାଜପୁର ରୋଡ୍‌ର କ୍ୟାରିଅର୍ ପଏଣ୍ଟର 367 ଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ 3.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେୟ ସହିତ ତାତ୍ତ୍ୱରୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିଲା (2022-24)। ମୋଟ 437 ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 6 ଜଣ ମେଡିକାଲ୍ କଲେଜରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ଅର୍ଜନ କରିପାରିଥିଲେ। ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଘରୋଇ କୋଟିଂ ସେକ୍ଟରଗୁଡ଼ିକରେ ତାତ୍ତ୍ୱରୀ କୋଟିଂ ପାଇଁ 4.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଶିକ୍ଷାଗତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଅନିୟମିତ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ଫାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଥିଲା।

(ଅନୁଛେଦ 6.5.5.3)

କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାର ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଓଏଭି ଏବଂ ଛାତ୍ରବାସ ପାଇଁ ଆସବାବ କ୍ରୟ ପାଇଁ ସାତଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର, ଡିଇଓ ମାଧ୍ୟମରେ ଓଡିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମକୁ 138.77 କୋଟି ଟଙ୍କା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ମଞ୍ଜୁର ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ନଭେମ୍ବର 2023 ସୁଦ୍ଧା 100.51 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୁସ୍ତି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 38.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିଲା। ଜେପିଭି ସମୟରେ ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଛାତ୍ରବାସଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆସବାବଗୁଡ଼ିକ ଶ୍ରେଣୀଗୁହରେ କୁଡ଼େଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା କାରଣ ଛାତ୍ରବାସଗୁଡ଼ିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା।

(ଅନୁଛେଦ 6.5.5.4)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଅନିୟମିତତା

ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2019 ମଧ୍ୟରେ 108 ଟି ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଓଡିଶା ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ନିଗମ (ଓଏମ୍ ବିଏଡିସି) ଅଧିନରେ 232.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ତିନୋଟି ମେଗା ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍) ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2021 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା। ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର 2017-18 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ସୁକିନ୍ଦା ବ୍ଲକ୍‌ରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ 3.58 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଛଅଟି ଗ୍ରାମୀଣ ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ (ଆରପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍) ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତକୁ ନେଇଥିଲା, ଯାହା 3.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା। ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ 1.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଗୁରୋଟି ଅଟଳ/ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବୋଲି ଜଣାପଡିଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ (ଜିପି)ଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା।

(ଅନୁଛେଦ 6.6.1)

ଜାନୁଆରୀ 2018 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ମଧ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ 98 ଜଣ ଡାକ୍ତର ଏବଂ ଦତ୍ତ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କୁ ମାସିକ 60,000 ଟଙ୍କାରୁ 1,50,00 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ସହିତ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଭିତ୍ତିରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 83 ଜଣ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କୁ ମାସିକ 1,00,000 ଟଙ୍କାରୁ 3,00,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ସହିତ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ହାରଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ 43.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦେୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.2)

କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ନବଜାତ ଇକ୍ସେନ୍‌ଡିଉ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୁନିଟ୍ (ଏନ୍‌ଆଇସିୟୁ) ଏବଂ ପିଡିଆଟ୍ରିକ୍ ଇକ୍ସେନ୍‌ଡିଉ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୁନିଟ୍ (ଡିଆଇସିୟୁ) ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉପକରଣ କ୍ରୟ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା 2.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଡାକ୍ତରୀ କର୍ମଚାରୀ / ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ ଅଚଳ ହୋଇପଡିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.3)

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ଡିଜିଟାଲ୍ ମେଡିକାଲ୍ ରେକର୍ଡ୍ (ଡିଏମ୍‌ଆର୍) ସିଷ୍ଟମ୍ କ୍ରୟ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା 1.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏବଂ ନିଷ୍ପ୍ରୟ ହୋଇ ରହିଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିରର୍ଥକ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.4)

କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମାନବସମ୍ବଳ ଏବଂ ଭିଡିଓମିର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ, ଓଡିଶା ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ 9.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଠଟି ଛାତ୍ରାବାସ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ 2.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆସବାବ କ୍ରୟ ଯୋଗୁଁ 11.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପ୍ରୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.5)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରରେ, ଯଥା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଛାତ୍ରାବାସ କୋଠା ହସ୍ତାନ୍ତର ନହେବା ଯୋଗୁଁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଭିଡିଓମି ନିଷ୍ପ୍ରୟ ପଡି ରହିଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ରହିବା ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ 4.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.6)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝରରେ ଅଯୌଜ୍ଞ କ୍ରୟ ଯୋଗୁଁ 5.68 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୟଝିଲ୍ ସହିତ 1,061 ଟି ମୋଟରଗଠିତ ହିଲ୍‌ରେୟାର, ଡିଏସ୍‌ଏସ୍‌ଓ, କେନ୍ଦୁଝର ଆଡାମ୍‌ନୁଡ୍ ରିହାବିଲିଟେସନ୍ ସେଣ୍ଟରରେ ଅଚଳ ହୋଇ ପଡି ରହିଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର 5.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.7)

ଦକ୍ଷିଣ ବିକାଶ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ତଥ୍ୟଗତ ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚ ନକରି ଏବଂ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର 2.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ଦେୟ ଦେଇଥିଲା । ସେହିପରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର, ଏମ୍‌ଓୟୁରେ 70 ପ୍ରତିଶତ ନିଯୁକ୍ତି ସର୍ତ୍ତାଭିଳାଷ ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରି ତିନୋଟି ତାଲିମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ 5.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, କାରଣ 618 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 235 ଜଣ (38 ପ୍ରତିଶତ) ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.8)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ଯାଜପୁର ରୋଡ଼ଠାରେ 6.39 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନିର୍ମିତ ଗୋଟିଏ ହୋଇସେଲ୍ ମାର୍କେଟ୍ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ମିଶନ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଅଚଳ ହୋଇ ପଡିରହିଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ ନିଷ୍ଫଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.9)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ଅଭାବ ଏବଂ ମହୁମାଛି ପାଳନ ତଦାରଖ ଅଭାବରୁ 12.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟରେ ମେଗା ମଧୁ ଗ୍ଷ (ମହୁ ଉତ୍ପାଦନ) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ 11.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ପରେ ମଧ୍ୟ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.10)

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଏବଂ କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇ ନଦେବା ଯୋଗୁଁ, ବୃକ୍ଷ ସ୍ତରରେ ଏବଂ ଜିପି ସ୍ତରରେ 1.61 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମସ୍ତ 19 ଟି ଆବର୍ଜନା ସଂଗ୍ରହ ଯୁନିଟ୍ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.11)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରର ସୁଜିୟା ବ୍ଲକ୍‌ରେ ମାଙ୍କଡ଼ିଆ ଜନଜାତିଙ୍କ ପାଇଁ ବସତି କଲୋନୀ ଅଧିନରେ 2.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ଛଅ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିରହିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.12)

ନିୟୋଜିତ ଏଜେନ୍ସି ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନକରିବା ଏବଂ ତୁଟି ଦାୟିତ୍ୱ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା 34 ଟି ହାଇ ମାଷ୍ଟ ଇନ୍ସ୍ଟିନେସନ୍ ସିଷ୍ଟମ (ଏର୍ବମ୍‌ଆଇଏସ୍) ମରାମତି ନକରିବା ଯୋଗୁଁ, 2.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର 34 ଟି ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏର୍ବମ୍‌ଆଇଏସ୍ ଉପରେ ଅଯଥା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ସେହିପରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ 2,320 ଟି ଷ୍ଟ୍ରକ୍ ଲାଇଟ୍/ ଏର୍ବମ୍‌ଆଇଏସ୍ ମଧ୍ୟରୁ 1,713 ଟି ଅଟଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଯାହାକୁ ତୁଟି ଦାୟିତ୍ୱ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସଂଶୋଧନ/ ମରାମତି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ 5.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅପରସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.13)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରର ଆଠଟି ପ୍ରକଳ୍ପରେ 10 ଲକ୍ଷ ଛଅ ମାସର ପୁରୁଣା ଋରା ଏବଂ 20 ଲକ୍ଷ 18 ମାସର ପୁରୁଣା ଋରା ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ 8.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ସଂଯୁକ୍ତ ରେକର୍ଡ଼, ଯେପରିକି ଋରା ବର୍ଷନ ପାଇଁ ରେକର୍ଡ଼ ଏବଂ ଜମି ବିବରଣୀ, ଠିକଣା, ସ୍ଥାନ ଏବଂ ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ ସୂଚିତ କରୁଥିବା ରେକର୍ଡ଼ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନକରିବା କାରଣରୁ ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.14)

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ, ପାଞ୍ଚଟି ଜିପିରେ ନିର୍ମିତ ଆଠଟି କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା, ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ଏବଂ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବିନା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପ୍ରସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 6.6.15)

ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ତଦାରଖ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସୂଚନାର ସୁଗମ ପ୍ରବାହ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ସମନ୍ୱୟ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରମୁଖ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜିଲ୍ଲାରେ ରାଜ୍ୟ ଡିଏମ୍‌ସ୍ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ପିଏମ୍‌ସ୍ ସହିତ ଗୋଟିଏ ସମନ୍ୱିତ ପିଏମ୍‌ସ୍ ଗଠନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପ୍ରମୁଖ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜିଲ୍ଲା ଯଥା ଅନୁଗୁଳ, ଯାଜପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଯୋଜନା ଏବଂ ତଦାରଖ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତି ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲଗୁଡ଼ିକୁ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଆଇଏସ୍ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 7.1)

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ, ବିଓଟି ବୈଠକରେ 07 ରୁ 12 (39 ରୁ 67 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ଇସି ବୈଠକରେ 11 ରୁ 36 (31 ରୁ 100 ପ୍ରତିଶତ) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭାବ ରହିଥିଲା। ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମିତ ଭାବରେ ବିଓଟି ଏବଂ ଇସି ବୈଠକ ନକରିବା, ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼୍‌ଭାଇର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବିଫଳ କରୁଥିବା ପ୍ରକଟଗୁଡ଼ିକର ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତୀ ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 7.2)

ବାର୍ଷିକ ସମୀକ୍ଷିତ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକରିବା ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ସମୟାନୁସାରେ ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରଭାବକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପସ୍ଥାପନ ନକରିବା, ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଅଂଶଦାରମାନଙ୍କୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବାଣ୍ଟିବାରେ ସଜ୍ଜତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ। ନମୁନା ନିଆଯାଇଥିବା କୌଣସି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲରେ, କାର୍ଯ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣନା, ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକର ନାମ, କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ଏବଂ ସମାପ୍ତି ସମେତ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଗ୍ରଗତି ବିବରଣୀ ସୂଚିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ସେହିପରି, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁର ଏବଂ ବଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥିବା ସହାୟତାର ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିଲା।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 7.3)

ନମୁନା ନିଆଯାଇଥିବା ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲାର ରେକର୍ଡରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଟଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପର୍କିତ ପଞ୍ଜିକାଗୁଡ଼ିକୁ ଆଇଏ କିମ୍ବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଟଗୁଡ଼ିକର ତଦାରଖ ଏବଂ ଅଣ-ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 7.5)

ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ:

ରାଜ୍ୟରେ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼୍‌ଭାଇକୁ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କରିବା ପାଇଁ; ସମାକ୍ଷା ସୁପାରିଶ କରେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କରିପାରନ୍ତି:

1. ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନରେ ପରିଚର୍ତ୍ତନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସମନ୍ୱୟକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା।
2. ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ସୌର ଉତ୍ସରୁ ଅନୁକୃତ ଉତ୍ତୋଳନର ତଦାରଖ ଚାଲି କରିବା।
3. ଲିଭିଧାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଦେୟ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ-ସମୟ ତଦାରଖ ଏବଂ ସମୟୋଚିତ ସଂଶୋଧନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ସହିତ i3MS ସିଷ୍ଟମରେ ସ୍ୱୟଂଶ୍ଚଳିତ ବୈଧତା ଏବଂ ସତର୍କତା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ସମନ୍ୱିତ କରିବା।
4. ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ସୁଧ ସହିତ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସମୟାନୁସାରେ ସଂଗ୍ରହ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
5. ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଚାଲିକାକୁ ଅପଡେଟ୍ କରିବା ପାଇଁ ଓଡିଶା ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଆର୍ଥିକସହାୟ ଫଣ୍ଡର ସହାୟତା ନେବା।
6. ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାମସଭା/ ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହାୟତାରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଚାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
7. ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ଯୋଜନା/ କାର୍ଯ୍ୟ/ ପ୍ରକଟ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକତା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା/ ଗ୍ରାମସଭାଗୁଡ଼ିକୁ ସାମିଲ କରିବା।

8. ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରୁଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କରିବା, ଯାହା ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସମୟୋଚିତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଉପଯୋଗକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ।
9. କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏକେନ୍ଟ୍ରିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ବାକି ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରସ୍ତ କରିବା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
10. କୋଡାଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ହିସାବର ଉପଯୁକ୍ତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକାରୀ ଏକେନ୍ଟ୍ରିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଏହା ଉପରେ ସଂଗୃହୀତ ସୁଧ ଫେରସ୍ତ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
11. ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ଵାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ/ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚର ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ଚଢ଼କ କରିବା, ତୁଚ୍ଚିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ଵ ସ୍ଥିର କରିବା ଏବଂ ଅଯୋଗ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରସ୍ତ କରିବା।
12. ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସମୟସୀମା ସମାପ୍ତି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗ ଏବଂ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
13. ଯଦି କୌଣସି ଅସୁବିଧା ଥାଏ, ତେବେ ତାହାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଦୂର କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ନିୟମିତ ତଦାରଖ କରିବା।
14. ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବଶାଳୀତା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ସହିତ, ତିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷିତ ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
15. ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ସୂର୍ଷ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟବହାର ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।

ଅଧ୍ୟାୟ-୧

ଉପକ୍ରମ

ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଭିତ୍ତିଭୂମି

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଆଇନ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (ବିଧାନ ବିଭାଗ), ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ (ବିକାଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍) ଅଧିନିୟମ, 1957 (12 ଜାନୁଆରୀ 2015 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ) କୁ ସଂଶୋଧନ (27 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) କରି ଏକ ନୂତନ ଧାରା 9B ପ୍ରଚଳନ କରିଥିଲା ଯାହା ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକର ଲୋକ ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଭ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍) ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା। ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣି ଜିଲ୍ଲାରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଣ-ଲାଭକାରୀ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ, ଯାହା ଲୁହା, ମାଙ୍ଗାନିଜ୍, କୋଇଲା, ଲିଗ୍‌ଲାଇଟ୍, ବକ୍ସାଇଟ୍ ଏବଂ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଭଳି ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣି ଲିଜ୍ ଧାରକଙ୍କୁ ରୟାଲଟି ସହିତ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିମାଣର ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଉଥିବା ଜିଲ୍ଲାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ ଦେବାକୁ ପଡୁଥିଲା।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଜାନୁଆରୀ ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ 2016 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ 30 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା।

ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା (ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍)

ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ବିକାଶ ପାଇଁ, ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ଏକ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଉଚିତ୍ ଯେଉଁଥିରେ ଜନତାଙ୍କର ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳର ସାମାଜିକ ଏବଂ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ବନିମ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ଅନୁରୂପ ଭାବରେ, ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ପାଣ୍ଟିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015) କରିଛନ୍ତି।

ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶମୂଳକ ଏବଂ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଖଣି ସମନ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିର ବ୍ୟବହାରରେ ସମନ୍ବିତ ସୁଗମ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା। ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ବିଦ୍ୟମାନ ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପରିପୂରକ କରିବା ପାଇଁ ଥିଲା। ଏହି ଯୋଜନା ଖଣି ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଲୋକଙ୍କ ପରିବେଶ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ସାମାଜିକ-ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଉପରେ ଖଣି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ ପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ଜମ୍ କରିବା/ ପ୍ରଶମିତ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟାସ କରିଥିଲା; ଏବଂ ଖଣି ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ସ୍ଥାୟୀ ଜୀବିକା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରୟାସ କରିଥିଲା।

1.1 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର

ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂଯୋଜନ (ପିଆସ୍‌ସି) ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, 2015-16 ରୁ 2023-24¹ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର 30 ଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଖଣି ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ 26,602.66 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ 25,969.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର

¹ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟିଗୁଡ଼ିକର ଆରମ୍ଭ ବର୍ଷରୁ 2023-24 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ।

କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ 15,817.56 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ କେବଳ 59.46 ପ୍ରତିଶତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଯେପରି ସାରଣୀ 1.1 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 1.1: 2015-24 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ସଂଗୃହ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ସଂଗୃହ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)	ସଂଗୃହୀତ ପାଣ୍ଠିରୁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ଶତକଡ଼ା	ସଂଗୃହୀତ ପାଣ୍ଠିରୁ ବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଠିର ଶତକଡ଼ା
A	B	C	D	E	F	G
1	2015-16	4,305.16*	2,512.00	485.84	58.35	11.29
2	2016-17					
3	2017-18					
4	2018-19	2,600.33	5,341.07	900.52	205.40	34.63
5	2019-20	3,079.28	2,120.46	2,068.75	68.86	67.18
6	2020-21	2,528.59	3,853.90	2,639.34	152.41	104.38
7	2021-22	5,393.97	3,411.62	2,968.91	63.25	55.04
8	2022-23	4,112.55	4,796.07	3,728.10	116.62	90.65
9	2023-24	4,582.78	3,934.75	3,026.10	85.86	66.03
	ମୋଟ	26,602.66	25,969.87	15,817.56	97.62	59.46

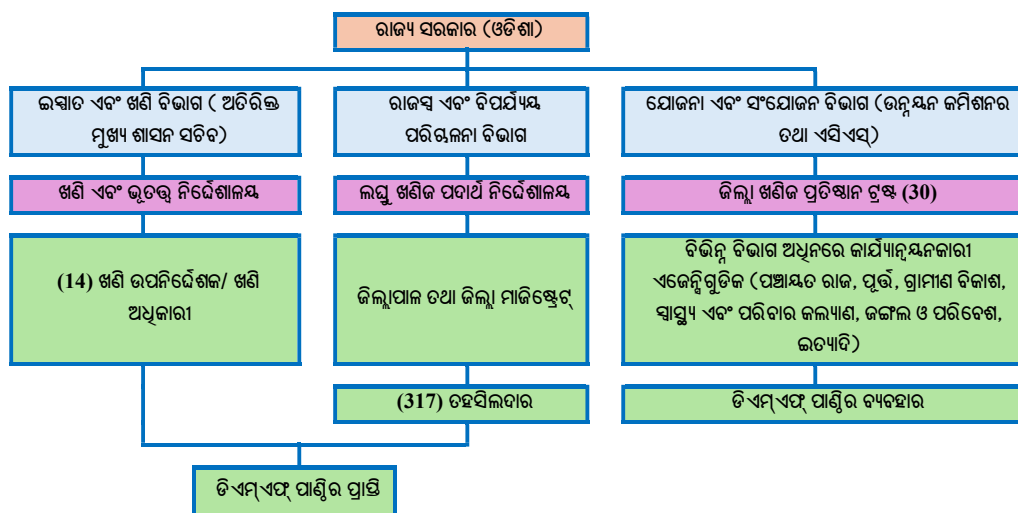
(ଉତ୍ସ: ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

* ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ ଏହି ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଷଭାରା ପାଣ୍ଠି ସଂଗୃହ ଏବଂ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିଲା ନାହିଁ

1.2 ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମନ୍ୱୟ ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଋର୍ଚ୍ଚ 1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଋର୍ଚ୍ଚ 1: ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଇସ୍ତାତ ଏବଂ ଖଣି (ଏସ୍‌ଆଣ୍ଡଏମ୍) ବିଭାଗ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରାପ୍ତିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ଋହିତା ଏବଂ ସଂଗୃହ ପାଇଁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସଂସ୍ଥା ଥିଲା। ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ 14 ଟି ଖଣି

ସର୍ବିକ୍ସ² (ଏମ୍‌ସି) କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା, ପ୍ରତ୍ୟେକର ନେତୃତ୍ୱ ଖଣି ଏବଂ ଭୂତତ୍ତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିଓଏମ୍‌ଜି)ଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଖଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିପିଏମ୍‌)/ ଖଣି ଅଧିକାରୀ (ଏମ୍‌ଓ) କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ। ଏଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ³ ବ୍ୟତୀତ ବାଲି, ପଥର, ପଥର ଉତ୍ପାଦ ଭଳି ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛନ୍ନା (ଆର୍‌ଆଣ୍ଡିଏମ୍) ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରାଯାଉଥିଲା, ଯାହା ଅଧିକାରୀ ଏକ ଲଘୁ ଖଣିଜ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ (ଡିଓଏମ୍‌ଏମ୍) ରାଜ୍ୟର 317 ଟି ତହସିଲରେ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଖଣି ଲିଜ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ 31 ଜାନୁଆରୀ 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା। 01 ଫେବୃଆରୀ 2023 ଠାରୁ, ସମସ୍ତ ଲଘୁ ଖଣିଜ ସେବାତ ଉତ୍ପାଦନକର⁴ ପଥର ଲିଜ୍ ପରିଚ୍ଛନ୍ନା ପାଇଁ ଆର୍‌ଆଣ୍ଡିଏମ୍ ବିଭାଗରୁ ଏସ୍‌ଆଣ୍ଡିଏମ୍ ବିଭାଗକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା।

ପାଣ୍ଠିର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା: ପିଆଣ୍ଡିଏମ୍ ବିଭାଗ ନୋଡାଲ ବିଭାଗ ଥିଲା ଯାହା ଅଧିକାରୀ ରାଜ୍ୟର 30 ଟି ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନେ ଡିଏମ୍‌ଏମ୍ ପାଣ୍ଠି ପରିଚ୍ଛନ୍ନା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଥିଲେ। ସମସ୍ତ ଡିଆରଡିଏର ପିଡିମାନଙ୍କୁ ଡିଏମ୍‌ଏମ୍ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସିଇଓ ଭାବରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା। ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ରାଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ/ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଡିଏମ୍‌ଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ଲାଇନ୍ ବିଭାଗ/ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏଜେନ୍ସି (ଇଏ) ଯେପରିକି, ବୁକ୍ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ (ବିଡିଓ); ରାସ୍ତା ଏବଂ କୋଠା (ଆର୍‌ଆଣ୍ଡିଏମ୍) ଡିଭିଜନ; ଗ୍ରାମୀଣ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ପରିମଳ (ଆର୍ ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଆଣ୍ଡିଏସ୍) ଡିଭିଜନ; ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ଏଜେନ୍ସି (ଆଇଟିଡିଏ); ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ପିଡି) ଜିଲ୍ଲାସ୍ତର; ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଯୋଜକ (ଡିପିସି); ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ (ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍); ବିଭାଗୀୟ ବନ ଅଧିକାରୀ (ଡିଏମ୍‌ଓ); ପୌରପାଳିକା; ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଜନସାମ୍ମ୍ୟ ଅଧିକାରୀ (ସିଡିଏମ୍‌ଆଣ୍ଡିଏମ୍‌ଓ), ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥିଲା।

1.3 ସମୀକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସମୀକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ଥିଲା:

- ଡିଏମ୍‌ଏମ୍ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ଗୁରୁତ୍ୱ ଏବଂ ରସିଦ୍ ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରଣାଳୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ଥିଲା କି ନାହିଁ।
- ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ରାଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଯୋଜନା ଏବଂ ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା କି ନାହିଁ।
- ଡିଏମ୍‌ଏମ୍ ପାଣ୍ଠି ପରିଚ୍ଛନ୍ନା ମିତବ୍ୟୟ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ଥିଲା କି ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଇଚ୍ଛିତ ଫଳାଫଳ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନାକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ।
- ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ତଦାରଖ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଥିଲା କି ନାହିଁ।

1.4 ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାପ୍ତ ମାନଦଣ୍ଡ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକର ମାନକ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା:

² (1) ଡିପିଏମ୍, ଯାଜପୁର, (2) ଡିପିଏମ୍, ଯୋଡା, (3) ଡିପିଏମ୍, କୋଇଡା, (4) ଡିପିଏମ୍, ରାଉରକେଲା, (5) ଡିପିଏମ୍, ସମଲପୁର, (6) ଡିପିଏମ୍, କୋରାପୁଟ, (7) ଡିପିଏମ୍, ତାଳଚେର, (8) ଏମ୍‌ଓ, ଫୁଲବାଣୀ, (9) ଡିପିଏମ୍, କେନ୍ଦୁଝର, (10) ଡିପିଏମ୍, କଟକ, (11) ଡିପିଏମ୍, ବ୍ରହ୍ମପୁର, (12) ଡିପିଏମ୍, ଭବାନୀପାଟଣା, (13) ଡିପିଏମ୍, ବଲାଙ୍ଗୀର ଏବଂ (14) ଡିପିଏମ୍, ବାରିପଦା

³ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଯେପରିକି ସାଜସଜ୍ଜା ପଥର, ସ୍ୱଚ୍ଛିକ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛିକ ପଥର ଇତ୍ୟାଦି ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ।

⁴ ସେବାତ ଉତ୍ପାଦନ ମୁଖ୍ୟତଃ ସରକାର-ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝାଏ, ଯେପରିକି ବାଲି, ପଥର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ ନଦୀ ଗର୍ଭ, ଯାହାକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ (ଯେପରିକି ଓଡିଶାରେ ତଦସିଲଦାର) ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଲିଜ୍ କିମ୍ବା ନିଲାମ କରନ୍ତି।

- ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, 2015 (ଜିଓଆଇ);
- ଏମ୍‌ଏମ୍‌ ଡିଆର ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ, 2015 (ଜିଓଆଇ);
- ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 (ଫେବୃୟାରୀ 2016 ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 2018 ରେ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିବା) (ଜିଓଓ);
- ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମ 1960 (ଜିଓଆଇ);
- ଓଡିଶା ଲଘୁ ଖଣିଜ ସାମଗ୍ରୀ ରିହାତି ନିୟମ, 2016 (ଜିଓଓ);
- ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ଅଂଶଦାନ) ନିୟମ, 2015 ଏବଂ ସଂଶୋଧନ 2021 (ଜିଓଆଇ);
- ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ପୁନର୍ବିସ୍ତାର ଏବଂ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ଅଧିନିୟମରେ ନିରାପେକ୍ଷ କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ସଙ୍କଳନ ଅଧିକାର (ଜିଓଆଇ), 2013 (ଆରଥାଣ୍ଡଆର ଅଧିନିୟମ) (ଜିଓଆଇ);
- ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାନଦଣ୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ମାନଦଣ୍ଡ;
- ଓଡିଶା ସାଧାରଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟମ (ଓଡିଏଫ୍‌ଆର), ଓଡିଶା ଟ୍ରେଡିଙ୍ଗ୍ କୋଡ୍ (ଓଡିସି), ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ ନିୟମ, ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ରୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ (ପିପିଜି) 2012, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ (ଏଫ୍‌ଡି) ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ (26 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା;
- କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ପରିପତ୍ର, ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ।

1.5 ସମୀକ୍ଷା ପରିସର ଏବଂ ପଦ୍ଧତି

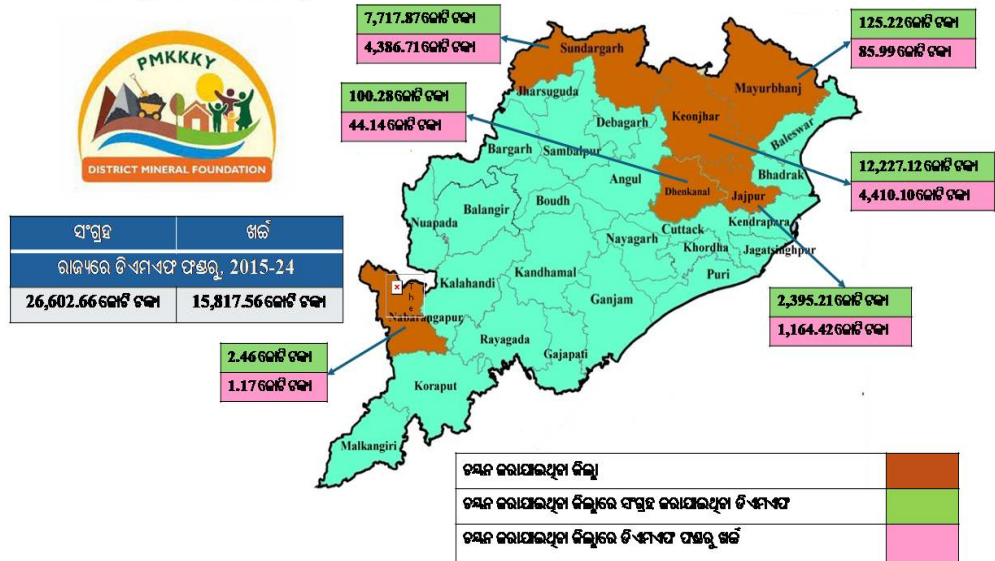
ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ସମୀକ୍ଷା 2015-16 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରୁ 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଧିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2024 ଏବଂ ମଇ 2025 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା। ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ ଅଂଶଦାନ ସହିତ ଖଣି ରାଜସ୍ଵର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ରହିଦା ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ, ଇସ୍ତାତ ଏବଂ ଖଣି (ଏସ୍‌ଆଣ୍ଡଏମ୍‌) ବିଭାଗ ହେଉଛି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସ୍ତରରେ ଡିଡିଏମ୍‌/ ଏମ୍‌ଓ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ କରୁଥିବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସଂସ୍ଥା। ତେଣୁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ ପାଣ୍ଟିର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ରହିଦା ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରାପ୍ତି ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ, ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ 14 ଟି ଡିଡିଏମ୍‌ ମଧ୍ୟରୁ ସାତଟି⁵ ଏବଂ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ 30 ଟି ଏମ୍‌ଓ ମଧ୍ୟରୁ ଛଅଟି⁶ ରେକର୍ଡ ନମୁନାଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଯୁନିଟଗୁଡ଼ିକୁ ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ ଆଧାରରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା।

ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଲ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ ପାଣ୍ଟିରୁ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ନମୁନାଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାପ୍ତି, ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚର ବିବରଣୀ ମାନଚିତ୍ର 1 ରେ ଦିଆଯାଇଛି।

⁵ (i) ଡିଡିଏମ୍‌, ଯାଜପୁର ରୋଡ୍; (ii) ଡିଡିଏମ୍‌, ବାରିପଦା; (iii) ଡିଡିଏମ୍‌, କେନ୍ଦୁଝର; (iv) ଡିଡିଏମ୍‌, କୋଇଡା; (v) ଡିଡିଏମ୍‌, ରାଉରକେଲା; (vi) ଡିଡିଏମ୍‌, ବାଲିକେର; ଏବଂ (vii) ଡିଡିଏମ୍‌, ଯୋଡା

⁶ (i) ଏମ୍‌ଓ (ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ), ବାରିପଦା, (ii) ଏମ୍‌ଓ (ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ), ବେଙ୍ଗାଳାଳ, (iii) ଏମ୍‌ଓ (ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ), ଯାଜପୁର ଟାଉନ, (iv) ଏମ୍‌ଓ (ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ), କେନ୍ଦୁଝର, (v) ଏମ୍‌ଓ (ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ), ନବରଙ୍ଗପୁର ଏବଂ (vi) ଏମ୍‌ଓ (ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ), ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ମାନଚିତ୍ର 1 : ଓଡ଼ିଶା ମାନଚିତ୍ର

ସେହିପରି, ଖର୍ଚ୍ଚର ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ, 30 ଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଛଅଟି⁷ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା- ତିନୋଟି ମାନବସ୍ଥ ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିବା ବର୍ଗରୁ ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲା, ନିମ୍ନ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥିବା ବର୍ଗରୁ ଗୋଟିଏ ଜିଲ୍ଲା - ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ଅନିୟମିତ ନମୁନା ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗୃହିତ ପରିମାଣ, ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ ଏବଂ ଜନଜାତି ଜନସଂଖ୍ୟା - କ୍ଷତି ପ୍ରାପ୍ତି ଆଧାରରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା। ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟର ଠକେଇ ଏବଂ ଅପବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକାଶିତ ରିପୋର୍ଟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ମଧ୍ୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରର ବର୍ଗରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଭାବରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା।

ଏହା ସହିତ, ନବରଙ୍ଗପୁର ଜିଲ୍ଲା ବ୍ୟତୀତ ମୋଟ 15 ଟି ବ୍ଲକ୍‌ରୁ⁸ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନମୁନା ଜିଲ୍ଲାରେ ତିନୋଟି ବ୍ଲକ୍‌କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ ଏହି ଜିଲ୍ଲାର କୌଣସି ବ୍ଲକ୍‌ରେ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା। ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରକୃତ ଥିବା ଦୁଇଟି ବ୍ଲକ୍; ଏବଂ ଅନିୟମିତ ନମୁନା ଚୟନ ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ଲକ୍‌କୁ ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରକୃତଗୁଡ଼ିକର ମିଳିତ ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ (ଜେପିଭି) ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ନମୁନା ଚୟନ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ଲକ୍‌ରେ ତିନିରୁ ପାଞ୍ଚଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, **ପରିଶିଷ୍ଟ-I** ରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଗଣଶିକ୍ଷା; ପୂର୍ବ, ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଏବଂ ପାନୀୟ ଜଳ; ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ; ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଅଧିନରେ 32 କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଯୁନିଟ୍‌ର ରେକର୍ଡ୍ ମଧ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା।

ସମାକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିରେ ଭୌତିକ ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜଡ୍ ରେକର୍ଡ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ, ଏବଂ ସମାକ୍ଷା ଦଳ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରକୃତ/ ସମ୍ପର୍କିତ ମିଳିତ ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ (ଜେପିଭି) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୋନୀତ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଧିନରେ 15 ରୁ 25 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତକାର ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ସମାକ୍ଷାର ଅଂଶ ଭାବରେ ମୋଟ 1,390 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସାକ୍ଷାତକାର ନିଆଯାଇଥିଲା।

⁷ ଡେଙ୍କାନାଳ, ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର, ମଧୁରଭଞ୍ଜ, ନବରଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼।

⁸ (i) ବାଲଗାଡ଼ି, (ii) ଯାଜପୁର, (iii) ସୁଜିନ୍ଦା ସଦର, (iv) ଚମ୍ପୁଆ, (v) ବାଁଗପାଳ, (vi) ହାଟଡିହି, (vii) ହେମଗିରି, (viii) ଲହୁଣୀପଡ଼ା, (ix) କୋଇଡା, (x) ପରଜଙ୍ଗ, (xi) ଭୂବନ, (xii) ଡେଙ୍କାନାଳ ସଦର, (xiii) କୁଶୁମା, (xiv) ରାଇରଙ୍ଗପୁର ଏବଂ (xv) ଯଶପୁର।

20 ଅଗଷ୍ଟ 2024 ରେ ଉନ୍ନୟନ କମିଶନର ତଥା ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବ (ଡିସି ତଥା ଏସିଏସ୍), ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗ, ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ଏକ ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ସମାକ୍ଷୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମାନଦଣ୍ଡ, ପରିସର ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । 22 ଜାନୁଆରୀ 2026 ରେ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ (ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗ, ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି ବିଭାଗ ଏବଂ ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପରିଚାଳନା ଟ୍ରଷ୍ଟ) ଏକ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ସମାକ୍ଷୀ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଅନୁପାଳନ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

1.6 ପ୍ରାପ୍ତିସାକାର

କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସମାକ୍ଷୀ ସମୟରେ ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଡିସି ତଥା ଏସିଏସ୍, ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗ; ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି ବିଭାଗ ଏବଂ ସମସ୍ତ ନମୁନାଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଯୁନିଟ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସହଯୋଗ ଏବଂ ସହାୟତାକୁ ସମାକ୍ଷୀ ସାକାର କରେ ।

ଅଧ୍ୟାୟ-II

ଆଇନଗତ ଡାଆ

2.1 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆଇନଗତ ଆଧାର

ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର ଅଧିନିୟମ 1957 ର ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ଧାରା 9B ର ପ୍ରଚଳନ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଓ) ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଗଠନ, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍) ନିୟମ, 2015 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ (18 ଅଗଷ୍ଟ 2015)। ଏହି ନିୟମଗୁଡ଼ିକରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ (ବିଓଟି), କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟି (ଇସି), ଟ୍ରଷ୍ଟ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ, କାର୍ଯ୍ୟ, ଖର୍ଚ୍ଚ, ହିସାବ ଏବଂ ସମାକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦିର ଗଠନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା।

2.2 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟିର ଗଠନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନାମରେ ପରିଚିତ ଏକ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ ଗଠନ କରାଯିବାର ଥିଲା। ଟ୍ରଷ୍ଟର ପରିଚାଳନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ବୋର୍ଡର ସାମଗ୍ରିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ତଦାରଖ ରହିବ। ଟ୍ରଷ୍ଟର ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବାର କ୍ଷମତା ଏହାର ଥିଲା। ବୋର୍ଡ ମାଷ୍ଟର/ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ସହିତ ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଆବଶ୍ୟକ ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବ। ବୋର୍ଡର ଏକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଅତି କମ୍‌ରେ ଦୁଇଥର ବୈଠକ ହେବାର ଥିଲା।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ (ବିଓଟି) ଏହି ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ହେବା ଉଚିତ; ଯଥା (i) ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ରାଜସ୍ଵ ବିଭାଗୀୟ କମିଶନର କିମ୍ବା ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଯିଏ ଏହାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବେ; (ii) ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଯଦି ସେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନୁହଁନ୍ତି; (iii) ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍; ଏବଂ (iv) ଇସ୍ପାତ ଏବଂ ଖଣି, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ, ଗ୍ରାମାଣ ବିକାଶ, ପୂର୍ବ, ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ବିକାଶ ଏବଂ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଏବଂ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିପାରୁଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗର ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ; (v) ଲୋକସଭା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା (ଓଏଲ୍‌ଏ)ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ଯାହାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳରେ କୌଣସି ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ରିହାତି ଅବସ୍ଥିତ, ସେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ବୋର୍ଡର ପଦାଧିକାରୀ ସଦସ୍ୟ ହେବେ; (vi) ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ପିଆର୍‌ଆଇ) କିମ୍ବା ସହରାଞ୍ଚଳ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା (ୟୁଏଲ୍‌ବି)ର ତିନି ଜଣ ସଦସ୍ୟ ନଥିବେ ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ରିହାତି ଅବସ୍ଥିତ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରୁ ସରକାର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ମନୋନୀତ କରିବେ। ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟତୀତ, ପ୍ରକୃତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ପିଡି), ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମାଣ ବିକାଶ ସଂସ୍ଥା (ଡିଆର୍‌ଡିଏ) କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଟ୍ରଷ୍ଟର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ (ସିଇଓ) ହେବେ।

ସେହିପରି, ଟ୍ରଷ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟି (ଇସି)ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଦସ୍ୟ ରହିବେ, ଯଥା: ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଯିଏ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ହେବେ; ଗ୍ରାମାଣ ବିକାଶ, ପୂର୍ବ, ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ଏବଂ ଇସ୍ପାତ ଓ ଖଣି ବିଭାଗର ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନେ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ; ଏବଂ ପିଡି, ଡିଆର୍‌ଡିଏ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଟ୍ରଷ୍ଟର ସିଇଓ ଭାବରେ ରହିବେ। ଟ୍ରଷ୍ଟର ଦୈନନ୍ଦିନ ପରିଚାଳନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ତଦାରଖ ପାଇଁ ଇସି ଦାୟୀ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସେଥିରେ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ, ପ୍ରକୃତ ତଦାରଖ, ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି, ବଜେଟ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା। ଇସି ପ୍ରତି ତ୍ରୈମାସିକରେ ଅତି କମ୍‌ରେ ଥରେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଅଧିକ ଥର ବୈଠକ କରିବେ।

2.3 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଖଣି ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଟି)ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଜମା କରିବେ, 12 ଜାନୁଆରୀ 2015 ପରେ ନିଲାମ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଲିଜ୍ ପାଇଁ ରୟାଲଟିର

10 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲିଜ୍ ପାଇଁ 30 ପ୍ରତିଶତ ଦେବେ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 10(A)(2)(c) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଲିଜ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଖଣି ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ବିଜ୍ଞପ୍ତି (25 ଜୁନ୍ 2021) ଅନୁଯାୟୀ, ରୟାଲଟିର 30 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ 28 ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ଠାରୁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇଥିଲା। ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ପାଇଁ ରୟାଲଟିର 10 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇନଥିବା ମାମଲା ପାଇଁ ରୟାଲଟିର 30 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା।

2.4 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ

ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 9(B) (ସଂଶୋଧିତ) ସହିତ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 9 ଏବଂ 18(1) ସହିତ ପଠିତ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କୁ ଜିଲ୍ଲାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଜମା କରିବାକୁ ଥିଲା, ଯେଉଁଠି ସରକାରଙ୍କୁ ରୟାଲଟି ଦେୟ ପଇଠ କରିବାକୁ ଥିଲା। ଲିଜ୍‌ଧାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 18(2) ଅନୁଯାୟୀ, ଦକ୍ଷ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଯଥା, ଖଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଖଣି ଅଧିକାରୀ, ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ/ ପୂର୍ବ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଜ୍‌ଧାରୀ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଦେୟ ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ଏକ ରେଜିଷ୍ଟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ପ୍ରାୟୁକ୍ତ ଥିଲେ। ପ୍ରତି ମାସ ଶେଷରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟିର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏହାର ମାସିକ ଏକତ୍ରୀକୃତ ବିବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦାୟୀ ଥିଲେ।

2.5 ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼୍‌ସିଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିର ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼୍‌ସିଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଅନୁପାଳନ କରି, ଜାନୁଆରୀ 2016, ଫେବୃଆରୀ 2016 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 ରେ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼୍‌ସିଲର ସାମଗ୍ରିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନରେ ଚାଲିକାଉଛୁ କରାଯାଇଛି:

- (କ) ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶମୂଳକ ଏବଂ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା, ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ବିଦ୍ୟମାନ ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପରିପୁରକ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିବା;
- (ଖ) ଖଣି ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଲୋକଙ୍କ ପରିବେଶ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଜୀବନଶୈଳୀ ଉପରେ ଖଣିର ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବକୁ ହ୍ରାସ / ପ୍ରଶମିତ କରିବା; ଏବଂ
- (ଗ) ଖଣି ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ସ୍ଥାୟୀ ଜୀବିକା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା।

ଖଣି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015) ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼୍‌ସିଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲବ୍ଧ ପାଣ୍ଟିକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାରର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ:

- ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ

ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼୍‌ସିଲ ପାଣ୍ଟିର ଅତି କମ୍‌ରେ 60 ପ୍ରତିଶତ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା, ଶିକ୍ଷା, ମହିଳା ଏବଂ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ, ବୟସ୍କ ଏବଂ ଅକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ, ଜୀବିକା ସହାୟତା ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ, ସ୍ଥାନୀୟ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଆୟ ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ପରିମଳ ଭଳି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେବାର ଥିଲା।

- ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ

ସେହିପରି, ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଲ ପାଣ୍ଠିର 40 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଥିଲା ଯେପରିକି: ରାସ୍ତା, ସେତୁ, ରେଳପଥ ଏବଂ ଜଳପଥ ପ୍ରକଳ୍ପ ଭଳି ଭୌତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୃଷ୍ଟି, ଜଳସେଚନର ବିକଳ୍ପ ଉତ୍ସ ବିକାଶ, ଉପଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ଜଳସେଚନ କୌଶଳ ଗ୍ରହଣ, ବିକଳ୍ପ ଶକ୍ତି ଉତ୍ସ (ସୂକ୍ଷ୍ମ ଜଳ ସମ୍ପେଦ) ଏବଂ ବର୍ଷାଜଳ ଅମଳ ପ୍ରଣାଳିର ବିକାଶ, ଉଦ୍ୟାନ ବିକାଶ, ସମନ୍ୱିତ କୃଷି ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ବନାକରଣ ଏବଂ ଜଳଭଣ୍ଡାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଖଣି ଜିଲ୍ଲାରେ ପରିବେଶଗତ ଗୁଣବତ୍ତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ମଧ୍ୟ ଏହି ବର୍ଷ ଅଧିନରେ ନିଆଯାଇପାରିବ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଭାରତ ସରକାର 15 ଜାନୁଆରୀ 2024 ଠାରୁ ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ସଂଶୋଧନ କରିଛନ୍ତି, ଯାହାକୁ 06 ମଇ 2025 ଠାରୁ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ (ସଂଶୋଧନ) ନିୟମ 2024 ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା।

ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ତରର ପରାମର୍ଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଲାଇନ୍ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ଯୋଜନା ଏବଂ ଆବେଦନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଅକ୍ଟୋବର 2017) 'ସଂସ୍ଥାଗତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା' ଜାରି କରିଥିଲେ। ସେହିପରି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ତଦାରଖ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରବାହ ଉପରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପରିପତ୍ର ଜାରି (ଅଗଷ୍ଟ 2020) କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକର ଭୂମିକା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ, ଆର୍ଥିକ ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସିଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା।

2.6 ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ହିସାବ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 14 ଅନୁଯାୟୀ, ଟ୍ରଷ୍ଟର ହିସାବ ସରକାର ସରକାରୀ ଗେଜେଟରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ହିସାବ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସାରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯିବ। ଟ୍ରଷ୍ଟର ପାଣ୍ଠିରୁ ବିନିଯୋଗ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବ, ଯାହା ସରକାର ସରକାରୀ ଗେଜେଟରେ ବିଜ୍ଞପିତ କରିବେ।

ସେହିପରି, ନିୟମ 15 ଅନୁଯାୟୀ, ଟ୍ରଷ୍ଟର ହିସାବ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ଚାକିରୀ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା କରାଯିବ, କିମ୍ବା ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଥିବା ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ, ଏବଂ ଏହାର ରିପୋର୍ଟ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ସହିତ ବୋର୍ଡରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ।

ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଲ ସଂଶୋଧିତ (15 ଜାନୁଆରୀ 2024) ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଅନୁକ୍ଷେପ 9 ଏବଂ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ (ସଂଶୋଧନ) ନିୟମ, 2024 (06 ମଇ 2025)ର ନିୟମ 15(a) ଅନୁଯାୟୀ, ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ (ସିଏଜି) ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା କରାଯିବ।

ଅଧ୍ୟାୟ-III

ଡିଏମ୍‌ଏସ୍ ଅଂଶଦାନର ସଂଗ୍ରହ

ଅଧ୍ୟାୟ - III

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସଂଗ୍ରହ

3.1 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଜମା କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍କ୍ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 9(B) (ସଂଶୋଧିତ) ସହିତ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 9 ଏବଂ 18 ସହିତ ପଠିତ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଜଧାରୀଙ୍କୁ ଜିଲ୍ଲାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଜମା କରିବାକୁ ଥିଲା, ଯେଉଁଠି ସରକାରଙ୍କୁ ରକ୍ଷାଲବ୍ଧି ଦେୟ ପଇଠ କରିବାକୁ ଥିଲା। ଲିଜଧାରୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ଥିଲା। ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଦକ୍ଷ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଯଥା, ଖଣି ଅଧିକାରୀ, ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ / ପୂର୍ବ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ)ଙ୍କୁ ରକ୍ଷାଲବ୍ଧି ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଜଧାରୀ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଦେୟ ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣର ଏକ ରେଜିଷ୍ଟର ରଖିବା ପାଇଁ ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇଥିଲା। ପ୍ରତି ମାସ ଶେଷରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟିର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀଙ୍କୁ ଏହାର ମାସିକ ଏକତ୍ରୀକୃତ ବିବୃତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦାୟୀ ଥିଲେ।

3.2 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ଗୃହିତା ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ

ଚୟନିତ ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରମୁଖ ଏବଂ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ସମନ୍ୱୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେକର୍ଡ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି।

3.2.1 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ

ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍କ୍ ସଂଶୋଧିତ ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 9B (5) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଆଇନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ତାରିଖ କିମ୍ବା ତା’ପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଖଣି ଲିଜ୍ ଧାରକ, ରକ୍ଷାଲବ୍ଧି ସହିତ, ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରକ୍ଷାଲବ୍ଧିର ସେହି ପ୍ରତିଶତ ସହିତ ସମାନ ପରିମାଣର ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରିବେ। ଖଣି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି (17 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015) ଅନୁଯାୟୀ 12 ଜାନୁଆରୀ 2015 କିମ୍ବା ତା’ପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଖଣି ଲିଜ୍ ପାଇଁ ରକ୍ଷାଲବ୍ଧିର 10 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 12 ଜାନୁଆରୀ 2015 ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଖଣି ଲିଜ୍ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରକ୍ଷାଲବ୍ଧିର 30 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଅଧିନିୟମର ଉପ-ଧାରା 10(A)(2)(c)⁹ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଲିଜ୍, 28 ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 (ଖଣି ମନ୍ତ୍ରାଳୟର 25 ଜୁନ୍ 2021 ର ବିଜ୍ଞପ୍ତି) ଠାରୁ ରକ୍ଷାଲବ୍ଧିର 30 ପ୍ରତିଶତ ଯୋଗଦାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଥିଲା।

ଖଣିଜ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବିକାଶ ନିୟମ (ଏମ୍ ସିଡିଆର୍କ୍), 1988 ର ନିୟମ 45 ଅନୁଯାୟୀ ଦେଶରେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ସଂରକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ଶେଷ ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ରପ୍ତାନିରେ ନିୟୋଜିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣିର ମାଲିକ ନିଜକୁ ଭାରତୀୟ ଖଣି ବ୍ୟୁତ୍ପାଦକ (ଆଇବିଏମ୍) ସହିତ ପଞ୍ଜିକୃତ କରାଇବେ। ରିପୋର୍ଟିଂ ଏବଂ ଏହା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପତ୍ରବିତ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ମାସିକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ବ ମାସ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତି ମାସର 10 ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ଦାଖଲ କରାଯିବ। ଖଣି ମାଲିକ/ ଲିଜ୍‌ଧାରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ପାଇଁ ଗ୍ରେଡ୍ ଅନୁସାରେ ଆଇବିଏମ୍ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ହାରାହାରି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ (ଏଏସ୍‌ପି) ଜାରି କରେ।

⁹ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖଣି ଲିଜ୍ ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍କ୍ ସଂଶୋଧନ ଆଇନ, 2015 ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଆଇନ ସଂଶୋଧନ ପରେ ଲିଜ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି

- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଖଣି ସର୍କଲରେ ଲିଜ୍ ଫାଇଲ୍ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଯୋଡା ଖଣି ସର୍କଲରେ, ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍ (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 2015 ର ଧାରା 10A(2)(c) ଅନୁଯାୟୀ ଦୁଇଟି ଖଣି ଲିଜ୍¹⁰ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, 2021-22 ବର୍ଷରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନକୁ ରୟାଲଟିର 30 ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ 10 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସଂଗ୍ରହ କମ୍ ହୋଇଥିଲା ଯାହାର ପରିମାଣ 6.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା।
- ସମାନ ସର୍କଲର ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଖଣି¹¹ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅସ୍ଥାୟୀ ରୟାଲଟି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଆଧାରରେ ଦୁଇଟି ଟ୍ରେଫାସିକ (ଅକ୍ଟୋବର-ଡିସେମ୍ବର 2016 ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ-ମାର୍ଚ୍ଚ 2017) ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା। ଆଇବିଏମ୍ ଦ୍ୱାରା ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଏସ୍‌ସ୍‌ପି ପ୍ରକାଶନ ପରେ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ରୟାଲଟି ପୁନଃମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ (ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଜୁନ୍ 2017) କରିଥିଲେ। ତଥାପି, ଆଇବିଏମ୍ ହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁଁ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ପୁନଃମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଏହା ଫଳରେ 4.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର କମ୍ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା।

ତେଣୁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଯୋଗୁଁ 10.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର କମ୍ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-II** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଖଣି ଲିଜ୍‌ରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ କଠୋର ଭାବରେ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ହେବ।

ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ, କମ୍ ହାରରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଆଇବିଏମ୍‌ର ବୃଦ୍ଧି ହାରର ଅଣ-ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହେତୁ କମ୍ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥିଲା।

3.2.2 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ବିଳମ୍ବିତ ଦେୟ ଉପରେ ସୁଧ ଆଦାୟ ନକରିବା

ଖଣିଜ ରିହାତି (ଏମ୍‌ସି) ନିୟମ 1960 ର ନିୟମ 64(A) ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ତାରିଖ ସମାପ୍ତ ହେବାର ଷାଠିଏତମ ଦିନ ଠାରୁ ରୟାଲଟି ପରିଶୋଧ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ଯେକୌଣସି ରୟାଲଟି ଉପରେ ବାର୍ଷିକ 24 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସରଳ ସୁଧ ଆଦାୟ କରିପାରିବେ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 13 ଅକ୍ଟୋବର 2017 ତାରିଖର ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା ଡବ୍ଲ୍ୟୁପି(ସି) 43/2016 ରେ ଭାରତର ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଆଧାରରେ, ଯଦେଁ ଖଣି ଲିଜ୍‌ଧାରକମାନେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶଦାନ ଦେଇ ନଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ 31 ଡିସେମ୍ବର 2017 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରାପ୍ୟ ଦେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ନହେଲେ ବିଳମ୍ବିତ ଦେୟ ଉପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତାରିଖରୁ ବାର୍ଷିକ 15 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ଆଦାୟ କରାଯାଉଥିଲା।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେକର୍ଡର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ତିନୋଟି ଖଣି ସର୍କଲରେ¹² 11 ଟି ଖଣିର ଖଣି ଲିଜ୍‌ଧାରକମାନେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2024 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ବକେୟା ପରିଶୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ତାରିଖରୁ 23 ରୁ 2,474 ଦିନ¹³ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା। ଏହା

¹⁰ ଖାଣ୍ଡବନ୍ଧ ଲୁହାପଥର ଖଣିକୁ ମେସର୍ସ ଶ୍ରୀ ମେଟାଲିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ନୟାଗଡ଼ ଲୁହାପଥର ଖଣିକୁ ମସସର୍ସ କେ.ସି. ପ୍ରଧାନ

¹¹ (i) ମେସର୍ସ କେପି ଏଣ୍ଡ୍‌ସନ୍‌ସ୍‌ ଲିମିଟେଡ୍‌ସ୍‌ ଠାକୁରାଣୀ ଲୁହା ଖଣି, (ii) ମେସର୍ସ କଲିଙ୍ଗ ଖଣି ନିଗମର ଜୁରୁଡି ଲୁହା ଖଣି

¹² ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ବାରିପଦା, କେନ୍ଦୁଝର, ଯୋଡା

¹³ ବାରିପଦା ସର୍କଲ ଅଧିନରେ ସୁଲେଇପାଟ ଲୁହାପଥର ଖଣି – 7 ବର୍ଷ, ଯୋଡା ସର୍କଲ ଅଧିନରେ ଖାଣ୍ଡବନ୍ଧ ଏବଂ ନୟାଗଡ଼ ଲୁହାପଥର ଖଣି – ପ୍ରତ୍ୟେକ 3 ବର୍ଷ

ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏପରି ବିଳମ୍ବ ଅବଧି ପାଇଁ ପ୍ରୟୁଜ୍ୟ 24 କିମ୍ବା 15 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ଏଏ) ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା, କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନେ ପ୍ରଦାନ କରି ନଥିଲେ ଯାହା ଫଳରେ 9.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ ଆଦାୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-III** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଖଣି ଲିଜ୍‌ରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ କଠୋର ଭାବରେ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ହେବ ।

ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ସମୟରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ପରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ବିଳମ୍ବିତ ଦେୟ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ସୁଧ ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଏଏ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯାଇନଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ସୁଧ ଆଦାୟ ହୋଇନଥିଲା ।

3.2.3 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ରେକର୍ଡରେ ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜମା ଏବଂ ସଂଗ୍ରହରେ ପାର୍ଥକ୍ୟର ଅସମାପନ

ଓଡିଶା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ 2015 ର ନିୟମ 18(1) ଏବଂ (2) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଜ୍‌ଧାରୀ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟର ଜମାରେ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ରାଶି ଯାହାକୁ ରକ୍ଷାଲିପି ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ସେହି ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇ ଜମା କରିବେ । ଏହା ସହିତ, ରକ୍ଷାଲିପି ଆଦାୟ କରିବାକୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରଦତ୍ତ ପରିମାଣର ଏକ ରେଜିଷ୍ଟର ରଖି ଏବଂ ପ୍ରତି ମାସ ଶେଷରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟିକୁ ଏକ ମାସିକ ଏକତ୍ରୀକୃତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 15 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ହିସାବ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ ଜଣେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମାକ୍ଷା କରାଯିବ ଏବଂ ଏହାର ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ସହିତ ରିପୋର୍ଟ ବୋର୍ଡ ସମ୍ମୁଖରେ ଏବଂ ସାର୍ବଜନୀନ ଡୋମେନରେ ରଖାଯିବ ।

3.2.3.1 ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମୂଲ୍ୟାୟନ ରେକର୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରାପ୍ତିର ଯାଞ୍ଚ ପରତାଳ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ମାନଙ୍କର ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟ ସହିତ, ହିସାବ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣରେ ବିସଙ୍ଗତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ କୋଇତା (ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା) ଏବଂ ଯୋଡା (କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା) ଖଣି ସର୍କଲରେ, 17 ଜଣ ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମୂଲ୍ୟାୟନ ରେକର୍ଡ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଏହି ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନେ 2016-17 ଏବଂ 2023-24¹⁴ ମଧ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଭାବରେ 927.28 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ତଥାପି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ସମନ୍ୱିତ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ପ୍ରାପ୍ତି 886.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦର୍ଶାଉଥିଲା । ଏହା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ରେକର୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ମଧ୍ୟରେ 40.74 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସୂଚିତ କରୁଥିଲା ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-IV** ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସମାକ୍ଷା ତାରିଖ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2025) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାଧାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜମା ଜମା କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସୁଯୋଗ ଥିଲା, ଯାହାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

3.2.3.2 ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 18(2) ସହିତ ଓଏମ୍‌ଏଫ୍‌ସି ନିୟମ 2016 ର ନିୟମ 2(c) ସହ ପଠିତ ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଜିର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷାଲିପି ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଜ୍‌ଧାରୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପରିମାଣର ଏକ ରେଜିଷ୍ଟର ରଖିବା ପାଇଁ ଅଧିକାର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନେ 2015-24 ଅବଧି ପାଇଁ

¹⁴ 2016-17 ରୁ 2023-24 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଷ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣର କୌଣସି ରେଜିଷ୍ଟର ବ୍ୟବହାର କରିନଥିଲେ । ଏହା ସହିତ, ସେମାନେ ପ୍ରତି ମାସ ଶେଷରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଭାବରେ ପ୍ରାପ୍ତ ପରିମାଣର ମାସିକ ଏକତ୍ରୀକୃତ ବିବରଣୀ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । i3MS¹⁵ ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦେୟ ବିବରଣୀ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଡାଟାବେସରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ରହିତ ବିବରଣୀର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଭାବଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା:

- **ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଡିର ସନ୍ଦେହଜନକ ଜମା:** ଚୟନିତ ଡିଡିଏମ୍‌ଆନଙ୍କର i3MS ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦେୟ ବିବରଣୀର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ନଅ ଜଣ ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ସହିତ ଜଡିତ 39 ଟି ମାମଲାରେ, ଛଅଟି ଚୟନିତ ଡିଡିଏମ୍‌ଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟିରେ, ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ମାନଙ୍କର ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଦେୟ ପାଇଁ 14.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ଦେୟ ସମର୍ଥନରେ, ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନେ i3MS ରେ ପିଡିଏଫ୍ ଫର୍ମାଟରେ ଜମା ଟିଠାର ଇ-ରସିଦ୍/ ପ୍ରତିପତ୍ରର ସ୍ଥାନ କପି ଅପଲୋଡ୍ କରିବା ବଦଳରେ ଏନ୍‌ଏମ୍‌ଇଟି ଗୁଣାଣ ଟିଠା, ମୂଲ୍ୟାୟନ ଅର୍ଡର ଇତ୍ୟାଦି ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ଅପଲୋଡ୍ କରିଥିଲେ । ସହାୟକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ପରତାଳ ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତତା ନିଶ୍ଚିତ ନକରି, ଡିଡିଏମ୍‌ଆମାନେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ପରିବହନ ପାଇଁ ଦେୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଟ୍ରାଞ୍ସିଟ୍ ପାସ୍ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଦେୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସହାୟକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, i3MS ରେ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଥିବା ଦେୟର ସତ୍ୟତାକୁ ସମୀକ୍ଷା ନିଶ୍ଚିତ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ତେଣୁ, ଡିଡିଏମ୍‌ଆ (2016)ର ପରିପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ ଡିଡିଏମ୍‌ଆନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ମାସରେ ଦେୟ ରେକର୍ଡର ସତ୍ୟତା ଯାଞ୍ଚ ନକରିବା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମର ନିୟମ 18 ଅନୁଯାୟୀ ପଠାଯାଇଥିବା କିଛି ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଜମା ହୋଇନଥିବା ପରିମାଣର ସମାଧାନ ନହେବା ଯୋଗୁ 14.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଡିର ସନ୍ଦେହଜନକ ଜମା ହୋଇଥିଲା ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-IV(କ)** ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ସମନ୍ୱୟ ଏକ ଗଠିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଏବଂ ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ଫର୍ମାଟଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟୋଜିତ କରି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟରୁ ସମନ୍ୱୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲା । ତଥାପି, ସମୀକ୍ଷା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା ଯେ ଡିଡିଏମ୍‌ଆନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ମାସରେ ଦେୟ ରେକର୍ଡର ସତ୍ୟତା ଯାଞ୍ଚ ନକରିବା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସନ୍ଦେହଜନକ ଭାବରେ ଜମା କରାଯାଇଥିଲା ।

- **ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସନ୍ଦେହଜନକ ସ୍ୱଳ୍ପ ଜମା:** 2015-24 ଅବଧି ପାଇଁ i3MS ରେ ଉପଲବ୍ଧ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅବଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଦେୟ ବିବରଣୀର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ନଅଟି ମାମଲାରେ, ଦୁଇଜଣ ଡିଡିଏମ୍‌ଆ¹⁶ ଅଧିନରେ ଛଅଜଣ ଲିଜ୍‌ଧାରୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ 7.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା କରିଥିଲେ । ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନେ ଟଙ୍କା ପଠାଇବାର ସମର୍ଥନରେ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ (ପିଡିଏଫ୍ ଫର୍ମାଟରେ ଡିପୋଜିଟ୍ ସ୍ଲିପର ଇ-ରସିଦ୍/ କାଉଣ୍ଟରଫ୍‌ଲର ସ୍ଥାନ କପି) i3MS ରେ ଅପଲୋଡ୍ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଡିଡିଏମ୍‌ଆ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ମାନଙ୍କର ବ୍ୟାଙ୍କ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ପରିଶିଷ୍ଟ-IV(ଖ) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରି 7.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ବଦଳରେ ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନେ କେବଳ 5.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା କରିଥିଲେ ।

¹⁵ ସମନ୍ୱିତ ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଣାଳୀ ବା i3MS ହେଉଛି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଇନ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସଂଯୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଡିଜାଇନ୍ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ସିଷ୍ଟମ ଏବଂ ବନ୍ଦର, ରେଳବାଇ, ବାଣିଜ୍ୟିକ ଟିକସ, ଆୟକର, କୋଷାଗାର ଏବଂ ଭୂପୃଷ୍ଠ ପରିବହନ ଡାଟାବେସ ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ବାସ୍ତବ ସମୟରେ ତଥ୍ୟ ଅଂଶଦାନ କରିଥାଏ । ଏହା ସହିତ, ଏହି ସିଷ୍ଟମ ବହୁବିଧ ବିଭାଗକୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ସୂଚନା ଅପଡେଟ୍ କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯାହା ଯେକୌଣସି ବେଆଇନତା/ ଅନିୟମିତତା ରୋକିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

¹⁶ ରାଉରକେଲା ଏବଂ ଯୋଡା

ତେଣୁ, ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଡିଡିଏମ୍‌ଆର୍‌ମାନେ ସହାୟକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟତା ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଯାଞ୍ଚ ନକରି ଦେୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ପରିବହନ ପାଇଁ ଟ୍ରାଞ୍ଜିଟ୍ ପାସ୍ ଜାରି କରିଥିଲେ ଯାହା ଫଳରେ 1.57 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସନ୍ଦେହଜନକ ସ୍ୱଳ୍ପ ଜମା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ରାଜକୋଷକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇଥିଲା ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-IV(ଖ)** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ସମନ୍ୱୟ ଏକ ଗଲୁଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଏବଂ ସେମାନେ ଗର୍ଗର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ଫର୍ମିଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟୋଜିତ କରି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟନୁବର୍ତ୍ତୀ ସମନ୍ୱୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ ।

ଉତ୍ତର ସତ୍ରୋଷଜନକ ନୁହେଁ କାରଣ ସମୀକ୍ଷା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି ଯେ i3MS ରେ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଥିବା ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ନହେବା ଏବଂ ଡିଡିଏମ୍‌ଆର୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟ୍ରାଞ୍ଜିଟ୍ ପାସ୍ ଜାରି କରାଯିବା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର କମ୍ ପରିମାଣର ଜମା ସନ୍ଦେହ କରାଯାଉଛି ।

ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହୋଇପାରେ ଯେ 2019-23 ଅବଧିରେ, ଦୁଇଟି ଡିଡିଏମ୍‌ରେ¹⁷ ତିନି ଜଣ ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ସହିତ ଜଡିତ 13 ଟି ମାମଲାରେ, ସମୀକ୍ଷା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି ଯେ i3MS ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ 11.06 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଜମା କରାଯିବା ପାଇଁ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ମାନଙ୍କର ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଏହା ଜମା ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ସମୀକ୍ଷା (ଅଗଷ୍ଟ ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2025) ଦ୍ୱାରା ଏହା ଦର୍ଶାଯିବା ପରେ, ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନେ ତୁରନ୍ତ ସେହି ମାସଗୁଡ଼ିକରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଟଙ୍କା ଜମା କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ସମୀକ୍ଷାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା i3MS ତଥ୍ୟର ପଛଡିଗତ ଏବଂ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟତାର ଅଭାବକୁ ସୂଚିତ କରିଥିଲା ।

ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଦେୟ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଭିନ୍ନ ସୂଚନା ସେବ୍ (ଯଥା, i3MS ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ) ମଧ୍ୟରେ ଡିଡିଏମ୍‌ଆର୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାର୍ଥକ୍ୟତାର ସମାଧାନ କରିବା, ଫଳରେ 16.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ ନହେବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ରାଜକୋଷକୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ କ୍ଷତି ହେବାର ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ଡିଡିଏମ୍ ଯୋଡା କହିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2025) ଯେ ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନଙ୍କୁ କମ୍ ଜମା ହୋଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ରାଶି ପୈଠ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଅନ୍ୟ ଡିଡିଏମ୍‌ଆର୍‌ମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2026) ।

3.2.4 ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ପାଳନ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଅଣ/ ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ

ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 9(2) ଏବଂ (3) ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଲଘୁ ଖଣିଜ ଲିଜ୍ ଧାରକ, ରୟାଲଟି ସହିତ, ସେହି ଦିନ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଦେବେ ଯେଉଁଦିନ ଏହି ରୟାଲଟି ସରଲାବଲ୍ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା (କ) ରୟାଲଟିର 30 ପ୍ରତିଶତ ସମାନ ପରିମାଣ, ଯଦି ଲିଜ୍ ନିଲାମ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା (ଖ) ରୟାଲଟିର 10 ପ୍ରତିଶତ, ଯଦି ଲିଜ୍ ନିଲାମ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଓଏମ୍‌ଏଫ୍‌ସି ନିୟମ, 2016 ର ନିୟମ 58(1)(4)(5) ଅନୁଯାୟୀ, କୌଣସି ସାର୍ବଜନୀନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କୌଣସି ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଉପରେ ପୈଠ କରାଯାଇଥିବା ରୟାଲଟିର ପ୍ରତିପୁରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ବିଲ୍ ପାସ୍ କରିବେ ନାହିଁ, ଯଦି ଏପରି ପ୍ରତିପୁରଣ ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ବୈଧ ଟ୍ରାଞ୍ଜିଟ୍ ପାସ୍ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି

¹⁷ ବାରିପଦା ଏବଂ କୋଇଡା

ନାହିଁ। ଯଦି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ବ୍ୟକ୍ତି ରୟାଲଟି ପ୍ରଦାନର ସମର୍ଥନରେ ଟ୍ରାଞ୍ଜିଟ୍ ପାସ୍ ଏବଂ ଟଙ୍କା ରସିଦ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ରୟାଲଟି କାଟି ସରକାରୀ ଟ୍ରେଜେରୀରେ ଥିବା ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଜମା କରିବେ। ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ ସ୍ୱସ୍ତ କରିଛି (ନଭେମ୍ବର 2022) ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ବ୍ୟବହୃତ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଉପରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଆଦାୟ କରିପାରିବେ।

ଚୟନିତ ପାଞ୍ଚଟି ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର 23 ଟି ଡିଭିଜନରେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ରନିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ (ଆର୍‌ଏ) ବିଲ୍ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, 2022-24¹⁸ ଅବଧିର ଭିଏଲ୍‌ସି ତଥ୍ୟ [ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଏଆଣ୍ଡ), ଓଡ଼ିଶାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ] ସହିତ, ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଯୋଗାଣ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ସମର୍ଥନରେ ରନିଂ ଆକାଉଣ୍ଟ (ଆର୍‌ଏ) ବିଲ୍ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଟ୍ରାଞ୍ଜିଟ୍ ପାସ୍ (ଟିପି) ଦାଖଲ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀମାନେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଆର୍‌ଏ ବିଲ୍‌ରୁ ରୟାଲଟି ଆଦାୟ କରିଛନ୍ତି। ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଟ୍ରାଞ୍ଜିଟ୍ ପାସ୍ ଦାଖଲ ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ଅନୁକୃତ ଉତ୍ସ (ଯଥା, ନିଲାମ ହୋଇନଥିବା ଖଣି)ରୁ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ କ୍ରୟ କରାଯିବା ବୁଝାପଡୁଥିଲା, ତେଣୁ, ରୟାଲଟି ପରିମାଣ ସହିତ ରୟାଲଟିର 30 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିଲ୍‌ରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବା କଥା।

ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା 23 ଟି ସାର୍ବଜନୀନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଭିଜନ ମଧ୍ୟରୁ 17 ଟିରେ, ଡିଭିଜନାଲ୍ ଅଫିସରମାନେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ 30 ପ୍ରତିଶତ ବଦଳରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ରୟାଲଟି ହାରରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଆଦାୟ କରିଥିଲେ। ବାକି ଛଅଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଡିଭିଜନରେ, ଡିଭିଜନାଲ୍ ଅଫିସରମାନେ 2022-24 ଅବଧି ସହିତ ଜଡିତ ଆର୍‌ଏ ବିଲ୍‌ରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଆଦାୟ କରିନଥିଲେ ଯେପରି **ସାରଣୀ 3.1** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି।

ସାରଣୀ 3.1: 23 ଜଣ ଡିଭିଜନାଲ୍ ଅଫିସରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆର୍‌ଏ ବିଲ୍‌ରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଅଣ/ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟର ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷରେ)

ଡିଭିଜନ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷ	ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ରୟାଲଟି	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ		
			ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ (ରୟାଲଟିର 30%)	ଆଦାୟ ହୋଇଛି	ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା
17 ଟି ଡିଭିଜନ	2022-23	4,747.59	1,424.28	0.00	1,424.28
	2023-24	10,275.45	3,082.63	169.85	2,912.78
6 ଟି ଡିଭିଜନ	2022-23	139.02	41.70	0.00	41.70
	2023-24	197.74	59.32	0.00	59.32
ମୋଟ		15,359.80	4,607.93	169.85	4,438.08

ଉତ୍ସ: ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାରୁ ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ସଂକଳନ କରାଯାଇଛି

ତେଣୁ, ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ/ ବିଭାଗୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ପାଳନ ନକରିବା ଫଳରେ 2022-24 ମଧ୍ୟରେ 23 ଟି ବିଭାଗରେ 44.38 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-V** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାଲେଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ଜାରି ରହିଛି କାରଣ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଆର୍‌ଏଆଣ୍ଡଡିଏମ୍ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଧିନରେ ଥିଲା। ତଥାପି, ଦେଖାଗଲା

¹⁸ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 'ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହରେ ସିସ୍ଟମ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ' ର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସମାକ୍ଷା ଉପରେ 2024 ମସିହାର ସିଆଣ୍ଡଏଜିଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 12 ରେ 2021-22 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବଧିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି।

ଯେ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ/ ବିଭାଗୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ପାଳନ ନକରିବା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

3.2.5 ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ତୋଳନ ଉପରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର କମ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

ଓଡ଼ିଶା ଲଘୁ ଖଣିଜ ରିହାତି ନିୟମ 2016 ର ନିୟମ 32(4) ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଉତ୍ତୋଳନ ସର୍ବନିମ୍ନ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପରିମାଣ (ଏମ୍‌ଜିଜୁ) ଅତିକ୍ରମ କରେ, ତେବେ ରୟାଲଟି, ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଅଂଶଦାନ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ହିଁ ଏପରି ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଲିଜ୍ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଅପସାରିତ ହୋଇପାରିବ ।

ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ତହସିଲଦାର/ ଖଣି ଅଧିକାରୀମାନେ ତ୍ରୋନ୍ ସର୍ଭେ ଏବଂ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଗୁରୋଟି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ)¹⁹ ଅଧିନରେ ଥିବା 11 ଟି ଖଣିରୁ, ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନେ 2015-24 ମଧ୍ୟରେ 25,92,348 ଘନ ମିଟର ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ (କଳା ପଥର) ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଖଣି ଯୋଜନାରେ ଅନୁମୋଦିତ ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ନଅଟି ମାମଲାରେ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀ (ତହସିଲଦାର/ ଖଣି ଅଧିକାରୀ) ରୟାଲଟି ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦାବି (2023-24) ଉଠାଇଥିଲେ । ତଥାପି, ବାକି ଦୁଇଟି ମାମଲାରେ, ରୟାଲଟି କିମ୍ବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ କୌଣସି ଦାବି ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ସହିତ, ସମାକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଦେଖିଲା ଯେ ଏହି 11 ଟି ଖଣିରେ ଅନୁକୃତ / ଅଧିକ ଉତ୍ତୋଳନର ସମସ୍ତ ମାମଲାରେ, ଓଏମ୍‌ଏମ୍‌ସି ନିୟମ, 2016 ର ନିୟମ 9(2) ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ ରୟାଲଟିର 30 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଦାବି କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, କାରଣ ଉତ୍ତୋଳନ ଲିଜ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ, ସଙ୍କ୍ଷେପ / ଅଣ-ମୂଲ୍ୟାୟନ ଯୋଗୁଁ ଏହି 11 ଟି ପଥର ଲିଜ୍ ପାଇଁ 9.06 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର କମ୍ ଗୁଣିତା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-VI** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଖଣି ଲିଜ୍‌ରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ କଠୋର ଭାବରେ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ହେବ ।

ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ କାରଣ ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଅଧିକ ଉତ୍ତୋଳନ ଉପରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର କମ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଫଳରେ କମ୍ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

3.2.6 ଖଣି ଅନୁମତି ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକ ବାଲି ଏବଂ ପଥର ଉତ୍ତୋଳନ ଉପରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର କମ୍ ସଂଗ୍ରହ

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 9(2) ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଲଘୁ ଖଣିଜ ଲିଜ୍ ଧାରକ, ରୟାଲଟି ସହିତ, ଯଦି ଲିଜ୍ ନିଲାମ ମାଧ୍ୟମରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ ନାହିଁ, ତେବେ ରୟାଲଟିର 30 ପ୍ରତିଶତ କିମ୍ବା ଯଦି ଲିଜ୍ ନିଲାମ ମାଧ୍ୟମରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି, ତେବେ ରୟାଲଟିର 10 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦେବେ ।

ଲିଜ୍ ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଓଏମ୍‌ଏମ୍‌ସି ନିୟମ 2016²⁰ ର ନିୟମ 34 ଅନୁଯାୟୀ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସ୍ତାବକମାନଙ୍କୁ 2020-21 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ 1,72,904 ଘନ ମିଟର ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଖଣି ପାଇଁ ଗୁରୋଟି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ²¹ ଅଧିନରେ ଆଠଟି ଖଣି ପାଇଁ 26 ଟି ଖଣି

¹⁹ ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର, ବାରିପଦା ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର

²⁰ ଖଣି ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଫର୍ମ-ଜୁଏ ରେ ସକ୍ଷମ ପ୍ରାଧିକରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବେଦନ କରାଯିବ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହେବ, କିନ୍ତୁ ସାର୍ବଜନୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ଏଜେନ୍ସି କିମ୍ବା ପ୍ରକୃତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ଖଣି ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

²¹ କେନ୍ଦୁଝର, ଡେଙ୍କାନାଳ, ନବରଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ବାରିପଦା

ଅନୁମତ²² ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ସମ୍ପୃକ୍ତ ଖଣି ଅଧିକାରୀମାନେ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେୟ ରୟାଲଟିର 30 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 91.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବଦଳରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ 37.65 ଲକ୍ଷ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅବଦାନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ କାରଣ ଏହି ଖଣି ଅନୁମତିଗୁଡ଼ିକ ନିଲାମହୀନ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପାଇଁ ଓଏମ୍‌ଏଫ୍‌ସି ନିୟମ 2016 ର ନିୟମ 9(2) ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ହାର 30 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା। ଏହା ଫଳରେ 53.73 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର କମ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇଥିଲା, ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-VII** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଖଣି ଲିଜ୍‌ରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ କଠୋର ଭାବରେ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ହେବ। ତଥାପି, ସମୀକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ 2023-24 ର କିଛି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନେ ଅତିରିକ୍ତ ଉତ୍ତୋଳନ ପରିମାଣ ପାଇଁ 30 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଦାବି କରିଥିଲେ/ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସମୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲା।

²² ଖଣି ଅନୁମତି ତିନି ମାସ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ଏବଂ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଏହାକୁ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରେ।

ଅଧ୍ୟାୟ- IV

ଡିଏମ୍‌ଏସ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଯୋଜନା
ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗତ ଆୟୋଜନ

ଅଧ୍ୟାୟ - IV

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଯୋଜନା ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନଗତ ଆୟୋଜନ

ଡିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସ୍ଥାପନ ପଛର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ଖଣି କିମ୍ବା ଖଣି ସମ୍ପନ୍ନାୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକର ସାର୍ଥକ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଲାଭ ପହଞ୍ଚାଇବା। ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ, ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି, ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହାରରେ ତ୍ରୁଟି, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ତ୍ରୁଟି, ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ନିଷ୍ପଳ ଖର୍ଚ୍ଚ, ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସମ୍ପର୍କର ବ୍ୟବହାର ନକରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି:

4.1 ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ନିବେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ସୂଚନା ନଦେବା

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 14(1) ଏବଂ (2) ଅନୁଯାୟୀ, ଟ୍ରଷ୍ଟର ହିସାବ ସରକାର ସରକାରୀ ଗେଜେଟରେ ସୂଚିତ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ସେପରି ହିସାବ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସାରେ ରଖାଯିବ। ଟ୍ରଷ୍ଟର ପାଣ୍ଠିରୁ ବିନିଯୋଗ ସରକାର ସରକାରୀ ଗେଜେଟରେ ସୂଚିତ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ କରାଯିବ।

ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ରାଜ୍ୟର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ଆକାଉଣ୍ଟ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅନୁସରଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇ ନାହିଁ। ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ ପାଣ୍ଠିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ/ ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସଂସ୍ଥାଗତିକ ପ୍ରଣାଳୀ ସମସ୍ତ ବିଭାଗ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପ୍ରସାରିତ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2017)। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନରେ ଥିବା ଲାଭନ୍ ବିଭାଗ ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟ/ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ପାଣ୍ଠି ପ୍ରବାହ, ହିସାବ, ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ତଦାରଖ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଛାପନ (ଅଗଷ୍ଟ 2020) ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ବିସ୍ମୃତ ହିସାବ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଆକାଉଣ୍ଟର ଫର୍ମାଟ୍ ସୂଚିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ସେହିପରି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଅତିରିକ୍ତ ପାଣ୍ଠିର ନିବେଶ ପାଇଁ କୌଣସି ନିବେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା।

4.2 ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକରିବା

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 6(2)(f) ଅନୁଯାୟୀ, ବୋର୍ଡର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ପରିପ୍ରେକ୍ଷା ଯୋଜନା, ବଜେଟ୍ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଇସି ଦାୟୀ ରହିବେ ଏବଂ ନିୟମ 5(1)(a)(b) ଅନୁଯାୟୀ, ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା, ପରିପ୍ରେକ୍ଷା ଯୋଜନା କିମ୍ବା ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଦାୟୀ ରହିବେ।

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ ସୁଧ ସହିତ 22,568.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ 20,947.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର 17,435 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ପରିପ୍ରେକ୍ଷା ଯୋଜନା ଏବଂ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନଥିଲା।

ତେଣୁ, ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏବଂ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନହେବା ଫଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସମୟସାମା ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରୁ ନଥିଲା ଏବଂ ସମସ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା। 2023-24 ବ୍ୟତୀତ, 2015-23 ମଧ୍ୟରେ, 16,681.82 କୋଟି ଟଙ୍କାର 12,992 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 10,964.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର 3,350 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଚଲୁ ଥିଲା, ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା 60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା

ପରେ 257.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ 543 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ 108.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ 42 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ବାଦ ଦିଆଯାଇଥିଲା/ ବାତିଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ପ୍ରମୁଖ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମସ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ବିକାଶମୂଳକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରି ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା ସହିତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

4.3 ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ, ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକ, ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ର ଚିହ୍ନଟରେ ତ୍ରୁଟି

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ଅନୁକ୍ଷେପ 11(1) ଏବଂ (2) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ²³ ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ତାଲିକା, ଚିହ୍ନଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ, “ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ/ ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସଂସ୍ଥାଗତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା” ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ସର୍ଜୁଲା (16 ଅକ୍ଟୋବର 2017) ରେ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପରିଚ୍ଛଳନା ଟ୍ରଷ୍ଟିମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଭୌଗୋଳିକ ସୂଚନା ପ୍ରଣାଳୀ (ଜିଆଇଏସ୍) ଆଧାରିତ ମାନଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଏକ ତାଲିକା ଚିହ୍ନଟ, ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସେଣ୍ଟର (ଓଆରଏସ୍‌ସି)ର ସହାୟତା ନେଇପାରିବେ, ଯାହାକୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସୂଚନା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ୱେବସାଇଟରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯିବ ।

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଚିହ୍ନଟରେ ଅନିୟମିତତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

4.3.1 ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟରେ ବିଳମ୍ବ

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍²⁴ରେ, ଅଗଷ୍ଟ 2016 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2018 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ତାରିଖରୁ (ଜାନୁଆରୀ 2016 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2016 ମଧ୍ୟରେ) ସାତରୁ 30 ମାସ²⁵ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଷଷ୍ଠ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ନବରଙ୍ଗପୁର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ତାଲିକାର କୌଣସି ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ବିଜ୍ଞପ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଚିହ୍ନଟରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଏହି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଧିନରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଯୋଜନା, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ସମାପ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଓଆରଏସ୍‌ସି ସହାୟତାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ତାଲିକାର ଅପଡେସନ୍ ସମ୍ପର୍କରେ, ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ କେବଳ ଦୁଇଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯଥା କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଓଆରଏସ୍‌ସିର ସେବା ବ୍ୟବହାର କରି ସେମାନଙ୍କର ତାଲିକାକୁ ଅପଡେଟ୍ କରିଛନ୍ତି, ତାହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି ହେବା ତାରିଖଠାରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 61 ଏବଂ 62 ମାସ ବିଳମ୍ବ ପରେ ।

²³ **ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ:** ଯେଉଁଠାରେ ଖନନ, ଖଣି, ବିସ୍ଫୋରଣ, ଖଣିଜ ସମୃଦ୍ଧିକରଣ ଏବଂ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିଷ୍କାସନ ଭଳି ସିଧାସଳଖ ଖନି ସମନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅବସ୍ଥିତ; ଏବଂ **ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ:** ଯେଉଁଠାରେ ଖଣି ସମନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରିକି ଜଳ, ମାଟି ଏବଂ ବାୟୁ ଗୁଣବତ୍ତାର ଅବନତି, ନଦୀ ପ୍ରବାହରେ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଭୂତଳ ଜଳର ହ୍ରାସ, ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ଭିତ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ, ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ପରିବହନ, ବିଦ୍ୟମାନ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଏବଂ ସମ୍ଭଳ ଉପରେ ବର୍ଷିତ ବୋଝ ଯୋଗୁଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଜନସଂଖ୍ୟା ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ।

²⁴ ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ଢେଙ୍କାନାଳ

²⁵ ମୟୂରଭଞ୍ଜ -30 ମାସ, ଢେଙ୍କାନାଳ -29 ମାସ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ -21 ମାସ, କେନ୍ଦୁଝର -19 ମାସ ଏବଂ ଯାଜପୁର -7 ମାସ

ତେଣୁ, ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଚିହ୍ନଟରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁପାତ (60 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ (40 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସାମଗ୍ରିକ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟ ବିଳମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁରରେ, ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ଅପ୍ରେଲ ଏବଂ ମଇ 2025 ରେ ଓଆର୍‌ଏସ୍‌ସିକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଓଆର୍‌ଏସ୍‌ସି ନଭେମ୍ବର 2017 ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 2022 ରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଯାହାକୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଛି । ତଥାପି, ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରି, ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ, ଏହି ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

4.3.2 ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କର ଚିହ୍ନଟକରଣ ନହେବା

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ନିୟମ 11(1) ଏବଂ 11(3) ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ଚିହ୍ନଟ, ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେଣ କରିବାକୁ ଥିଲା । ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ସ୍ଥାୟୀ ଜୀବିକା ପ୍ରକଳ୍ପ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହା କରାଯିବାର ଥିଲା । 2015-24 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ (ଯାଜପୁର) ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟମାନେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିନଥିଲେ । ତେଣୁ, ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ ନହେବା ଯୋଗୁଁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ଲୋକଙ୍କ ପୁନର୍ବିସ୍ତର ଏବଂ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସୂଚନା ପାଇଁ ଓ୍ବେବସାଇଟରେ ଅପଲୋଡ୍ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ରହିଛି ।

4.3.3 ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ସ୍ଥାୟୀ ଜୀବିକା ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବୃତ୍ତିଦାନ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି ନକରିବା

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 11A(10) ଅନୁଯାୟୀ, ବୋର୍ଡ୍ ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ବାର୍ଷିକ ପ୍ରାପ୍ତିର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପରିମାଣ, ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ସ୍ଥାୟୀ ଜୀବିକା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ବୃତ୍ତିଦାନ ପାଣ୍ଠି ଭାବରେ ରଖାଯାଇପାରିବ ।

ନମୁନାଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲାର ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଭାବରେ ପ୍ରାୟ 20,795.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ବଳକା ଉପରେ ସୁଧ ଭାବରେ ପ୍ରାୟ 1,772.66 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବୃତ୍ତିଦାନ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି କରିନଥିଲେ । ସରକାର ମଧ୍ୟ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ବୃତ୍ତିଦାନ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ପଛଟି ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା / ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରି ନଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ବୃତ୍ତିଦାନ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ ବିସ୍ଥାପିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଜୀବିକା ସହାୟତା ପାଇଁ ସ୍ଥାୟୀ ବିକାଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ପିଏମ୍‌ଜେଜେଜେଡ୍‌ସାଇର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ବୃତ୍ତିଦାନ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପଛଟି ସୁପାରିଶ କରିବା ପାଇଁ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଛି । ତଥାପି, ସତ୍ୟତା ଏହା ଯେ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର 10 ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ଯୋଜନା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ବୃତ୍ତିଦାନ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

4.3.4 ଖଣିକାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରର ପୁନର୍ବସତି ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ ନହେବା

ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ପୁନର୍ବସତି ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ 2015 ର ନିୟମ 11(3) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ବୋର୍ଡଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ଚିହ୍ନଟ, ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବେ ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର, ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାର ଏବଂ ଖାନନ କରାଯାଇଥିବା ଜମି ଉପରେ ଆଇନଗତ ଏବଂ ବୃତ୍ତିଗତ ଅଧିକାର ଥିବା ଲୋକମାନେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବେ, ଯେଉଁଥିରେ ପାରମ୍ପରିକ ଅଧିକାର ଥିବା ଲୋକମାନେ ଯଥା ଚରାଭୁକ୍ତି, ଲଘୁ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ, ଯାଜପୁର ବ୍ୟତୀତ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଖଣି ଯୋଗୁଁ ବିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା ଚିହ୍ନଟ, ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରି ନଥିଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ପୁନଃସ୍ଥାପନ କିମ୍ବା ପୁନର୍ବାସ କରିବାକୁ ଥିଲା। ଯାଜପୁରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ 2023-24 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସୁକ୍ରିୟା ବ୍ଲକ୍‌ର କାଳିଆପାଣି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଅଧିନରେ କେବଳ 18 ଟି କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ପରିବାରଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ପାଇଁ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ସୁକ୍ରାଙ୍ଗା ଗ୍ରାମରେ ଘର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 90 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା। ଯଦିଓ ପାଣ୍ଡି ସୁକ୍ରିୟାର ବିଡିଓଙ୍କୁ (11 ଅକ୍ଟୋବର 2023) ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର ପାଇଁ ଜାନୁଆରୀ 2026 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘର ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହା ସୂଚକ ଦେଇଥିଲା ଯେ ପାଣ୍ଡି ପ୍ରଦାନ ତାରିଖରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ବିତିଯିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ପୁନଃସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନାହିଁ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ପାଞ୍ଚଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କର ଚିହ୍ନଟ ନହେବା ସୂଚକ ଦିଏ ଯେ ଏହି ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃସ୍ଥାପନ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ ପାଇଁ କୌଣସି କଲ୍ୟାଣମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର ଦ୍ୱାରା ବିସ୍ଥାପିତ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏହି ଲୋକଙ୍କ ପୁନର୍ବାସ ପାଇଁ ଘର ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇନାହିଁ, ଯାହା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଅଣ-ପ୍ରସ୍ତୁତିକୁ ସୂଚିତ କରେ।

ସମୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରି, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ପ୍ରମୁଖ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ତାଲିକା ଚିହ୍ନଟ, ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବେ। ତଥାପି, ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପରେ ଦ୍ରୁତ ନିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା।

4.3.5 ପ୍ରଭାବିତ ନଥିବା ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ 2015 ର ନିୟମ 10(D) ଅନୁଯାୟୀ, ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଝଲିଶ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ପାଣ୍ଡି ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ। ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, 60 ପ୍ରତିଶତ କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ପାଣ୍ଡି ସିଧାସଳଖ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଥିଲା। ତଥାପି, ନିୟମାବଳୀରେ ପ୍ରଭାବିତ ନଥିବା ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଡିର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ନଥିଲା।

ଦୁଇଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍²⁶ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟ 17,926.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର 9,739 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, 976 ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ସେରୁ ନିର୍ମାଣ; ଉଠା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ; ଏକକ ଲେନ୍ ରାସ୍ତାକୁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଲେନ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ; କର୍ମରତା କ୍ୱାର୍ଟର ନିର୍ମାଣ; ବୁଲ୍ ସରାୟ ମିନି ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ ନିର୍ମାଣ; ଅତିରିକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ, ସ୍ଥାଗି ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରୋୟେକ୍ଟଗାଲା, ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରୟୋଗଶାଳା, ସାମା ପ୍ରାଚୀର, ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶୌରାଜ୍ୟ ନିର୍ମାଣ; ତାହାଛଡାନ୍ତର ଡିଜିଟାଲାଇଜେସନ୍ ଇତ୍ୟାଦି 2,224 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 983.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା। ରାଜ୍ୟ ବଜେଟରୁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ନଥିବା ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ 488 ଟି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ଏବଂ 96 ଟି ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ମାଧ୍ୟମରେ କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଏହି ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଲୋକମାନେ ପାଣ୍ଠିର ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-VIII** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି।

ଦୁଇଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଦୁଇଟି ବ୍ଲକ୍²⁷ ଅନ୍ତର୍ଗତ ତିନୋଟି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ²⁸ କରାଯାଇଥିବା ଜେପିଭି ସମୟରେ, ଏହା ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ଗ୍ରାମସଭା ଦ୍ୱାରା 49 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 2016-17 ରୁ 2022-23 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଡିଓଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏହି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନାହିଁ। ଅଂଶଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ / କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନକରିବାର କୌଣସି କାରଣ ସମୀକ୍ଷା ରେକର୍ଡରେ ମିଳି ନଥିଲା। .

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ହେମଗିରି ବ୍ଲକ୍‌ରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାଥମିକତା ଆଧାରରେ 622 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରରେ ବୃହତର ଜନହିତ ପାଇଁ 12 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହା ସହିତ, କେନ୍ଦୁଝର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସ୍ଥାୟୀ ବିକାଶ ଏବଂ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା ଗୁଣବତ୍ତା ଉନ୍ନତ ହୋଇପାରିବ।

ତଥାପି, ସମୀକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ 488 ଟି ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ 96 ଟି ଗ୍ରାମରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ମାଧ୍ୟମରେ କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଭାବିତ ନଥିବା ଗ୍ରାମରେ 2,224 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା।

4.3.6 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ପାଣ୍ଠିର ଅସମାନ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମାବଳୀ, 2015 ର ନିୟମ 10(D) ଅନୁଯାୟୀ, ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପାଣ୍ଠିର 40 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 20,947.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 13,160.84 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜାରି

²⁶ କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍। ନବରଙ୍ଗପୁର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଚିହ୍ନଟ କରିନାହିଁ ଏବଂ ଯାଜପୁର, ଦେବୁନାଳ ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଭାବିତ ନକରି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର କୌଣସି ମାମଲା ନାହିଁ।

²⁷ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ହେମଗିରି ବ୍ଲକ୍ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାର ବଂଶପାଳ ବ୍ଲକ୍।

²⁸ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ହେମଗିରି ଜିପି ଏବଂ ହେମଗିରି ବ୍ଲକ୍ ଅଧିନରେ ଓସାଲି ଏବଂ ବିଶ୍ୱନାଥପୁର ଗ୍ରାମ (27.11.2024 ରେ ଜେପିଭି) ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ବ୍ଲକ୍ ଅଧିନରେ ବଂଶପାଳ ବ୍ଲକ୍ ଅଧିନରେ କରଙ୍ଗାଡ଼ିହି ଜିପି ଅଧିନରେ ଲତା ଗ୍ରାମ (09.04.2025 ରେ ଜେପିଭି)।

କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 10,104.28 ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଯେପରି ସାରଣୀ 4.1 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 4.1: ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ, ପରୋକ୍ଷ ଏବଂ “ସାଧାରଣ” ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ବିବରଣୀ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନାମ	ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠି	ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠି	ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠି	ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠି (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ) / (ପ୍ରତିଶତ)		
					ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ	ପରୋକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ	ସାଧାରଣ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ
1	ଯାଜପୁର	2,848.77	1,514.89	1,164.43	426.11 (36.60%)	507.02 (43.54%)	231.30 (19.86%)
2	କେନ୍ଦୁଝର	9,733.37	5,701.34	4,410.10	2395.71 (54.32%)	661.61 (15.01%)	1352.78 (30.67%)
3	ମୟୂରଭଞ୍ଜ	109.17	98.64	85.99	72.26 (84.03%)	13.73 (15.97%)	0.00 --
4	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	8,193.42	5,788.32	4,386.71	2583.67 (58.90%)	808.38 (18.43%)	994.65 (22.67%)
5	ଡ଼େଙ୍କାନାଳ	61.62	56.48	55.89	ଏହି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇନଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ		
6	ନବରଙ୍ଗପୁର	1.17	1.17	1.17			
ମୋଟ		20,947.52	13,160.84	10,104.28	5,477.75	1,990.72	2,578.73

(ଉତ୍ସ: ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଯାଇ ପାରେ ଯେ:

- ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରରେ 1,164.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ 507.02 କୋଟି ଟଙ୍କା (43.54 ପ୍ରତିଶତ) ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଯାହା କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ବିନା ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମର ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା 40 ପ୍ରତିଶତ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 1,164.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚର 60 ପ୍ରତିଶତ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କେବଳ 426.11 କୋଟି ଟଙ୍କା (36.60 ପ୍ରତିଶତ) ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।
- କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ, ଯଦିଓ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚର ପରିମାଣ 40 ପ୍ରତିଶତ ସୀମା ତଳେ ଥିଲା, ତଥାପି ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପରିମାଣର ଯଥାକ୍ରମେ 30.67 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 22.67 ପ୍ରତିଶତ “ସାଧାରଣ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ” ନାମକ ଏକ ନୂତନ ବର୍ଗ ଅଧିନରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ କିମ୍ବା ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ୱାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ପରିଭାଷିତ ହୋଇନଥିଲା । ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପରିମାଣ ସହିତ ଏପରି ଅଞ୍ଚଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପରିମାଣକୁ ଯୋଡ଼ାଯିବା ଦ୍ୱାରା, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝରରେ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମାରୁ 45.68 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ 41.10 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ସେହିପରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁରରେ, “ସାଧାରଣ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ” ଅଧିନରେ 19.86 ପ୍ରତିଶତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ସୂଚକ ଦେଉଥିଲା ଯେ ନୂତନ ବର୍ଗର ସୃଷ୍ଟି କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟବହାରକୁ ସମାୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ଥିଲା ।

ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ (ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼) କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାଧାରଣ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ 1,114 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 4,541.66 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, 2,578.73 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଠି କୌଣସି ନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ସୂଚକ ଦେଉଥିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ନିୟମାବଳୀରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ସୀମିତ ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ସମସ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁପାତ ବଜାୟ ରଖି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ, ଏକ ନୂତନ ବର୍ଷ “ସାଧାରଣ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ” ସୃଷ୍ଟି କରି ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିର ବ୍ୟବହାର ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଏବଂ ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା ।

4.3.7 ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପାଣ୍ଟିର ଅଯୌକ୍ତିକ ଆବେଦନ

ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1 ଅନୁଯାୟୀ, ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼ିଆଲ ପାଣ୍ଟିର²⁹ ଅତି କମ୍‌ରେ 60 ପ୍ରତିଶତ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ, ସାମ୍ବଲସେବା, ଶିକ୍ଷା, ମହିଳା ଏବଂ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ, ବୟସ୍କ ଏବଂ ଅକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ, ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଏବଂ ପରିମଳ ଭଳି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଥିଲା । ସେହିପରି, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼ିଆଲ ପାଣ୍ଟିର 40 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୌତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି, ଜଳସେଚନ, ଶକ୍ତି ଏବଂ ଜଳଛାୟା ବିକାଶ ଏବଂ ଖଣି ଜିଲ୍ଲାରେ ପରିବେଶଗତ ଗୁଣବତ୍ତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ଅଧିନରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ତଦନୁସାରେ, ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 10(C) ରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ଯଥାସମ୍ଭବ, ପାଣ୍ଟିର 60 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ‘ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ’ ପାଇଁ ଏବଂ 40 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଣ୍ଟି ‘ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ’ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇପାରିବ ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ଯାଜପୁର ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ କମ୍ ପରିମାଣର ପାଣ୍ଟି ଅର୍ଥାତ୍ 45.49 ଏବଂ 48.72 ପ୍ରତିଶତ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସାରଣୀ 4.2 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 4.2: ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ-ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଟି ଆବେଦନ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ଅନୁମୋଦିତ ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ	ଆବେଦିତ ମୋଟ ପରିମାଣ	ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ			ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ		
				ଅନୁମୋଦିତ ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ	ଆବେଦିତ ପରିମାଣ	ପାଣ୍ଟି ବ୍ୟୟର ପ୍ରତିଶତ	ଅନୁମୋଦିତ ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ	ଆବେଦିତ ପରିମାଣ	ପାଣ୍ଟି ବ୍ୟୟର ପ୍ରତିଶତ
1	ଯାଜପୁର	6,414	2,848.76	4,000	1,295.81	45.49	2,414	1,552.95	54.51
2	ନବରଙ୍ଗପୁର	7	1.17	4	0.57	48.72	3	0.60	51.28
3	ଡେଙ୍କାନାଲ	623	61.62	460	50.76	82.38	163	10.86	17.62
4	କେନ୍ଦୁଝର	3,269	9,733.37	2,588	5,851.10	60.11	681	3,882.26	39.89
5	ମୟୂରଭଞ୍ଜ	652	109.16	602	83.80	76.77	50	25.36	23.23
6	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	6,470	8,193.42	5,613	7,175.45	87.58	857	1,017.97	12.42

(ଉତ୍ସ: ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ଡେଙ୍କାନାଲ ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଭଳି ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ପାଣ୍ଟି ବ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ଯାଜପୁର ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ କମ୍ ପାଣ୍ଟି ଆବେଦନ କରିଥିଲେ,

²⁹ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼ିଆଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଏମ୍‌ଏମ୍ ଡିଆର୍ ଅଧିନିୟମ 2015 ର ଧାରା 9B ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସଂଗୃହୀତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିର ଉପଯୋଗ କରି ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବାର ଥିଲା, ତେଣୁ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ବ୍ୟବହୃତ ‘ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼ିଆଲ ପାଣ୍ଟି’ ଶବ୍ଦଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିକୁ ସୂଚିତ କରେ ।

ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯେପରିକି ଜଳ ପାଉଣ୍ଡେନ୍, ଟାଉନ୍ ହଲ୍, ଅତିଗୋରିୟମ ନିର୍ମାଣ; ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ/ ଉନ୍ନତି, ସ୍ଥାନଘାଟ, ବଜାର କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ, ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ କୋଠା, ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଧାର୍ମିକ କୋଠା ପାଇଁ ଫାଟକ; ଏବଂ ପୋଖରୀ, କଲଭର୍ଟ, ଡ୍ରେନ୍ ନବୀକରଣ; ଜିଲ୍ଲାରେ ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ଏବଂ ମିନି ପାର୍କ ନିର୍ମାଣ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଅଧିକ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ପାଣ୍ଠିର ଏପରି ଅଯୌକ୍ତିକ ବ୍ୟୟନ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ, ସାମ୍ବ୍ୟସେବା, ଶିକ୍ଷା ଇତ୍ୟାଦି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସମନ୍ୱୟ ବିକାଶମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ପ୍ରତିକୂଳ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ।

ସରକାର ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର କ୍ଷେତ୍ରରେ, 566.71 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା ପ୍ରକଳ୍ପ ‘ଟୋମକା-ମଙ୍ଗଳପୁର ରାସ୍ତା ପ୍ରକଳ୍ପ’କୁ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅନୁପାତ ସଚ୍ଚଳିତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେବେ । ନବରଙ୍ଗପୁର ସମ୍ପର୍କରେ, ସ୍ଥାନୀୟ ଆଦିବାସୀ ଜନସଂଖ୍ୟାର ସ୍ଥାନୀୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ଜାତିକା ସହାୟତା ଆକର୍ଷକତାକୁ ଆଧାର କରି ଏପରି ବ୍ୟୟନ କରାଯାଇଥିଲା ।

4.3.8 ଟ୍ରଷ୍ଟି ବୋର୍ଡ୍/ ଗ୍ରାମସଭା ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ବିନା ପ୍ରକଳ୍ପର ମଞ୍ଜୁରୀ

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 5(e) ଅନୁଯାୟୀ, ଟ୍ରଷ୍ଟି ବୋର୍ଡ୍ (ବିଓଟି) 10 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଶାସନିକ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିବ । ସେହିପରି, ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 6(2)(b) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା ଯେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟି (ଇସି) 10 କୋଟିରୁ ଅଧିକ ନଥିବା ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଶାସନିକ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ³⁰, ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 12 (2) (i) ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଯୋଜନା, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଗ୍ରାମସଭାର ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ।

- ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝରରେ, 2015-24 ଅବଧିରେ ଫେବୃୟାରୀ 2016 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2022 ମଧ୍ୟରେ ବିଓଟିର 11 ଟି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ 12,441.73 କୋଟି ଟଙ୍କାର 2,480 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି, 2015-24 ଅବଧିରେ ଅକ୍ଟୋବର 2016 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2024 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କମିଟି 14 ଟି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 32 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକ ସମୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, 9,733.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର 3,269 ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପରିଚାଳନା ଟ୍ରଷ୍ଟି (ଜିଲ୍ଲାପାଳ) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ, ଯାହା ଫଳରେ ଇସି/ ବିଓଟିର ଅନୁମୋଦନ ବିନା 757 {3,269-(2,480+32)} ପ୍ରକଳ୍ପ (23 ପ୍ରତିଶତ) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-IX** ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ବିଓଟି/ ଇସି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ସମନ୍ୱୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି, ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁରୀ ତାରିଖରୁ 6 ଦିନରୁ 24 ମାସ ମଧ୍ୟରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝରର ବିଓଟି ଦ୍ୱାରା 329.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁରୀ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ 170 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ, 164.82 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମଞ୍ଜୁରୀ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ

³⁰ ସମ୍ବିଧାନର ପଞ୍ଚମ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଭାରତ ସରକାର ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ ଘୋଷଣା କରନ୍ତି, (i) ଆଦିବାସୀ ଜନସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ; (ii) କ୍ଷେତ୍ରର ସଂକ୍ଷିପ୍ତତା ଏବଂ ଯଥୋଚିତ ଆକାର; (iii) ଏକ ଜିଲ୍ଲା, ବ୍ଲକ କିମ୍ବା ଡାଲ୍ଲୁକ ଭଳି ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ପ୍ରଶାସନିକ ସଂସ୍ଥା; ଏବଂ (iv) ପଡୋଶୀ ଅଞ୍ଚଳ ବୃତ୍ତାନ୍ତରେ କ୍ଷେତ୍ରର ଆର୍ଥିକ ଅନଗ୍ରସରତା ।

44 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମଞ୍ଜୁରିର ଛଅ ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପରେ ବିଓଟି ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା 3,269 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ 8,718.08 କୋଟି ଟଙ୍କାର 2,704 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଗ୍ରାମସଭା ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା କାରଣ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦ୍ରର ଅଧିନରେ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ଥିଲା। ସମାକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 5(e) ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମସଭାର ଅନୁମୋଦନ ବିନା ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ 2,984.28 କୋଟି ଟଙ୍କାର 1,730 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା।

- ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଅଧିନରେ 102.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିଓଟି ଅନୁମୋଦନ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଗ୍ରାମସଭା ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦନ ପରେ (ଜୁନ୍ 2022) ହେମଗିରି ବ୍ଲକର ବ୍ଲକ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଧିନରେ ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼) ଦ୍ଵାରା ବିଓଟିର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ 620 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବିଓଟି ପ୍ରସାବିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ବିରତ କରିନଥିଲା ଏବଂ ଗ୍ରାମସଭାର ଅନୁମୋଦନ ବିନା ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ 26 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା।

ତେଣୁ, ବିଓଟି/ ଇସି/ ଗ୍ରାମସଭାର ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ବିନା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅନିୟମିତ ଥିଲା କାରଣ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଧିନରେ ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଓଟିଠାରୁ ଯଥାର୍ଥ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଛି। ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ କ୍ଷେତ୍ରରେ, (i) ବିଓଟି ଦ୍ଵାରା ପୂର୍ବରୁ ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପ, (ii) ବାର୍ଷିକ ଭିତ୍ତିରେ ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକୃତିର ପୁନରାବୃତ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ, (iii) ସମସ୍ୟାମାବନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କିମ୍ବା ରତ୍ନକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯୋଗୁଁ ଜରୁରୀ ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଟିକ୍ସ କରାଯାଇଥିଲା।

ତଥାପି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସମ୍ପର୍କରେ ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ନଥିଲା କାରଣ ନଭେମ୍ବର 2022 ପରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ବିଓଟି / ଇସିର କୌଣସି ବୈଠକ କରାଯାଇ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ, 757 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା। ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସମ୍ପର୍କରେ, ଉତ୍ତରଟି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ କାରଣ ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିଓଟି / ଇସି ଏବଂ ଗ୍ରାମସଭାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁମୋଦନ ପାଇବା ପାଇଁ ଏପରି କୌଣସି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ନାହିଁ।

4.4 ଅନୁପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାଥମିକତା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭାବିତ ନଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ (ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗ) ଅକ୍ଟୋବର 2017 ରେ “ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ସଂସ୍ଥାଗତିକ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ” ଜାରି କରିଥିଲା। ସଂସ୍ଥାଗତିକ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀର ଅନୁକ୍ଷେପ 9 ରୁ 13 ଅନୁଯାୟୀ, ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାବଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାଥମିକତା, ନକଲ ଦୂର କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ଉତ୍ସ ସହିତ ସମନ୍ବିତ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପିତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସେଲ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ପରେ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସହାୟତା ସେଲ୍‌କୁ ଏହା ଦାଖଲ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା। ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁମୋଦନ ପରେ, ଏହାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବାଗ/ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ଵାରା ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଓଟିର ଅଧିକ୍ଷକ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବାକୁ ଥିଲା।

ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାଥମିକତା ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପର୍କରେ ଫ୍ଲୋ ଚାର୍ଟ

ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେଣ୍ଡାଗୁଡ଼ିକ (ଲାଇନ୍ ବିଭାଗ) ପ୍ରସାରିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଜ୍ୟତା / ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଯାଞ୍ଚ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ବିଠି ମଧ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ ପୂର୍ବରୁ ସେହି ପ୍ରସାରଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତତା ସମୀକ୍ଷା କରିନଥିଲେ ଯାହାର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଭାବିତ ନଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏବଂ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗର ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ରାଜ୍ୟର 19 ଟି ବିଭାଗ ସେମାନଙ୍କ ବିଭାଗରେ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସେଲ୍ ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ତଥାପି ଏହି ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକର ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନେ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗର 'ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସପୋର୍ଟ ସେଲ୍' ନିକଟକୁ ପଠାଇବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ନିଜର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା କିମ୍ବା ପ୍ରସାର ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାଥମିକତା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାର ଦାଖଲ ନକରିବା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସପୋର୍ଟ ସେଲ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ନଦେବା ଫଳରେ କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ 976 ଟି ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ନଥିଲା, ଯେତେବେଳେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟ 488 ଟି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଏବଂ 96 ଟି ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ବି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା, ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ମୁଖ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା ତାଲିକା ବାହାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅନୁମୋଦନ ପରେ ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ଏବଂ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ପ୍ରସାର ପାଇଁ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଅତିରିକ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକୁ ପୂରଣ କରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଭୂମିସ୍ୱରାୟ ପରାମର୍ଶ ଏବଂ କୌଣସି ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ପଛରେ ନପକାଇବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗର ସାଙ୍ଗଠନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ପିଏମ୍‌ଜେକେକେଡ୍ୱାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ନଥିଲା, ଯାହା ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାଥମିକତା ଯୋଗୁଁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଅଥଥା, ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଅନୁପଯୋଗୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦି ହୋଇଥିଲା, ଯେପରି ଅଧ୍ୟାୟ VI ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଅଧ୍ୟାୟ - V

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ପରିଚ୍ଛଳନା

ଅଧ୍ୟାୟ - V

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ପରିଚାଳନା

ଓଡ଼ିଶା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମାବଳୀ, 2015 ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ପାଣ୍ଠିକୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଲାଭନ୍ ବିଭାଗ ଏବଂ ଅଧିକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ/ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ପିଏସ୍‌ସ୍/ ସାୟର ସଂସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା କଥା। ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ତଦାରଖ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରବାହ ସମ୍ପର୍କରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅବଧୂରେ ମୋଟ ଆବଣ୍ଟିତ ପରିମାଣର 30, 40 ଏବଂ 30 ପ୍ରତିଶତ ତିନୋଟି କିସ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ଟ୍ ପାଖରେ ପାଣ୍ଠି ରଖିବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଜାରି ହୋଇଥିବା ପରିମାଣର 75 ପ୍ରତିଶତ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ଟ୍ ଦ୍ଵାରା ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ୟୁସି) ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡିଥାଏ। କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ରଖାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠିରୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଯେକୌଣସି ମୂଲ୍ୟନ, କିମ୍ବା ସୁଧ, ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷରେ କିମ୍ବା ମଞ୍ଜୁରୀ ତାରିଖରୁ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ସମାପ୍ତି ପରେ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ହୁଏ, ତାହା ଯଥାସମ୍ଭବ ଭାବରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯିବା ଉଚିତ।

5.1 ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ

ରେକର୍ଡ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ 22,568.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ସୁଧ (1,772.66 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, 2015-16 ରୁ 2023-24 ଅବଧୂ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ଟ୍ ଦ୍ଵାରା 17,435 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 20,947.52 କୋଟି ଟଙ୍କା (92.82 ପ୍ରତିଶତ) ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ 20,947.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ 13,160.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 10,092.53 କୋଟି ଟଙ୍କା (79.69 ପ୍ରତିଶତ) ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା), ଯାହା ନିମ୍ନରେ ସାରଣୀ 5.1 ରେ ଦିଆଯାଇଛି।

ସାରଣୀ 5.1: 2015-24 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍-ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା ଅଂଶଦାନ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ନାମ	ମୋଟ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ	ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠି	ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠି	ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ	ଜାରି ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିରୁ ବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଠିର ପ୍ରତିଶତ
1	ଡେକ୍‌ନାଲ	100.28	61.62	56.39	44.14	78.28
2	ଯାଜପୁର	2,395.21	2,848.77	1,514.89	1,164.42	76.86
3	କେନ୍ଦୁଝର	12,227.12	9,733.37	5,701.34	4,410.10	77.35
4	ମୟୂରଭଞ୍ଜ	125.22	109.17	98.64	85.99	87.18
5	ନବରଙ୍ଗପୁର	2.47	1.17	1.17	1.17	100.00
6	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	7,717.87	8,193.42	5,788.32	4,386.71	75.79
ମୋଟ		22,568.17	20,947.52	13,160.75	10,092.53	76.69

(ଉତ୍ସ: ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

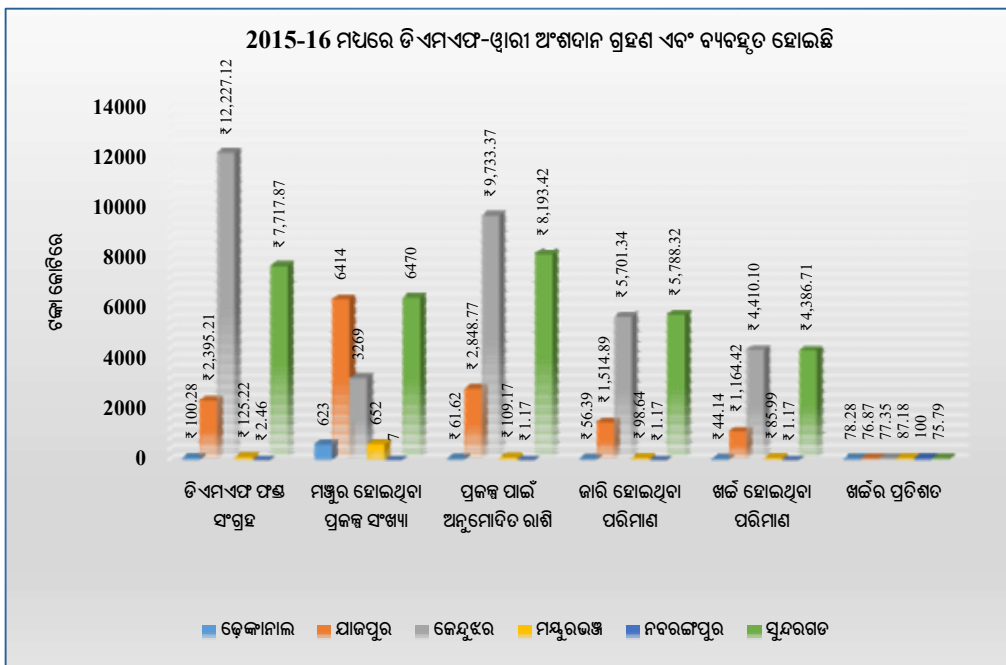
ସାରଣୀ 5.2: 2015-24 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍-ଓଡ଼ିଶା ସ୍ଥିତି

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନାମ	ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ		ଋଣୁଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ		ଆରମ୍ଭ / ବାତିଲ ହୋଇନଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ	
			ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରତିଶତ	ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରତିଶତ	ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରତିଶତ
1	ଡେଙ୍କାନାଲ	623	350	56.18	257	41.25	16	2.57
2	ଯାଜପୁର	6,414	2,994	46.68	2,946	45.93	474	7.39
3	କେନ୍ଦୁଝର	3,269	1,023	31.29	1,745	53.38	501	15.33
4	ମୟୂରଭଞ୍ଜ	652	208	31.90	413	63.34	31	4.75
5	ନବରଙ୍ଗପୁର	7	7	100.00	-	0.00	-	0.00
6	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	6,470	5,108	78.95	1,190	18.39	172	2.66
ମୋଟ		17,435	9,690	55.58	6,551	37.57	1,194	6.85

(ଉତ୍ସ: ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ଓର୍ଟ 2 : 2015-24 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍-ଓଡ଼ିଶା ଅଂଶଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀ ଏବଂ ଓର୍ଟରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ, ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା 17,435 ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ଅଧା ଅର୍ଥାତ୍ 9,690 ପ୍ରକଳ୍ପ (55.58 ପ୍ରତିଶତ) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ 6,551 ପ୍ରକଳ୍ପ (37.57 ପ୍ରତିଶତ) ଋଣୁଥିଲା ଏବଂ 1,194 ପ୍ରକଳ୍ପ (6.85 ପ୍ରତିଶତ) 2015-24 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ, ଜମି ବିବାଦ, ଆକଳନ/ ରୁକ୍ଷିନାମା/ ଟେଣ୍ଡର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିଳମ୍ବ ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା। ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା କେନ୍ଦୁଝରରେ 1,023 (31.29 ପ୍ରତିଶତ) ଥିଲା, ଏହା ପରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ 208 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (31.90 ପ୍ରତିଶତ), ଯାଜପୁରରେ 2,994 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (46.68 ପ୍ରତିଶତ), ଡେଙ୍କାନାଲରେ 350 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (57.18 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ 5,108 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (78.95 ପ୍ରତିଶତ) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସମାକ୍ଷା ତାରିଖ (11 ଫେବୃଆରୀ 2025) ଅନୁଯାୟୀ, 1,190 ଟି ଋଣୁଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ, 31 ଅଗଷ୍ଟ 2017 ରୁ 08 ଜାନୁଆରୀ 2024 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାକୁ ଥିବା 1,144 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏକ ରୁ 89 ମାସ ବିଳମ୍ବ ସହିତ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା। ଅବଶିଷ୍ଟ 46 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାକ୍ଷା ତାରିଖ (11 ଫେବୃଆରୀ

2025) ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାକୁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା। ବାକି ପାଞ୍ଚଟି ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ପର୍କରେ, ସମାପ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ସମସ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସମ୍ପର୍କରେ, ସମାପ୍ତ ନହେବାର କୌଣସି କାରଣ ରେକର୍ଡରେ ମିଳିନଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ, ଜମି ବିବାଦ, ଆକଳନ/ ଚୁକ୍ତିନାମା/ ଟେଣ୍ଡର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଇତ୍ୟାଦି କାରଣରୁ 1,194 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନଥିଲା।

ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ନହେବା ଯୋଗୁଁ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନବରଙ୍ଗପୁର ବ୍ୟତୀତ, ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜିଲ୍ଲାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ 75.79 ରୁ 87.18 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା।

5.2 ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାରରେ ଅବଶେଷ ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ ଫ୍ରେଜ୍ ସୁଧ ନମିଳିବା ଯୋଗୁଁ ସୁଧ କ୍ଷତି

ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 8(4) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଭୁରୁଚ ବଞ୍ଚନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ନଥିବା ପାଣ୍ଠିକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଜମା କିମ୍ବା ଫ୍ରେଜ୍ ଜମାରେ ଜମା କରାଯାଇପାରିବ, ଯୋଗ୍ୟ ସୁଚାବକ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକରୁ ପ୍ରସାବ ସକ୍ଷମ ଏବଂ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ଆମନ୍ତ୍ରଣ ପରେ କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଉପକରଣରେ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ। ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ (ଏସ୍‌ବିଆଇ) ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଫ୍ରେଜ୍ ଜମାରେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ସୁଧ ହାର 6.75 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା।

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ 2015-2024 ମଧ୍ୟରେ ଭୁରୁଚ ବଞ୍ଚନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ନଥିବା ପାଣ୍ଠି କ୍ଷେତ୍ରରେ ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍³¹ ଫ୍ରେଜ୍ ଜମା/ ଅଟୋ ସିପ୍ ସୁବିଧା ବାଛି ନଥିଲେ। ଏହା ବଦଳରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ପାଣ୍ଠିକୁ ସଞ୍ଚୟ ଆକାରରେ ରଖୁଥିଲେ, ଯାହା ଫଳରେ 9.49 କୋଟି ଟଙ୍କା³² ସୁଧ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା, ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-X** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସ୍ଥାୟୀ ଜମା ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ସୁଧ ହାର ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ବିତ୍ ଆହ୍ଵାନ କରାଯାଇଥିଲା। ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ (ବିଓଆଇ) (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022) ରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ 10 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ (ଏକ ରୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ସ୍ଥାୟୀ ଜମା ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ 6.86 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ହାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା। ତଥାପି, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର ସ୍ଥାୟୀ ଜମାରେ ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗ କରିନଥିଲା। ବରଂ, 2016-25 (ଜାନୁଆରୀ 2025 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ମଧ୍ୟରେ, 333 ଟି ମାମଲାରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର ଅଟୋ ସିପ୍ ଫ୍ରେଜ୍ ଆକାରରେ ଏକ ରୁ ସାତ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 10 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ରଖୁଥିଲା ଏବଂ 745.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ ପାଇଥିଲା, ଯାହାର ସୁଧ ହାର ବାର୍ଷିକ 2.8 ରୁ 7.55 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା। ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଯଦି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର ଏହି ପାଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକୁ ସମାନ ଅବଧି ପାଇଁ ସମାନ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ସ୍ଥାୟୀ ଜମାରେ ନିବେଶ କରିଥାନ୍ତା, ତେବେ ଏହା 6.86 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ପାଇପାରିଥାନ୍ତା ଯାହାର ପରିମାଣ 829.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। ଅବିରୋଧୀ ନିବେଶ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝରକୁ 84.51 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡିଥିଲା।

ତେଣୁ, 2015-16 ରୁ 2023-24 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଅବିବେଚନାମୂଳକ ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛେଦନା ଯୋଗୁଁ ନମୁନାଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଗୁରୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଡେଙ୍କାନାଳ 2.44 କୋଟି ଟଙ୍କା; ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ମୟୂରଭଞ୍ଜ 6.85 କୋଟି ଟଙ୍କା; ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ନବରଙ୍ଗପୁର 0.20 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର 84.51 କୋଟି ଟଙ୍କା) ରେ ମୋଟ 94 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା।

³¹ ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ଡେଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର

³² ବର୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ସର୍ବନିମ୍ନ ଅବଶେଷ ଏବଂ ଏସ୍‌ବିଆଇ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ଫ୍ରେଜ୍ ସୁଧ ହାରକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଗଣନା କରାଯାଇଛି

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ ସଂଗୃହୀତ ପାଣ୍ଠିର ନିବେଶକୁ ବଜାର ପରିସ୍ଥିତିର ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳତା ମଧ୍ୟରେ ବିଚକ୍ଷଣତାର ସହିତ ପରିଚ୍ଛେଦନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପାଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟ 30 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସକରାମ୍ଭକ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ହାସଲ କରିଛି । ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନଥିଲା କାରଣ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ସମାନ ନିବେଶ ନୀତି ବିଜ୍ଞପିତ ନଥିଲା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଅନିୟମିତ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକରେ ପାଣ୍ଠି ନିବେଶ କରିଥିଲେ ଯାହାର ପରିଣାମ ସରୁପ ସମାକ୍ଷା ଦ୍ଵାରା ସୂଚିତ ସୁଧ ଲାଭ କମ୍ ହୋଇଥିଲା ।

5.3 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ/ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ

ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍ (ସଂଶୋଧିତ) ଅଧିନିୟମ 2015 ର ଧାରା 9B ର ଉପ-ଧାରା (3) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଦ୍ଵାରା ପାଣ୍ଠିର ଗଠନ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବେ । ଏହା ସହିତ, ଯେକୌଣସି ନାମରେ ଥିବା ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ପାଣ୍ଠିର ରାଜ୍ୟ ରାଜକୋଷକୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପାଣ୍ଠି ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯିବ ନାହିଁ । ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିରୁଦ୍ଧ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

5.3.1 ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ ଅତିରିକ୍ତ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ସ୍ଥାନାନ୍ତର

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଅଧିନିୟମ 2005 (ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍) ଅଧିନରେ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଜାରି ବାର୍ଷିକ ମାଷ୍ଟର ସର୍କୁଲାର (ଏସ୍‌ଏସ୍‌ସି) 2020-21 ର ଧାରା 9.1 ଅନୁଯାୟୀ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6(1) ଅନୁସରଣ କରିବେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମଜୁରୀ ହାର ସୂଚିତ କରିବେ । ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ମଜୁରୀ ହାର ସୂଚିତ କରିପାରିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ରାଜସ୍ୱ ପାଣ୍ଠିରୁ ପାର୍ଥକ୍ୟ ପରିମାଣ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବେ । ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, 23 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ତାରିଖରେ ଅସାଧାରଣ ଗେଜେଟ୍ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଦେୟ ହାର 01 ଅପ୍ରେଲ 2020 ଠାରୁ ପ୍ରତିଦିନ 207 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରିଥିଲା । ତଥାପି, ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ 01 ଅପ୍ରେଲ 2020 ଠାରୁ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରୀ 303.40 ଟଙ୍କା ଏବଂ 01 ଜୁଲାଇ 2020 ଠାରୁ 308.05 ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ।

(କ) ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍³³, ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଏବଂ ପାନାୟ ଜଳ ବିଭାଗ (ପିଆରଆଣ୍ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁ) ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ/ ସୂଚିତ କରିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2020 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022) ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅଧିକୃତିତ ମଜୁରୀ ହାର ଉପରେ ମାହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଯୋଜନା (ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍) ଅଧିନରେ ସମସ୍ତ ଋଜିରି ଆଶାୟୀଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟର ନିଜସ୍ୱ ପାଣ୍ଠି ପରିବର୍ତ୍ତେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅତିରିକ୍ତ ମଜୁରୀ ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକର ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ଅଧିନରେ ଋଜିରି ଆଶାୟୀମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ମଜୁରୀ³⁴ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏହି ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସତତ ପ୍ରକଳ୍ପ, ପିଆରଆଣ୍ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ (ରାଜ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପାଣ୍ଠି) ସପକ୍ଷରେ 171.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟର ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼୍ରାଲର ଭାବନା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଅନିୟମିତ ଥିଲା କାରଣ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଏବଂ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼୍ରାଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଉଭୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ଏପରି ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ନାହିଁ ।

³³ ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

³⁴ ଯାଜପୁରରେ ପ୍ରତିଦିନ 91.00 ଟଙ୍କା, କେନ୍ଦୁଝରରେ ପ୍ରତିଦିନ 96.40 ଟଙ୍କା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ ପ୍ରତିଦିନ 101.05 ଟଙ୍କା

(ଖ) ସେହିପରି, ଅନ୍ୟ ଏକ ଘଟଣାରେ, 2016-17 ଅବଧିର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରର ଋଗର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ବିବରଣୀର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ଦ୍ଵାରା 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ରିଲିଫ୍ ପାଣ୍ଠିକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଥିଲା (29 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2016)।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଗ୍ରହଣୀୟଯୋଗ୍ୟ ହୋଇନଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍ ଆବଶ୍ୟକତା ପରିଶୋଧ କରିବେ।

5.3.2 ବିବିଧ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ସ୍ଥାନାନ୍ତର

ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା (ଆଇଟିଡିଏ), ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଶାସକ (ପିଏ)ଙ୍କ ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ 2015-24 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ଵାରା ବିଦ୍ୟାଳୟ କୋଠା, ଗ୍ରନ୍ଥାଗାର, ପାଠାଗାର, ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶୌଚିଳୟ ଏବଂ ଡାଇନିଂ ହଲ୍, ଛାତ୍ରାବାସ, ସେତୁ, ଟେକ୍ ଡ୍ୟାମ୍, ଅଙ୍ଗନୱାଡି କେନ୍ଦ୍ର, ଜିଲ୍ଲା ସଂସ୍କୃତି ଭବନର ବିକାଶ, ଟଣା ଗସ୍ତ ଏବଂ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଜଡିତ 99 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଆଇଟିଡିଏକୁ 136.72 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା 123.93 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 0.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ ସହିତ 13.22 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ବଳକା ରହିଥିଲା। 99 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ, ସମାକ୍ଷା ତାରିଖ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2025) ସୁଦ୍ଧା 65 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଯାହାର ଖର୍ଚ୍ଚ 44.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ଟେଣ୍ଡର ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ନହେବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତିରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ବାକି 34 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା।

ଯଦିଓ ଆଇଟିଡିଏ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଠାରୁ ଆକସ୍ମିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ପୃଥକ ପାଣ୍ଠି ପାଇନଥିଲା, ଏହା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ଯେ, ଅପ୍ରେଲ 2022 ରୁ ସମାକ୍ଷା ତାରିଖ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2025) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଉପଲବ୍ଧ 13.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଣ୍ଠି ମଧ୍ୟରୁ, 102.36 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା³⁵ର ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଭିନ୍ନ ଜିନିଷ ଯେପରିକି ଗାଡ଼ି ଭଡା ଦେୟ, ବିଭିନ୍ନ ତଦାରଖ କର୍ମଚାରୀ ନିୟୋଜନ କରି ତଦାରଖ ଦେୟ, ଟେଣ୍ଡ ହାଉସ୍ ଦେୟ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଆଦିବାସୀ ବିକାଶ ସମବାୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଟିପିସିସିଓଏଲ୍)କୁ ପେଟ୍ରୋଲ, ତେଲ ଏବଂ ଲୁହ୍ରିକାଷ୍ (ପିଓଏଲ୍) ଦେୟ ଯୋଗାଣ, ଆଦିବାସୀ ନୃତ୍ୟ ଦଳ ପାଇଁ ମୁଦଙ୍ଗ ବାଜା, ଖଞ୍ଜିଣି, ଧଳା ଗାମୁଛା ଯୋଗାଣ, ଜିଆଇ ଡ୍ରେଲିଂ ତାର ଜାଲ ଯୋଗାଣ ସହିତ ଡ୍ରାଡି ରୋପୋଣ ଯୋଜନା³⁶ ପାଇଁ ପୂର୍ବ ବିଲ୍ ଉପରେ ସିଜିଏସ୍‌ଟି, ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ଆୟକର ପ୍ରଦାନ ଭଳି ବିବିଧ ଜିନିଷ ଉପରେ ହୋଇଥିଲା। ସମାକ୍ଷା ଦ୍ଵାରା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ଅନୁକୃତ ଥିଲା କାରଣ ଏଗୁଡ଼ିକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ନଥିଲା।

ବିଭାଗ ଉତ୍ତରରେ କହିଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଣ୍ଠିରୁ ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଇଟିଡିଏକୁ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଦେବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଦୁର୍ବଳ ତଦାରଖ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରେ।

³⁵ ଗାଡ଼ି ଭଡା - 27,95,029 ଟଙ୍କା, ତଦାରଖ ଦେୟ - 20,51,182 ଟଙ୍କା, ଟେଣ୍ଡ ହାଉସ୍ ଦେୟ - 27,29,280 ଟଙ୍କା, ପିଓଏଲ୍ ଯୋଗାଣ ଦେୟ ଟିପିସିସିଓଏଲ୍ - 16,22,529 ଟଙ୍କା, ଆଦିବାସୀ ନୃତ୍ୟ ଦଳ ପାଇଁ - 2,58,810 ଟଙ୍କା, ଡ୍ରାଡି ରୋପୋଣ ପାଇଁ - 7,79,238 ଟଙ୍କା

³⁶ କୃଷି ବନାକରଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଡ୍ରାଡି ଏକ ପ୍ରକାର ଗଛ ଆଧାରିତ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ଭାରତରେ ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ ଏହା ଅଭ୍ୟାସ କରାଯାଇ ଆସୁଛି। ଡ୍ରାଡିର ଆଧାରରେ କୃଷି, ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ଏବଂ ବନାକରଣ ପ୍ରଣାଳୀର ଏକ ସମନ୍ୱିତ ପଦ୍ଧତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସଶକ୍ତିକରଣ ସହିତ ମୂରିକା ଏବଂ ଜଳସମ୍ପଦର ସଂରକ୍ଷଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା।

5.3.3 ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟୟ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଓଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 11(A)(4) ଅନୁଯାୟୀ, ଟ୍ରଷ୍ଟର ବାର୍ଷିକ ପ୍ରାପ୍ତିର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୀମା ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ, ଟ୍ରଷ୍ଟର ପ୍ରଶାସନିକ, ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନ ଏବଂ ଓଭରହେଡ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ 2017-18 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାବରେ ବୁକ୍ ହୋଇଥିବା ମୋଟ 99.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ 25.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ଯେପରିକି ପୋଲିସ ପେଟ୍ରୋଲିଂ ପାଇଁ ଯାନବାହନ ନିୟୋଜିତ କରିବା, ପୌରପାଳିକା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନବୀକରଣ, ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ବାସଭବନରେ ପାଠାଗାରର ନବୀକରଣ, ବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ ସମନ୍ବୟ ଉଦ୍ଘାଟନ ଦେୟ ଇତ୍ୟାଦି ।

ଟ୍ରଷ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଶାସନିକ ପାଣ୍ଠିରୁ ପ୍ରଶାସନିକ, ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନ ଏବଂ ଓଭରହେଡ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନିୟମିତ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଏବଂ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ଫାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ସହିତ ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳାର ଅଭାବକୁ ସୂଚିତ କରିଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ପୋଲିସ ଗାଡ଼ି ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆଦାୟ କରାଯାଇଛି, ଯେତେବେଳେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ବାସଭବନର ନବୀକରଣ ଏକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଂଶ ଥିଲା ଯାହା ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ ପାଇଁ ଆସୁଥିବା ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ଲାଭ ପହଞ୍ଚାଉଥିଲା । ଏହା ସହିତ, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଦ୍ଘାଟନ ଦେୟ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ, ଆଇଇସି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଏକ ଅଂଶ ଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନଥିଲା କାରଣ ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚଗୁଡ଼ିକ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ଫାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ପରିଭାଷିତ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ କିମ୍ବା ଲୋକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁନାହିଁ ।

5.3.4 ତାତ୍ତ୍ଵର ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ କୋଭିଡ୍-19 ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ଦେୟ

ଖଣି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଚିଠି (ମାର୍ଚ୍ଚ 2020) ଏବଂ ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଵୀକାରଣ (ମଇ 2020, ଜୁନ୍ 2020, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021) ଅନୁଯାୟୀ, କୋଭିଡ୍-19 ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ତେଣୁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ପାଣ୍ଠି (i) ରୋଗୀଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା, (ii) ଚିକିତ୍ସା ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୃଷ୍ଟି, (iii) ଗରିବ ଲୋକଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ବଣ୍ଟନ ଏବଂ (iv) ସରକାରୀ ତାତ୍ତ୍ଵରଖାନାରେ କୋଭିଡ୍-19 ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ଔଷଧ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାରୀୟ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ, ଯଦି ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ ଅନ୍ୟ ପାଣ୍ଠି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନୁହେଁ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ସାପ୍ତାହ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ (ଏଚ୍‌ଆର୍‌ଏଫ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ) ବିଭାଗ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ (ଜିଏ) ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ତାତ୍ତ୍ଵର, ପାରାମେଡିକ୍ସ, ରେଡିଓଗ୍ରାଫର ଏବଂ ଟରୁଥ୍ ଶ୍ରେଣୀ କର୍ମଚାରୀ (20 ଜୁଲାଇ 2020)ଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଛି (20 ଜୁଲାଇ 2020, 17 ଅଗଷ୍ଟ 2020, 13 ଜାନୁଆରୀ 2021 ଏବଂ 22 ଅଗଷ୍ଟ 2022) ଯେଉଁଥିରେ ନିୟମିତ ଏବଂ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ଆୟୁଷ ଇଣ୍ଟର୍ନ (17 ଅଗଷ୍ଟ 2020 ଏବଂ 13 ଜାନୁଆରୀ 2021) ଏବଂ ରାପିଡ୍ ରେସପନ୍ଡ ଟିମ୍ (ଆର୍‌ଆର୍‌ଟି) (22 ଅଗଷ୍ଟ 2022)ର ଅଂଶ ଭାବରେ ନିୟୋଜିତ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସାମିଲ ଅଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କେବଳ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ରିଲିଫ୍ ପାଣ୍ଠି (ସିଏମ୍‌ଆର୍‌ଏଫ୍‌)ରୁ ଭରଣା କରାଯିବ ।

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 2021-23 ମଧ୍ୟରେ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସିଡିଏମ୍‌ଓ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାପ୍ତାହ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଅଧିନରେ

62 ଜଣ ଡାକ୍ତର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିୟମିତ / ଆଉଟସୋର୍ସିଂ ଡାକ୍ତରୀ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଗୋଟିଏ କୋଭିଡ୍ ହସ୍ପିଟାଲ (ହାଇ-ଟେକ୍ କୋଭିଡ୍ ହସ୍ପିଟାଲ)ର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ କୋଭିଡ୍ ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ 2.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ସିଏମ୍‌ଆର୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁମୋଦନ ଆଧାରରେ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଦେୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ, ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଇଁ ସିଏମ୍‌ଆର୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବ ।

5.3.5 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ସରକାରୀ ଗାଡି କ୍ରୟରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ 2015 ର ନିୟମ 11A(5) ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ମାଧ୍ୟମରେ ଯାନବାହନ କ୍ରୟ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡିକୁ ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁରର ବିଓଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଗୋଟିଏ ଗାଡି³⁷ କ୍ରୟକୁ ଅନୁମୋଦନ (ଅକ୍ଟୋବର/ ନଭେମ୍ବର 2017) କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗକୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2017) । ତଥାପି, ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇବା ଅପେକ୍ଷାରେ, ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 16.56 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା³⁸ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2018) ।

ସେହିପରି, ରାଉରକେଲା ପୋଲିସ ଅଧିକ୍ଷକ (ଏସ୍‌ପି), ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଧିକ୍ଷକ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ, ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗର ଅନୁମୋଦନ ବିନା 25 ଟି ପେଟ୍ରୋଲିଂ ଯାନ କ୍ରୟ ପାଇଁ 4.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜାରି କରିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2019) । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଅଧିକ୍ଷକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିକାରୀ (ଜୁଲାଇ 2021) ସମାନ ପରିମାଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଜମା କରିଥିଲେ ।

ବିଓଟିର ଅନୁମୋଦନ ବିନା ପେଟ୍ରୋଲିଂ ଯାନ କ୍ରୟ ପାଇଁ ରାଉରକେଲା ଏସ୍‌ପିଙ୍କୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ଅନିୟମିତ ଏବଂ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ 2015 ର ନିୟମ 11A (5) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥିଲା, ଯାହା ଅନୁଯାୟୀ ଯାନ କ୍ରୟ ପାଇଁ ସରକାରୀ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯିବା କଥା ।

ଏହା ସହିତ, ରାଉରକେଲା ଏସ୍‌ପିଙ୍କୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ 4.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ 592 ଦିନ³⁹ ଧରି ରଖିବା ପରେ ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରିବା କେବଳ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଶାସନର ସୂଚକ ନୁହେଁ ବରଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ 22.53 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା⁴⁰ର ସୁଧ କ୍ଷତି ମଧ୍ୟ କରିଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ଦ୍ୱାରା ଯାନବାହନ କ୍ରୟ ସମ୍ପର୍କରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଟ୍ରଷ୍ଟି ବୋର୍ଡର ଅନୁମୋଦନକ୍ରମେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ପାଣ୍ଠିରୁ 16.56 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଯାନ କିଣାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗର ଅନୁମୋଦନ ବିନା ଗାଡିଟି କିଣାଯାଇଥିଲା ।

ରାଉରକେଲା ଏସ୍‌ପିଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠି ସମ୍ପର୍କରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ସୁଧ ବାବଦକୁ 22.53 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼କୁ ଭରଣା କରାଯିବ ।

³⁷ ମହିନ୍ଦ୍ରା ସ୍କୋର୍ପିଓ, S11 ମୋଡେଲ୍

³⁸ ଯାନବାହନ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ 15.05 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଯାନବାହନ ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ 1.51 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା

³⁹ 02.12.2019 ଠାରୁ 16.07.2021 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

⁴⁰ ଏହି ପାଣ୍ଠିକୁ ଏସ୍‌ବିଆଇ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର: 00000035519362362 (ଫ୍ରେଜ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ)ରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠି ରଖାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ସୁଧ ହାର ତିନି ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

5.4 କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି (ଆଇଏ) ଦ୍ଵାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ଏବଂ ସୁଧ ଫେରସ୍ତ ନକରିବା

ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା (ଅଗଷ୍ଟ 2020) କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଅନୁକ୍ଷେପ 2(b)(v) ଅନୁଯାୟୀ, ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାରରେ ରଖାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠିରୁ ଅର୍ଜିତ ଯେକୌଣସି ମୂଳ ରାଶି କିମ୍ବା ସୁଧ, ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଶେଷରେ କିମ୍ବା ମାସିକ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା, ଯଦି ସେହି ପରିମାଣର ଆଉ ଆବଶ୍ୟକ ନହୁଏ, ତେବେ ତାହା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ଭାବରେ ଫେରସ୍ତ କରାଯିବ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ମନୋନୀତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ତୁଟିଗୁଡ଼ିକ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

5.4.1 ପ୍ରକୃତ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠି ଏବଂ ସେଥିରୁ ଅର୍ଜିତ ସୁଧ ଫେରସ୍ତ ନକରିବା

2015-16 ରୁ 2023-24 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକୁ 13,160.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ 470.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରିନଥିଲେ ଯେପରି ନିମ୍ନରେ ଥିବା ସାରଣୀ-5.3 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 5.3: କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ଵାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଅବ୍ୟବହୃତ ବାକି ରାଶିର ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ନାମ	ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା (2015-2024)	ଆଇଏମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପଡି ରହିଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ବଳକା ଅର୍ଥ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା	ସମାପ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜାରି ହୋଇଥିବା ରାଶି	ସମାପ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପରିମାଣ	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ରାଶି
ଯାଜପୁର	6,414	359	285.69	254.85	30.84
କେନ୍ଦୁଝର	3,269	370	380.50	316.69	63.81
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	6,470	806	1,749.25	1,373.64	375.60
ମୋଟ	16,153	1,535	2,415.44	1,945.18	470.25

(ଉତ୍ସ: ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ସଂଗୃହୀତ ସୂଚନା)

ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ପାଣ୍ଠିର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ଜନର ରଖି ନଥିଲେ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିଲା, ବଳକା ପାଣ୍ଠି ଫେରସ୍ତ କରିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ 43 ଟି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ଵାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ପାଣ୍ଠିର ପରିମାଣ 470.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାରରେ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ଉପରେ 2015-24 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ 26.51 କୋଟି ଟଙ୍କା⁴¹ ସୁଧ ଅର୍ଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ସମୀକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ବଳକା ଅର୍ଥ କିମ୍ବା ସୁଧ

⁴¹ ଯାଜପୁର-9.33 କୋଟି ଟଙ୍କା, କେନ୍ଦୁଝର-1.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼-₹12.29 କୋଟି ଟଙ୍କା

ରାଶି ଫେରସ୍ତ କରିନଥିଲେ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଡେଙ୍ଗାନାଲ ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଅଧିନରେ ଆଠଟି କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ଏଜେନ୍ସି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇସାରିଛି, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ସମୟରେ ସେହି ପାଣ୍ଠି ଉପରେ ଅର୍ଜିତ 87 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା⁴² ସୁଧ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା।

ସରକାର ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ଵାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ପାଣ୍ଠିର ଫେରସ୍ତ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଉଛି।

5.5 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ନଗଦ ପରିଚ୍ଛଳନା

ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ, ଭାରତ ସରକାର 31 ଅଗଷ୍ଟ 2020 ରେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନକପତ୍ର ଜାରି କରିଥିଲେ ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ଏବଂ ତଦାରଖ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରବାହ ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି। କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନକପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନରେ ଥିବା ଲାଭନ ବିଭାଗ, ବିଭାଗର ମୁଖ୍ୟ, ଅଧିକ୍ଷକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ପିଏସ୍‌ସୁ କିମ୍ବା ସ୍ଵୟଂଶାସିତ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟ/ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟନ ପାଇଁ ନ୍ୟସ୍ତ, ପ୍ରକଳ୍ପର ଗୁଣବତ୍ତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ/ ରାଜ୍ୟ ଆଇନର ଅନୁଯାୟୀ କରିବାର ଦାୟିତ୍ଵ ରହିବ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କରେ ଟ୍ରଷ୍ଟି ବୋର୍ଡର ଯେକୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ରୂପାନ୍ତ ହେବ। ଓଡ଼ିଶା ଟ୍ରେଜରୀ କୋଡ୍ (ଓଟିସି) ଖଣ୍ଡ-I ର SR 37(ii) ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଆର୍ଥିକ କାରବାର ହେବା ମାତ୍ରେ ନଗଦ ବହିରେ ଦର୍ଜ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ କରାଯିବା ଉଚିତ। ଓଟିସି ଖଣ୍ଡ-I ର SR 37(ii) ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ଶେଷରେ, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ନଗଦ ବହିରେ ନଗଦ ବାକି ଥିବା ଜିନିଷ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଏକ ଦସ୍ତଖତ ଏବଂ ତାରିଖଯୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ରେକର୍ଡ କରିବା ଉଚିତ। ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନକପତ୍ର (ଅଗଷ୍ଟ 2017) ଅନୁଯାୟୀ, ନଗଦ ବହିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅବଶେଷକୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପାସ୍ ବହି/ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟର ଅବଶେଷ ସହିତ ମିଳାଇବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଦି ଅସଙ୍ଗତି ଥାଏ ତେବେ ତାହାକୁ ମିଳାଇବା ଉଚିତ। ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ସମାକ୍ଷା ଦ୍ଵାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା:

5.5.1 ବ୍ୟାଙ୍କ ବାଲାନ୍ସ ସହିତ 10.92 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ୟାସ୍ ବୁକ୍ ବାଲାନ୍ସର ଅସମାପନ

ଚକ୍ରିଖୋଲର ଏସ୍‌ଇ, ଆର୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍ ଡିଭିଜନର କ୍ୟାସ୍ ବହି ଏବଂ ସମ୍ପର୍କିତ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ କ୍ୟାସ୍ ବହି ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2024 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପଡେଟ୍ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ (ଏକ୍ସିସ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର 917010020647047 ଏବଂ ଷ୍ଟେଟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମ୍ବର 36120945654) ରଖା ଯାଇଥିଲା। 2015-16 ରୁ 2023-24 (30 ନଭେମ୍ବର 2024 ସୁଦ୍ଧା) ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର କ୍ୟାସ୍ ବୁକ୍ ଅନୁଯାୟୀ, ଆର୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍ ଡିଭିଜନ 2015-24 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରରୁ 81.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲା। ଏହା ଉପରେ, ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା 5.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ ଅର୍ଜନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ (ନଭେମ୍ବର 2024 ସୁଦ୍ଧା) 16.36 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ (ସିବି) ହେବା ଉଚିତ ଥିଲା। ଏହା ବିପରୀତରେ, ନଭେମ୍ବର 2024 ସୁଦ୍ଧା ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟର ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ କେବଳ 5.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। ଏହା କ୍ୟାସ୍ ବୁକ୍ ତୁଲନାରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ 10.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିବା ସୂଚିତ କରିଥିଲା।

⁴² ଡେଙ୍ଗାନାଲ- 0.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ - 0.70 କୋଟି ଟଙ୍କା

ଚେଣୁ, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କ୍ୟାସ୍ ବୁକ୍ ନିୟମିତ ଯାଞ୍ଚ ଅଭାବରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ଆୟସାତ / ଅପବ୍ୟବହାରର ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ଦୁଇଟି ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ 10.92 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗାଏବ ହୋଇଥିବା ଅବଶେଷର ତଦନ୍ତ ଏସ୍‌ଇ, ଆର୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍, ଚଣ୍ଡିଗୋଲ ଦ୍ଵାରା କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ନଗଦ ବହିକୁ ଅପଡେଟ୍ କରାଯାଇଛି । ନଗଦ ବହି ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ଦୈନିକ ସମନ୍ୱୟ ମଧ୍ୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି । ତଥାପି, ପାର୍ଥକ୍ୟ ପରିମାଣର ମିଳାମିଶା ସମର୍ଥନରେ ସମାକ୍ଷାକୁ ବିସ୍ତୃତ ବ୍ୟାଙ୍କ ମିଳାମିଶା ବିବରଣୀ ସହିତ ଅପଡେଟ୍ ହୋଇଥିବା ନଗଦ ବହି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

5.5.2 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ଡିଡିଓଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ 3.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ବାଲାନ୍ସର ଅସମାନତା

ଚଣ୍ଡିଗୋଲର ଏସ୍‌ଇ, ଆର୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍ ଡିଭିଜନର କ୍ୟାସ୍ ବୁକ୍ ଏବଂ ଚେକ୍ ଇସ୍ୟୁ ରେଜିଷ୍ଟର ସମାକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଧିନରେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ନିୟୋଜିତ ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିଲ୍ ପାସ୍ କରିବା ସମୟରେ, ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା କର (ଜିଏସ୍‌ଟି), ଆୟକର (ଆଇଟି), ସୁରକ୍ଷା ଜମା (ଏସ୍‌ଡି), ରକ୍ଷାଲବ୍ଧି ଏବଂ ଜୋରିମାନା ପାଇଁ 3.26 କୋଟି ଟଙ୍କା କାଟି ଦିଆଯାଇଥିଲା । କଟାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ପଠାଯିବା, ବ୍ୟବହୃତ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଉପରେ ରକ୍ଷାଲବ୍ଧି, କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଜୋରିମାନା ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ରାଜ୍ୟ କୋଷାଗାରକୁ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ଜମା (ଏସ୍‌ଡି) ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ରଖିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଉପରୋକ୍ତ ରାଶି ଉପଯୁକ୍ତ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡିକୁ ପଠାଯିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦୁଇଟି ପୃଥକ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଆକ୍ସିସ୍ ବ୍ୟାଙ୍କର ଆର୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍ ଡିଭିଜନ, ଚଣ୍ଡିଗୋଲ, ଉଠାଣ ଏବଂ ବିଚରଣ ଅଧିକାର (ଡିଡିଓ) ଦ୍ଵାରା ପରିଚ୍ଛଳିତ ହେଉଥିଲା ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ସମ୍ପର୍କିତ ଆର୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍, ଚଣ୍ଡିଗୋଲର ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରାଙ୍କ ନଗଦ ବହିର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିଲ୍‌ରୁ 3.26 କୋଟି ଟଙ୍କା କାଟି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଡିଡିଓଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା (31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା) । ତଥାପି, ଡିଡିଓ (ଆର୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍ ଡିଭିଜନ) ଚଣ୍ଡିଗୋଲର ଉଭୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଉପଲବ୍ଧ ମୋଟ ପାଣ୍ଠିକୁ 2,72,78,963 ଟଙ୍କା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ 53,63,528 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜମା ଦେଖାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ପାଇଁ କାରଣଗୁଡିକ ରେକର୍ଡରେ ନଥିଲା । ଏହା ସୂଚକ ଦିଏ ଯେ ନଗଦ ବହି ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟର ଅବଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ମାସିକ ଭିତ୍ତିରେ ସମନ୍ୱିତ ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ଘଟଣାର ତଦନ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଦାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ସୁଧ ସଂଗ୍ରହ, ବୈଧାନିକ କାଟକ୍ଟାଣ୍ଟ ଏବଂ ପାଣ୍ଠି ଫେରସ୍ତ ଯାଞ୍ଚ ମାଧ୍ୟମରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇଛି । ତଥାପି, ପାର୍ଥକ୍ୟ ପରିମାଣର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷାକୁ ବିସ୍ତୃତ ବ୍ୟାଙ୍କ ସମାଧାନ ବିବରଣୀ ସହିତ ଅନ୍ୟତନ ନଗଦ ବହି ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

5.6 ସମାଜ ପଞ୍ଜିକରଣ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟଗୁଡିକର ପଞ୍ଜିକରଣରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଆୟକର ଛାଡ ନପାଇବା

ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ପରିପତ୍ର (17 ଜୁଲାଇ 2015) ସହିତ ପଠିତ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ (17 ଅଗଷ୍ଟ 2017) ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡିକୁ ସମାଜ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିନିୟମ, 1860 ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜିକରଣ କରିବାକୁ

ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ରଖାଯାଉଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରେ ସଂଗୃହିତ ସୁଧ ଉପରେ ଆୟକର ଛାଡ଼ ପାଇଁ କମିଶନର, ଆୟକରଙ୍କ ନିକଟରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020) 151 ଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ ଅଧିସୂଚିତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଓଡ଼ିଶାର⁴³ ଆଠଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ ‘କ୍ଲୋସ୍ ଅଫ୍ ଅଥରିଟି’ ଭାବରେ ଅଟ୍ଟଭୁଜ୍ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 2018-19 (ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2017-18) ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷରୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ସୁଧ ଉପରେ ଆୟକର ଛାଡ଼ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଯଦିଓ ଏହି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଜାମିନ ଆରା ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2016 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା, ତଥାପି 46 ମାସରୁ 53 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ପରେ ଅକ୍ଟୋବର 2019 ରୁ ମଇ 2020 ମଧ୍ୟରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମାଜ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିନିୟମ, 1860 ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜିକୃତ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ, କେବଳ ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍⁴⁴ 10 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ରେ ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଟିକସ ଛାଡ଼ ପାଇଁ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସମାଜ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜିକରଣ ତାରିଖରୁ 9 ରୁ 10 ମାସ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 2016-17 ରୁ 2023-24 ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଅର୍ଜିତ ସୁଧ ଉପରେ ବ୍ୟାଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆୟକର ଦେୟ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଟଙ୍କା କାଟି ଦିଆଯାଇଥିଲା। ସମାଜ ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିନିୟମ 1860 ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜିକରଣରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଛାଡ଼ ପାଇଁ ଆଇଟି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ପଞ୍ଜିକରଣରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ, ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍⁴⁵ 2017-18 ରୁ 2019-20 ବର୍ଷ ପାଇଁ 52.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ ଦାବି କରିପାରିଲେ ନାହିଁ। 2017-18 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରୁ ଛାଡ଼ ପାଇଁ ଆୟକର ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପରେ ମଧ୍ୟ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା 52.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଛନ୍ତି ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ କଟାଯାଇଥିବା ଚିଡ଼ିଏସ୍ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ଆଇଟି ବିଭାଗ ସହିତ ନିରନ୍ତର ଏବଂ ତତ୍ପରତାର ସହିତ ମାମଲାକୁ ଅନୁସରଣ କରିଛି। ଏହି ଉତ୍ତର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ କାରଣ ଛାଡ଼ ପାଇବା ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂରଣ ନହେବା ଯୋଗୁଁ, ଚିଡ଼ିଏସ୍ ଫେରସ୍ତ ଦାବି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ଯାଜପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ନୀରବ ଥିଲା।

5.7 କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ଡିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ ନକରିବା

ପିଆଣ୍ଟସି ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନକପତ୍ର (31 ଅଗଷ୍ଟ 2020)ର ଅନୁକ୍ଷେପ 2(vii) ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ଯୁସି), ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମାଟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା କଥା।

ରେକର୍ଡର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଚୟନିତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ଡିଗୁଡ଼ିକୁ 13,160.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ଡିଗୁଡ଼ିକ 10,092.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ 9,545.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୁସି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯେପରି **ସାରଣୀ 5.4** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି।

⁴³ ଅନୁଗୁଳ, ବଲାଙ୍ଗୀର, ବରଗଡ଼, ଯାଜପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର, କୋରାପୁଟ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍

⁴⁴ ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

⁴⁵ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର - 2017-18 (41.96 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଏବଂ 2018-19-(50.52 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ମୋଟ- 92.48 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର -2017-18 (12.35 କୋଟି ଟଙ୍କା), 2018-19 (5.03 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଏବଂ 2019-20 (28.23 କୋଟି ଟଙ୍କା); ମୋଟ -45.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ -2017-18 (5.56 କୋଟି ଟଙ୍କା)

ସାରଣୀ 5.4: ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା ଯୁସି ଦାଖଲର ସ୍ଥିତି

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ନାମ	ଆଇଏଗୁଡିକୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠି	ଆଇଏଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠି	ଆଇଏଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଯୁସି ପରିମାଣ	ଯୁସିଗୁଡିକର ଅଣ/ ଅଧିକ ଦାଖଲ	ଯୁସି ଦାଖଲର ଶତକଡ଼ା
ଡେଙ୍କାନାଲ	56.39	44.14	4.26	39.88	9.65
ଯାଜପୁର	1,514.89	1,164.42	1,177.19	(+)12.77	101.10
କେନ୍ଦୁଝର	5,701.34	4,410.10	3,711.29	698.81	84.15
ମୟୂରଭଞ୍ଜ	98.64	85.99	81.92	4.07	95.27
ନବରଙ୍ଗପୁର	1.17	1.17	0.77	0.40	65.81
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	5,788.32	4,386.71	4,570.22	(+)183.41	104.18
ମୋଟ	13,160.75	10,092.53	9,545.65		

(ଉତ୍ସ: ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ, ଡେଙ୍କାନାଲ, କେନ୍ଦୁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍-ସ୍ତରୀ ଯୁସି ଦାଖଲ 9.65 ପ୍ରତିଶତରୁ 95.27 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଯାଜପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ପରିମାଣ ଯୁସି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଯୁସି ଦାଖଲ ଯଥାକ୍ରମେ 101.10 ଏବଂ 104.18 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲା। ଏହା ସୂଚକ ଦେଇଥିଲା ଯେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼କୁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଯୁସିଗୁଡିକ ପ୍ରକୃତ ପାଣ୍ଠି ଖର୍ଚ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ ନଥିଲା।

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା ଯୁସି ଦାଖଲର ସାମଗ୍ରିକ ସ୍ଥିତିର ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ 2016-24 ମଧ୍ୟରେ 10,092.53 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଖର୍ଚ୍ଚ ବିରୁଦ୍ଧରେ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିମାନେ 9,545.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୁସି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ। କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା 546.88 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ କୌଣସି ଯୁସି ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ଆର୍ଥିକ ତଦାରଖର ଅଭାବକୁ ସୂଚିତ କରୁଥିଲା।

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିମାନଙ୍କ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ଯୁସି ଦାଖଲ ନକରିବା ବିଷୟରେ ସରକାର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଦେଇ ନଥିଲେ। ତଥାପି, ଯାଜପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ମାନେ କହିଥିଲେ ଯେ ସ୍ଥାନୀୟତା, ଅନୁସରଣ ବୈଠକ ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟବହାର କରି ମାମଲାକୁ ଅନୁସରଣ କରାଯିବ।

ଅଧ୍ୟାୟ-VI

ପ୍ରକୃଷ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

2015-24 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ମୋଟ 20,947.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା 17,435 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରେ 10,092.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ। ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା, 9,690 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା, 6,551 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁଥିଲା, 1,151 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ 43 ଟି ବାତିଲ ହୋଇଥିଲା। ତଥାପି, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଏବଂ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାନଦଣ୍ଡ ପାଳନ କରିନଥିଲେ। ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି:

6.1 ପିଏମ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକୁ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟରୁ ଜିଏସ୍‌ଟି / ଆଇଟିର ଟିଡିଏସ୍ କଟା ନହେବା

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ/ ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା (ଅକ୍ଟୋବର 2017) ସଂସ୍ଥାଗତିକ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀର ଅନୁକ୍ଷେପ 8 ଅନୁଯାୟୀ, ସମସ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ ଟ୍ରଷ୍ଟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା ଯୁନିଟ୍ (ପିଏମ୍‌ୟୁ) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଥିଲା। ପିଏମ୍‌ୟୁକୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର “ସଚିବାଳୟ” ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଟ୍ରଷ୍ଟ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ତଦାରଖ ଏବଂ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ କାମ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା। ପ୍ରାଥମିକତାମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବଧାନ ଚିହ୍ନଟ କରିବା, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଯୋଜନା, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ତଦାରଖ, ସମନ୍ୱିତ ଏବଂ ସମନ୍ୱିତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଲାଭନ ବିଭାଗ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ, ଅଭିନବ ସମାଧାନର ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ, ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଯୋଗାଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରଭାବଶାଳୀତା ପ୍ରଦର୍ଶନ, କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଇତ୍ୟାଦି ପିଏମ୍‌ୟୁର ଦାୟିତ୍ଵ ଥିଲା।

ତଥାପି, ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯଥା, କେନ୍ଦୁଝର, ଯାଜପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ପିଏମ୍‌ୟୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ସମାକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା:

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର: କେନ୍ଦୁଝରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁମୋଦନ ଆଧାରରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝରର ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ “ପିଏମ୍‌ୟୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପରାମାର୍ଗଦାତାଙ୍କ ଟ୍ୟକ୍ସନ” ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା (ଡିସେମ୍ବର 2016) ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ (ଆରଏଫ୍‌ପି) ପଠାଯାଇଥିଲା। ଟେକ୍ସର କମିଟି ମେସର୍ସ ଇଆଣ୍ଡଫ୍‌ର ଏଲ୍‌ଏଲ୍‌ପିକୁ ବୁଦ୍ଧିନାମା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର: ଡିସେମ୍ବର 2018 ରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପିଏମ୍‌ୟୁ ସ୍ଥାପନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧିନାମା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା। ଅପ୍ରେଲ 2017 ରେ ପ୍ରଚଳିତ ଆରଏଫ୍‌ପି ଆଧାରରେ, ଜୁନ୍ 2018 ରୁ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁରର ପିଏମ୍‌ୟୁ ଭାବରେ ମେସର୍ସ ଇଆଣ୍ଡଫ୍‌ର ଏଲ୍‌ଏଲ୍‌ପିକୁ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା।

ସିଜିଏସ୍‌ଟି ଅଧିନିୟମ 2017 ର ଧାରା 51 ରେ ସରକାରୀ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା କରଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ କିମ୍ବା ସେବାର ଯୋଗାଣକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦେୟରୁ ଟିକସ କାଟିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେଉଁଠାରେ ମୋଟ କରଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଜିଏସ୍‌ଟି ବ୍ୟତୀତ 2.5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହୁଏ। କରାଯାଇଥିବା ଟିଡିଏସ୍ ରାଶିକୁ ଟିକସ

କାଟକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସରକାରୀ ଆକାଉଣ୍ଟରେ (ଡିଟିଏସ୍‌ଟି/ ସିଜିଏସ୍‌ଟି/ ଆଇଜିଏସ୍‌ଟି) ଜମା କରାଯିବ, ଯେଉଁ ମାସରେ ଏପରି କଟାଣ କରାଯାଇଥିଲା ସେହି ମାସର ଶେଷ ହେବାର 10 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ।

ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ କେନ୍ଦୁଝର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପିଏମ୍‌ୟୁକୁ 28.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଯାଜପୁର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଇଁ 11.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, ଅଧିନିୟମର ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି, ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକୁ ବୃତ୍ତିଗତ ଫି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝରକୁ 75.77 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରକୁ 13.81 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ଉପରେ ଜିଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ଆୟକର ସମନ୍ଧୀୟ ଚିଡିଏସ୍ ଯଥାକ୍ରମେ ମଇ 2017 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2024 ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2018 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଜେନ୍ସିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦେୟରୁ କଟାଯାଇ ନାହିଁ, ଯାହା ଫଳରେ ରାଜକୋଷକୁ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ ଆୟକର ଏବେ କଟାଯାଉଛି, ଏବଂ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ଜିଏସ୍‌ଟି ପ୍ରତି ଚିଡିଏସ୍ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ।

ତଥାପି, 2017 ରୁ 2024 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବୃତ୍ତିଗତ ଫିରୁ ବୈଧାନିକ ଦେୟ ହ୍ରାସ ନକରିବା ଦ୍ଵାରା ଏଜେନ୍ସିକୁ ଅଯଥା ଲାଭ ମିଳିଥିଲା।

6.2 ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କଠାରୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ ନହେବା

“ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ତଦାରଖ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରବାହ” ଉପରେ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗର ଓଏମ୍ (ଅଗଷ୍ଟ 2020) ଅନୁଯାୟୀ, ଲାଭନ୍ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା ଅନୁସାରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବେ। କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଯେକୌଣସି ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ ଜିମା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟିର ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ।

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକାଦାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଜଡିତ ବିଭିନ୍ନ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ସମ୍ପାଦିତ ବୃତ୍ତିନାମାର ଧାରା 2(a) ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରକଳ୍ପ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିବା ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଠିକାଦାର କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟର ଅଧା ପ୍ରତିଶତ ସମାନ ପରିମାଣ ଦେବେ। ତଥାପି, ମୋଟ କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟର 10 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଥିଲା।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ଗୁରିଜଣ ଆଇଏଙ୍କ⁴⁶ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ, 2016-17 ରୁ 2023-24 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସିସି ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ, ପ୍ରାଥମିକ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅତିରିକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ, ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠା କେନ୍ଦ୍ର, ଟାଙ୍କିଗୁଡ଼ିକର ନବୀକରଣ ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଜଡିତ 1,475 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ 779.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟରେ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା। ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ 2017-18 ଏବଂ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହେବାର ଥିଲା। ତଥାପି, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 6,470 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ 1,475 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏକ ରୁ 2,639 ଦିନ ବିଳମ୍ବ ସହିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ବିଳମ୍ବ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଜାନୁଆରୀ 2024) ଠିକାଦାରମାନଙ୍କଠାରୁ 74.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ବିଓଟି କିମ୍ବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟି ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା।

⁴⁶ 1. ବୃକ୍ଷ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ, ହେମଗିରିଆ, 2. ବୃକ୍ଷ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ, ଲକ୍ଷ୍ମଣାପଡ଼ା, 3. ବୃକ୍ଷ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ, କୋଇଡା ଏବଂ 4. ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଯୋଜନ, ସମଗ୍ର ଶିକ୍ଷା, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ସେହିପରି, କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଇଓଙ୍କ ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ “ବିଦ୍ୟାଳୟ ରୂପାନ୍ତରଣ” ପଦକ୍ଷେପ ଅଧୀନରେ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଡିଇଓଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କଟକର ଓଡିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିକ୍ଷା ନିଗମ (ଓଏସଆଇସି) ସହିତ ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା (ମଇ 2019, ଡିସେମ୍ବର 2020 ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2021)। ବୁଝାମଣାପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2024 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତଗୁଡିକ ସମାପ୍ତ ନହେଲେ, ଓଏସଆଇସି ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ବିଳମ୍ବର 0.10 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଜୋରିମାନା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଥିଲା, ଏବଂ ଏପରି ଜୋରିମାନା କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରକୃତ ମୋଟ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟର ଦୁଇ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ। ଓଏସଆଇସି ସହିତ ଏମ୍ବ୍ଲୁରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଧାରା ଏବଂ ଆଇଏ ଦ୍ଵାରା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପାଦିତ ରୁକ୍ଷିନାମାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନା କରିବାରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ଏମ୍ବ୍ଲୁରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ହାର ରୁକ୍ଷିନାମାରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ହାର ସହିତ ସମାନ ନୁହେଁ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଓଏସଆଇସିକୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା କରାଯାଇଥିଲା।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା ଡିଇଓ, କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାର 404 ଟି ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, 419 ଟି ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ 2,518 ଟି ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଆସବାବ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନ ଉପକରଣ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସ୍ଥାପନ ସହିତ ଜଡିତ 10 ଟି ପ୍ରକୃତ ପାଇଁ ଓଏସଆଇସିକୁ 173.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ତଥାପି, ଓଏସଆଇସି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2024) ପାଳନ କରିନଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଓଏସଆଇସି ଦ୍ଵାରା ଇଓଟି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଡିଇଓ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରୟୁକ୍ତ 3.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକୃତଗୁଡିକ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲୁଥିଲା (ଅପ୍ରେଲ 2025 ସୁଦ୍ଧା)।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ କୋଭିଡ୍-19 ମହାମାରୀ ଦ୍ଵାରା ଉପୁଜିଥିବା ଅଭ୍ୟୁତ୍ପାଦନ ଆପତ୍ତିଗୁଡିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ସମ୍ପୃକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ମିଳିଥିଲା। କେନ୍ଦୁଝର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଓଏସଆଇସି ବାକି ପାଣ୍ଟିକୁ ଡିଏମ୍ବ୍ଲୁକୁ ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲା। ତେଣୁ, କ୍ଷତିପୂରଣ ଜୋରିମାନା ଦାବି କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବକେୟା ରାଶି ନଥିଲା ଏବଂ ସମସ୍ତ ରୁକ୍ଷିଭିତ୍ତିକ ସମାଧାନ ଫେରସ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇଥିଲା।

ତଥାପି, ଉତ୍ତରରେ ରୁକ୍ଷିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉଲ୍ଲେଖନ କରି ଠିକାଦାରମାନଙ୍କଠାରୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ କରାଯାଇ ନଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଉଦାହରଣ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଓଏସଆଇସି ଦ୍ଵାରା ଅବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଟିର ଫେରସ୍ତ, ପ୍ରକୃତ ସମାପ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ ନକରିବାର ସମାଧାନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହିତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନଥିଲା।

6.3 78 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ସେବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ

ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସୂକ୍ଷ୍ମ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ (ଏମ୍ବ୍ଲୁ) ବିକାଶ ନୀତି, 2009 ର ଅନୁକ୍ଷେପ 7.3 (b) ଅନୁଯାୟୀ, ଓଏସଆଇସି ସରକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡିକୁ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯୁନିଟଗୁଡିକଠାରୁ ସେବା ଶୁଳ୍କ ପାଇବା ପାଇଁ ହକଦାର ହେବ ଯାହା ମଗାଇବା ମୂଲ୍ୟର ଏକ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନଥିବ।

କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଇଓଙ୍କ ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଆସବାବ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ଉପକରଣ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ମଇ 2019 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2021 ମଧ୍ୟରେ ଓଏସଆଇସି ସହିତ ଡିଇଓଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସାକ୍ଷରିତ ବୁଝାମଣାପତ୍ରରେ, ସେବା ଶୁଳ୍କ ଏକ ପ୍ରତିଶତ ପରିବର୍ତ୍ତେ 1.5 ରୁ 5 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା। ଏମ୍ବ୍ଲୁରେ ଅଧିକ ହାରରେ ସେବା ଶୁଳ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବା ଯୋଗୁଁ, ଡିଇଓ ମଇ 2019 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2024 ମଧ୍ୟରେ ଓଏସଆଇସିକୁ 2.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ସେବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଫଳରେ ଏହି କ୍ରୟ ଆଦେଶଗୁଡିକରେ 78 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ସେବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା, ପରାମର୍ଶଦାତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ତୃତୀୟ-ପକ୍ଷ ସେବା ପାଇଁ ବୈଧ ବୁକ୍ତିନାମା ସେବା ବୁକ୍ତିନାମାର ଅଂଶ ଭାବରେ 78 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପୈଠ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମୋଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚର ଅଂଶ ଭାବରେ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । ତଥାପି, ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରଠାରୁ ଅଧିକ ସେବା ଶୁଳ୍କ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଟ୍ରଷ୍ଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଉତ୍ତରରେ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

6.4 କାର୍ଯ୍ୟର ଅନିୟମିତ ବିଭାଜନ

ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ (ଓପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି) କୋଡ୍‌ର ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.24 ଅନୁଯାୟୀ, ଟେଣ୍ଡର ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବିଭାଜିତ କରିବା ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ଥିଲା ଯାହାକୁ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ ଯଥାର୍ଥ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖିବା ଉଚିତ । କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଏତାଇବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଓପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି କୋଡ୍‌ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5.9 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ 5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଟେଣ୍ଡର ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଆମନ୍ତ୍ରିତ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

- ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଆଇଟିଡିଏରେ ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ପାଠାଗାର, କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଲ୍ୟାବ୍, ଲାଇବ୍ରେରୀ ହଲ୍, ବିଜ୍ଞାନ ଲ୍ୟାବ୍ ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ ଜଡିତ ପାଞ୍ଚଟି ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ, ଯାହାର ଅନୁମାନିତ ମୂଲ୍ୟ 6.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ତାହାକୁ 131 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଆକଳନ ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 1.86 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ 5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ତା’ପରେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକାରୀ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା କୋଟେସନ୍ ଆହ୍ୱାନ କରି ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଯଦିଓ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021 ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୋଟି ଏଜେନ୍ସିରୁ କୋଟେସନ୍ ଆହ୍ୱାନ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଏଜେନ୍ସିକୁ⁴⁷ 54 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସମାକ୍ଷା ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଙ୍କ ଯଥାର୍ଥତା ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ରେକର୍ଡରେ ନଥିଲା ।

ସେହିପରି, ପିଆର୍‌ଆଣ୍ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁ ବିଭାଗ ପରିପତ୍ର (13 ଜୁଲାଇ 2018) ଅନୁଯାୟୀ, 10 ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ଇ-ଟେଣ୍ଡରିଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଏବଂ ଓପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି କୋଡ୍/ ଓଡ଼ିଶା ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଆକାଉଣ୍ଟିଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ନିୟମ/ ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍‌ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏଥିରେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଗଗତ ଭାବରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇପାରିବ ।

- ଡେକାନାଲ ସତରର ବିଡିଓଙ୍କ ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ସପ୍ତଶଯ୍ୟା ଜିପି ଅଧିନରେ ପାତ୍ରଭାଗ ଗ୍ରାମରେ ତୋକ୍ତା ସଂଗ୍ରହାଳୟର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ 30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ବିଭାଗଗତ ଭାବରେ 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ ନକରି କାର୍ଯ୍ୟର ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିଲା ।
- ସେହିପରି ବିଡିଓ ପର୍ଜଙ୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପିଆର୍‌ଆଣ୍ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁ ବିଭାଗ ପରିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ ନକରି 3.41 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଅତିରିକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ିକ, ସୀମା ପ୍ରାଚୀର, କଲଭର୍ଟ ଇତ୍ୟାଦି ନିର୍ମାଣ ସହିତ ଜଡିତ 19 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଗଗତ ଭାବରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନିୟମିତ ହୋଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଜନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଣର ଅଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟର ଟେଣ୍ଡର ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଓପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି କୋଡ୍‌ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଅନିୟମିତ ଥିଲା ।

ସରକାର ସମାକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ।

⁴⁷ ମା ଶିବ ଶାଈ କନଷ୍ଟ୍ରକ୍ସନ୍, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା

6.5 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଖଣି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015) ପିଏମ୍‌କେକେଡିଏଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି କରିବା ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିୟମରେ ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ସାମିଲ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲା । ପିଏମ୍‌କେକେଡିଏଲ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଅନୁକ୍ଷେପ 2 (2)(c) ଅନୁଯାୟୀ, ସାଧାରଣ ଭିଡିଓ୍ଵି ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଯେପରିକି ରାସ୍ତା ଏବଂ ସେତୁ ନିର୍ମାଣ ଇତ୍ୟାଦି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ନିଆଯାଇପାରିବ ।

ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ରେକର୍ଡର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ପାଞ୍ଚଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍⁴⁸ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ, 2018-19 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର/ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ 679.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର 317 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପିଏମ୍‌କେକେଡିଏଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନଦଣ୍ଡ ବାହାରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ମଞ୍ଜୁରୀ ପରିମାଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିଲ୍ଲାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ 317 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା 486.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 373.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା), ଯେପରି ସାରଣୀ-6.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 6.1: 2018-19 ରୁ 2023-24 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷେତ୍ର-ଭିତ୍ତିତ ମଞ୍ଜୁରୀର ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	କ୍ଷେତ୍ର	ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁମୋଦିତ ରାଶି	ଜାରି ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ	ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ
1	ଶିକ୍ଷା	210	236.49	162.55	146.02
2	ପରିବେଶ	10	95.47	68.72	67.32
3	ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିମଳ	13	170.14	169.15	104.20
4	ଭିଡିଓ୍ଵି	63	101.69	32.53	18.64
5	ଜୀବନ ଜୀବିକା	8	29.29	13.35	9.70
6	ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ	4	8.92	8.98	5.82
7	ପରିମଳ	3	20	15.57	14.83
8	ଜଳାଶୟ	2	16.32	15.39	6.22
9	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	4	0.82	0.34	0.34
ମୋଟ		317	679.14	486.58	373.09

(ଉତ୍ସ: ପାଞ୍ଚଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ଏହିପରି, 0.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କୋଠା (ଡେଙ୍କାନାଲ) ନିର୍ମାଣ; ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ନଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଡାକ୍ତରଖାନା ନିର୍ମାଣ (43.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ); 113.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ପାଣିକୋଇଲି (ଯାଜପୁର)ରେ ବିଜ୍ଞାନ ଏକାଡେମୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା; 53.66 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ 113 ଟି ଗ୍ରାମରେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରୀୟ ଖେଳ ପଡିଆର ନିର୍ମାଣ/ ବିକାଶ; ଏବଂ ଋରୋଟି ବ୍ଲକ୍ (କେନ୍ଦୁଝର)ରେ 63.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଟ୍ରକ୍ ପାର୍କିଂ ନିର୍ମାଣ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ, ପିଏମ୍‌କେକେଡିଏଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ

⁴⁸ ଯାଜପୁର, ଡେଙ୍କାନାଲ, କେନ୍ଦୁଝର, ନବରଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକର ସାର୍ଥ ଏବଂ ଲାଭ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ସ୍ଥାୟୀ ଜୀବିକା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରାଜିତ କରିଛି ।

ନୀତି ବାହାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା କିଛି ପ୍ରକଳ୍ପର ବିବରଣୀ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

6.5.1 ରାଉରକେଲାରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ହକି ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ ନିର୍ମାଣ

“ଶିକ୍ଷା” କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଲ ଯୋଜନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଅନୁକ୍ଷେପ 2(1)(d) ଅନୁଯାୟୀ, “ବିଦ୍ୟାଳୟ କୋଠା ନିର୍ମାଣ, ଅତିରିକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ, ପରୀକ୍ଷାଗାର, ପାଠାଗାର, କଳା ଏବଂ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ କୋଠାରୀ, ଶୌଚଳୟ ବୁକ୍, ପାନୀୟ ଜଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଦୂରଦୂରାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଛାତ୍ର/ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଆବାସିକ ଛାତ୍ରାବାସ, କ୍ରୀଡ଼ା ଭିଡ଼ିଭୁମି, ଶିକ୍ଷକ/ ଅନ୍ୟ ସହାୟକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି, ଇ-ଲର୍ଣ୍ଣିଂ ସେଟଅପ, ପରିବହନ ସୁବିଧାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା (ବସ୍/ ଭ୍ୟାନ୍/ ସାଇକେଲ/ ରିକ୍ସା/ ଇତ୍ୟାଦି) ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣସାର ସମନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ” ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ କ୍ରୀଡ଼ା ଏବଂ ଯୁବସେବା (ଏସ୍‌ଆଣ୍ଡ଼ିଆଇଏସ୍) ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ରାଉରକେଲାରେ ଏକ ନୂତନ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ହକି ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ (ବିର୍ଯ୍ୟା ମୁଣ୍ଡା ହକି ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ) ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା (14 ଡିସେମ୍ବର 2020), ଯାହା ଆଇଡିସିଓ ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ଥିଲା, ଏବଂ ଏହାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 404.74 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏସ୍‌ଆଣ୍ଡ଼ିଆଇଏସ୍ ବିଭାଗ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ, ଅର୍ଥାତ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗର ସମ୍ମତି/ ଅନୁମୋଦନ ନନେଇ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲା ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ 136.83 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବୋଝ ବହନ କରିବ ଏବଂ ବାକି ରାଶି ରାଜ୍ୟ ବଜେଟରୁ ବହନ କରାଯିବ । ତଦନୁସାରେ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପରିଚଳନା ଗ୍ରନ୍ଥ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ 136.83 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆକଳନକୁ ଅନୁମୋଦନ (ଜାନୁଆରୀ 2022) କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜାନୁଆରୀରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022 ମଧ୍ୟରେ ପାଣ୍ଠି ଜାରି କରିଥିଲେ, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ, ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 136.77 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଜାନୁଆରୀ 2025 ରେ ଜେପିଭି ସମୟରେ ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।

ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ହକି ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ ନିର୍ମାଣ ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଲର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ଆସୁନାହିଁ କାରଣ ଏହା ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଜାତୀୟ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ପ୍ରତିଯୋଗାତା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାରେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କିମ୍ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ବହୁତ ସାମିତ/ କୌଣସି ଉପଯୋଗୀ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ହକି ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନିୟମିତ ଥିଲା ଏବଂ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରାଜିତ କରିଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଏହା ବୃହତ୍ତର ଜନସାର୍ଥ ପାଇଁ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୋଇଥିବାରୁ, କ୍ରୀଡ଼ା ଏବଂ ଯୁବସେବା (ଏସ୍‌ଆଣ୍ଡ଼ିଆଇଏସ୍) ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁମତି ଲୋଡ଼ାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଉତ୍ତରଟି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନଥିଲା କାରଣ ଏସ୍‌ଆଣ୍ଡ଼ିଆଇଏସ୍ ବିଭାଗକୁ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ହକି ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର କ୍ଷମତା ନଥିଲା, ଯାହା ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଲ ଅଧିନରେ କୌଣସି ଅନୁମତିମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ଆସୁନାହିଁ । ତେଣୁ, ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନିୟମିତ ଥିଲା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା ।

6.5.2 ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁରକ୍ଷା ଉପକରଣ ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର କ୍ରୟ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପରିଚାଳନା ଟ୍ରଷ୍ଟ (ଜୁନ୍ 2021) ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ଲକଗୁଡ଼ିକର ଖଣି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବିପଦପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନ (କାରଖାନା)ରେ ଦୈନନ୍ଦିନ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଆଘାତର ଆଶଙ୍କା ଥିବା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁରକ୍ଷା ଉପକରଣ (ପିପିଇ)⁴⁹ କିନ୍ତୁ ଯୋଗାଇବାକୁ ନିଷ୍ଠୁର ନେଇଥିଲେ। ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଦଶମ ବିଓଟି ବୈଠକରେ (31 ଅଗଷ୍ଟ 2023) କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଅନୁମୋଦନ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, ଉକ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ପୂର୍ବରୁ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ପିପିଇ କିନ୍ତୁ⁵⁰ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ବିତରଣ ପାଇଁ ଆର୍‌ଏଫ୍‌ପି (ଜୁନ୍ 2021) ପୂର୍ବରୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ। ଟେଣ୍ଡର କମିଟି (ଜୁଲାଇ 2021) ପ୍ରତି କିରୁ ମୂଲ୍ୟ 13,400 ଟଙ୍କା ରୂପାନ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ତିନି ଜଣ ନିଲାମ ଡକାଳିଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା। ତଦନୁସାରେ, ତିନୋଟି ଏଜେଣ୍ଟ ସହିତ ଚୁକ୍ତିନାମା ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଧୃତ ସାମଗ୍ରୀ ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାର କରି ରୂପାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା।

18.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ 14,050 ଜଣ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଅନୁମୋଦନ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021) କରିଥିଲେ। ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଇନଭଏସ୍ ଏବଂ ପେମେଣ୍ଟ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ନଭେମ୍ବର 2021 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2023 ମଧ୍ୟରେ 44,120 ଜଣ କର୍ମୀ/ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ପିପିଇ କିନ୍ତୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ 59.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା।

ସମାକ୍ଷାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ କାରଖାନା ଆଇନ 1948 ର ଧାରା 7A (1) ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାଲିକ⁵¹ ଯଥାସମ୍ଭବ କାରଖାନାରେ କାମ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ସାମ୍ବୁଧି, ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ କଲ୍ୟାଣ ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ। ତେଣୁ, କାରଖାନା ଆଇନ 1948 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ଖଣି ଏବଂ ଘରୋଇ/ ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଙ୍ଗଠନର ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ଶିଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଏହି କର୍ମୀ/ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପିପିଇ କିନ୍ତୁ ଯୋଗାଣ ଖଣି/ ଶିଳ୍ପ (କାରଖାନା)ର ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବା କଥା। ତଥାପି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଖଣି/ ଶିଳ୍ପର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରମିକଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ସମନ୍ୱୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଜୋର ଦେବା କିମ୍ବା ପାଳନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଯେ ପିପିଇ ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ 59.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଶ୍ରମିକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରାଯାଇଛି।

ତଥାପି, ଯେପରି ଦେଖାଯାଇଥିଲା, ଘରୋଇ / ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଙ୍ଗଠନଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକାନା ଖଣି ଏବଂ ଶିଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ କର୍ମୀ/ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପିପିଇ କିନ୍ତୁ ଯୋଗାଣ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 10(A) ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା।

⁴⁹ ସୁରକ୍ଷା କୋଡ୍ ଏବଂ ମୋଜା, ସୁରକ୍ଷା ଟପମା, ସୁରକ୍ଷା ହେଲମେଟ୍ (ହେଲମିଆ), ସୁରକ୍ଷା ହାତ ଗ୍ଲୋଭ୍ (ନାଇଲନ୍), ସୁରକ୍ଷା ହାତ ଗ୍ଲୋଭ୍ (ରବର), ଗମ୍ଭୀର ରବର, ଶରଣ ସୁରକ୍ଷା (କାନ ପୁର) ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ସୁରକ୍ଷା ମାସ୍କ, ସୁରକ୍ଷା ହାର୍ନେସ୍, ସୁରକ୍ଷା ଜ୍ୟାକେଟ୍

⁵⁰ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଟବେଲ୍, ମଶାରି, ସୌର ଟର୍ଚ୍ଚ, ଟିଫିନ୍ ବାବୁ, ପାଣି ବୋତଲ୍, ବାହ୍ୟ ବ୍ୟାଗ୍, ଗାଲଭାନାଇଜଡ୍ ଟ୍ରଙ୍କ୍, ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା କିଟ୍ ଏବଂ ରେନକୋର୍

⁵¹ କାରଖାନା ଆଇନ 1948 ର ଧାରା 2 (n) ଅନୁଯାୟୀ, କାରଖାନାର “ଅବିଦ୍ୟାର” କହିଲେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବୁଝାଏ ଯାହାଙ୍କର କାରଖାନାର କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ରୂପାନ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଥାଏ।

(କ) ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନିୟମ 2015 ର ନିୟମ 10(A)(ii) ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିକୁ ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଭଳି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା ବାୟୁ ଏବଂ ଧୂଳି ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ, ଡ୍ରେନେଜ୍ ସିଷ୍ଟମର ଖଣି ସମନ୍ୱୟ ପ୍ରଦୂଷଣ, ଖଣି ସମନ୍ୱୟ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିରୋଧକ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ସ୍ଥାପନ ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଖଣି ବିକାଶ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କିମ୍ବା ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଖଣି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବାୟୁ, ଜଳ ଏବଂ ପୃଷ୍ଠ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସଂକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ। ଏହା ସହିତ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 10(A)(x) “ଜୀବିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ”କୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଛି ଯେଉଁଠାରେ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ, ଆୟ ସୃଷ୍ଟି ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ।

6.5.3 ମଡେଲ୍ ଗ୍ରାମୀଣ ପାର୍କ/ ବନ ବାଟିକା / ଇକୋ-ରିଟ୍ରିଭ୍ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ

(i) ଯାଜପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ, ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ “ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ” ଏବଂ “ଜୀବିକା” ଅନ୍ତର୍ଗତ “ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରାମୀଣ ପାର୍କ/ ଗ୍ରାମ ଉଦ୍ୟାନ ପାର୍କ/ ବନ ବାଟିକା / ଇକୋ-ରିଟ୍ରିଭ୍ ସେଣ୍ଟର ନିର୍ମାଣ” ଭଳି 126 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (ଯାଜପୁର-52, କେନ୍ଦୁଝର-74)କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିଲ୍ଲାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଟ୍ରଷ୍ଟ ଦ୍ୱାରା 2020-21 ଏବଂ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 101.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା। ଜୈବ ବିବିଧତା ସଂରକ୍ଷଣ, ପିଲାମାନଙ୍କ ଖେଳିବା ସ୍ଥାନ/ ଖୋଲା ଜିମ୍ନାସିୟମର ବିକାଶ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ବଢୁଥିବା ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ହ୍ରାସ, ଗ୍ରାମ ଉଦ୍ୟାନରେ ଭୂଦୃଶ୍ୟ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ମାଧ୍ୟମରେ ମନୋରଞ୍ଜନ ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ଏଗୁଡ଼ିକ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା। ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, ଯାଜପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ଡିସେମ୍ବର 2024 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଏକେନ୍ଟ୍ରି ଯଥା; କଟକର ଡିଏଫ୍ ଏବଂ ବାଂଶପାଳ/ ଚମ୍ପୁଆ/ ହାଟଡିହି/ ହରିଚନ୍ଦନପୁର/ ଯୋଡା/ ସଦର ବୁଲର ବିଡିଓ, ଓଏଫ୍‌ଡିସି ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଡିଭିଜନାଲ ମ୍ୟାନେଜର (ଡିଏମ୍) ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର/ ବଡବିଲ ପୌରପାଳିକାର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ (ଇଓ)ଙ୍କୁ 65.37 କୋଟି ଟଙ୍କା⁵² ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଯଦିଓ ଜାନୁଆରୀ 2025 ସୁଦ୍ଧା 51.71 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, ଏହି 126 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ/ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହୋଇନଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2025)। ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସମାପ୍ତ ନହେବାର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ରେକର୍ଡରେ ନଥିଲା।

ଏହି 126 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ “ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ” କିମ୍ବା “ଜୀବିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ” ଅଧିନରେ ନଥିଲା, କିମ୍ବା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ନଥିଲା। ତେଣୁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଏହା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 10(A) ଏବଂ ପିଏମ୍ କେକେକେଡ୍ରେ ଯୋଜନାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲା।

ଜାନୁଆରୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2025 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏଫ୍‌ଓ, କଟକ (ଯାଜପୁର) ଏବଂ ବିଡିଓ, ଚମ୍ପୁଆ (କେନ୍ଦୁଝର) ଅଧିନରେ ତିନୋଟି ବନାଞ୍ଚଳରେ 13 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମୀଣ ପାର୍କ, ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମ ଉଦ୍ୟାନ ପାର୍କ, ଆଠଟି ବନ ବାଟିକା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଇକୋ-ରିଟ୍ରିଭ୍ ସେଣ୍ଟର)ର ଜେପିଭି ସମୟରେ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର ଅଧିନରେ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମୀଣ ପାର୍କ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମ ଉଦ୍ୟାନ ପାର୍କରେ, ବୃକ୍ଷରୋପଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଜିମ୍ ଉପକରଣ ସ୍ଥାପନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନଥିଲା। ସେହିପରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର ଅଧିନରେ ଥିବା ଅବଶିଷ୍ଟ 11 ଟି

⁵² 52 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର ଦ୍ୱାରା କଟକର ଡିଏଫ୍‌ଓଙ୍କୁ 52.88 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ନଅଟି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏକେନ୍ଟ୍ରିକୁ 12.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା (ବୁଲ୍ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ ବାଂଶପାଳ, ଚମ୍ପୁଆ, ହରିଚନ୍ଦନପୁର, ହାଟଡିହି, ଯୋଡା ଏବଂ ସଦର; ଡିଭିଜନାଲ ମ୍ୟାନେଜର ଓଏଫ୍‌ଡିସି ଭୁବନେଶ୍ୱର; କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ ବଡବିଲ ପୌରପାଳିକା ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ପୌରପାଳିକା)

ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଜିମ୍ ଉପକରଣ/ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ, କୋଠା କାର୍ଯ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା । ଅଚଳ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଫଟୋଟିଡ୍ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଯାଜପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଅଚଳ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଚିତ୍ର

ଫଟୋଟିଡ୍ 1: ଭଣ୍ଡାରେ ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରାମୀଣ ଉଦ୍ୟାନ

ଫଟୋଟିଡ୍ 2: ଚାନ୍ଦିଆରେ ଗ୍ରାମ ଉଦ୍ୟାନ

ଫଟୋଟିଡ୍ 3: ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ିଆପାଳରେ ବନ ଟାଟିକା

ଫଟୋଟିଡ୍ 4: କଲୋ-ରିଟ୍ରିଭ୍ ସେଣ୍ଟର, ଅଶୋକହର

(ii) ସେହିପରି, ତିନୋଟି ଡିଏମ୍ଏଫ୍⁵³ ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ 2015-24 ମଧ୍ୟରେ ଭିତ୍ତିଭୂମି/ ଶିକ୍ଷା/ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍ଏଫ୍ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ବାରା ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ 61.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର 122 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠି ମଧ୍ୟରୁ, ତିନୋଟି ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଯଥା: ବିଡିଓ, ପୌରପାଳିକାର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ, ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କୁ 31.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରୁ କେବଳ 16.54 କୋଟି ଟଙ୍କା (53.15 ପ୍ରତିଶତ) ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମନ୍ଦୁର ଅଗ୍ରଗତି ପାଇଁ କାରଣ ରେକର୍ଡରେ ନଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ସମସ୍ତ 122 ଟି ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରକଳ୍ପ ନିୟମ 10 (A) ଏବଂ (B) ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଛି, କାରଣ ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ଜାବିକା ନିର୍ବାହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କୋଠା ନିର୍ମାଣ, ଭାଗବତ ମଣ୍ଡପ⁵⁴, ଅଷ୍ଟପ୍ରହରୀ ମଣ୍ଡପ, ସାମା ପ୍ରାଚୀର, କୁଟୀର, ଭୋଜନାଳୟ, ନଦୀବନ୍ଧର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକରଣ, ମନ୍ଦିର, ଉଦ୍ୟାନ, ପରିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ର, ବଣଭୋଜି ସ୍ଥଳ, ଜଳାଶୟ ଏବଂ ସନ୍ତରଣ ପୁଲ ଭଳି ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ।

⁵³ ଡେକାନାଲ (95), ନବରଙ୍ଗପୁର (02) ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ (25)

⁵⁴ ଭାଗବତ ମଣ୍ଡପ ଏବଂ ଅଷ୍ଟପ୍ରହରୀ ମଣ୍ଡପହେଉଛି ସ୍ଥାନୀୟ ଧାର୍ମିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତ ଅଣ-ସଂରଚନାତ୍ମକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ସମାପ୍ତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି ।

ତଥାପି, ଯେପରି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଅଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ମଞ୍ଜୁରୀ, ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼୍‌ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରାସ୍ତ କରିଥିଲା ।

(ଖ) ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା କ୍ଷେତ୍ର

6.5.4 ସାର୍ବଜନୀନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମାବଳୀ, 2015 ର ନିୟମ 10 (iv) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ, ଟ୍ରଷ୍ଟର ପାଣ୍ଟି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା ଅଧିନରେ, ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରାଥମିକ କିମ୍ବା ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତରୀୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ କେବଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏପରି ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କର୍ମଚାରୀ, ଉପକରଣ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

6.5.4.1 ପଞ୍ଜିକୃତ ନଥିବା ଡାକ୍ତରଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତିରେ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଜାତୀୟ ଚିକିତ୍ସା କମିଶନ ଅନୁନିୟମ 2019 ର ଧାରା 34 ଅନୁଯାୟୀ, ରାଜ୍ୟ ରେଜିଷ୍ଟର କିମ୍ବା ଜାତୀୟ ରେଜିଷ୍ଟର ଅଫ୍ ମେଡିକାଲ କାଉନସିଲ୍ ଅଫ୍ ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଭାରତୀୟ ଚିକିତ୍ସା ପରିଷଦରେ ଯଥାକ୍ରମେ ନାମ ଲେଖାଯିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଜଣେ ଯୋଗ୍ୟ ଡାକ୍ତର ଭାବରେ ଡାକ୍ତରୀ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।

ସମୀକ୍ଷା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା ଯେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ (29 ଅପ୍ରେଲ 2017 ରେ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡର ଚୂଡ଼ାୟ ବୈଠକରେ) ଏକ ‘ମୋବାଇଲ୍ ମେଡିକାଲ୍ ଭ୍ୟାନ (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଭି) ସେବା’ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା (i) ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ; (ii) ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶିବିର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇପାରିବ; (iii) ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଗ୍ରାମ ଏବଂ ଆଖପାଖରେ ରହୁଥିବା ଅସହାୟ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ ମାଗଣାରେ ଔଷଧ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ପାଇଁ ସମନ୍ୱିତ ଗ୍ରାମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିକର ଦିବସ ଏବଂ ନିୟମିତ ଟ୍ରାକ୍‌କରଣ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇପାରିବ ।

ସମୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ସେବା ପ୍ରଦାନକାରୀ ଏଜେନ୍ସି⁵⁵ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତି (ମାର୍ଚ୍ଚ 2017) ଅନୁଯାୟୀ, 2017-18 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ 15 ଟି ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଭି ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଏହା 2018-19 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ 25 କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଭି ପାଇଁ ଜଣେ ମେଡିକାଲ ଅଫିସର (ଏମ୍‌ଓ), ଜଣେ ସହାୟକ ନର୍ସ ତଥା ଧାତୁ, ଜଣେ ଫାର୍ମାସିଷ୍ଟ ଏବଂ ଜଣେ ଡ୍ରାକ୍‌ଡର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବାର କଥା ଥିଲା । ସମୀକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ 2017-18 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଭି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ନିୟୋଜିତ 78 ଜଣ ଏମ୍‌ଓ ମଧ୍ୟରୁ 54 ଜଣ ଓଡ଼ିଶା କାଉନସିଲ୍ ଅଫ୍ ମେଡିକାଲ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ (ଓସିଏମ୍‌ଆର୍)ରୁ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ 24 ଜଣ ଏମ୍‌ଓ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ, ବିହାର ଏବଂ ଛତିଶଗଡ଼ର ଷ୍ଟେଟ୍ କାଉନସିଲ୍ ଅଫ୍ ମେଡିକାଲ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ (ଏସିଏମ୍‌ଆର୍)ରୁ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ ।

⁵⁵ ପ୍ରେରଣା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ସାମୁଦାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ (ସିଏସ୍‌ଏମ୍‌ପି), ଭୋପାଳ, ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ

ଓସିଏମ୍ଆର୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର / ଏନ୍‌ଏମ୍‌ସି/ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ଆର୍‌ରେ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ ସହିତ ନାମ ଏବଂ ପଞ୍ଜିକରଣ ନମ୍ବର/ ବର୍ଷ ଇତ୍ୟାଦିର ଯାଞ୍ଚ (ଅପ୍ରେଲ 2025) ସମୟରେ, ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ନଅ ଜଣ ଏମ୍‌ଓଏସ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ତାହାଙ୍କ ନାମ ଏବଂ ପଞ୍ଜିକରଣ ନମ୍ବର ଓସିଏମ୍‌ଆର୍ ଡ୍ରେବ୍‌ସାଇଟ୍‌ରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ନାମ ଏବଂ ପଞ୍ଜିକରଣ ନମ୍ବର ସହିତ ମେଳ ଖାଉନଥିଲା। ଏହି ସତ୍ୟତାକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ମଇ 2025 ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଓସିଏମ୍‌ଆର୍ ଦ୍ୱାରା ଆହୁରି ଦୃଢ଼ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ନଅ ଜଣ ଏମ୍‌ଓଏସ୍ ଓସିଏମ୍‌ଆର୍‌ରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ନଥିଲେ।

ତେଣୁ, ଏଜେନ୍ସି ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଭିଗୁଡ଼ିକର ପରିଚ୍ଛଳନା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଏମ୍‌ଆର୍‌କୁ ନିୟୁତ୍ତ କରିଥିଲା, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ବୈଧତା ଯାଞ୍ଚ ନକରି, ଜାତୀୟ ଚିକିତ୍ସା କମିଶନ ଆଇନ 2019 ର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି, ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ଅପହସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥିବା ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରମାଣିତ ଏବଂ ଯୋଗ୍ୟ ତାହା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ନିରାପଦ ଏବଂ ଗୁଣାତ୍ମକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବାକୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥିଲା। ଏହା ସହିତ, 2017-18 ରୁ ସାତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ନଥିବା ତାହାଙ୍କ ମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ୍ତ ଦେବା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଭି ଶୁଦ୍ଧ ବାବଦକୁ ସିଏଏମ୍‌ପିକୁ 7.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ଅନିୟମିତ ଥିଲା।

ସମାକ୍ଷାର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରି, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ସିଡିଏମ୍‌ଓ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ।

6.5.4.2 ରୋଗୀଙ୍କ ପରିଚ୍ଛଳନାଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ଦେୟ

ରୋଗୀଙ୍କ ପରିଚ୍ଛଳନାଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା (ଡିଏମ୍‌ଏମ୍ ପାଣ୍ଠି ମାଧ୍ୟମରେ) ବ୍ୟବସ୍ଥା ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ଓଡିଏମ୍‌ଏମ୍ ନିୟମର କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧିନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ।

ଡିଏମ୍‌ଏମ୍ କେନ୍ଦ୍ରର ଡିଏଚ୍‌ଏଚ୍, ଏସ୍‌ଡିଏଚ୍, ସିଏଚ୍‌ସି ଏବଂ ପିଏଚ୍‌ସିରେ ଇନଡୋର ରୋଗୀ ବିଭାଗ (ଆପିଡି) ରୋଗୀଙ୍କ ପରିଚ୍ଛଳନାଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା। ତଦନୁସାରେ, ଅକ୍ଟୋବର 2022 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2024 ମଧ୍ୟରେ 7.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 2022-23 ଏବଂ 2023-24 ବର୍ଷ ପାଇଁ 4.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅଧିକାରୀ (ସିଡିଏମ୍‌ଆଣ୍ଡପିଏଚ୍) କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଋରୋଟି କିଣି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ନଭେମ୍ବର 2024 ସୁଦ୍ଧା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଯୁସି ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ପାଣ୍ଠି ମଧ୍ୟରୁ 3.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, ତଥାପି ସମାକ୍ଷା ତାରିଖ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2025) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 1.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ବାକି ରାଶି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଡିଏମ୍‌ଓ ଏବଂ ପିଏଚ୍‌ଓ, କେନ୍ଦ୍ରରୁ ପାଖରେ ପଡି ରହିଥିଲା।

ଓଡିଏମ୍‌ଏମ୍ ନିୟମ ଏବଂ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଡିଏମ୍‌ଏମ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଏପରି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଉନଥିବାରୁ 3.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନିୟମିତ ଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଏକ ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସାକାର କରି, ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ୍ ହସ୍ତିଗାଳରେ ଆଇପିଡି ରୋଗୀଙ୍କ ପରିଚ୍ଛଳନାଙ୍କୁ ମାରଗା, ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କଲ୍ୟାଣ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଛି।

ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ମତ ପୋଷଣ କରେ ଯେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଡିଏମ୍‌ଏମ୍ ପାଣ୍ଠିର ବ୍ୟବହାର ମନମୁଖୀ ଏବଂ ଅନିୟମିତ ଥିଲା କାରଣ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ଓଡିଏମ୍ ନିୟମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ଏପରି ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ନାହିଁ।

6.5.4.3 ତାନ୍ତ୍ରଣାଗାମୁଡ଼ିକରେ କୋଭିଡ୍-19 ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆଇସିୟୁ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଶଯ୍ୟା ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ

କୋଭିଡ୍-19 ମହାମାରୀ ମୁକାବିଲା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଖଣି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ତାନ୍ତ୍ରଣା ପରାମ୍ପରା, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଇତ୍ୟାଦି ସୁବିଧାର ପରିପୂରକ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି (28 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020) କରିଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଚିକିତ୍ସା ଉପକରଣ କ୍ରୟ/ ସଂସ୍ଥାପନ କିମ୍ବା ଚିକିତ୍ସା ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୃଷ୍ଟି, ମୁହଁ ମାସ୍କ, ସାବୁନ, ସାନିଟାଇଜର କ୍ରୟ ଏବଂ ଗରିବ ଲୋକଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ବଣ୍ଟନ, ସୁରକ୍ଷା ଉପକରଣ କ୍ରୟ/ ସଂସ୍ଥାପନ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ⁵⁶, କୋଭିଡ୍-19 ପ୍ରଭାବିତ ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ସାମ୍ବ୍ୟସେବା ଯୋଗାଇବାପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ମ୍ୟାନେଜିଂ ଟ୍ରଷ୍ଟିଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଘରୋଇ ହସ୍ପିଟାଲଗୁଡ଼ିକୁ ସାର୍ବଜନୀନ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସହଭାଗୀତା (ପିପିପି) ମୋଡ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଘରୋଇ ହସ୍ପିଟାଲଗୁଡ଼ିକୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦର ଅନୁସାରେ ଆଇସିୟୁ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଶଯ୍ୟାର ଦର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ରୂପାନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦି କୌଣସି ବୃଦ୍ଧିଗତ ଦର ଥାଏ, ତେବେ ରେକର୍ଡରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ମିଳିନଥିଲା । ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଅପ୍ରେଲ 2020 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ମଧ୍ୟରେ ଆଇସିୟୁ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଶଯ୍ୟା ବୁକିଂ ପାଇଁ ଏହି ହସ୍ପିଟାଲଗୁଡ଼ିକୁ 145.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ, ଯେପରି ନିମ୍ନରେ ଥିବା ସାରଣୀ 6.2 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 6.2: ଆଇସିୟୁ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଶଯ୍ୟା ବୁକିଂ ପାଇଁ ଘରୋଇ ହସ୍ପିଟାଲଗୁଡ଼ିକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦେୟ

ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ହସ୍ପିଟାଲର ନାମ	ନିୟତ ଅବଧି	ଆଇସିୟୁ ଶଯ୍ୟା		ସାଧାରଣ ଶଯ୍ୟା		ଦେୟ ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)
			ଶଯ୍ୟା ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରତି ଶଯ୍ୟା ପାଇଁ ଦିନପ୍ରତି ଶୁଳ୍କ (ଟଙ୍କାରେ)	ଶଯ୍ୟା ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରତି ଶଯ୍ୟା ପାଇଁ ଦିନପ୍ରତି ଶୁଳ୍କ (ଟଙ୍କାରେ)	
ଯାଜପୁର	ଯାଜପୁରର କୁଆଖିଆରେ ଭୂମିକା ମଲ୍ଲି ହେସିଆଲିଟି ହସ୍ପିଟାଲ	24.05.2021 ରୁ 23.08.2021	50	17,000 (5,000 ଏବଂ ନିତ୍ୟ ବ୍ୟବହାରୀ ସାମଗ୍ରୀ 12,000)	150	ଦିନପ୍ରତି 3,000 ଏବଂ ନିତ୍ୟବ୍ୟବହାରୀ ସାମଗ୍ରୀ 1,750	9.70
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଜୟ ପ୍ରକାଶ ହସ୍ପିଟାଲ ଏବଂ ରିସର୍ଚ୍ଚ ସେଣ୍ଟର ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ରାଉରକେଲା	25.08.2020 ରୁ 09.03.2022	10 ରୁ 200	17,000 (5,000 ଏବଂ ପୁନଃବର୍ତ୍ତୀ ଦେୟ 12,000)	20 ରୁ 80	3,000	109.45
କେନ୍ଦୁଝର	ଉତ୍କଳ ହସ୍ପିଟାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର ରାଙ୍କି, କେନ୍ଦୁଝର ଠାରେ	06.04.2020 ରୁ 28.02.2022	14 ରୁ 44	5000 ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ	36 ରୁ 106	3000	25.91
ମୋଟ							145.06

(ଉତ୍ସ: ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ଯଦିଓ ପିପିପି ମୋଡ୍‌ରେ ଘରୋଇ ହସ୍ପିଟାଲଗୁଡ଼ିକରେ ଶଯ୍ୟା ଭଡା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନଥିଲା, ତଥାପି ରୋଗୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଉପରୋକ୍ତ ଶଯ୍ୟା ସଂରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ, ଏହି ତାନ୍ତ୍ରଣାଗାମୁଡ଼ିକୁ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଦେୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ 145.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

⁵⁶ ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ମେସର୍ସ ଜୟ ପ୍ରକାଶ ହସ୍ତିଚାଲ ଆଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ ସେକ୍ଟର ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଜେପି ହସ୍ତିଚାଲ), ରାଉରକେଲା 25 ଅଗଷ୍ଟ 2020 ରୁ 09 ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟ 98.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର⁵⁷ ଦେୟ ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ତଥାପି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର କ୍ୟାସ୍ ବୁକ୍‌ରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2020 ରୁ ଜୁନ୍ 2023 ମଧ୍ୟରେ ଜେପି ହସ୍ତିଚାଲକୁ 109.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ହସ୍ତିଚାଲ ଦ୍ଵାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଇନଭେସ୍ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ସମୀକ୍ଷା ଜେପି ହସ୍ତିଚାଲକୁ 10.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ କରିବାର ଆଧାର ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ଏହି ଘଟଣାର ତଦନ୍ତ/ ମୋଲାପ କରାଯିବା ଏବଂ ହସ୍ତିଚାଲରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ତେଣୁ, ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଭିଡିଓମି ବିକାଶ ସମ୍ପର୍କରେ ପିଏମ୍‌ଜେକେକେଡ୍ଵାଇ ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରାଜିତ କରି ଏବଂ ମାନଦଣ୍ଡ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ହସ୍ତିଚାଲ ଶଯ୍ୟା ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ସମସ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗର ପରାମର୍ଶରେ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ୍ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନଥିଲା, କାରଣ ସମୀକ୍ଷାକୁ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗର ପରାମର୍ଶ (ଯଦି ଥାଏ) ସମ୍ପର୍କିତ କୌଣସି ରେକର୍ଡ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ମାନେ ରାଜ୍ୟର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗର କୌଣସି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନା ହସ୍ତିଚାଲଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଏମ୍‌ଓୟୁ କରିଥିଲେ ।

(ଗ) ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ର

6.5.5 ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିନରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 10 (A) (iv) ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିକୁ ଶିକ୍ଷାଗତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହିତ ଜଡିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ଯେପରିକି ବିଦ୍ୟାଳୟ କୋଠା ନିର୍ମାଣ, ଅତିରିକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ କୋଠରୀ, ପରୀକ୍ଷାଗାର, ପାଠାଗାର, କଳା ଏବଂ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ କୋଠରୀ, ଶୌଚିଳୟ ବୁକ୍, ପାନୀୟ ଜଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଦୂରଦୂରାନ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଛାତ୍ର କିମ୍ବା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଆବାସିକ ଛାତ୍ରାବାସ ପ୍ରଦାନ, କ୍ରୀଡା ଭିଡିଓମି ସ୍ଥାପନ, ଶିକ୍ଷକ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହାୟକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିଯୋଜିତ କରିବା, ଇ-ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପରିବହନ ସୁବିଧାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା (ବସ୍ କିମ୍ବା ଭ୍ୟାନ୍ କିମ୍ବା ସାଇକେଲ କିମ୍ବା ରିକ୍ସା ଇତ୍ୟାଦି) ଏବଂ ପୁଷ୍ଟି ସମନ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ପିଏମ୍‌ଜେକେକେଡ୍ଵାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କିମ୍ବା ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଉଭୟରେ (i) ଚୟନିତ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ ବିଦେଶରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାକୁ ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା ପ୍ରଦାନ କରିବା; (ii) ଛାତ୍ର ଏବଂ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପ୍ରଦାନ କରିବା; (iii) ମାଗଣା ପୋଷାକ ଏବଂ ପୁସ୍ତକ ବଣ୍ଟନ କରିବା; (iv) ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ମାଗଣା ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା; ଏବଂ (v) ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ଆସବାବ କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ।

ଏହି ସମନ୍ବିତ ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

⁵⁷ ଶଯ୍ୟା ଦେୟ 95.87 କୋଟି ଟଙ୍କା, ସତର ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ସତର ତଦନ୍ତ ଦେୟ 2.78 କୋଟି ଟଙ୍କା, ଖାଦ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ 0.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ସାଧାରଣ ଶଯ୍ୟା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ 0.01 କୋଟି ଟଙ୍କା । ଦାବି କରାଯାଇଥିବା/ ଅନୁମୋଦିତ ସମସ୍ତ ଦେୟ କେବଳ ଶଯ୍ୟା ଦେୟ ବ୍ୟତୀତ, ଯାହା ବୁକ୍‌ନାମାରେ ସହମତ ହାର ଏବଂ ବିକ୍ ହୋଇଥିବା ଦିନ ଏବଂ ଶଯ୍ୟା ସଂଖ୍ୟା ଆଧାରରେ ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ଵାରା ଗଣନା କରାଯାଇଛି ।

6.5.5.1 ବିଦେଶରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ

କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାରେ, ସମୀକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଅଷ୍ଟେଲିଆର କର୍ଟିନ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମାଷ୍ଟର ଅଫ୍ ପ୍ରଫେସନାଲ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ (ମାଉନିଂ) ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ପାଣ୍ଟି ଯାଗାଈବା ପାଇଁ ସରକାରୀ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କଲେଜ (ଜିସିଇ)ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା। ତଦନୁସାରେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର ଦ୍ୱାରା 12 ଅଗଷ୍ଟ 2023 ରେ କୋର୍ସ ଫି, ସାମ୍ବ୍ୟ ବୀମା, ଜୀବନଯାପନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ 6.06 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଟି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ବିଓଟି/ ଇସିର ଅନୁମୋଦନ ବିନା ଏବଂ ଉକ୍ତ ପରିମାଣ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା (14 ଅଗଷ୍ଟ 2023)। ଜିସିଇର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଯୁସି ଅନୁଯାୟୀ, ଡିସେମ୍ବର 2024 ସୁଦ୍ଧା 2.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2024 ରେ ଜିସିଇ କଲେଜର ଗୁରୋଟି ଟର୍ମ ଡିପୋଜିଟ୍ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ 6.06 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 3.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିଲା।

ତେଣୁ, ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟିକ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସାଧାରଣ ଲାଭ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷାଗତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, କିଛି ଚୟନିତ ଛାତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦେଶରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଦେୟ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ଯଦିଓ ଏହା ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼୍‌ସ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନଥିଲା ଏବଂ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାଗତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର କୌଣସି ଉପାଦାନ ଅଧିନରେ ଆସୁନଥିଲା।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଟର୍ମ ଡିପୋଜିଟ୍ ଆକାଉଣ୍ଟକୁ 3.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ସୂଚକ ଦିଏ ଯେ ଏହି ରାଶି 19 ମାସ (ଅଗଷ୍ଟ 2023 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2025) ପାଇଁ ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ରହିଥିଲା ଏବଂ ତୁରନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା। ଏହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2025 ସୁଦ୍ଧା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଭାବରେ 37.91 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା⁵⁸ ସୁଧ ହରାଇଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ସ୍ଥାୟୀ ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ସ୍ଥାନୀୟ ଯୁବପିଢ଼ିଙ୍କୁ ସଶକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ସବୁ ବିଶ୍ୱାସରେ କରାଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, ଉତ୍ତରଟି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନଥିଲା କାରଣ ବିଦେଶରେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଦେୟ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଏବଂ ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼୍‌ସ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷାଗତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର କୌଣସି ଉପାଦାନ ଅଧିନରେ ଆସୁନଥିଲା।

6.5.5.2 ମାଗଣା ପୋଷାକ ଏବଂ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ

ସେହିପରି, ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼୍‌ସ୍‌ର ଏବଂ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି, କେନ୍ଦୁଝରର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଟ୍ରଷ୍ଟ (02 ମଇ 2020) କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାର ନବମ ଏବଂ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀର ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ମାଗଣା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ। ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର ଦ୍ୱାରା ଜାନୁଆରୀ 2021 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2025 ମଧ୍ୟରେ 14.83 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଟି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ 09 ନଭେମ୍ବର 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 10.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଜାନୁଆରୀ 2025 ସୁଦ୍ଧା କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ ତିଭିଓଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 9.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା। ବାକି 99 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ (ତିଭିଓ)ଙ୍କ ପାଖରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ନହୋଇ ପଡି ରହିଥିଲା।

ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼୍‌ସ୍‌ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଅନୁକ୍ଷେପ 2(2)(a) ଏବଂ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମର ନିୟମ 11(A)(3) ଅନୁଯାୟୀ, ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିର ଖର୍ଚ୍ଚ ଯେକୌଣସି ରାଜ୍ୟ ଜିମା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନାର ପରିପୁରକ ଜିମା ସମନ୍ୱୟ ପାଇଁ କରାଯିବା ଉଚିତ। ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାର ନିଜ ହାତକୁ ନେଇ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍

⁵⁸ 3.49 କୋଟି ଟଙ୍କା x 6.86 ପ୍ରତିଶତ (ସ୍ଥିର ଜମା ପାଇଁ ସୁଧ ହାର)/12 x 19

ପାଣ୍ଡିରୁ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ ଯୁନିଫର୍ମ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଡିଲ୍‌ଓକୁ 10.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଅନିୟମିତତା ଥିଲା, ଯାହା ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍ ଅଧିନରେ କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2016) ଯେ କେନ୍ଦ୍ରରେ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଦୂର କରିବା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ମାଗଣା ପୋଷାକ ଏବଂ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପଦକ୍ଷେପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ ପୋଷାକ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍‌ରୁ ଭରଣା କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା।

6.5.5.3 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଡିରୁ ଘରୋଇ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଯାଜପୁରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ (ଅଗଷ୍ଟ 2018) ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାର 30 ଜଣ ଅବହେଳିତ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ପ୍ରତି ଛାତ୍ର ପାଇଁ 2.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ଆବାସିକ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସାମାଜିକ ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ର-ପାଠଶାଳା (ସିଇଏସ୍‌ଡିପି)⁵⁹ ସହିତ ଏକ ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା। ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗର ମୋଟାମୋଟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଚୟନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ସିଇଏସ୍‌ଡିପି ଦ୍ୱାରା କରାଯିବାର ଥିଲା। ଗତ ତିନି ଶିକ୍ଷାବର୍ଷରେ ପିସିବି ସଂଯୁକ୍ତ +2/ ଦ୍ୱାଦଶ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ବାର୍ଷିକ ଆୟ 6 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ସିବିଏସ୍‌ଇ/ ଆଇସିଏସ୍‌ଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ 70 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବୋର୍ଡ କ୍ଷେତ୍ରରେ 60 ପ୍ରତିଶତ ପାଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଅନଲାଇନ୍ ପୋର୍ଟାଲରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା। ଏନ୍‌ଇଇଟି ଡ଼ାଆର ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ସାକ୍ଷାତକାର ଆଧାରରେ, 30 ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ନାମ ଲେଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 2018-19 ରେ 70.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, 2019-20 ରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଆକାଶ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ⁶⁰ ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାର 40 ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଏବଂ 2022-24 ରେ ଯାଜପୁର ରୋଡର କ୍ୟାରିଅର ପଏଣ୍ଟରେ⁶¹ ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାର 367 ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଡିରୁ 3.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରି ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ନାମ ଲେଖାଯାଇଥିଲା।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ (ସୁକ୍ରିୟା) ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ (ଦାନଗତୀ) ବ୍ଲକ୍‌ରୁ କାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଏପରି ତାଲିମ ପାଇଁ ମନୋନୀତ କରାଯାଇ ନଥିଲା।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ 2018-20 ଏବଂ 2022-24 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ 437 ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଛଅ ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ବିଭିନ୍ନ ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ। ଏହା ସୂଚକ ଦିଏ ଯେ ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଳନାରେ ଫଳାଫଳ/ ସଫଳତା ଅତ୍ୟନ୍ତ କମ୍ ଥିଲା।

ଅଧିକତ୍ର, ଶିକ୍ଷାଗତ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଡିରୁ ଘରୋଇ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ 4.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନିୟମିତ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ଓଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଓଡିଶା ବିଦ୍ୟୁତ ସମ୍ପାଦନା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ମାନବ ସମ୍ବଳ ବିଭାଗ)ଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ଯାଜପୁରର ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ବଳ ବର୍ଗର

⁵⁹ ଏକ ଅଣ-ସରକାରୀ, ଅଣ-ଲାଭକାରୀ, ଦାତବ୍ୟ ସଙ୍ଗଠନ

⁶⁰ ଏକ ଘରୋଇ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

⁶¹ ଏକ ଘରୋଇ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

ମେଧାବୀ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମାଗଣା ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପ୍ରାୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଉତ୍ତରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଯଥାର୍ଥତା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ କାରଣ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ କୌଣସି ଭୂମିକା ନଥିବା ଏବଂ ଏପରି ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ନିଜସ୍ବ ସିଏସ୍‌ଆର୍ ବଜେଟ୍ ଥିବାବ୍ୟତୀ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ର ଅନୁରୋଧ ଉପରେ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମରେ ଏପରି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ।

6.5.5.4 ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆସବାବ କ୍ରୟ

ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ “5T ପଦକ୍ଷେପ”⁶² ଅଧୀନରେ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରୂପାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ, କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାପାଳ (ଜୁନ୍ 2021) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର 22 ଟି ଉପାଦାନକୁ ରୂପାନ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଆସବାବ ସହିତ ଦୁଆଲ୍ ବେଞ୍ଚ ଏବଂ ଡେସ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଅଧିକାରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ (08 ଜୁଲାଇ 2022 ରେ) ଅନ୍ୟ ଏକ ବୈଠକରେ, ଓଡିଶା ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ (ଓଏଭି)⁶³ରେ ବାଳକ ଛାତ୍ରବାସର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆସବାବ କ୍ରୟ ଓଏସ୍‌ଆଇସି ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବଜେଟ୍ ଡିଲଓଙ୍କୁ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଥିଲା ।

ତଦନୁସାରେ, କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାର ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଓଏଭି ଏବଂ ଛାତ୍ରାବାସ ପାଇଁ ଆସବାବ କ୍ରୟ ପାଇଁ ସାତଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଲଓଙ୍କୁ 138.77 କୋଟି ଟଙ୍କା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ମଞ୍ଜୁର ଏବଂ ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଲଓ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଆସବାବ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଓଏସ୍‌ଆଇସି ଏବଂ ପୂର୍ବ ବିଭାଗର ସତକ ଏବଂ କୋଠା (ଆର୍‌ଆଣ୍ଡବି) ବିଭାଗ, କେନ୍ଦୁଝରକୁ ନିୟୋଜିତ କରିଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଲଓ ଦ୍ବାରା ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ରୁ ମଇ 2023 ମଧ୍ୟରେ ଓଏସ୍‌ଆଇସିକୁ 138.77 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 138.77 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିରୁଦ୍ଧରେ, ନଭେମ୍ବର 2023 ସୁଦ୍ଧା ଓଏସ୍‌ଆଇସି ଏବଂ ଆର୍‌ଆଣ୍ଡବି ଡିଭିଜନ ଦ୍ବାରା କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଲଓଙ୍କୁ 100.51 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୁସ୍ତି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା 38.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ବାକି ରହିଥିଲା ।

17 ଏବଂ 22 ଅପ୍ରେଲ 2025 ରେ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ତିନୋଟି ଓଏଭି ଛାତ୍ରାବାସ ପ୍ରକଳ୍ପ (ତେଲକୋଇ, ଲହାଣ୍ଡା ଏବଂ ତଳଚମ୍ପେଇ)ର ଜେପିଭି ସମୟରେ, ସମୀକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଅପ୍ରେଲ 2023 ରୁ ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆସବାବଗୁଡ଼ିକୁ ଓଏଭିଗୁଡ଼ିକର ଶ୍ରେଣୀଗୁହରେ ପକାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମଇ 2023 ପରଠାରୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଛାତ୍ରାବାସ କିମ୍ବା ଶ୍ରେଣୀଗୁହରେ ସଂସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହା ସହିତ, ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ମାଣ ଡିଭିଜନ, ଆର୍‌ଡି ବିଭାଗ ଦ୍ବାରା ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାଳୟକର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଫଟୋଗ୍ରାଫିକ୍ ଡିଲଓ ଦିଆଯାଇଛି ।

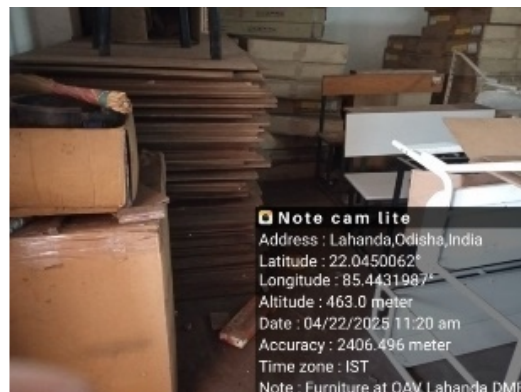
⁶² ଓଡିଶାର 5T ପଦକ୍ଷେପ ହେଉଛି ଏକ ଶାସନ ମଡେଲ ଯାହା ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ, ସଜ୍ଜତା, ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ଏବଂ ସମୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ କେନ୍ଦ୍ରିତ କରେ, ଯାହା ନାଗରିକ-କେନ୍ଦ୍ରିକ ସେବା ଏବଂ ଦକ୍ଷ ସାର୍ବଜନୀନ ବିତରଣ ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଥାଏ ।

⁶³ ଓଡିଶା ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଉଚ୍ଚମାନର ଇଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯାହା ସିବିଏସ୍‌ଇ ସହ ବନ୍ଧିତ ଏବଂ ଷଷ୍ଠରୁ ଦ୍ବୀତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସହିତ ସମକକ୍ଷ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଭିଡିଓମି ରହିଛି ।

ତେଲକୋଇ ଏବଂ ଲହଣ୍ଡାରେ ଦୁଇଟି ଓଏଭି ଏବଂ ଦୁଇଟି ତାଲା ପଡିଥିବା ଛାତ୍ରବାସର ଶ୍ରେଣୀଗୃହରେ ଆସବାବ ଗଦା କରାହୋଇଥିବା ଫଟୋଚିତ୍ରଗୁଡିକ

ଫଟୋଚିତ୍ର 5 : ତେଲକୋଇର ଓଏଭିରେ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ

ଫଟୋଚିତ୍ର 6 : ଲହଣ୍ଡାର ଓଏଭିରେ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ

ଫଟୋଚିତ୍ର 7 : ତେଲକୋଇର ଓଏଭି ଅଧିନରେ ତାଲା ପଡିଥିବା ଛାତ୍ରବାସ

ଫଟୋଚିତ୍ର 8 : ଲହଣ୍ଡାର ଓଏଭି ଅଧିନରେ ତାଲା ପଡିଥିବା ଛାତ୍ରବାସ

ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଓଏଭି ଏବଂ ଛାତ୍ରବାସ ପାଇଁ ଆସବାବ କ୍ରୟ ପାଇଁ 100.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଓଡିଏମ୍ଏଫ୍ ନିୟମ ଏବଂ ପିଏମ୍ଜେକେକେଡ଼ିଆଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା ଆସବାବର ସଂସ୍ଥାପନ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ନକରିବା ଦ୍ୱାରା ଅପବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିଲା କାରଣ ସମୟ ସହିତ ଆସବାବ ସାମଗ୍ରୀର ବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟତା ସମାପ୍ତ ହୋଇଯିବ । ଅନ୍ୟଥା, ଏହି ପାଣ୍ଠି ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।

ସେହିପରି, ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ଡିପିସି, ଏସ୍ଏସ୍ଏ, ଯାଜପୁର ଡିଏମ୍ଏଫ୍‌ର ଅନୁମୋଦନ ସହିତ (ଜାନୁଆରୀ 2020) ଓଏସ୍ଆଇସିକୁ 17.03 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 318 ଟି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ 19,810 ଟି ଡୁଆଲ୍ ଡେସ୍କ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗାଣ ଅର୍ଡର (ଜୁଲାଇ 2020) ଜାରି କରିଥିଲେ । ଓଏସ୍ଆଇସି ନଭେମ୍ବର ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2020 ମଧ୍ୟରେ ଯାଜପୁରର ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆଲମିରା, ଟେବୁଲ୍ ଏବଂ ଚେୟାର ସହିତ 19,810 ଟି ଡୁଆଲ୍ ଡେସ୍କ ଯୋଗାଇଥିଲା । ସମାନ ଧାରାରେ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ, ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ଓଏସ୍ଆଇସି ସହିତ ସାକ୍ଷରିତ ବୁଝାମଣାପତ୍ର (ଜୁଲାଇ 2020) ଆଧାରରେ, ଓଏସ୍ଆଇସି ଦ୍ୱାରା (ଜୁଲାଇ 2021 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021 ମଧ୍ୟରେ) 12.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ 14,644 ଟି ଡୁଆଲ୍ ଡେସ୍କ ଏବଂ ବେଞ୍ଚ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଡେସ୍କ ଏବଂ ବେଞ୍ଚଗୁଡ଼ିକ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାଥମିକ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ସରକାରୀ ଅନୁଦାନପ୍ରାପ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଏହିପରି, ଡିନୋଟି ଜିଲ୍ଲାର ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ଆସବାବ କ୍ରୟ ପାଇଁ ମୋଟ 129.89 କୋଟି ଟଙ୍କା⁶⁴ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ଅନିୟମିତ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିଥିଲା। ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ “5T ପଦକ୍ଷେପ” ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରୂପାନ୍ତରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ପାଣ୍ଠିରୁ ଭରଣା କରାଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରୂପାନ୍ତରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମୟରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଆସବାବ କ୍ରୟ କରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା। ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏହି ପାଣ୍ଠିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା ଏବଂ ସମସ୍ତ କ୍ରୟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷଣ ପରିବେଶକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା। ଯଦିଓ ସରକାର ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଆସବାବ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଯଥାର୍ଥ କରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରୂପାନ୍ତରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ନୁହେଁ ବରଂ ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ “5T ପଦକ୍ଷେପ” ଅଧୀନରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବାର ଥିଲା।

6.6 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ଅଧୀନରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଅନିୟମିତତା

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ କରି କଲ୍ୟାଣକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ। ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିବା ଅଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ, ସମାକ୍ଷା ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମାବଳୀରେ ପରିଭାଷିତ ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧୀନରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ପରିଚାଳନାରେ ଅନିୟମିତତା ଦେଖିଥିଲା।

I ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 10 (A) ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର 60 ପ୍ରତିଶତ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧୀନରେ ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଥିଲା, ଯଥା i) ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ii) ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦକ୍ଷେପ, iii) ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟସେବା, iv) ଶିକ୍ଷା, v) ମହିଳା ଏବଂ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ, vi) ବୟସ୍କ ଏବଂ ଅକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ, vii) ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ, viii) ପରିମଳ, ix) ଗୃହ, x) ଜୀବିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଏବଂ xi) ସତକ ସଂଯୋଗ।

(କ) ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ

6.6.1 ଗ୍ରାମୀଣ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିରାପତ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚ

ଗ୍ରୁଷ୍ଟ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଚଣ୍ଡିଖୋଲର ଏସ୍‌ଇ, ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍ ଡିଭିଜନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଉପରେ ଆଧାର କରି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ଓଡିଶା ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ନିଗମ (ଓଏମ୍‌ବିଏଡିସି) ଅଧୀନରେ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଡିନୋଟି ମେଗା ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ (ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍) ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2019 ମଧ୍ୟରେ 108 ଟି ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ 232.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2021 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା। ଏହା ଅଧୀନରେ, ବୁକର ସମସ୍ତ ପରିବାରକୁ ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ପାଣି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ସୁକ୍ରିୟା ବୁକର ଛଅଟି ଅତିରିକ୍ତ ଗ୍ରାମୀଣ ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ (ଆରପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍) ପ୍ରକଳ୍ପ 2017-18 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ 3.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା। ଏହି ଛଅଟି ଆରପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍

⁶⁴ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ: 100.51 କୋଟି ଟଙ୍କା; ଯାଜପୁର: 17.03 କୋଟି ଟଙ୍କା; ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ: 12.35 କୋଟି ଟଙ୍କା।

ପ୍ରକଳ୍ପକୁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍ଆସ୍ଏସ୍) ଡିଭିଜନ, ଚଣ୍ଡିଗୋଲ ଦ୍ଵାରା ତିନୋଟି ମେଗା ପ୍ରକଳ୍ପ ସହିତ ଏକକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କାରାଯାଇଥିଲା। ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2019 ସୁଦ୍ଧା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ 3.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା।

ଜେପିଭି ସମୟରେ (17 ଡିସେମ୍ବର 2024) ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଛଅଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଗୁରୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ 2017-18 ଏବଂ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ 1.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା। ତଥାପି, ଏଗୁଡ଼ିକ ଅଚଳ/ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ (ଜିପି)କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହୋଇପାରେ ଯେ ଏହି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାନ ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍ଏସ୍ ଡିଭିଜନ, ଚଣ୍ଡିଗୋଲ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା।

ଏହା ଡିଏମ୍ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକଳ୍ପ ଚୟନରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଏବଂ ସମନ୍ବୟର ଅଭାବ ଏବଂ ଗଠୁଥିବା ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବିଚାର ନକରିବା ଦର୍ଶାଉଛି, ଯାହା ଫଳରେ ଦୋହରା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ନିଷ୍ଫଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଆରପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ଏସ୍ଇ, ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍ଆସ୍ଏସ୍, ଚଣ୍ଡିଗୋଲ ଦ୍ଵାରା ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି। ତଥାପି, ଯାଜପୁରର ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ।

(ଖ) ସାମ୍ବ୍ୟସେବା କ୍ଷେତ୍ର

ଓଡ଼ିଏମ୍ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 10 A(iii) ଅନୁଯାୟୀ, ସାମ୍ବ୍ୟସେବା ଅଧିନରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ:

- (କ) ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରାଥମିକ କିମ୍ବା ଦ୍ଵିତୀୟ ସାମ୍ବ୍ୟସେବା ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ କେବଳ ସାମ୍ବ୍ୟସେବା ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୃଷ୍ଟି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହି ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଭାବଗାଳୀ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କର୍ମଚାରୀ, ଉପକରଣ ଏବଂ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଇବା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ।
- (ଖ) ସେହି ପରିମାଣରେ, ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା, ରାଜ୍ୟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ବିଦ୍ୟମାନ ସାମ୍ବ୍ୟସେବା ଭିତ୍ତିଭୂମି ସହିତ ପରିପୁରକ ଏବଂ ସମନ୍ବୟ ରକ୍ଷା କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରାଯିବା ଉଚିତ।
- (ଗ) ଖଣି ସମକ୍ଷୀୟ ରୋଗ ଏବଂ ରୋଗର ଯତ୍ନ ନେବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସତର୍କ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଡିଜାଇନ୍ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାସନାଲ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ମାଇନର୍ସ୍ ହେଲ୍ଥରେ ଉପଲବ୍ଧ ବିଶେଷଜ୍ଞତାକୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ।
- (ଘ) ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସାମ୍ବ୍ୟସେବା ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ବୀମା ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରେ ଯେଉଁମାନେ ଅନ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନିହଁନ୍ତି।

6.6.2 ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାରିଶ୍ରମିକ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରଠାରୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସାମ୍ବ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଖାଲି ପଦବୀ ପାଇଁ ରୁକ୍ଷିଭିତ୍ତିକ ଭାବରେ ନିୟୋଜିତ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ମାସିକ ପାରିଶ୍ରମିକ ପାଇଁ ସାମ୍ବ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ (ଏଚ୍ଆସ୍ଏଫ୍ଡବ୍ଲ୍ୟୁ) ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ହାର ସ୍ଥିର କରିଥିଲା। ରୁକ୍ଷିଭିତ୍ତିକ ପାରିଶ୍ରମିକର ଏହି ହାର (29 ଜୁନ୍ 2018) ସହାୟକ ସର୍ଜନଙ୍କ ପାଇଁ ମାସିକ 35,000 ଟଙ୍କାରୁ 55,000 ଟଙ୍କା ଏବଂ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ପାଇଁ ମାସିକ 50,000 ଟଙ୍କାରୁ 60,000 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ସେମାନଙ୍କର ଗ୍ରନ୍ଥ ବୋର୍ଡ଼ ବୈଠକରେ (ଯଥାକ୍ରମେ 29 ଅପ୍ରେଲ 2017 ଏବଂ 27 ଜୁନ୍ 2018) ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ବିଭିନ୍ନ ସାମ୍ବ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଖାଲି ପଦବୀ ପୂରଣ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଧିନରେ ବୁଦ୍ଧିଭିତ୍ତିକ ତାତ୍ତ୍ୱରମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ ଦେବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ଼ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଜାନୁଆରୀ 2018 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ମଧ୍ୟରେ, 98 ଜଣ ତାତ୍ତ୍ୱର ଏବଂ ଦତ୍ତ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କୁ ପ୍ରତିମାସ 60,000 ଟଙ୍କା ରୁ 1,50,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ସହିତ ବୁଦ୍ଧିଭିତ୍ତିକ ଭାବରେ ନିୟୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 83 ଜଣ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କୁ ପ୍ରତିମାସ 1,00,000 ଟଙ୍କାରୁ 3,00,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ସହିତ ନିୟୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହାର ବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ ପାରିଶ୍ରମିକ ସ୍ଥିର କରିବାର ଯଥାର୍ଥତା ରେକର୍ଡ଼ରେ ମିଳି ନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାନ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା ତାତ୍ତ୍ୱରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ପାରିଶ୍ରମିକ ଏକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ତିନି ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଭିନ୍ନ ଥିଲା । ତେଣୁ, ପାରିଶ୍ରମିକର ଅନିୟମିତ ସ୍ଥିରତା ଯୋଗୁଁ 43.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦେୟ ହୋଇଥିଲେ, ଯେପରି **ପରିଶିଷ୍ଟ-XI** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସରକାର ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ସମ୍ପର୍କରେ, ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ବୃତ୍ତିଗତଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ବଜାର ଯୋଗୁଁ, ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେବା କରିବା ପାଇଁ ଏମ୍‌ବିଏସ୍ ତାତ୍ତ୍ୱର/ ଦତ୍ତ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର ଥିଲା । ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର ସମ୍ପର୍କରେ, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଜ୍ଞ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁନ୍ୱିତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ସାମାନ୍ୟ ଅଧିକ ଦର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କୌଣସି ଘୋଷିତ/ ପ୍ରକାଶିତ ନୀତି ବିନା ସାମ୍ବ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ହାରଠାରୁ ଅଧିକ ପାରିଶ୍ରମିକ ସ୍ଥିର କରିବା ସମାନ ସୁଯୋଗର ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ବୃତ୍ତିଗତଙ୍କ ନିୟୋଜିତରେ ସଜ୍ଜତାର ଅଭାବ ଥିବାରୁ ଉତ୍ତରଟି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନଥିଲା ।

6.6.3 ଆଇସିସ୍ଯୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ 2.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିରର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ରେକର୍ଡ଼ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟାଳୟ ତାତ୍ତ୍ୱରଖାନା (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍)ରେ କୋଭିଡ଼-19 ମହାମାରୀ ସାମ୍ବ୍ୟ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ସର୍ଗାକୃତ ନବଜାତ ଇଞ୍ଜେନିରିଂ କେନ୍ଦ୍ରର ଯୁନିଟ୍ (ଏନ୍‌ଆଇସିସ୍ଯୁ) ଏବଂ ଶିଶୁ ଚିକିତ୍ସା ଇଞ୍ଜେନିରିଂ କେନ୍ଦ୍ରର ଯୁନିଟ୍ (ପିଆଇସିସ୍ଯୁ) ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର (ଡିସେମ୍ବର 2021 ରୁ ଜୁନ୍ 2022) ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଉପକରଣ ଯେପରି ଯୁନିଭର୍ସାଲ ଡେସିଲେଟର, ରୋଗୀ ମନିଟର, ଏଲିକ୍ଟ୍ରିକ୍ ଫଟୋଥେରାପି ଡୁଆଲ ସରଫେସ୍, ଡିଫିବ୍ରଲେଟର, ପିଆଇସିସ୍ଯୁ ମୋଟରାଇଜଡ୍ ବେଡ୍, ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ ସକ୍ସନ, ଫେଟାଲ୍ ତପଲର୍ ଇତ୍ୟାଦି କ୍ରୟ ପାଇଁ 2.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

କେନ୍ଦୁଝରର ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଜନସାମ୍ବ୍ୟ ଅଧିକାରୀ (ସିଡିଏମ୍ ଏବଂ ପିଏସ୍‌ଓ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଉପକରଣ ଜାନୁଆରୀ ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2022 ରେ ଜଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏନ୍‌ଆଇସିସ୍ଯୁ ଏବଂ ପିଆଇସିସ୍ଯୁର ମିଳିତ ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ (29 ଅପ୍ରେଲ 2025) ରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ସ୍ଥାପନର ତିନି ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନାହିଁ ଏବଂ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାରରେ ନଥିଲା । ଏହି ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି କିମ୍ବା ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଚିକିତ୍ସା କର୍ମଚାରୀ/ ତାତ୍ତ୍ୱରଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କିମ୍ବା ସିଡିଏମ୍ ଏବଂ ପିଏସ୍‌ଓ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ନଥିଲେ, ଯାହା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଏନ୍‌ଆଇସିସ୍ଯୁ ଏବଂ ପିଆଇସିସ୍ଯୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ହୋଇଥିବା 2.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଖର୍ଚ୍ଚ ନିରର୍ଥକ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଏହି ସମ୍ପର୍କଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସଙ୍କଟ ସମୟରେ ଜିଲ୍ଲାର ସାମ୍ବାଦିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନାୟକ ଭାବରେ ସୂଚକ କରିଥିଲା, ଯାହା ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ଼ିଆ ଏବଂ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ସାମ୍ବାଦିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ସମନ୍ୱିତ ଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସାମ୍ବାଦିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଫେ ତିନି ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି (ଜାନୁଆରୀ 2026 ସୁଦ୍ଧା) ବ୍ୟବହାର ନହେବା ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକୁ କିଣା ଏବଂ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବା ବିଷୟରେ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ସମୋ୍ପତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

6.6.4 ଡିଜିଟାଲ ମେଡିକାଲ ରେକର୍ଡ ସିଷ୍ଟମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ଅପଥା ଖର୍ଚ୍ଚ

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ସିଡିଏମ୍ ଏବଂ ପିଏଚ୍‌ଓର ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ପାଣ୍ଠିରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାର ତିନୋଟି ଡାକ୍ତରଖାନାରେ⁶⁵ 1.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଏକ ଡିଜିଟାଲ ମେଡିକାଲ ରେକର୍ଡ (ଡିଏମ୍‌ଆର୍) ସିଷ୍ଟମ⁶⁶ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ (ନଭେମ୍ବର 2017) ରେ 1.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ସିଡିଏମ୍ ଏବଂ ପିଏଚ୍‌କୁ 1.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଡିଏମ୍‌ଆର୍ ସିଷ୍ଟମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ 100 ଟି ଟାବଲେଟ୍, ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କିତ ସଫ୍ଟୱେୟାର ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଏକ ଏଜେନ୍ସିକୁ⁶⁷ ନିଯୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଜେନ୍ସିକୁ ନଭେମ୍ବର 2019 ରୁ ଜୁଲାଇ 2020 ମଧ୍ୟରେ 1.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସିଷ୍ଟମର ଯୋଗାଣ ଗୋଟିଏ ସର୍ତ୍ତରେ ଆସିଥିଲା ଯେ ଏଜେନ୍ସି ତିନି ବର୍ଷର ଅନୁସାରେ ଉତ୍ପାଦ ଓ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିବ ଏବଂ ତୁରନ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରାବଳୀକୁ ମରାମତି/ବଦଳାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବ । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ରେ ଉପ-ବିଭାଗୀୟ ଡାକ୍ତରଖାନା (ଏସ୍‌ଡିଏଚ୍) ବଣାଇରେ ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2019 ରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଡାକ୍ତରଖାନା (ଡିଏଚ୍‌ଏଚ୍) ଏବଂ ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନା (ଡିଏଚ୍) ରାଉରକେଲାରେ ଡିଏମ୍‌ଆର୍ ସିଷ୍ଟମ ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସାମଗ୍ରୀ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା 100 ଟି ଟାବଲେଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଏସ୍‌ଡିଏଚ୍, ବଣାଇକୁ 20 ଟି ଏବଂ ଡିଏଚ୍‌ଏଚ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ଜିଏଚ୍ ରାଉରକେଲା ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ 40 ଟି ଟାବଲେଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନୂତନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ଓଡ଼ିଶା ଇ-ହସ୍ପିଟାଲ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଣାଳୀ (ଓଇଏଚ୍‌ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍) ସହିତ ସୁସଙ୍ଗତତା ସମସ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ଡିଏମ୍‌ଆର୍ ସିଷ୍ଟମ କେବଳ 25 ଫେବୃୟାରୀ 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡିଏଚ୍‌ଏଚ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ଜିଏଚ୍ ରାଉରକେଲାରେ ଏବଂ 28 ଡିସେମ୍ବର 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସ୍‌ଡିଏଚ୍ ବଣାଇରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲା ।

ଡିଏଚ୍‌ଏଚ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଜେପିଭି (04 ମାର୍ଚ୍ଚ 2025) ସମୟରେ, 26 ଫେବୃୟାରୀ 2020 ଠାରୁ ଡିଏମ୍‌ଆର୍ ସିଷ୍ଟମ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏଚ୍‌ଏଚ୍‌କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା 40 ଟି ଟାବଲେଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 16 ଟି ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାକି 24 ଟି ଟାବଲେଟ୍ ଡାକ୍ତରଖାନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ୟାକ୍ ହୋଇଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହୋଇ ପଡି ରହିଥିଲା ।

ଏହିପରି, ଏହି ତିନୋଟି ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ସ୍ଥାପନ ତାରିଖରୁ 147 ଦିନରୁ 262 ଦିନ ପରେ ସିଷ୍ଟମ କାମ କରିବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲା । ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ଅବଧି ନଭେମ୍ବର 2022 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ,

⁶⁵ ଡିଏଚ୍‌ଏଚ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ଏସ୍‌ଡିଏଚ୍, ବଣାଇ ଏବଂ ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନା, ରାଉରକେଲା

⁶⁶ ଡିଜିଟାଲ ମେଡିକାଲ ରେକର୍ଡ ସିଷ୍ଟମ ରୋଗୀଙ୍କ ମାନୁଆଲ୍ ପଞ୍ଜୀକରଣ ଏବଂ ତାହା ଏଣ୍ଟ୍ରିକୁ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ ଥିଲା, ରୋଗୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କିତ ସାମ୍ବାଦିକ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ଇତିହାସର ଟ୍ରାକ୍ ରଖିବା ପାଇଁ ଯେଉଁଥିରେ ପାଥୋଲୋଜି/ ମାଇକ୍ରୋବାୟୋଲୋଜି ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଏକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜଡ୍ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଫର୍ମାଟରେ ଯାହା ଔଷଧ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଦେଖାଯାଇପାରିବ, ସାମ୍ବାଦିକ ଡାକ୍ତରଖାନାଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ମାନଚିତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ ।

⁶⁷ ମେସର୍ସ ମାଲୁସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ସିଷ୍ଟମ୍ସ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏମ୍‌ଇଏସ୍‌ପିଏଲ୍)

ସୁସଙ୍ଗତତା ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଆର୍କ୍ ସିଷ୍ଟମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଗାଣ ସଂସ୍ଥା ସହିତ କୌଣସି ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ 1.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଯଥା ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ଠାରୁ ଡିଏମ୍‌ଆର୍କ୍ ସଫ୍ଟୱେୟାର ଏବଂ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲା । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ସିଇଓ-ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଶା ଇ-ହସ୍ପିଟାଲ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ଇନଫର୍ମେସନ୍ ସିଷ୍ଟମ (ଓଇଏସ୍‌ଏମଆଇଏସ୍) ସଫ୍ଟୱେୟାର ସହିତ ସୁସଙ୍ଗତତା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବିକ୍ରେତାଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ସକରାମ୍ଭକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ମିଳିନଥିଲା ।

(ଗ) ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ର

6.6.5 ଛାତ୍ରାବାସ ନିର୍ମାଣରେ ନିରର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଆଇଟିଗୁଡ଼ିକ⁶⁸ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଆଠଟି ଓଡ଼ିଶା ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ (ଓଏଭି)⁶⁹ ରେ 100 ଟି ଆସନ ବିଶିଷ୍ଟ ବାଳକ/ ବାଳିକା ଛାତ୍ରାବାସ କୋଠା ନିର୍ମାଣକୁ 31 ମଇ 2016 ରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ ବୋର୍ଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା 10.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2017 ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 2017) ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ 9.17 କୋଟି ଟଙ୍କା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 ରୁ ଜୁଲାଇ 2023) ତିନୋଟି ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଡିଭିଜନଗୁଡ଼ିକ⁷⁰ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଓଏସ୍‌ଆଇସି ମାଧ୍ୟମରେ 23 ମାର୍ଚ୍ଚ 2023 ସୁଦ୍ଧା ଆସବାବ କ୍ରୟ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝରକୁ ଅତିରିକ୍ତ 9.69 କୋଟି ଟଙ୍କା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ମଞ୍ଜୁର ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଅପ୍ରେଲ 2025 ରେ କରାଯାଇଥିବା ଜେପିଭି ସମୟରେ, ସମସ୍ତ ଆଠଟି ଛାତ୍ରାବାସ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପରଠାରୁ (ଡିସେମ୍ବର 2019 ଏବଂ ଡିସେମ୍ବର 2023 ମଧ୍ୟରେ) ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା । କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଭିଜନ୍ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କର୍ମଗୁଡ଼ିକ ନିୟୋଜନ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଛାତ୍ରାବାସ କୋଠାଗୁଡ଼ିକ ଅଟଳ ପଡି ରହିଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଭିଜନ୍ ଦ୍ୱାରା କିଣାଯାଇଥିବା 2.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଖଟ, ବିଛଣା, ଟେବୁଲ୍ ଏବଂ ଆଲମିରା ଭଳି ଆସବାବପତ୍ର ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ କୋଠାରେ ପକାଯାଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହି ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକର ପରିଚ୍ଛଳନା ପାଇଁ ମାନବ ସମ୍ବଳ ନିୟୋଜନ ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି, ଛାତ୍ରାବାସ କୋଠା ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଆସବାବ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ 11.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ପରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଭିଡିଓମି ଅକାମୀ ପଡି ରହିଥିଲା । ଏହା ମାନବସମ୍ବଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହାୟକ ଉପକରଣର ଯୋଗାଣ ନହେବା ଏବଂ ନିୟୋଜିତ ସମ୍ବଳର ସର୍ବୋତ୍ତମ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଲାଇନ୍ ବିଭାଗ ସହିତ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ହେତୁ ଦୁର୍ବଳ ଯୋଜନାକୁ ସୂଚିତ କରିଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଶିକ୍ଷାଗତ ଭିଡିଓମିର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଛାତ୍ରାବାସ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ମାଣର ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ପ୍ରକୃତି ଯୋଗୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ପାଣ୍ଠି ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ତଥାପି, ଜେପିଭି ସମୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି,

⁶⁸ ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି ନଂ I ଏବଂ II କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି, ଆନନ୍ଦପୁର

⁶⁹ ଟମ୍ପୁଆ (ମଞ୍ଜୁରୀ 120.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ହରିଚନ୍ଦନପୁର (ମଞ୍ଜୁରୀ 150.00 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), କେନ୍ଦ୍ରା (ମଞ୍ଜୁରୀ 119.45 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ଲାହାନ୍ଦା (ମଞ୍ଜୁରୀ 121.87 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ଓରିଆ (ମଞ୍ଜୁରୀ 122.59 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ସାହାରପଡା (ମଞ୍ଜୁରୀ 117.63 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା), ତଳଚମ୍ପେଇ (ମଞ୍ଜୁରୀ 144.16 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଟିକିରିଆ (ମଞ୍ଜୁରୀ 137.59 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା)

⁷⁰ i) ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି ନଂ I, କେନ୍ଦୁଝର (ସାହାରପଡା ଏବଂ ଟିକିରିଆରେ ଛାତ୍ରାବାସ); ii) ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି ନଂ II କେନ୍ଦୁଝର (ଟମ୍ପୁଆ, ଖେନ୍ଦ୍ରା, ଲାହାନ୍ଦା, ଓରିଆ ଏବଂ ତଳଚମ୍ପେଇ); ଏବଂ iii) ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି, ଆନନ୍ଦପୁର (ହରିଚନ୍ଦନପୁର)

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମାନବସମ୍ବଳ/ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଯୋଗାଇ ଦିଆ ନଯିବା କାରଣରୁ ଏହି ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇରୁ ସାତ ବର୍ଷ ବିତିଯିବା ପରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା ।

6.6.6 ବାଳକ ଏବଂ ବାଳିକା ଛାତ୍ରାବାସ ନିର୍ମାଣରେ ନିରର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସୁକିନ୍ଦ୍ରା ବ୍ଲକର ଦେଓଗାଁ ଗ୍ରାମରେ ଦୁଇଟି 100 ଆସନ ବିଶିଷ୍ଟ ବାଳକ ଏବଂ ବାଳିକା ଛାତ୍ରାବାସ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆର୍‌ଆଣ୍ଡବି ଡିଭିଜନ, ପାଣିକୋଇଲି ଦ୍ୱାରା 4.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ସମାପ୍ତି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ, ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକ 16 ଜୁଲାଇ 2022 ରେ ପାଣିକୋଇଲିର ନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରୀ (ଆର୍‌ଆଣ୍ଡବି) ଡିଭିଜନ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଆବାସ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଏଜେନ୍ସି ଅର୍ଥାତ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସମାକ୍ଷା ସମୟରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ନକରିବାର କୌଣସି କାରଣ ରେକର୍ଡରେ ମିଳି ନଥିଲା । ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ତଦନ୍ତର ଉତ୍ତରରେ, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସେବାଗୁଡ଼ିକ, ବିଶେଷକରି ପାଣି ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାକି ଥିଲା । ଜେପିଭି ସମୟରେ (10 ଡିସେମ୍ବର 2024) ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମାକ୍ଷା ତାରିଖ (ଡିସେମ୍ବର 2024) ସୁଦ୍ଧା ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ରହିଥିଲା । ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଛାତ୍ରାବାସ କୋଠା ହସ୍ତାନ୍ତର ନହେବା ଯୋଗୁଁ, ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଭିତ୍ତିଭୂମି ନିଷ୍ପ୍ରୟ ପଡି ରହିଥିଲା ଏବଂ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ରହିବା ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ 4.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ଅବରୋଧ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗାତ୍ମାଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ, ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକୁ ସୁକିନ୍ଦ୍ରା ବିଡିଓଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବ । ତଥାପି ସତ୍ୟତା ଏହା ଯେ ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ମାଣ ଶେଷ ହେବାର ସାଢ଼େ ତିନି ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇ ନଥିଲା ।

(ଘ) ବୟସ୍କ ଏବଂ ଅକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ

6.6.7 ଅବିବେଚନାମୂଳକ ଭାବରେ ହିଲଟେୟାର କ୍ରୟ ଯୋଗୁଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ଅବରୋଧ

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ଦ୍ୱାରା ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ବିଓଟି ଏହାର ନବମ ବୈଠକ (02 ମଇ 2020)ରେ, କେନ୍ଦୁଝରରେ ଏକ ଉନ୍ନତ ପୁନର୍ବିସ୍ତର କେନ୍ଦ୍ର (ଏଆର୍‌ସି) ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା ଯାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଅକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତି (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି) ପାଇଁ କୃତ୍ରିମ ଉପକରଣ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଯୋଗାଣ । ତଦନୁସାରେ, ଜିଲ୍ଲା ସମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ (ଡିଏସ୍‌ଏସ୍‌ଓ), କେନ୍ଦୁଝର, ‘ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏଆର୍‌ସି ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଉପକରଣ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସ୍ଥାପନ’ ପାଇଁ ମେସର୍ସ ବି. ଆର୍. ବାୟୋମେଡିକାଲ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ସହିତ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା (13 ଜାନୁଆରୀ 2021) ସମ୍ପାଦିତ କରିଥିଲେ । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2022 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏସ୍‌ଏସ୍‌ଓ, କେନ୍ଦୁଝର ଦ୍ୱାରା ସିଜିଏସ୍‌ସ୍ ଦର ଏବଂ ରିହାତିରେ ଜୟଷ୍ଟିକ ସହିତ 3.150 ମୋଟରାଇଜଡ୍ ହିଲଟେୟାର (ଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ) ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ତିନୋଟି କ୍ରୟ ଅର୍ଡର (50 ଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ + 100 ଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ + 3,000 ଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ) ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ଏଜେନ୍ସି ଜୁନ୍ 2021 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2024 ମଧ୍ୟରେ 3,150 ମୋଟରାଇଜଡ୍ ଯୋଗାଣ କରିଥିଲା । ଡିଏସ୍‌ଏସ୍‌ଓ ଯୋଗାଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏଜେନ୍ସିକୁ 16.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ ହିଲରେୟାର ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ମୂଲ୍ୟାୟନ କିମ୍ବା ଅକ୍ଷୟ ବ୍ୟୟକୁ ଚିହ୍ନଟ ନକରି ଡିଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଓ ଦ୍ଵାରା 3,150 ଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏର ଅର୍ଡର ଦିଆଯାଇଥିଲା କାରଣର ରେକର୍ଡରେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ମିଳିନଥିଲା। ଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏରୁଟିକର ଷ୍ଟକ୍ ରେଜିଷ୍ଟର ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏରୁଟିକୁ ଏଆରସିର ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକ ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ବିଡିଓମାନଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଥିଲା। ବିଡିଓମାନଙ୍କୁ ବହୁଳ ଯୋଗାଣ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏଆରସିରେ ଉପଲବ୍ଧ ଷ୍ଟକ୍ ଥିଲା 1,061 ମେଗାଡ୍ରାଟ୍ (18 ଫେବୃୟାରୀ 2025 ସୁଦ୍ଧା), ଯାହା ସ୍ଵଳ୍ପ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବିଚାର ନକରି ମେଗାଡ୍ରାଟ୍ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଅର୍ଡରଗୁଡ଼ିକୁ ଅଯୋଜିତ ଭାବରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ 9: ଏଆରସି, କେନ୍ଦୁଝରରେ ମୋଟରଗାଡ଼ି ହିଲରେୟାରଗୁଡ଼ିକ ନିଶ୍ଚିତ ପଡି ରହିଛି

ଏଆରସି କେନ୍ଦୁଝରରେ ଯୁଗ୍ମ ଭୌତିକ ଯାଞ୍ଚ (21 ଫେବୃୟାରୀ 2025) ସମୟରେ, ସମାକ୍ଷା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା ଯେ 5.68 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୟଷ୍ଟିକ୍ ସହିତ 1,061 ମେଗାଡ୍ରାଟ୍, ଡିଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଓ, କେନ୍ଦୁଝରରେ ଏଆରସିରେ ନିଶ୍ଚିତ ପଡି ରହିଥିଲା, ଯାହା ପ୍ରଦତ୍ତ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍‌ରୁ ଦେଖାଯାଇଛି। କ୍ରୟ ତାରିଖରୁ ଏକରୁ ଚାରି ବର୍ଷ ବିତିଯିବା ପରେ ଏମ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏର ବଣ୍ଟନ/ ବ୍ୟବହାର ନହେବା ଫଳରେ ଡିଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଓ ପାଣ୍ଟିର 5.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅବରୋଧ ହୋଇଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ ଏହି ହିଲରେୟାରଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗତିଶୀଳତା ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ବୈଧ ବିକାଶମୂଳକ ନିବେଶ ଭାବରେ ଦେଖାଯିବା ଉଚିତ।

ତଥାପି, ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା କାରଣ ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତା ଆକଳନ ନକରି କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ 1,061 ମେଗାଡ୍ରାଟ୍ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ଡିଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଓ ପାଖରେ ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପଡି ରହିଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ ପାଣ୍ଟି ଅବରୋଧ ହୋଇଥିଲା।

(ଡ) ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଏବଂ ଜୀବିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

6.6.8 ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ ପାଇଁ ଫଳହୀନ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 10(A-VII) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବିକା ସହାୟତା, ଆୟ ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ। ପ୍ରକଳ୍ପ କିମ୍ବା ଯୋଜନାରେ ତାଲିମ, ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ର, ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି, ସ୍ଵୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ସହାୟତା ଏବଂ ଏହିପରି ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଆଗୁଆ ଏବଂ ପଛୁଆ ସଂଯୋଗାକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ।

- (i) ଚୟନ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ ସମୟରେ, ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଯାଜପୁରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ, ଖଣି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂତନ ସ୍ଥାନୀୟ ଯୁବକଯୁବତୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଦୁଇଟି ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ପୂର୍ବ ଶିକ୍ଷାର ଚିହ୍ନଟ) ଏବଂ ଆବାସିକ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ସଞ୍ଚକାଳୀନ ତାଲିମ) ପରିଚାଳନା ପାଇଁ 2.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଏକ

ଘରୋଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଥିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଫର୍ ମାଇନିଂ ସେକ୍ଟର⁷¹ (ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ଏସ୍) ସହିତ ଏକ ଏମ୍‌ଓୟୁ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା (ନଭେମ୍ବର 2022)। ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚରେ 210 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ‘ସ୍ୱଚ୍ଛକାଳୀନ ତାଲିମ (ଏସ୍‌ଟିଟି)’ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ 110 ଦିନର ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ 1,000 ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ତିନି ଦିନିଆ ‘ପୂର୍ବ ଶିକ୍ଷାର ମାନ୍ୟତା (ଆରପିଏଲ୍)’ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା। ଏସ୍‌ଟିଟି ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଖଣି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂତନ ସ୍ଥାନୀୟ ଯୁବକଯୁବତୀ (ପୂର୍ବର ଶିକ୍ଷା ଅଭିଜ୍ଞତା/ ଅନିୟତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିୟୋଜିତ ଦକ୍ଷତା ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି)ଙ୍କ ପାଇଁ ଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ନିୟୁତ୍ତି ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରିବ, ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅର୍ଥାତ୍ ଆରପିଏଲ୍, ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତିନି ଦିନିଆ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଥିଲା।

ବୁଝାମଣାପତ୍ରର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ, ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ଏସ୍‌କୁ ଋକ୍ତି ତାଲିମ/ ଏପ୍ରେଣ୍ଟିସ୍ ସମାପ୍ତ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଜାତୀୟ ଦକ୍ଷତା ଯୋଗ୍ୟତା ଫ୍ରେମ୍‌ୱାର୍କ⁷² (ଏନ୍‌ଏସ୍‌କ୍ୟୁଏଫ୍) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରମାଣିତ ଏସ୍‌ଟିଟି ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ 70 ପ୍ରତିଶତ ନିୟୁତ୍ତି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା। ନଭେମ୍ବର 2022 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2023 ମଧ୍ୟରେ, ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ଏସ୍ ଏସ୍‌ଟିଟି ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିନରେ 210 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦେଇଥିଲା। ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ଏସ୍ (ଅକ୍ଟୋବର 2023) ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁରକୁ ଜଣାଇଥିଲା ଯେ ସେମାନେ 210 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 148 ଜଣଙ୍କର (70.47 ପ୍ରତିଶତ) ନିୟୁତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ। ତଥାପି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ (ନଭେମ୍ବର 2023) ପରେ, ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ନିୟୁତ୍ତି ସଂଖ୍ୟା କେବଳ 79 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ (37.62 ପ୍ରତିଶତ) ଥିଲା। ତେଣୁ, ଯାଜପୁରର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ଏସ୍ ଠାରୁ ସ୍ୱାକ୍ଷରକରଣ ଲୋଡିଥିଲେ। ଜବାବରେ, ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ଏସ୍ ଦୋହରାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2023) ଯେ 152 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ବିଭିନ୍ନ ଏଜେନ୍ସି ଅଧିନରେ ନିୟୁତ୍ତି ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁରକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଏହାକୁ ଆଧାର କରି, ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତିର ଆଉ କୌଣସି ଯାଞ୍ଚ ନକରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର, ମୋଟ୍ ଦେୟ ପରିମାଣ 2.54 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 63 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଶେଷ ଏବଂ ବୃତ୍ତାନ୍ତ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା।

ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓୟୁରେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କିମ୍ବା ଯାଞ୍ଚ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ନଥିଲା। ତେଣୁ, ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରକୃତ ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ ନକରି ଏବଂ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତି ବିଷୟରେ ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ଏସ୍ ର ଦାବି ଉପରେ ନିର୍ଭର ନକରି 2.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଅନିୟମିତ ଥିଲା।

- (ii) ସେହିପରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝରରେ 2018-23 ମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାର ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ଲକଗୁଡିକରେ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଋରୋଟି ତାଲିମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ⁷³ ସହିତ ଋରୋଟି ବୁଝାମଣାପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା। ଋରୋଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସହିତ ବୁଦ୍ଧିନାମାର ଧାରା 3.7 ଅନୁଯାୟୀ, ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ (ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ) ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତି ବିବରଣୀ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ, ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର) ଏପରି ନିୟୁତ୍ତିର ସତ୍ୟତା ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ନିୟୁତ୍ତି ଯାଞ୍ଚ କରିପାରିବ। ବୁଦ୍ଧିନାମାର ଧାରା

⁷¹ ସ୍ଥିଲ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଫର୍ ମାଇନିଂ ସେକ୍ଟର (ଏସ୍‌ସିଏମ୍‌ଏସ୍) ଏକ ଅଣ-ଲାଭକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଯାହା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013 ର ଧାରା 8 ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଏହାର ପଞ୍ଜିକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ B-311, ଓଖିଲା ଶିବ୍ କ୍ଷେତ୍ର ଫେଜ୍-1, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀରେ ଅଛି।

⁷² ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତିତ ଜାତୀୟ ଦକ୍ଷତା ଯୋଗ୍ୟତା ଡାକ୍ତା (ଏନ୍‌ଏସ୍‌କ୍ୟୁଏଫ୍) ହେଉଛି ଭାରତର ଦକ୍ଷତା ଭିତ୍ତିକ ଡାକ୍ତା ଯାହା ଦକ୍ଷତା ସ୍ତରକୁ 1 (ପ୍ରବେଶ ସ୍ତର)ରୁ 10 (ଅତ୍ୟଧିକ ବିଶେଷତ) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାନକୀକରଣ କରେ, ବିଦ୍ୟାଳୟ, ବୃତ୍ତିଗତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାକୁ ନିମ୍ନମାନ ଶିକ୍ଷା, ବହୁବିଧ ପ୍ରବେଶ/ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସ୍ଥଳ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ନିୟୁତ୍ତି ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ଆବଶ୍ୟକତା ସହିତ ସଂଯୋଗ କରେ।

⁷³ (i) ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ପେଟ୍ରୋକେମିକାଲ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଏବଂ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି (ସିଆଇପିଇଟି) (ii) ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ଟୁଲ୍ ଟୁଲ୍ ଏବଂ ଟ୍ରେନିଂ ସେକ୍ଟର (ସିଟିଟିସି) (iii) ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ହୋଟେଲ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ (ଆଇଏଚ୍‌ଏମ୍), ଭୁବନେଶ୍ୱର (iv) ସେକ୍ଟର ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ହୋଟେଲ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ (ଏସ୍‌ଆଇଏଚ୍‌ଏମ୍), ବଲାଙ୍ଗୀର

3.11 ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅତି କମ୍ରେ 70 ପ୍ରତିଶତଙ୍କୁ ମାସିକ ଅତି କମ୍ରେ 10,000 ଟଙ୍କାର ମୋଟ ପାରିଶ୍ରମିକ ଦେବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ଯେଉଁଥିରେ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷକୁ ଦୋଷୀ ଚାଲିକା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ। ଦୁଇନାମାର ଧାରା 4.3.1, 4.3.2 ଏବଂ 4.3.3 ଅନୁଯାୟୀ, ବ୍ୟାଟ୍ ଫିଲ୍ ଏବଂ ଚାଲିମ ଆରମ୍ଭ ଉପରେ ମୋଟ ଫି'ର 30 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଥମ କିଛି, ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ନିୟୁତ୍ତି ସଫଳତାର ସହିତ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ମୋଟ ଫି'ର 50 ପ୍ରତିଶତ ଦ୍ୱିତୀୟ କିଛି ଦ୍ୱିତୀୟ ପକ୍ଷକୁ ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଗ୍ରାକିଂର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅବଧି, ନିୟୁତ୍ତି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରେ 20 ପ୍ରତିଶତ ତୃତୀୟ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ।

ସମୀକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ 2018-24 ମଧ୍ୟରେ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ 1,208 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ବିଭିନ୍ନ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଚାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିଲେ। ଏହି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ଚାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ଦ୍ୱାରା 13.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା। ଏହି 1,208 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 618 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀ ତିନୋଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ⁷⁴ ନାମ ଲେଖାଇଥିଲେ ଏବଂ ମାତ୍ର 235 ଜଣ (38 ପ୍ରତିଶତ) ପ୍ରାର୍ଥୀ ଏମ୍‌ଓୟୁରେ 70 ପ୍ରତିଶତ ନିୟୁତ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ବିପରୀତରେ ନିୟୁତ୍ତି ପାଇଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ, ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ହୋଟେଲ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ (ଆଇଏଚ୍‌ଏମ୍) ବିଷୟରେ, 2018-24 ମଧ୍ୟରେ ନାମ ଲେଖାଇଥିବା ସମସ୍ତ 15 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ନିୟୁତ୍ତି ମିଳିଥିଲା।

ଯଦିଓ ନାମ ଲେଖାଇଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ 70 ପ୍ରତିଶତ ନିୟୁତ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନକରିବା ପାଇଁ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା, ତଥାପି ତିନୋଟି ସହ ସଫଳତା ହାସଲ କରୁଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ କୌଣସି ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ ନକରି 8.24 କୋଟି ଟଙ୍କା⁷⁵ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ନିୟୁତ୍ତିର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ଦ୍ୱାରା ସେପରି ନିୟୁତ୍ତି ଯାଞ୍ଚ ରେକର୍ଡରେ ନଥିଲା। ତେଣୁ, ସେହି ଚାଲିମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ ଦେୟ ପାଇଁ 5.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ସତ୍ତ୍ୱେ, ପଞ୍ଜିକୃତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 70 ପ୍ରତିଶତଙ୍କୁ ନିୟୁତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ବାଞ୍ଛିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ସତ୍ୟାପନ ଏବଂ ଅଧିକ ଯାଞ୍ଚ ପରେ, 160 ଟି ନିୟୁତ୍ତି (76.19 ପ୍ରତିଶତ) ଦର୍ଶାଉଥିବା ଏକ ଅଦ୍ୟତନ ନିୟୁତ୍ତି ରିପୋର୍ଟ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା। କେନ୍ଦୁଝର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ଜିଲ୍ଲାର ଆର୍ଥିକ ଆବଶ୍ୟକତା ସହିତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟୁତ୍ତିଯୋଗ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରଦାନ କରିବା।

ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ କାରଣ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତିର ଅଧିକ ସତ୍ୟାପନ ନକରି ଦେୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା, କାରଣ ଏପରି କୌଣସି ସମର୍ଥନକାରୀ ରେକର୍ଡ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, କେନ୍ଦୁଝର କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ 70 ପ୍ରତିଶତ ନିୟୁତ୍ତି ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକୁ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।

⁷⁴ ସିଟିଟିସି, ଭୁବନେଶ୍ୱର; ଏସ୍‌ଆଇଏଚ୍‌ଏମ୍, ବଲାଙ୍ଗୀର; ଏବଂ ସିଆଇପିଇଟି, ଭୁବନେଶ୍ୱର

⁷⁵ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ଟୁଲ୍ ରୁମ୍ ଏବଂ ଟ୍ରେନିଂ ସେଣ୍ଟର, ଭୁବନେଶ୍ୱର (3.17 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଷ୍ଟେଟ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ହୋଟେଲ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ, ବଲାଙ୍ଗୀର (0.22 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ପେଟ୍ରୋକେମିକାଲ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଏବଂ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି, ଭୁବନେଶ୍ୱର (1.85 କୋଟି ଟଙ୍କା)

6.6.9 ଯାଜପୁରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମିଶନ ଶକ୍ତି କାଫେ ଏବଂ ମାର୍କେଟ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସର ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ

ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ଯାଜପୁର ରୋଡ୍‌ର ବ୍ୟାସନଗରରେ ପାଇକାରୀ ମାର୍କେଟ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ଏବଂ ମିଶନ ଶକ୍ତି କାଫେ⁷⁶କୁ ଯଥାକ୍ରମେ 2021-22 ଏବଂ 2022-23 ମଧ୍ୟରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 6.39 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଏଜେନ୍ସି ଯଥା କନିଷ୍ଠ ଯକ୍ଷା (ଜେଇ) ଏବଂ କଲିଙ୍ଗ ନଗର ବିକାଶ ପ୍ରାଧିକରଣ (କେଏନ୍‌ଡିଏ) ସଚିବ, ବ୍ୟାସନଗର, ଯାଜପୁରକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର (ଫେବୃୟାରୀ ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2023) କରାଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପାଦ୍ୟତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଜେପିଭି ସମୟରେ (ନଭେମ୍ବର 2024) ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ବଞ୍ଚନ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଫଳସ୍ଵରୂପ ସମାପ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଅଟଳ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଲା ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଏହିପରି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବ୍ୟବହାର ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା ଏବଂ ଚୟନରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ଏଜେନ୍ସି ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବକୁ ସୂଚିତ କରୁଥିଲା। ଏହି ସମସ୍ତ କାରଣ ଯୋଗୁଁ, ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ 6.39 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଖର୍ଚ୍ଚ ନିଷ୍ଫଳ ହୋଇଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ଏବଂ ଅଧିକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ 25 ନଭେମ୍ବର 2023 ରେ ଏହି ସୁବିଧା କଲିଙ୍ଗ ନଗର ବିକାଶ ପ୍ରାଧିକରଣ (କେଏନ୍‌ଡିଏ)କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ଦ୍ଵାରା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଅଟଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ନିଷ୍ଫଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା।

6.6.10 ମହୁମାଛି ପାଳନ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଅଯଥା ଖର୍ଚ୍ଚ

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 10 (A)(x) ଅନୁଯାୟୀ, ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ, ଜାବିକା ପାଇଁ ସହାୟତା, ଆୟ ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଭଳି ‘ଜାବିକା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ’ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରାଯିବାର ଥିଲା।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ (27 ଅକ୍ଟୋବର 2020) ଅନୁଯାୟୀ, 7.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆକଳନ ସହିତ ପାଞ୍ଚଟି ବ୍ଲକ୍‌ରେ⁷⁷ 2,650 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ‘ମହୁମାଛି ପାଳନ ମେଗା ମଧୁ ଋଷ (ମହୁ ଉତ୍ପାଦନ) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ’ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବାର ଥିଲା। ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯେ i) ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ ଆତ୍ମନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ଜାବିକା ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା; ii) ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିରନ୍ତର ସହାୟତା; ଏବଂ iii) ସାଧ୍ୟ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀର ମହିଳା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଭିତ୍ତିରେ ସହାୟତା ଇତ୍ୟାଦି। ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ବ୍ଲକ୍‌କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଉଦ୍ଧିଦ ଏବଂ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଉପଲବ୍ଧତା ଏବଂ ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିକାଂଶ ଋଷୀ ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି ଏବଂ କୃଷି ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନରେ ନିଯୋଜିତ ଥିଲେ, ଯାହା ମହୁମାଛି ପାଳନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ସହଜ କରିଥାଏ। ଯୋଜନା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମର ଆଗ୍ରହୀ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚୟନ କରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ

⁷⁶ ଓଡ଼ିଶାରେ ମିଶନ ଶକ୍ତି କାଫେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏକ ରାଜ୍ୟ ନେତୃତ୍ୱାଧୀନ ପଦକ୍ଷେପ, ଯାହା ବୃକ୍ ମୁଖ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ କାଫେ ସ୍ଥାପନ, ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପରିଚାଳନା କରି ପୂର୍ଣ୍ଣକର ଖାଦ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରି ମହିଳା ସାଧ୍ୟ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ (ଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଜି) ଗୁଡ଼ିକୁ ସଶକ୍ତ କରିଥାଏ।

⁷⁷ କୁଡୁା, ଲେଫ୍ଟି ପଡା, ବାଲିଶଙ୍କରା, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ବିଶ୍ୱା

ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ପିଡି, ଡିଆରଡିଏଙ୍କ ସହ-ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଏବଂ ଆଠ ଜଣ ସଦସ୍ୟ⁷⁸ଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ କମିଟି (ଡିଏଲସି) ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରକଳ୍ପର ସାମଗ୍ରିକ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା, ତଦାରଖ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କମିଟି ଦାୟୀ ଥିଲା। ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ସହାୟତାରେ ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷକେନ୍ଦ୍ର (ଡିଆଇସି), ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ଶିକ୍ଷକେନ୍ଦ୍ର (ଆରଆଇସି), ରାଉରକେଲାର ଜିଏମ୍ ଦ୍ଵାରା ଦୈନନ୍ଦିନ ତଦାରଖ କରାଯିବାର ଥିଲା।

ପ୍ରଥମ ଡିଏଲସି ବୈଠକରେ (ନଭେମ୍ବର 2020) ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଆଠଟି⁷⁹ ବ୍ଲକକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା 12.12 କୋଟି ଟଙ୍କା⁸⁰ର ପାଣ୍ଠିରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 2,650 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା। ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଂଶଗୁଡ଼ିକରେ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚଟି ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ⁸¹, ଗୋଟିଏ ମହୁ ନିଷ୍କାସନ ଯନ୍ତ୍ର⁸², ଗୋଟିଏ ଧୂଆଁକାରକ⁸³, ଗୋଟିଏ ମହୁମାଛି କଲୋନୀ⁸⁴ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା।

- ତଦନୁସାରେ, ଫେବୃଆରୀ ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ମଧ୍ୟରେ ପିଡି, ଡିଆରଡିଏ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ଵାରା 2,650 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ତାଲିମ 93.56 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ କରାଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, ଜାତୀୟ ମହୁମାଛି ବୋର୍ଡ, କୃଷି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସୂଚିତ (20.03.2021) ଅନୁଯାୟୀ, ମହୁମାଛି ପାଳନ ସଚେତନତା ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ପିଡି, ଡିଆରଡିଏ ଦ୍ଵାରା ନିୟୁତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବୈଷୟିକ ଭାବରେ ଦକ୍ଷ ନଥିଲେ ଏବଂ ତାଲିମ ଅବଧୂରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତତା ନଥିବାରୁ 93.56 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇନଥିଲା।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା (17 ଫେବୃଆରୀ 2021) ଟେଣ୍ଡର ରୂପାନ୍ତ ହେବା ପରେ, କଟକର ମନୋନୀତ ବିତର ମେସର୍ସ ନାୟକ ଆସୋସିଏଟ୍ସ ସହିତ ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅପ୍ରେଲ 2022 ସୁଦ୍ଧା ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ ଏବଂ ଉପକରଣ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଏକ ରୁଚ୍ଛିନାମା ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ

⁷⁸ ପ୍ରତିନିଧି: i) ଓଡିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ; ii) ଜିଲ୍ଲା ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (ଡିଏରଓ); ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳକ, ଓଡିଶା ଜାତିକା ମିଶନ (ଓଏଲଏମ୍); ଜିଲ୍ଲା ସମାଜ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ (ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସଓ); ଜିଲ୍ଲା ସମାଜ କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାରୀ (ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସଓ); ଓଡିଶା ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ଏବଂ ମାର୍କେଟିଂ ସୋସାଇଟି (ଓଆରଏମ୍‌ଏସ୍‌ସି); ଓଡିଶା ଖାଦି ଏବଂ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ ବୋର୍ଡ (ଓକେଆଣ୍ଡିଆଇଟି) ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ଶିକ୍ଷକେନ୍ଦ୍ର (ଆରଆଇସି), ରାଉରକେଲା/ ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷକେନ୍ଦ୍ର (ଡିଆଇସି), ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ମହାପ୍ରବନ୍ଧକ।

⁷⁹ କୁଡୁ, ହେମଗିର, ବଣାଇ, ଲହୁଣୀପଡା, କୋଇଡା, କୁଆଁରମୁଣ୍ଡା, ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ଗୁରୁଣ୍ଡିଆ

⁸⁰ ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ - 13,250 ଟି ପାଇଁ 4,90,11,750 ଟଙ୍କା, ମହୁ ନିଷ୍କାସନ ଯନ୍ତ୍ର - 2,650 ଟି ପାଇଁ 50,32,500 ଟଙ୍କା, ଧୂଆଁକାରକ - 2,650 ଟି ପାଇଁ 17,19,850 ଟଙ୍କା, ମହୁମାଛି କଲୋନୀ - 13,250 ଟି ପାଇଁ 5,03,36,750 ଟଙ୍କା, ବିବିଧ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ 13,25,000 ଟଙ୍କା, ଟିନି - 11,92,500 ଟଙ୍କା, 2,650 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ତାଲିମ - 93,55,500 ଟଙ୍କା ଏବଂ ମାନବସମ୍ବଳ - 32,40,000 ଟଙ୍କା (ମୋଟ 12,12,13,850 ଟଙ୍କା)

⁸¹ ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ, କିମ୍ବା ମହୁଫେଣା, ଏକ ମାନବ ନିର୍ମିତ ଗଠନ (ସାଧାରଣତଃ ଗଢିତ କାଠ ବାକ୍ସ) ଯାହା ଏକ ମହୁମାଛି କଲୋନୀ ରଖିବା ପାଇଁ ଡିଜାଇନ୍ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ଛୁଆମାନଙ୍କୁ ପାଳନ କରିବା, ମହୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ଏବଂ ଅପସାରଣୀୟ ଫ୍ରେମରେ ସେମାନଙ୍କର ମହୁମାଛି ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ କରେ, ଯାହା ମହୁମାଛି ପାଳନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ମହୁ ସଂଗ୍ରହକୁ ସହଜ କରିଥାଏ

⁸² ମହୁ ନିଷ୍କାସନ ଯନ୍ତ୍ର ହେଉଛି ଏକ ଯାନ୍ତ୍ରିକ, ଖାଦ୍ୟ-ଗ୍ରେଡ୍ ଉପକରଣ (ସାଧାରଣତଃ ଷ୍ଟନଲେସ୍ ଷ୍ଟିଲ୍ କିମ୍ବା ପ୍ଲଷ୍ଟିକ୍) ଯାହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟମୁଖୀ ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରି ମହୁଫେଣା ଫ୍ରେମରୁ ମହୁ ବାହାର କରେ

⁸³ ଧୂଆଁକାରକ ଏକ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପକରଣ ଯାହା ମହୁମାଛି ନିରାକ୍ଷଣ ସମୟରେ ମହୁମାଛିମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଥଣ୍ଡା ଧୂଆଁ ବାହାର କରେ, ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଜୀବମୂଳକ ଫେରୋମୋନଗୁଡ଼ିକୁ ଘୋଡାଇ ରଖେ ଏବଂ ମହୁ ଉପରେ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସୃଷ୍ଟି କରେ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ନମ୍ର କରିଥାଏ ଏବଂ ଦଂଶନ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା କମ୍ କରିଥାଏ, ଯାହା ଫଳରେ ମହୁମାଛି ପାଳନକାରୀମାନେ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବରେ କଲୋନୀ ପରିଚାଳନା କରିପାରିବେ

⁸⁴ ଏକ ମହୁମାଛି କଲୋନୀ ହେଉଛି ଏକ ଜଟିଳ, ଚିରସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଂଗଠିତ ସାମାଜିକ ଏକକ ଯାହା ଏକକ ସଭା ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ। ଏଥିରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଜନନ ରାଣୀ, ହଜାର ହଜାର ଜୀବାଣୁହୀନ ମହିଳା କର୍ମୀ ମହୁମାଛି ଏବଂ ଚତୁର୍ଦ୍ଧାଳୀନ ସହଗ୍ର ପୁରୁଷ ଗ୍ରୋନ ଥାଏ। ଏହି ଜୀବପଦ୍ଧତିମାନେ ମିଳିତ ଭାବରେ ଛୁଆ ପାଳନ କରିବା, ଫେଣା ଡିଆରା କରିବା ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ଯାହାର ସଂଖ୍ୟା 10,000 ରୁ 60,000 ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ।

ହୋଇଥିଲା (06 ଅପ୍ରେଲ 2021)। ତଦନୁସାରେ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଜିଏମ୍, ଡିଆଇସି ଦ୍ଵାରା ଏଜେନ୍ସିକୁ ଏକ କ୍ରୟ ଅର୍ଡର (26 ଅପ୍ରେଲ 2021) ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅପ୍ରେଲରୁ ନଭେମ୍ବର 2021 ମଧ୍ୟରେ 2,650 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ 13,250 ଟି ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ ଏବଂ 5.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଉପକରଣ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ପାଞ୍ଚଟି ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ- 18,495 ଟଙ୍କା + ଏକ୍ସଟ୍ରାକ୍ଟର – 1,899 ଟଙ୍କା + ଧୂଆଁକାରକ – 649 ଟଙ୍କା = 21,043 ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ହିତାଧିକାରୀ)। ସେହିପରି, ବୁଦ୍ଧିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, କ୍ରୟ ଅର୍ଡର ଜାରି ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତି କଲୋନୀ ପାଇଁ 3,799 ଟଙ୍କା ହାରରେ 13,250 ଟି ମହୁମାଛି କଲୋନୀ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ରାଉରକେଲାର ଜିଏମ୍ ଦ୍ଵାରା କ୍ରୟ ଅର୍ଡର ଜାରି (12 ଅପ୍ରେଲ 2021) କରାଯାଇଥିଲା। ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ଏଜେନ୍ସି 06 ଜୁଲାଇ 2021 ରୁ 10 ଜାନୁଆରୀ 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାତ୍ର 10,187 ଟି ମହୁମାଛି କଲୋନୀ ଯୋଗାଇଥିଲା ଏବଂ 3.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେୟ ଦେଇଥିଲା। ଯେହେତୁ ଏଜେନ୍ସି 3,063 ଟି ମହୁମାଛି କଲୋନୀ ଯୋଗାଇ ନଥିଲା, ତେଣୁ ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ ଏବଂ ଉପକରଣ ପାଇଁ 1.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଯଥା ହୋଇଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଅପରାଧୀ ଏଜେନ୍ସି ବିରୁଦ୍ଧରେ ବୁଦ୍ଧିନାମାର ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଦଣ୍ଡନାୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ (କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ସୁରକ୍ଷା ବାଜ୍ୟାପ୍ତି) ନିଆଯାଇ ନଥିଲା।

ଫଟୋଗ୍ରାଫ 10: ରାଜଗଙ୍ଗପୁର ବ୍ଲକର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କାହୁରୁଆ ଗ୍ରାମରେ ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ ଏବଂ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ରଖାଯାଇଥିଲା।

- ସମାକ୍ଷା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦେଖିଥିଲା ଯେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଜିଏମ୍/ଏଫ୍ ଉପରୋକ୍ତ ଏଜେନ୍ସି ସହିତ ମହୁମାଛି ବାକ୍ସର ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଦେୟ (ଏଏମ୍ସି) ପାଇଁ ଏକ ବୁଦ୍ଧିନାମା (23 ଡିସେମ୍ବର 2021) ସାକ୍ଷର କରିଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସାମଗ୍ରୀ (ମହୁମାଛି ଓଡ଼ିଶା⁸⁵ ଏବଂ ହାତ ଗ୍ଲୋଭ୍ସ) ବ୍ୟବହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯଥାକ୍ରମେ 999 ଟଙ୍କା ଏବଂ 350 ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ, ମୋଟ 13,250 ଟି ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ ପାଇଁ 1.78 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା। ବୁଦ୍ଧିନାମାର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ, ତିନି ମାସ ପରେ ପ୍ରଥମ କିସ୍ତିର ଦେୟ ଏଏମ୍ସି ଶୁଦ୍ଧ 25 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ମୂଲ୍ୟର 100 ପ୍ରତିଶତ ସହିତ ସମାନ ଥିଲା, ଛଅ ମାସ ପରେ ଦେବାକୁ ଥିବା ଦ୍ଵିତୀୟ କିସ୍ତି ଏଏମ୍ସି ପରିମାଣର 25 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ତୃତୀୟ କିସ୍ତି ଏଏମ୍ସି (ନଅ ମାସ ପରେ)ର 25 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା। ବୁଦ୍ଧିନାମାର 15 ମାସ ପରେ ଚତୁର୍ଥ କିସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଥିଲା, ଯାହା ଏଏମ୍ସି ଶୁଦ୍ଧ 25 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା। 612 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ⁸⁶ ପାଇଁ 3,063 ଟି ମହୁମାଛି କଲୋନୀ ଯୋଗାଣ ହୋଇ ନଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏଜେନ୍ସି 04 ଡିସେମ୍ବର 2021 ରୁ 04 ଅପ୍ରେଲ 2022 ମଧ୍ୟରେ ଆଠଟି ବ୍ଲକରେ ସମସ୍ତ 2,650 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ 46.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସମସ୍ତ 13,250 ଟି ମହୁମାଛି ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ହାତ ଗ୍ଲୋଭ୍ସ ଯୋଗାଇଥିଲା। ତଥାପି, ସମସ୍ତ ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ ଯୋଗାଣ ନହେବାକୁ ବିରୁଦ୍ଧ ନକରି (କିମ୍ବା ଫଳସ୍ବରୂପ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ହୋଇନଥିଲା), ଜିଏମ୍/ଏଫ୍ ଜୁନ୍ 2022 ରେ ସମସ୍ତ ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ ପାଇଁ ଏଏମ୍ସି ଶୁଦ୍ଧ 25 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ମୂଲ୍ୟର 100 ପ୍ରତିଶତ ମୋଟ 79.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା (ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ମୂଲ୍ୟ 46.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା + 33 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଏଏମ୍ସିର 25 ପ୍ରତିଶତ 1.32 କୋଟି ଟଙ୍କା)ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ

⁸⁵ ମହୁମାଛି ଓଡ଼ିଶା ହେଉଛି ଏକ ସୁରକ୍ଷାମୂଳକ ମୁଣ୍ଡଗଣ୍ଡି, ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ସୂକ୍ଷ୍ମ, କଳା କିମ୍ବା ଧଳା ଜାଲରେ ଡିଆରି ହୋଇଥାଏ, ଯାହା ମହୁମାଛି ପାଳନକାରୀଙ୍କ ମୁହଁ ଏବଂ ବେକକୁ ମହୁମାଛି ଦଂଶନରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଡିଜାଇନ୍ କରାଯାଇଥାଏ।

⁸⁶ 3,063 ମହୁମାଛି କଲୋନୀ / ପ୍ରତି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ମହୁମାଛି କଲୋନୀ = 612 ହିତାଧିକାରୀ

ପ୍ରଥମ କିଛି ଏଜେନ୍ସିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏଜେନ୍ସି ଦାବି କରିଥିଲା (01 ମାର୍ଚ୍ଚ 2023) ଯେ ଏସମ୍ବଲି ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ତୃତୀୟ କିଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ 33 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, ଯାହା ସମୀକ୍ଷା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ନକରିବାର କାରଣ ରେକର୍ଡରେ ନଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ, 13,250 ମହୁମାଛି କଲୋନୀ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ 53,000 କିଲୋଗ୍ରାମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ 79,500 କିଲୋଗ୍ରାମ ଏବଂ ତୃତୀୟ ବର୍ଷରେ 1,06,000 କିଲୋଗ୍ରାମ ମହୁ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାକୁ ଥିଲା । ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳକ (ଡିପିଏମ୍), ଓଡ଼ିଶା ଜାବିକା ମିଶନ (ଓଏଲ୍‌ଏମ୍), ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅର୍ଥାତ୍ 2022-24 ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମହୁମାଛି ଗୁଣ ରିପୋର୍ଟ (ଜାନୁଆରୀ 2024) ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ 10,100 ମହୁମାଛି କଲୋନୀ ମଧ୍ୟରୁ, 833 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଜଡ଼ିତ 4,165 (41.23 ପ୍ରତିଶତ) ମହୁମାଛି କଲୋନୀ ଜୀବନ୍ତ ଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ 1,32,500 କିଲୋଗ୍ରାମ ତୁଳନାରେ 1,681 କିଲୋଗ୍ରାମ (1.26 ପ୍ରତିଶତ) ମହୁ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଫଳତାର ସତ୍ୟତା 03 ମାର୍ଚ୍ଚ 2025 ରେ ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ବ୍ଲକର ତିନୋଟି ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ସହିତ କରାଯାଇଥିବା ଜେପିଭିରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଠାରେ ମହୁମାଛି ପଳାଇଯିବାରୁ କିମ୍ବା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ, ବିରୁଡ଼ି / ବିରୁଡ଼ି ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରମଣ ହେବାରୁ ମହୁମାଛି ବାକ୍ସଗୁଡ଼ିକ ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଜିଏମ୍, ଡିଆଇସି/ ଆର୍‌ଆଇସି ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ତଦାରଖ ରିପୋର୍ଟ ରେକର୍ଡରେ ମିଳି ନଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଯୋଜନା ବିହିନ ଭାବରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ, ମାତ୍ର 1.26 ପ୍ରତିଶତ ମହୁ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଆମ୍ଭନିୟୁକ୍ତି ଏବଂ ଜାବିକା ସହାୟତା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲକୁ ପ୍ରତିହତ କରିଥିଲା, ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ 11.18 କୋଟି ଟଙ୍କା⁸⁷ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ଅପଚୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ମହୁମାଛି କଲୋନୀର ସ୍ଥିତି ଉପରେ ଉତ୍ତରଜୀବିତା ରିପୋର୍ଟ 41.26 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 1,500 କିଲୋଗ୍ରାମ ମହୁ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ଅଂଶଦାରଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସଂଗ୍ରହ, ତାଲିମ, ମହୁ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ବିପଣନ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ କାରଣ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଅଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତି ଯୋଗୁଁ ତାଲିମରେ ଅଭାବ, ମହୁମାଛି କଲୋନୀ ଯୋଗାଣ ବିନା ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ ଯୋଗାଣ, ମହୁମାଛି କଲୋନୀ ଯୋଗାଣ ବିନା ମଧ୍ୟ ଏସମ୍ବଲିକୁ ଦେୟ ଏବଂ ମହୁମାଛି ବାକ୍ସର ଚକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଭଳି ବହୁ ଅନିୟମିତତା ହୋଇଥିଲା ।

(ଚ) ପରିମଳ

6.6.11 ଅଳିଆ ସଂଗ୍ରହ ଯୁକ୍ତି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚ

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ 2015 ର ନିୟମ 10(c)(viii) ଏବଂ 2018 ରେ ସଂଶୋଧନ ଅନୁଯାୟୀ, ପରିମଳ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ନିଆଯାଇପାରୁଥିବା ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଥିଲା । ଏହି ବର୍ଗ ଅଧୀନରେ ପରିମଳ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯେପରିକି ଅଳିଆ ସଂଗ୍ରହ, ପରିବହନ ଏବଂ ନିଷ୍କାସନ, ସାର୍ବଜନୀନ ସ୍ଥାନ ସଫା କରିବା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯାଇପାରିବ ।

⁸⁷ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ - 0.94 କୋଟି ଟଙ୍କା, ମହୁମାଛି ବାକ୍ସ ଏବଂ ମହୁମାଛି କଲୋନୀ - 9.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଏସମ୍ବଲି - 0.79 କୋଟି ଟଙ୍କା

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ବିଡିଓ, ହେମଗିରିର ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଲା ଯେ ସକ୍ଷ ଭାରତ ମିଶନ-ଗ୍ରାମାଣ (ଏସ୍‌ବିଏମ୍‌ଜି) ଅଧୀନରେ କଠିନ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚ୍ଛେଦନା, ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ପରିଚ୍ଛେଦନା ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ “ଆମ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ସକ୍ଷ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼” ଶୀର୍ଷକ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବାର ଥିଲା। 10 ମଇ 2021 ରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାର ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି (49.91 ପ୍ରତିଶତ) ସହିତ ସମନ୍ୱୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବାର ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ବାକି 50.09 ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଠି ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସରୁ ପୁରଣ କରାଯିବାର ଥିଲା ଯେପରି ସାରଣୀ 6.3 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

ଫଟୋଗ୍ରାଫ 11: ହେମଗିରି ବ୍ଲକରେ ପରିଚ୍ୟୁତ ବ୍ଲକସ୍ତରୀୟ ଆବର୍ଜନା ସଂଗ୍ରହ ଯୁନିଟ୍

ସାରଣୀ 6.3: “ଆମ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ସକ୍ଷ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼” ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିବରଣୀ

ଉତ୍ସ	ଅଂଶଦାନ (ପ୍ରତିଶତ)	କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ
ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି	49.91	ମଜୁରୀ, କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ, ଆଇଇସି ସାମଗ୍ରୀ, ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ, ଭଡା ଯାନବାହନ, ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରୀୟ ଅଳିଆ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ପରିଚ୍ଛେଦନା
ରବିନ୍ ମିଶନ	13.00	କୁଆଁରମୁଣ୍ଡାରେ ଭିଡିଓମି ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରପାତି
ସକ୍ଷ ଭାରତ ମିଶନ-ଗ୍ରାମାଣ	21.57	ଆଇଇସି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ
ଏସ୍‌ବିଏମ୍‌ଜି-କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅର୍ଥ ଆୟୋଗ	8.09	ଗ୍ରାଉଥାଲକେଲ, ଜିପି ସ୍ତରୀୟ ଅଳିଆ ସଂରକ୍ଷଣ
ମିଳିତ ଜାତିସଙ୍ଘ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	7.43	ଜାତିସଙ୍ଘ ତତ୍ତ୍ଵାବଳେଷଣରୁ ଜଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣକାଳୀନ ପରାମର୍ଶଦାତା ଏବଂ ବୈଷୟିକ ସହାୟତା
ମୋଟ	100	

(ଉତ୍ସ: ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ରେକର୍ଡ)

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ବୋର୍ଡ (31 ଜୁଲାଇ 2021) ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 18 ଟି ଜିପିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଗୋଟିଏ ଆବର୍ଜନା ସଂରକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ ହେମଗିରି ବ୍ଲକରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ଲକସ୍ତରୀୟ ଆବର୍ଜନା ସଂରକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍ (20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 1.64 କୋଟି ଟଙ୍କା (22 ଅପ୍ରେଲ 2022) ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, ଏହା ଅନୁମୋଦିତ 1.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାରର ଉଲ୍ଲୁଙ୍ଘନ ଥିଲା। ଏହା ସହିତ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାର ଅନୁଯାୟୀ, ଜିପି ସ୍ତରୀୟ ଆବର୍ଜନା ସଂରକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡିକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ନୁହେଁ ବରଂ ଏସ୍‌ବିଏମ୍‌ଜି-ସିଏଫ୍‌ସି ପାଣ୍ଠିରୁ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବାର ଥିଲା। ତେଣୁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ଦ୍ଵାରା ଜିପିଗୁଡିକରେ ଆବର୍ଜନା ସଂରକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍ ନିର୍ମାଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ବିରୁଦ୍ଧ ଥିଲା।

ସମସ୍ତ 19 ଟି ଯୁନିଟ୍ (18 ଟି ଜିପି ସ୍ତରୀୟ ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରୀୟ ଯୁନିଟ୍) ମଇ ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2022 ମଧ୍ୟରେ 1.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା। ତଥାପି, ହେମଗିରିର ବିଡିଓ (25 ଅଗଷ୍ଟ 2022)ଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ, ବ୍ଲକ୍ ଏବଂ ଜିପି ସ୍ତରୀୟ ଆବର୍ଜନା ସଂରକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡିକରେ ମାନବ ସମ୍ବଳ ନିୟୋଜନ (ଯୋଜନାର ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଆବଶ୍ୟକ) ଏବଂ କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ, ମଜୁରୀ ଏବଂ ପରିଚ୍ଛେଦନା

⁸⁸ 2016 ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଶ୍ୟାମା ପ୍ରସାର ମୁଖାର୍ଜୀ ଗୁର୍ବାନ୍ ମିଶନ୍ (ଏସ୍‌ପିଏମ୍‌ଆର୍‌ଏମ୍) ଗ୍ରାମାଣ-ସହରାଞ୍ଚଳ ପାର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ 300 “ଗୁର୍ବାନ୍” କୃଷ୍ଣ-ସହରାଞ୍ଚଳ ସୁବିଧା ସହିତ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ-ବିକଶିତ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି। ସତ୍ତ୍ୱେ, ଡିଜିଟାଲ୍ ସଂଯୋଗକରଣ ଏବଂ ଦକ୍ଷତା ତାଲିମ ଭଳି ଭିଡିଓମି ପ୍ରଦାନ କରି, ଏହା 28 ଟି ରାଜ୍ୟ ଏବଂ 6 ଟି କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ।

ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା କୌଣସି ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ଚନ୍ଦନ କରାଯାଇଥିଲା ପାଞ୍ଚଟି ଜିପି⁸⁹ରେ ଆବର୍ଜନା ସଂରକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍‌ର ଜେପିଭି ସମୟରେ, ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ବୁକ୍ ଏବଂ ଗୁରୋଟି ଜିପି ସ୍ତରୀୟ ଆବର୍ଜନା ସଂରକ୍ଷଣ ଯୁନିଟ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ତାରିଖରୁ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଦୈନନ୍ଦିନ କର୍ମ ସମ୍ପାଦନା ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଯୋଜନାର ଅଭାବ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ନହେବା ହେତୁ, ବୁକ୍ ସ୍ତରୀୟ ଏବଂ ଜିପି ସ୍ତରରେ ସମସ୍ତ 19 ଟି ଯୁନିଟ୍ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ଏବଂ 1.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଷ୍ପଳ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଆବର୍ଜନା ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

ତଥାପି, ଏହି ସତ୍ୟତାକୁ ଏତାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଅଳିଆ ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ସମାପ୍ତି ତାରିଖରୁ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲା, ଯାହା ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରତିହତ କରିଥିଲା ।

(ଛ) ଗୃହନିର୍ମାଣ

6.6.12 ଜନଜାତିଙ୍କ ପାଇଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଲୋନୀ ଅଧିନରେ ଘର ନିର୍ମାଣ ଛଅ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମାବଳୀ, 2015 ର ନିୟମ 10 A(ix) ଅନୁଯାୟୀ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ, ପକ୍କା ଘର ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା ଯଥା ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୃହ ଯୋଜନା, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଗୃହ, ବୃଦ୍ଧାଶ୍ରମ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବାର ଥିଲା ।

ଯାଜପୁରର ଗ୍ରାମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଡିଭିଜନ-I ରେ ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ସୁକିନ୍ଦା ବୁକ୍ (ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ)ର କୁସୁମୁଣ୍ଡିଆ ଗ୍ରାମର ମାଙ୍କେଡିଆ ଜନଜାତିର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ବାସସ୍ଥାନ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ 87 ଟି ଦୁଇ କୋଠରୀ ବିଶିଷ୍ଟ ଘର, 87 ଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଶୌଚାଳୟ/ ସ୍ନାନାଗାର ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ କରାଯିବାର ଥିଲା । ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରକୁ (ନଭେମ୍ବର 2017) ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଲୋନୀ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ (ଏଏ) ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଫେବୃୟାରୀ 2019 ଆରମ୍ଭ ତାରିଖ ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2020 ସମାପ୍ତି ତାରିଖ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 3.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା ଯେ ଠିକାଦାର 2.81 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାମ (ଜିଏସ୍‌ଟି ସମେତ) କରିବା ପରେ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅଧାରୁ (ଅପ୍ରେଲ 2021) ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ । ଠିକାଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତିରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରା (ଇଇ) ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରା (ସିଇ)ଙ୍କ ନିକଟରେ ବନ୍ଦ ପ୍ରସାବ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଁ ଦାଖଲ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021)

ଫଟୋଗ୍ରାଫ 12: କୁସୁମୁଣ୍ଡିଆ ଗ୍ରାମରେ ମାଙ୍କେଡିଆ ଜନଜାତି ପାଇଁ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଲୋନୀ

⁸⁹ ହେମବିରି ବୁକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେମବିରି ଜିପି (27 ନଭେମ୍ବର 2024) ଏବଂ ତୁମୁଣ୍ଡିଆ ଜିପି (28 ନଭେମ୍ବର 2024), କନିକା ଜିପି (29 ନଭେମ୍ବର 2024), ଗୋପାଳପୁର ଜିପି (30 ନଭେମ୍ବର 2024) ଏବଂ ଡୁଡୁକା ଜିପି (02 ଡିସେମ୍ବର 2024) ରେ ବୁକ୍‌ସ୍ତରୀୟ ଆବର୍ଜନା ସଂଗ୍ରହ ଯୁନିଟ୍‌ର ଜେପିଭି ।

କରିଥିଲେ। ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ବଳକା କାମ ଉପରେ 20 ପ୍ରତିଶତ ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ ସହିତ ସିଲ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2021)। ତଦନୁସାରେ, କାର୍ଯ୍ୟର ରୂପାନ୍ତ ମାପରୂପ ପରେ ଇଲ ଠିକାଦାରଙ୍କଠାରୁ 15.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଜୋରିମାନା ଆଦାୟ କରିଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2023)। କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନହୋଇ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଥିବା କଥା ମଧ୍ୟ ଜେପିଭି (31 ଡିସେମ୍ବର 2024) ସମୟରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମାକ୍ଷା ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଲୋନୀ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା।

ତେଣୁ, ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଆଦିବାସୀ ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ବାସଯୋଗ୍ୟ ବାସସ୍ଥାନ ଯୋଗାଇବାର ଇଚ୍ଛିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ କାରଣ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କଲୋନୀ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯାଇନାହିଁ ବରଂ ପୁନଃ ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ପାଣ୍ଟି ଜାରି ପରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁମ୍ଭେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି। ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ କାମ ବନ୍ଦ ହେବାର ଛଅ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ (ଅପ୍ରେଲ 2021) କାର୍ଯ୍ୟ ପୁନଃଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଜନଜାତିକୁ ବାସଯୋଗ୍ୟ ବାସସ୍ଥାନ ଯୋଗାଇବାର ଇଚ୍ଛିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା।

II ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

ଓଡ଼ିଶାଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 10(B) ଅନୁଯାୟୀ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିର 40 ପ୍ରତିଶତ ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା କଥା, ଯଥା i) ଭୌତିକ ଭିଡିଓ, ii) ଜଳସେଚନ, iii) ଶକ୍ତି ଏବଂ ଜଳଛାୟା ବିକାଶ, ଏବଂ iv) ବନାଜରଣ।

(କ) ଶକ୍ତି ଏବଂ ଜଳଛାୟା ବିକାଶ

6.6.13 ଉଚ୍ଚ ଖୁଣ୍ଟ/ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ ଲାଇଟ୍ ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନହେବା

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ କରିବାରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ଉଚ୍ଚ ଖୁଣ୍ଟ ପ୍ରଦାନ ସିଷ୍ଟମ୍ (ଏର୍ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍) ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପରିଚାଳନା ଟ୍ରଷ୍ଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ୱାରା 50.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଏକ ଘରୋଇ ଏଜେନ୍ଟକୁ⁹⁰ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଡ୍ରେସିଂ ଧାରା ଏବଂ ସ୍ଥାପନ ସମାପ୍ତି ତାରିଖରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ତୁଟି ଦାୟିତ୍ୱ ଅବଧି ଆସିଥିଲା।

ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଜୁଲାଇ 2020 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021 ମଧ୍ୟରେ 860 ଏର୍ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍ କିଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2020 ରୁ ଜୁନ୍ 2022 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ୱାରା ନିୟୋଜିତ ଏଜେନ୍ଟକୁ 50.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ସଂସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, ଅଗଷ୍ଟ 2023 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2025 ମଧ୍ୟରେ, ରାଉରକେଲା ପୌର ନିଗମ (ଆର୍ଏମ୍‌ସି)ର ଯୁଗ୍ମ କମିଶନର; ରାଜଗାଙ୍ଗପୁର ପୌରପାଳିକାର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ (ଇଓ) ଏବଂ ଟାଙ୍ଗରପାଲିକର ବିଡିଓ ରିପୋର୍ଟ କରିଛନ୍ତି ଯେ 17 ଟି ଏର୍ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍ ଆଂଶିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲା କିମ୍ବା ମରାମତି ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା। ନଭେମ୍ବର 2024 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2025 ମଧ୍ୟରେ ଡିନୋଟି⁹¹ ମନୋନୀତ ବୁଲର ଜେପିଭି ସମୟରେ, ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ବୁଲଗୁଡ଼ିକରେ 17 ଟି ଏର୍ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍ ମଧ୍ୟ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲା।

⁹⁰ ମେସର୍ସ ଗ୍ରୀନ୍ ଇନୋଭେଟିଭ ପାୱାର ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍

⁹¹ ନଭେମ୍ବର 2024 ରେ କୋଇତା; ଡିସେମ୍ବର 2024 ଅବଧିରେ ହେମଗିରି ଏବଂ ଲହୁଣୀପଡା

ତୁଟି ଦାୟିତ୍ୱ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା 34 ଟି (ଆର୍କିଭିଂ, ଇଓ ଏବଂ ବିଡିଓ ଦ୍ୱାରା ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିବା 17 ଟି ଏବଂ ଜେପିଭି ସମୟରେ ମିଳିଥିଲା 17 ଟି) ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ/ ଆଂଶିକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏକ୍ସପ୍ଆଇସ୍‌ସ୍ ମରାମତି ନକରିବା ଯୋଗୁଁ, ରାସ୍ତା ଆଲୋକୀକରଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ 2.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅପଥା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଗଲା। ଏକ୍ସପ୍ଆଇସ୍‌ସ୍ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନକରିବା ପାଇଁ ଘରୋଇ ଏଜେନ୍ସିକୁ ଗୋଟିଏ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2023) ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏକ୍ସପ୍ଆଇସ୍‌ସ୍ ମରାମତି ପାଇଁ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ ଏଜେନ୍ସି ମଧ୍ୟରେ ସାକ୍ଷରିତ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଧାରା 28 ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବାର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ତୁଟି କିମ୍ବା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା 10 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ କରାନଯାଏ, ତେବେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅନ୍ୟ ଯେକୌଣସି ଫାର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ଏପରି ସଂଶୋଧନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇପାରିବ ଏବଂ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଠିକାଦାରଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବ। ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ୱାରା ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ଏହା ସୂଚକ ଦେଇଥିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଥିତି ତଦାରଖ କରିନଥିଲା କିମ୍ବା ଏକ୍ସପ୍ଆଇସ୍‌ସ୍ ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିନଥିଲା।

ସେହିପରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ମୟୂରଭଞ୍ଜ 18.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟରେ 2,351 ଟି ସୌର/ ବୈଦ୍ୟୁତିକ/ ଉଚ୍ଚ ଖୁଣ୍ଟ ବିଶିଷ୍ଟ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍‌ଲାଇଟ୍ କ୍ରୟ ଏବଂ ସଂସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଏକ ସଂସ୍ଥା ଓଏସ୍‌ଆଇସିକୁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲା। ଜୁଲାଇ 2020 ରୁ ଫେବୃୟାରୀ 2021 ମଧ୍ୟରେ, 17.20 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେୟରେ ତିନୋଟି ବ୍ଲକ୍‌ରେ⁹² (ଫେବୃୟାରୀ 2021 ସୁଦ୍ଧା) 2,320 ଟି ଲାଇଟ୍ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା। କିଣାଯାଇଥିବା ଲାଇଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାପନ ତାରିଖରୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ତୁଟି ଦାୟିତ୍ୱ ଅବଧି ସହିତ ଆସିଥିଲା।

ତିନି ଜଣ ବିଡିଓଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ (ଜୁଲାଇ 2024) ଅନୁଯାୟୀ, 2,320 ଟି ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ ଲାଇଟ୍/ ଏକ୍ସପ୍ଆଇସ୍‌ସ୍ ମଧ୍ୟରୁ 1,713 ଟି ଅଚଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଚୁକ୍ତିନାମାର ଧାରା 4 ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ତୁଟି ଦାୟିତ୍ୱ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଓଏସ୍‌ଆଇସି ଦ୍ୱାରା ଏଗୁଡ଼ିକୁ ମରାମତି/ ସଜାଡିବା କାମ କରାଯାଇ ନଥିଲା। ତେଣୁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏବଂ ଓଏସ୍‌ଆଇସି ପକ୍ଷରୁ ଲାଇଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ, ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ସମାନୁପାତିକ ଭାବରେ⁹³ ହିସାବ କରାଯାଇଥିବା 5.53 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅପବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା।

ସମାକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରି, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ମେସର୍ସ ଗ୍ରୀନକୁ ଏକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏଜେନ୍ସିକୁ ଦୋଷୀ ଚାଲିକାଢୁକ୍ତ କରାଯିବ। ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ଲାଇଟ୍ ମରାମତି କରିବା ପାଇଁ ଓଏସ୍‌ଆଇସିକୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି।

⁹² କୁସୁମି, ରାଇରଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ଯଶିପୁର

⁹³ ସୌର ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ ଲାଇଟ୍ @ 33967 ଟଙ୍କା x 733, ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍ ଲାଇଟ୍ @ 80,004 ଟଙ୍କା x 725, ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଖୁଣ୍ଟ ବିଶିଷ୍ଟ ଲାଇଟ୍ @ 2,16,901 ଟଙ୍କା x 255 ମୋଟ ମୂଲ୍ୟ 13.82 କୋଟି ଟଙ୍କା/5 ବର୍ଷ ତୁଟି ଦାୟିତ୍ୱ ଅବଧି (ନିଶ୍ଚିତ ସେବା) * 2 ବର୍ଷ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା = 5.53 କୋଟି ଟଙ୍କା

(ଝ) ବନୀକରଣ**6.6.14 ଉପଯୁକ୍ତ ରେକର୍ଡ ବିନା ଋରା ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବଞ୍ଚନ ପାଇଁ 2.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ**

ଓଡ଼ିଶାମ୍ବୁଧର ନିୟମାବଳୀ, 2015 ର ନିୟମ 10(B)(iv) ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଧୀନରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ “ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ” ଯେଉଁଥିରେ “ବନୀକରଣ” ଯେପରିକି ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ, କ୍ଷୟ ଜଙ୍ଗଲର ପୁନରୁତ୍ଥାନ, ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ପଦକ୍ଷେପ ଇତ୍ୟାଦି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ବୃକ୍ଷ ଆକ୍ଷାଦନ ଉନ୍ନତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ରୋପଣ ପାଇଁ ବଞ୍ଚନ କରାଯିବା ପାଇଁ 10 ଲକ୍ଷ ଛଅ ମାସ ପୁରୁଣା ଋରା ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ 8.48 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଠଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା (19 ମାର୍ଚ୍ଚ 2020) ଏବଂ 2020-21 ମଧ୍ୟରେ ସୁକ୍ରିୟା ଏବଂ ଦାନଗଦୀ ବୁକ୍ସ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ରୋପଣ ପାଇଁ 20 ଲକ୍ଷ 18 ମାସ ପୁରୁଣା ଋରା ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ। ତଦନୁସାରେ, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ଦ୍ୱାରା ଡିଏଫ୍‌ଓ, କଟକଙ୍କୁ 8.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଡିଏଫ୍‌ଓ, କଟକ ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା ଋରା ଋଷ ପାଇଁ 8.13 କୋଟି ଟଙ୍କା (10 ଲକ୍ଷ ଛଅ ମାସ ପୁରୁଣା ଋରା ପାଇଁ 1.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 20 ଲକ୍ଷ 18 ମାସ ପୁରୁଣା ଋରା ପାଇଁ 6.97 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ।

ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଛଅ ମାସର 10 ଲକ୍ଷ ଋରା ବନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜିପି, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ବଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଋରା ରୋପଣ କରାଯିବାର କୌଣସି ଜମି ବିବରଣୀ/ଠିକଣା ଏବଂ ସ୍ଥାନ ମିଳିନଥିଲା। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ, ବନ ରେଞ୍ଜ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଲଗାଯାଇଥିବା ଋରାଗୁଡ଼ିକର ବଞ୍ଚିବାର ସ୍ଥିତି ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ କରାଯାଇ ନଥିଲା।

ଏହା ସହିତ, 2021-23 ବର୍ଷରେ ରେଞ୍ଜ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 18 ମାସ ପୁରୁଣା 13,29,033 ଋରା ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ବଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 7,29,034 ଋରା ବଞ୍ଚନର କୌଣସି ରେକର୍ଡ ନଥିଲା। 2021-22 ଏବଂ 2022-23 ବର୍ଷରେ ବନ ରେଞ୍ଜ ଦ୍ୱାରା କେବଳ 6,28,567 ଋରା ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯଦିଓ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ମୋଟ 20 ଲକ୍ଷ ଋରା ରୋପଣ କରାଯିବାର ଥିଲା। ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଋରା ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରିକି ଶଯ୍ୟା/ମାଟି ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଖତ, ପଲିଥିନ ବ୍ୟାଗ କ୍ରୟ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ତିସେମ୍ବର 2019 ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2020 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଡିଏଫ୍‌ଓ, କଟକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତାବ ଦାଖଲ (ଫେବୃଆରୀ 2020) ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର (ମାର୍ଚ୍ଚ 2020) ପୂର୍ବରୁ କରାଯାଇଥିଲା। ତେଣୁ, 18 ମାସର 7,29,034 ଋରା ଋଷ ଏବଂ ବଞ୍ଚନ ପାଇଁ 2.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବୃକ୍ଷ ଆକ୍ଷାଦନକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ ଋରା ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବଞ୍ଚନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା। ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯଦି କୌଣସି ତତ୍ତ୍ୱମେଣ୍ଟେସନ୍ ଖାଲି ଥାଏ, ତେବେ ତାହାକୁ ପୂରଣ କରାଯାଇଛି। ତଥାପି, କୌଣସି ରେକର୍ଡ ରଖାନଯାଇ ଋରା ବଞ୍ଚନ କରିବା ଫଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସନ୍ଦେହଜନକ ହୋଇଥିଲା।

III ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

ଓଡ଼ିଶାମ୍ବୁଧର ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 11(A)(8) ଅନୁଯାୟୀ, ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ଭଳି ସାଧାରଣ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ ପାଇଁ ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼ିଆଇ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଥିଲା।

6.6.15 କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପ ନିର୍ମାଣରେ ନିରର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଅଧିନରେ ବିଡିଓ, କୋଇଡାଲ ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ନଅଟି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ (ଜିପି)ରେ କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 4.50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତାବ (ଅକ୍ଟୋବର 2016) ଅପ୍ରେଲ 2017 ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 2022 ରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଚାରିଖ ଅକ୍ଟୋବର/ ନଭେମ୍ବର 2017 ଏବଂ ଅପ୍ରେଲ 2023 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା। ଏହି ମଣ୍ଡପଗୁଡ଼ିକୁ ବିବାହ, ନିର୍ବନ୍ଧ, ପର୍ବ ଏବଂ ବନ୍ଧୁମିଳନ ଭଳି ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟର ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ସହିତ ସରକାରୀ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ସୂଚନା ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବାର ଥିଲା। ଏହି ମଣ୍ଡପଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଉପଭୋକ୍ତା ଫି ଆଦାୟ କରି, ଜିପିଗୁଡ଼ିକୁ ଏହିପରି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଭିଡିଓମିଡିଆ ପରିଚାଳନା କରିବାକୁ ପଡିଥିଲା।

ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଅଗଷ୍ଟ 2019 ସୁଦ୍ଧା ମୋଟ 3.71 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଆଠଟି କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା। ପାଞ୍ଚଟି ଜିପିରେ⁹⁴ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଜେପିଭି (ନଭେମ୍ବର 2024) ସମୟରେ, ଏହା ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ବିଡିଓ, କୋଇଡାଲ ଅଧିନରେ ପାଟମୁଣ୍ଡା ଏବଂ ମାଲଦା ଜିପିରେ ନିର୍ମିତ ଦୁଇଟି କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡି ରହିଥିଲା ଏବଂ ଅଜଣା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅନୁଧିକାର ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ। ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସୂଚନା ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି କୋଇଡାଲ ଜିପିର କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପକୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଆଇଟିଆଇ କଲେଜର ଛାତ୍ରାବାସ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା। କାଲଟା ଜିପିରେ, କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପଟି ଜିପି ମୁଖ୍ୟାଳୟରୁ 1.5 କିଲୋମିଟର ଦୂରରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରେ କୌଣସି ବିଦ୍ୟୁତ ସଂଯୋଗ ଏବଂ ପାଣି ଯୋଗାଣ ନଥିଲା।

ତେଣୁ, ଗୁରୋଟି କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉନଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ବରୂପ 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିରର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା।

ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ବିଡିଓ, କୋଇଡାଲ ଠାରୁ ଉତ୍ତର ପାଇବା ପରେ ଏହାକୁ ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ। ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ସମୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପଗୁଡ଼ିକ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରଠାରୁ ଦୁଇରୁ ନଅ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା।

⁹⁴ ତେଜୁଲ୍ଲା, କାଲଟା, କୋଇଡାଲ, ମାଲଦା ଏବଂ ପଡାମୁଣ୍ଡା।

ଅଧ୍ୟାୟ - VII

ପ୍ରକୃତଗୁଡ଼ିକର ତଦାରଖ ଏବଂ

ମୂଲ୍ୟାୟନ

ଅଧିନିୟମ, ନିୟମ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନିଶ୍ଚିତତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ତଦାରଖ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକ। ଏହା ଅନିୟମିତତାକୁ ରୋକିବା ଏବଂ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରେ। ଏକ ଦକ୍ଷ ତଦାରଖ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଣ୍ଟିର ଦୃଢ଼ିତ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ସୂଚନା ପ୍ରଣାଳୀ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ସହାୟତା କରେ। ତେଣୁ, ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ତଦାରଖ ଡାହାଣ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା।

ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ସମାକ୍ଷା ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିର ତଦାରଖ ସମ୍ପର୍କରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିସଙ୍ଗତି ଦେଖୁଥିଲା:

7.1 ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ତଦାରଖ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପ୍ରକୃଷ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ତଦାରଖ

ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 18B ରେ ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରକୃଷ୍ଟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ ନଜର ରଖିବା ଏବଂ ସମାକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି (ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି) ଗଠନ କରିବାକୁ ଅନୁବନ୍ଧିତ। ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷତାରେ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗର ସଚିବମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏହି କମିଟି ପ୍ରକୃଷ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ଠାରୁ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଆହ୍ୱାନ କରିପାରିବେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା କିମ୍ବା ପରାମର୍ଶ ଜାରି କରିପାରିବେ। ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଲାଭ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ, ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ଯୋଜନା ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା କମିଟିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା।

ସମାକ୍ଷା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା ଯେ 10 ମଇ 2017 ରୁ 21 ଅଗଷ୍ଟ 2023 ମଧ୍ୟରେ 17 ଟି ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ବୈଠକଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରେ 17 ଟି ଲାଇନ୍ ବିଭାଗର ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ତିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି ବୈଠକ ସହ ଜଡ଼ିତ ରେକର୍ଡର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା:

- 20 ଫେବୃୟାରୀ 2018 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି ବୈଠକରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ, ସୂଚନାର ସୁଗମ ପ୍ରବାହ ଏବଂ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ସମନ୍ୱୟ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରମୁଖ ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜିଲ୍ଲାରେ⁹⁵ ଏକ ରାଜ୍ୟ ପିଏମ୍‌ୟୁ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ପିଏମ୍‌ୟୁ ସହିତ ଏକ ସମନ୍ୱିତ ପିଏମ୍‌ୟୁ ଗଠନ କରାଯିବାର ଥିଲା। ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ କୌଣସି ସମନ୍ୱିତ ପିଏମ୍‌ୟୁ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି ଗୁଡ଼ିକରେ ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସ୍ତରରେ ପିଏମ୍‌ୟୁ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା। ତିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ସମୟରେ ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଛଅଟି ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ତିନୋଟିରେ ପ୍ରକୃତରେ ପିଏମ୍‌ୟୁ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେପରି ଅନୁକ୍ଷେପ 6.1 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି।
- ସେହିପରି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ତିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଦୈନିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ସିଇଓ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସେହି ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି ବୈଠକରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା। ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ, ପ୍ରମୁଖ ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯଥା, ଅନୁଗୁଳ,

⁹⁵ ଅନୁଗୁଳ, ଯାଜପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼।

ଯାଜପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର (ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ବ୍ୟତୀତ) ପାଇଁ ଏହି ସିଇଓଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା (ଅପ୍ରେଲ 2025 ସୁଦ୍ଧା), ଯାହା ଫଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଯୋଜନା ଏବଂ ତଦାରଖ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।

- ମଇ 2017 ରେ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି ବୈଠକରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଡ୍ରେସାଇଙ୍ଗ୍ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଅପଡେଟ୍ କରାଯିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଏହାକୁ ନାଗରିକ କୈନ୍ଦ୍ରିକ କରାଯିବ । ସମାକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ ମନୋନୀତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ଡ୍ରେସାଇଙ୍ଗ୍ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯୋଜନାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିବରଣୀ ସହିତ ଅପଡେଟ୍ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯେପରିକି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଲିକା, ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ତାଲିକା, ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅଂଶଦାନର ତ୍ରୈମାସିକ ବିବରଣୀ, ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପର ବିବରଣୀ, ବାର୍ଷିକ ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯୋଜନା ଇତ୍ୟାଦି ।
- କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତି ତଦାରଖ କରିବା ଏବଂ ପରିଚ୍ଛଳନା ସୂଚନା ପ୍ରଣାଳୀ (ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍) ରିପୋର୍ଟ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲଗୁଡ଼ିକୁ ଡିଜିଟାଲ୍‌ଆଇଏସ୍ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବାକୁ 30 ଜୁନ୍ 2018 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି ବୈଠକରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱେ, ସମାକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲା ଯେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାର୍ଟିରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତି ଉପରେ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ଉଭୟ ପୋର୍ଟାଲର ସଂଯୋଗୀକରଣ (ଜାନୁଆରୀ 2026 ସୁଦ୍ଧା) କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ଆଗକୁ, ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରାଯିବ ।

7.2 ଟ୍ରଷ୍ଟି ବୋର୍ଡ (ବିଓଟି) ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟି (ଇସି)ର ବୈଠକରେ ଅଭାବ

ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 5(1) ଏବଂ 6(2) ଅନୁଯାୟୀ, ଟ୍ରଷ୍ଟର ସାମଗ୍ରିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ପରିଚ୍ଛଳନା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ବୋର୍ଡ ପାଖରେ ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ଟ୍ରଷ୍ଟର ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ/ ପରିଚ୍ଛଳନା ଏବଂ ଏହାର ତଦାରଖ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟିର ଦାୟିତ୍ଵ ଥିଲା । ସେହିପରି, ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 4(4) ଏବଂ 6(3) ଅନୁଯାୟୀ, ବିଓଟି ଏକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଅତି କମ୍‌ରେ ଦୁଇଥର ବୈଠକ କରିବାର ଥିଲା, ଏବଂ ଇସି ପ୍ରତି ତ୍ରୈମାସିକରେ ଅତି କମ୍‌ରେ ଥରେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଅଧିକ ଥର ବୈଠକ କରିବାର ଥିଲା ।

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ସୂଚନାର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡିଥିଲା ଯେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ବିଓଟି ବୈଠକରେ 7 ରୁ 12 (39 ରୁ 67 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ଇସି ବୈଠକରେ 11 ରୁ 36 (31 ରୁ 100 ପ୍ରତିଶତ) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭାବ ରହିଥିଲା । ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ବିଓଟି ଏବଂ ଇସି ବୈଠକ ନିୟମିତ ଭାବରେ ନହେବା, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଯଥା ସମୟରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ପିଏମ୍‌କେକେଡ଼୍‌ଆଇର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ବୈଠକର ଅଭାବ ପରିସ୍ଥିତିଗତ ଥିଲା ଏବଂ ଅବହେଳା ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ ।

ତଥାପି, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁସାରେ ବିଓଟି ଏବଂ ଇସି ବୈଠକ ପରିଚ୍ଛଳନା ନକରିବା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁରୀ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ନିୟମିତ ତଦାରଖରେ ବିଳମ୍ବ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ବଢ଼ି ଥାଏ ।

7.3 ବାର୍ଷିକ ହିସାବର ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ବିଳମ୍ବ

ଓଡ଼ିଶାମ୍ବିଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 15 ଏବଂ 16 ଅନୁଯାୟୀ, ଟ୍ରଷ୍ଟର ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ ଜଣେ ଚାର୍ଟର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା କରାଯିବ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଆକାଉଣ୍ଟ ବନ୍ଦ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ, ବୋର୍ଡ଼ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଟ୍ରଷ୍ଟର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ ଏକ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବ। ଏହି ଉଭୟ ରିପୋର୍ଟ (ବାର୍ଷିକ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ)କୁ ସାର୍ବଜନୀନ ଡୋମେନରେ ସ୍ଥାନିତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଏହା ସହିତ, ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସୁଗମ କରିବା ଏବଂ ସଜ୍ଜତା ଆଣିବା ପାଇଁ, ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗର ଅତିରିକ୍ତ ସଚିବ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (02 ଅଗଷ୍ଟ 2017) ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସିଏଜିଙ୍କ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ଚାର୍ଟର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହାକୁ ସମାପ୍ତ କରିବେ।

ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରେକର୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ବିବରଣୀ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ସିଏ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ବାର୍ଷିକ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ (ଏଏଆର୍) ଦାଖଲ କରିବାରେ 36 ମାସ (1,077 ଦିନ) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା। ସେହିପରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ (ଏଆର୍) ପ୍ରସ୍ତୁତି ଦୁଇ ରୁ 64 ମାସ (1,942 ଦିନ) ମଧ୍ୟରେ ବିଳମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲା।

ତେଣୁ, ଏଏଆର୍ ଏବଂ ଏଆର୍ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଅଣ-ପ୍ରସ୍ତୁତି/ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରକାଶ ନକରିବା କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଓଡ଼ିଶାମ୍ବିଏଫ୍ ନିୟମ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ବିରୁଦ୍ଧ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ, ସଜ୍ଜ ଭାବରେ ସମସ୍ତ ଅଂଶଦାରଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇ ନଥିଲା।

ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରି, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ବିଳମ୍ବ ଅବହେଳା ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ ବରଂ ଅସାଧାରଣ ଏବଂ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆଗକୁ ଅନୁପାଳନ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରାଯିବ।

7.4 ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲରେ ସୂଚନାର ଅଭାବ

ଓଡ଼ିଶାମ୍ବିଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 17 ଅନୁଯାୟୀ, ଟ୍ରଷ୍ଟ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମ୍ପର୍କରେ ସଜ୍ଜତା ବଜାୟ ରଖିବା ଯାହା ପାଇଁ ଏହାର ଏକ ଡ୍ରେସାଇନ୍ ରହିବ ଯେଉଁଥିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୂଚନା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ, ହୋଷ୍ଟ ଏବଂ ଅପଡେଟ୍ ରଖାଯିବ, ଯଥା: ବୋର୍ଡ଼ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟିର ଗଠନର ବିବରଣୀ; ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ତାଲିକା; ଲିଜ୍‌ଧାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସମସ୍ତ ଅଂଶଦାନର ଟ୍ରେମାସିକ ବିବରଣୀ; ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଯୋଜନା, ବଜେଟ୍, କାର୍ଯ୍ୟ ଆବେଶ, ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ; କାର୍ଯ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣନା, ଆନୁମାନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ଡାଗୁଡ଼ିକର ନାମ, କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ଏବଂ ସମାପ୍ତିର ତାରିଖ, ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଭୌତିକ ପ୍ରଗତି ଇତ୍ୟାଦି ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଗ୍ରଗତି ବିବରଣୀ; ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର ଏବଂ ବଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥିବା ସହାୟତାର ପରିମାଣ।

ବିଭିନ୍ନ ତାରିଖରେ⁹⁶ ଚୟନ କରାଯାଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲା ଯଥା: ଡେଙ୍କାନାଳ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲରେ ତଥ୍ୟ ଅପଲୋଡ୍ କରିବାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଥିଲେ। ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍

⁹⁶ 15.01.2025 ରେ ଡେଙ୍କାନାଳ; 12.12.2024 ରେ ଯାଜପୁର; 01.04.2025 ରେ କେନ୍ଦୁଝର; 24.03.2025 ରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ; 29.04.2025 ରେ ବନରଙ୍ଗପୁର; ଏବଂ 22.03.2025 ରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ଯଥା, ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲରେ ତଥ୍ୟର ଅପଡେଟ୍ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାହାର ଗତି ଜାରି ରଖିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ଯେପରି ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ।

- i) ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଜିଲ୍ଲା ଡେବ୍ ପୋର୍ଟାଲରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଭଳି ଜରୁରୀ ତଥ୍ୟକୁ ଅପଡେଟ୍/ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଜାତୀୟ ପୋର୍ଟାଲ ସହିତ ସମକାଳୀନ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । କେନ୍ଦୁଝରରେ, ଯଦିଓ ଖଣି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ଲକ୍, ଜିପି ଏବଂ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଡେବ୍‌ସାଇଟରେ ପୋଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ନଥିଲା । ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ/ ପରୋକ୍ଷ ବାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ଲକ୍, ଜିପିଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଲିକା ଡେବ୍‌ସାଇଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇନଥିଲା । ଯାଜପୁରରେ, କେବଳ ଗୋଟିଏ ବ୍ଲକ୍ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା ଯଥା ସୁଜିନ୍ଦା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ଲକ୍ ଯଥା ଦାନଗଡ଼ି, କିନ୍ତୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁରର ଡେବ୍‌ସାଇଟ 10 ଟି ବ୍ଲକ୍‌କୁ ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ବ୍ଲକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିଥିଲା । ଖଣି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ଟିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ତାଲିକା ଜିଲ୍ଲା ଡେବ୍ ପୋର୍ଟାଲରେ ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା ।
- ii) ଲିଙ୍ଗଧାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଖଣି ଅନୁଯାୟୀ ଅଂଶଦାନ ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡେବ୍‌ସାଇଟରେ ପୋଷ୍ଟ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଡେବ୍‌ସାଇଟ ଗୁଡ଼ିକରେ କେବଳ ମାସିକ ପାଣ୍ଡି ସଂଗ୍ରହ ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । ଭବିଷ୍ୟତ ଯୋଜନା, ବଜେଟ୍, କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ମଧ୍ୟ ଡେବ୍‌ସାଇଟରେ ପୋଷ୍ଟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- iii) କୌଣସି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲରେ, କାର୍ଯ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣନା, ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ଡାଗୁଡ଼ିକର ନାମ, କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ଏବଂ ସମାପ୍ତି ସମେତ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଗ୍ରଗତି ବିବରଣୀ ସୂଚିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସେହିପରି, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁର ଏବଂ ବଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥିବା ସହାୟତାର ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲଗୁଡ଼ିକୁ ଅପଡେଟ୍ କରିବାରେ ଅଭାବ, ଯୋଜନା ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଂଶାଦାରମାନଙ୍କ ଅଂଶଗ୍ରହଣକୁ ସୀମିତ କରିଥିଲା, ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଡିର ବ୍ୟବହାରରେ ସକ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ରଖିଥିଲା ।

ଉତ୍ତରରେ, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ଆଇଏଗୁଡ଼ିକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ଅପଲୋଡ୍ କରିବା ପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ତାଲିମ ଦିଆଯାଇଛି । ତଥାପି, ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ଏପରି ତାଲିମ ସତ୍ତ୍ୱେ ସୂଚନା/ ତଥ୍ୟ ଭାଗଭାଗ କରି ଏବଂ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅପଲୋଡ୍ କରାଯାଉଥିଲା ।

7.5 ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପତ୍ତି ପଞ୍ଜିକାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନହେବା

ପିଆଣ୍ଡସି ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ହୋଇଥିବା 31 ଅଗଷ୍ଟ 2020 ତାରିଖର ଓଏମ୍‌ର ଅନୁକ୍ଷେପ 3(vi)(vii) ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଡିରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ସ୍ୱାୟୀ କିମ୍ବା ଅର୍ଦ୍ଧ-ସ୍ୱାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ରେକର୍ଡ୍ ଏଜେନ୍ଡା କିମ୍ବା ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସାରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସମାକ୍ଷା କରାଯିବା ଉଚିତ । ସମ୍ପତ୍ତି ଶବ୍ଦଟି ପୁଞ୍ଜିଗତ ପ୍ରକୃତିର ସ୍ଥାବର ଏବଂ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ । ଏହା ସହିତ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଡିରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ସାର୍ବଜନୀନ ସମ୍ପତ୍ତି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର ସମ୍ପତ୍ତି ହେବ ଏବଂ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ମାଣ, କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ସାର୍ବଜନୀନ ଉପଯୋଗୀତା କିମ୍ବା ସାଧାରଣ ସଂସ୍ଥା ନିକଟରେ ରଖାଯାଇପାରିବ । ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଡି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତିର ବିନିଯୋଗ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ନାହିଁ । ଯଦି ପ୍ରକଳ୍ପଟି ରାଜ୍ୟ ବିଭାଗ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଏଜେନ୍ଡା

ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତି ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ନ୍ୟସ୍ତ ସାର୍ବଜନୀନ ଉପଯୋଗୀତା କିମ୍ବା ସାମ୍ବିଧାନିକ ସଂସ୍ଥା, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ତୁଳନାତ୍ମକ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ ବିଭାଗ/ ସାର୍ବଜନୀନ ଉପଯୋଗୀତା କିମ୍ବା ସାମ୍ବିଧାନିକ ସଂସ୍ଥାକୁ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବେ ।

ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ଚୟନ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୂଚନାକୁ ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଯେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପତ୍ତି ପଞ୍ଜିକାରଗୁଡ଼ିକ ଆଇଏ କିମ୍ବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଅଣ-ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଅଣ-ତଦାରଖ ହୋଇଥିଲା ।

ସମ୍ପତ୍ତି ପଞ୍ଜିକାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ପାଣ୍ଟି ସହିତ ଖର୍ଚ୍ଚର ଓଭରଲାପ୍ ହେବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଏତାକ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଅସ୍ଥିତ ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ଉପୁଜିପାରେ ।

ସମୀକ୍ଷା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରି, ସରକାର କହିଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2026) ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପତ୍ତି ପଞ୍ଜିକାରଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମଶଃ ସଂକଳନ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଉଛି । ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟି ଅଧିନରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ବିବରଣୀକୁ ଅପଡେଟ୍ ଏବଂ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି (ପିଆଇଏ)ଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି ଏବଂ ପିଆଇଏ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ସୂଚନାକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସମ୍ପତ୍ତି ପଞ୍ଜିକାରେ ଏକୀକୃତ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ।

7.6 ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଯୁନିଟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ରେକର୍ଡ୍‌ର ଅଧିକାର ନରହିବା

ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଅଭିଯୋଗ (ଜିଏଆର୍‌ପିଜି) ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ବିଜ୍ଞପ୍ତି (ନଭେମ୍ବର 2022) ଅନୁଯାୟୀ, “ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ”କୁ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା (ଆର୍‌ଆର୍‌ପିଏମ୍) ବିଭାଗରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଇସ୍ତଫା ଏବଂ ଖଣି (ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏମ୍) ବିଭାଗକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ଲଘୁ ଖଣିଜ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟର ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମଧ୍ୟ 01 ଫେବୃୟାରୀ 2023 ଠାରୁ ଇସ୍ତଫା ଏବଂ ଖଣି ବିଭାଗକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥରୁ ଖଣିଜ ରାଜସ୍ୱର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହର ଦାୟିତ୍ୱ, ଯେଉଁଥିରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ / ଏନ୍‌ଏମ୍‌ଇଟି ଇତ୍ୟାଦିରେ ଅଂଶଦାନ ଭଳି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଟିକସ ମଧ୍ୟ ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏମ୍ ବିଭାଗକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ସମୀକ୍ଷା ସମୟରେ (ଅକ୍ଟୋବର 2024 ରୁ ମଇ 2025) ପାଞ୍ଚଟି ଲଘୁ ଖଣିଜ ସର୍କଲରେ⁹⁷, ଲଘୁ ଖଣିଜ ଫାଇଲ୍ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ରେକର୍ଡ୍, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ/ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଉତ୍ସର ଲିଗାସି ଫାଇଲ୍, ଟଙ୍କା ରସିଦ୍‌ର କପି, ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ କରାଯାଇଥିବା ଦେୟ ଜମା କରିବା ପାଇଁ ଗୁଲ୍‌ଟା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା କାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ରେକର୍ଡ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ (ଆର୍‌ଆର୍‌ପିଏମ୍)ରୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି ରେକର୍ଡ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ସମ୍ପତ୍ତି କାରବାରର ସତ୍ୟତା ସମୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଲଘୁ ଖଣିଜ ଉତ୍ସରୁ ରାଜସ୍ୱର ତଦାରଖ ପାଇଁ ବିଭାଗ ହସ୍ତାନ୍ତର ସମୟରେ ଦସ୍ତାବିଜଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ହସ୍ତାନ୍ତର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

⁹⁷ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ (ଲଘୁ ଖଣିଜ), ରାଉରକେଲା, ବାରିପଦା, କେନ୍ଦୁଝର, କେଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର

ଅଧ୍ୟାୟ-VIII

ଉପସଂହାର ଏବଂ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ

8.1 ଉପସଂହାର

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଆଇନ ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (ବିଧାନ ବିଭାଗ), ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ (ବିକାଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିଆର୍) ଅଧିନିୟମ 1957 (12 ଜାନୁଆରୀ 2015 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ)କୁ ସଂଶୋଧନ କରି (27 ମାର୍ଚ୍ଚ 2015) ଏକ ନୂତନ ଧାରା 9B ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକର ଲୋକଙ୍କ ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଲାଭ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍) ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା। ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଟିଆର୍ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣି ଜିଲ୍ଲାରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଣ-ଲାଭକାରୀ ଟ୍ରଷ୍ଟ ଭାବରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ, ଯାହା ଲୁହା, ମାଙ୍ଗାନିଜ୍, କୋଇଲା, ଲିଗନାଇଟ୍, ବକ୍ସାଇଟ୍ ଏବଂ ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଭଳି ପ୍ରମୁଖ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ। ଖଣି ଲିଜ୍‌ଧାରୀମାନେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ (ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଟି)ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଜମା କରନ୍ତି, 12 ଜାନୁଆରୀ 2015 ପରେ ନିଲାମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଲିଜ୍ ପାଇଁ ରୟାଲଟିର 10 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲିଜ୍ ପାଇଁ 30 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି। ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ନିଲାମ ହୋଇଥିବା ମାମଲା ପାଇଁ ରୟାଲଟିର 10 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ନିଲାମ ହୋଇନଥିବା ମାମଲା ପାଇଁ ରୟାଲଟିର 30 ପ୍ରତିଶତ ଦେୟ ଦିଆଯିବ। ଉପରୋକ୍ତ ସଂଶୋଧନ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଏ) ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଗଠନ, କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ (18 ଅଗଷ୍ଟ 2015) ଓଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନିୟମ, 2015 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ। ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଖଣି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2015) ଭାରତ ସରକାର ଦ୍ଵାରା ଅଧିସୂଚିତ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା (ପିଏମ୍‌କେକେକେଓଆଇ)ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି ଜାନୁଆରୀ 2016 ରେ ଏହାକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହାକୁ ପୁନଶ୍ଚ ଫେବୃୟାରୀ 2016 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 ରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ପରିଚ୍ଛଳନା ଟ୍ରଷ୍ଟଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷତାରେ ଜାନୁଆରୀ ଏବଂ ଫେବୃୟାରୀ 2016 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ 30 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ/ ଯୋଜନା/ ପ୍ରକଳ୍ପ/ କାର୍ଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରିବା ପାଇଁ ସଂସ୍ଥାଗତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜାରି (ଅକ୍ଟୋବର 2017) କରିଥିଲେ। ସେହିପରି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଅଗଷ୍ଟ 2020) ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ତଦାରଖ ପାଇଁ ପାଣ୍ଟି ପ୍ରବାହ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନକପତ୍ର ଜାରି କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକର ଭୂମିକା ଏବଂ ଦାୟିତ୍ଵ, ଆର୍ଥିକ ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସିଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା। 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ଖଣି ଲିଜ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ 30 ଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ 26,602.66 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ 25,969.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା। ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ସୁଧ (1,772.66 କୋଟି ଟଙ୍କା) ସହିତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ 22,568.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ 17,435 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 20,947.52 କୋଟି ଟଙ୍କା (92.80 ପ୍ରତିଶତ) ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ସୁଦ୍ଧା 10,092.53 କୋଟି ଟଙ୍କା (48.18 ପ୍ରତିଶତ) ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂଯୋଜନ (ପିଆସ୍‌ସି) ବିଭାଗ ହେଉଛି ନୋଡାଲ୍ ଏଜେନ୍ସି ଯାହା ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ସ୍ଥାପନ କରେ। ଖଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିଡିଏମ୍)/ ଖଣି ଅଧିକାରୀ (ଏମ୍‌ଓ) ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି। ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ ଦେୟ ରୟାଲଟି ଦେୟ ସହିତ କରାଯିବ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌କୁ ଦେୟ ପରିମାଣ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତିରେ ଏହାର ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଜମା କରାଯିବ ।

ସମାକ୍ଷା ଫଳାଫଳରୁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା ଖଣି ସର୍କିଲ୍ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଡିଭିଜନରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ତଦାରଖରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତ୍ରୁଟି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ହାରର ଭୁଲ ପ୍ରୟୋଗ, ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରୟାଲଟି ମୂଲ୍ୟାୟନ ପରେ ଅଂଶଦାନର ପୁନଃମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବାରେ ବିଫଳତା, ଏବଂ ବିଲମ୍ବିତ ଦେୟ ଉପରେ ସାମୁହିକ ଭାବରେ ସୁଧ ନ ଆଦାୟ କରିବା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସଂଗ୍ରହରେ ଯଥେଷ୍ଟ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସମ୍ପୃକ୍ତ ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟର ସମାକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦୁର୍ବଳ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଭାବକୁ ସୂଚିତ କରିଥିଲା । ଏହା ସହିତ, ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଅନୁକୃତ ଉତ୍ତୋଳନ ମାମଲାରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଭୁଲ ହାର ପ୍ରୟୋଗ ଏହି ଅଭାବକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟ 2015 ଠାରୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଡି) ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ଆକାଉଣ୍ଟ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଥିବା ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସୂଚିତ କରି ନଥିଲେ । ସେହିପରି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଅତିରିକ୍ତ ପାଣ୍ଠିର ନିବେଶ ପାଇଁ କୌଣସି ନିବେଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଯଦିଓ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ 22,568.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲେ, ଯାହା ସୁଧ ସହିତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ ଥିଲା, ଏବଂ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ 20,947.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର 17,435 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଯୋଜନା ଏବଂ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ ।

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ, କେବଳ ଦୁଇଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯଥା, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଓଆର୍‌ଏସ୍‌ସି ସହାୟତାରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ତାଲିକାକୁ ଅପଡେଟ୍ କରିଥିଲେ, ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି ହେବା ତାରିଖଠାରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 61 ଏବଂ 62 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ହୋଇଥିଲା ।

ଯାଜପୁର ବ୍ୟତୀତ ଛଅଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ପୁନଃସ୍ଥାପନ କିମ୍ବା ପୁନର୍ବିସ୍ତାର ହେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିନଥିଲେ । 2015-16 ରୁ 2023-24 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ପାଇଁ 20,795.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ସୁଧ ପାଇଁ 1,772.66 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ବୃତ୍ତିଦାନ ପାଣ୍ଠି ସୃଷ୍ଟି କରିନଥିଲେ ।

ଦୁଇଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ 2015-16 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ 17,926.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର 9,739 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ, 976 ଟି ଅଣ-ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 983.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ 488 ଟି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ଏବଂ 96 ଟି ପରୋକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ବି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା ।

ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରେ ପାଣ୍ଠିର ଅସମାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରରେ ବ୍ୟବହୃତ 1,164.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ 507.02 କୋଟି ଟଙ୍କା (43.54 ପ୍ରତିଶତ) ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା 40 ପ୍ରତିଶତ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ, ଯଦିଓ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ମଞ୍ଜୁର ପରିମାଣ 40 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ଥିଲା, ମଞ୍ଜୁର ପରିମାଣର ଯଥାକ୍ରମେ 30.67 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ

22.67 ପ୍ରତିଶତକୁ “ସାଧାରଣ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳ” ବର୍ଗରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଓଡ଼ିଶାସରକାର ନିୟମ କିମ୍ବା ପିଏମ୍‌କେକେଡିଏଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇନାହିଁ ।

2015-24 ଅବଧିରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝରରେ 9,733.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର 3,269 ଟି ମଞ୍ଜୁରାପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରେ 757 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (23 ପ୍ରତିଶତ) ଇସି/ ବିଓଟିର ଅନୁମୋଦନ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । 24 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପରେ ବିଓଟି ଦ୍ଵାରା 329.80 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମଞ୍ଜୁରା ମୂଲ୍ୟ ସହିତ 170 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମଞ୍ଜୁରା ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 164.82 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମଞ୍ଜୁରା ମୂଲ୍ୟ ସହିତ 44 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଛଅ ମାସ ପରେ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ, 102.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବିନା ଅନୁମୋଦନରେ ମଞ୍ଜୁରା ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସେହିପରି, ସମ୍ବଲପୁର ପଞ୍ଚାୟତର ଗ୍ରାମସଭାର ଅନୁମୋଦନ ପରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା 620 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବିରୁର ନକରି ଅନୁସୂଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ 26 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ମନୋନୀତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମଧ୍ୟରୁ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ଡ଼େଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ 2015-24 ମଧ୍ୟରେ ଅତିରିକ୍ତ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠି ପାଇଁ ଫ୍ଲୋକୁ ଡିପୋଜିଟ୍ / ଅଟୋ ସିପ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ବାଛି ନଥିଲେ ଯାହା ପାଇଁ 9.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ସ୍ଥାୟୀ ଜମାରେ ପାଣ୍ଠି ବିନିଯୋଗ କରିନଥିଲା । ଅବିବେଚନାମୂଳକ ନିବେଶ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଗୁଁ, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝରକୁ 84.51 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ, ଗୁଜିରି ଆଶାୟୀମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର୍‌ଇଜିଏସ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ 171.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ ମୋଟ 99.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରୁ 25.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାମ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା, ଯେପରିକି ପୋଲିସ ପେଟ୍ରୋଲିଂ ପାଇଁ ଯାନବାହନ ନିୟୋଜିତ କରିବା, ପୌରପାଳିକା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନବାକରଣ, ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ବାସଭବନରେ ପାଠାଗାରର ନବାକରଣ, ଉଦଘାଟନ ଦେୟ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ ଇତ୍ୟାଦି ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରରେ 16.56 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ି କିଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ 4.63 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 25 ଟି ପେଟ୍ରୋଲିଂ ଗାଡ଼ି କ୍ରୟ ପାଇଁ ରାଉରକେଲାରେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକୁ 22.53 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବିନା ସୁଧରେ ପୁନଃ ଜମା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା 470.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଏଥିରୁ ପ୍ରାୟ ସୁଧ ପରିମାଣ 26.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରାଇ ନଥିଲେ । ଡ଼େଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ 87 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସୁଧ ରାଶି ଫେରସ୍ତ କରିନଥିଲେ ।

ସମସ୍ତ ଛଅଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜାନୁଆରୀ-ଫେବୃଆରୀ 2016 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସୋସାଇଟି ପଞ୍ଜିକରଣ ଅଧିନିୟମ, 1860 ଅଧିନରେ ଅକ୍ଟୋବର 2019 ରୁ ମଇ 2020 ମଧ୍ୟରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ତିନି ବର୍ଷ ଦଶ ମାସରୁ ଋଷି ବର୍ଷ ପାଞ୍ଚ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ପରେ ଏବଂ ଟିକସ ଛାଡ଼ ପାଇଁ ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହିତ ପଞ୍ଜିକରଣରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ, ଆୟକର ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ 52.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଟିଡିଏସ୍ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝରରେ, ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଆଇଏମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଯଥାକ୍ରମେ 74.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 3.47 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଆଇଟିଡିଏ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ 6.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ପାଞ୍ଚଟି ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ 131 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଭକ୍ତ କରିଥିଲା, ଯାହାର ଆକଳନ ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ 1.86 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ 5 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ଏବଂ ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ କୋଟେସନ୍ ଆହ୍ୱାନ କରି ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲା । ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଡେଙ୍କାନାଳ ଅଧିନରେ ଦୁଇଜଣ ବିଡିଓ ଟେଣ୍ଡର ବଦଳରେ ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ସହଜ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିଭକ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ଏହି ସଂଶୋଧନ ଯୋଗୁଁ, 20 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 ରେ, ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ୱାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧ କରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର, ଡେଙ୍କାନାଳ, କେନ୍ଦୁଝର, ନବରଙ୍ଗପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ, 2018-19 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର/ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ 679.14 କୋଟି ଟଙ୍କାର 317 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ୱାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ମାନଦଣ୍ଡ ବାହାରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ ହକି ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 136.77 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନିୟମିତ ଥିଲା କାରଣ ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ୱାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ ଆସୁନାହିଁ ।

ଶିଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ପିପିଇ କିଟ୍ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଦ୍ୱାରା 18.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ, 2015 ର ନିୟମ 10(A) ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 59.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଘରୋଇ/ ପିଏସ୍‌ସୁ ସଙ୍ଗଠନର ମାଲିକାନା ଅଧିନରେ ଥିବା ଖଣି ଏବଂ ଶିଳ୍ପରେ ନିୟୋଜିତ 44,120 ଜଣ କର୍ମୀ/ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ପିପିଇ କିଟ୍ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

“ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ” ଏବଂ “ଜାତିକା” ଅନ୍ତର୍ଗତ “ଆଦର୍ଶ ଗ୍ରାମାଣ ଉଦ୍ୟାନ/ଗ୍ରାମ ଉଦ୍ୟାନ/ ବନ ବାଟିକା/ ଇକୋ-ରିଟ୍ରିଭ୍ ସେକ୍ଟର ନିର୍ମାଣ” ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅଧିନରେ 126 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (ଯାଜପୁର-52 + କେନ୍ଦୁଝର-74) ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝରରେ 51.71 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅଚଳ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ‘ମୋବାଇଲ୍ ମେଡିକାଲ ଭ୍ୟାନ୍ (ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଭି) ସେବା’ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । 15 ଟି ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଭି ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ଆହୁରି 25 କୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 76 ଜଣ ଏମ୍‌ଓ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲେ ଯେଉଁଥିରୁ 52 ଜଣ ଏମ୍‌ଓ ପଞ୍ଜିକରଣ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ରୁକ୍ମିନୀମା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଏଜେନ୍ସି ବୈଧ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ବିନା ଏମ୍‌ଓମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି କରିଥିଲା ଏବଂ ଏମ୍‌ଓଙ୍କ ଦରମା ପାଇଁ 7.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲା ଯାହା ଅନିୟମିତ ଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ଇନଡୋର୍ ରୋଗା ବିଭାଗ (ଆଇପିଡି) ରୋଗୀଙ୍କ ପରିଚ୍ଛାରକଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ 2.62 କୋଟି ଟଙ୍କା (2022-23) ଏବଂ 4.49 କୋଟି ଟଙ୍କା (2023-24) ଅନୁମୋଦନ ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 4.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 3.19 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଏବଂ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ୱାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଡିନୋଟି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ, କୋଭିଡ୍-19 ପ୍ରଭାବିତ ରୋଗୀଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଘରୋଇ ଡାକ୍ତରଖାନାଗୁଡ଼ିକୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ 145.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପିପିପି ମୋଡ୍‌ରେ ଘରୋଇ ଡାକ୍ତରଖାନାଗୁଡ଼ିକରେ ଶଯ୍ୟା ଭଡା ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନଥିଲା, ଏହି ଡାକ୍ତରଖାନା

ଗୁଡ଼ିକରେ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ସଂରକ୍ଷିତ ଆସନ ପାଇଁ ଦେୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ବରୂପ 145.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ମେସର୍ସ ଜୟ ପ୍ରକାଶ ହସ୍ତିଚାଲ୍ ଆଣ୍ଡ ରିସର୍ଚ୍ଚ ସେକ୍ଟର ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍, ରାଉରକେଲାକୁ ଶଯ୍ୟା ଦେୟ, ସତର ପରାମର୍ଶ, ସତର ଚତୁର୍ଥ ଦେୟ, ଖାଦ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ 98.85 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଦେୟ ବଦଳରେ 109.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ପରିଣାମ ସ୍ବରୂପ 10.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦେୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆର କର୍ଟିନ୍ ବିଶ୍ବବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମାଷ୍ଟର ଅଫ୍ ପ୍ରଫେସନାଲ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ (ଖଣି) ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ 6.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା, ଯାହା ମଧ୍ୟରୁ 2.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 3.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ନହୋଇ ରହିଗଲା । ଏହା ସୂଚକ ଡିଏ ଯେ ତୁରନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଏହି ପରିମାଣର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା ।

ନବମ ଏବଂ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀର ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ମାଗଣା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ ପୋଷାକ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ 14.83 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ 10.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଏବଂ ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍‌ଫାଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି 9.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୁସ୍ତି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଯାଜପୁରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, 30 ଜଣ ଆର୍ଥିକ ଦୁର୍ବଳ ଛାତ୍ରଙ୍କ ପାଇଁ ଆବାସିକ ତାଲିମ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସିଇଏସ୍‌ଡିପି ସହିତ ଏମ୍‌ଓୟୁ ସାକ୍ଷର କରିଥିଲା ଏବଂ 70.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଭୁବନେଶ୍ବରର ଆକାଶ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍‌ର 40 ଜଣ ଛାତ୍ର ଏବଂ ଯାଜପୁର ରୋଡ୍‌ର କ୍ୟାରିଅର୍ ପଏଣ୍ଟ୍‌ର 367 ଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ 3.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେୟ ସହିତ ତାଲିମ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ମନୋନୀତ (2022-24) କରାଯାଇଥିଲା । 2018-20 ଏବଂ 2022-24 ମଧ୍ୟରେ 437 ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଛଅ ଜଣ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ବିଭିନ୍ନ ମେଡିକାଲ କଲେଜରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାରେ ଯୋଗ୍ୟତା ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ।

କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାର ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଓଏଭି ଏବଂ ଛାତ୍ରାବାସ ପାଇଁ ଆସବାବ କ୍ରୟ ପାଇଁ ସାତଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝର, ଡିଇଓଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମକୁ 138.77 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ 100.51 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଯୁସ୍ତି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 38.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ନହୋଇ ବଳକା ରହିଥିଲା । ଜେପିଭି ସମୟରେ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ ଛାତ୍ରାବାସଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆସବାବଗୁଡ଼ିକୁ ଶ୍ରେଣୀଗୁହରେ ଅବ୍ୟବହୃତ ରୂପେ ପକାଯାଇଥିବା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

ଯଦିଓ ଓଡ଼ିଶା ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ନିଗମ (ଓଏମ୍‌ବିଏସିସି) ଅଧିନରେ 108 ଟି ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ 232.75 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ତିନୋଟି ମେଗା ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍) ଯୋଜନା ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2019 ମଧ୍ୟରେ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2021 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବୁଲର ସମସ୍ତ ପରିବାରକୁ ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ପାଣି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁର 2017-18 ରୁ 2018-19 ମଧ୍ୟରେ ସୁଜିନ୍ଦା ବୁଲରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ 3.58 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ ଛଅଟି ଗ୍ରାମାଣ ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ (ଆରପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍) ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତକୁ ନେଇଥିଲା ଏବଂ 3.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା । ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ 1.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ଛଅଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଗୁରୋଟି ଅଟଳ/ ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ (ଜିପି)ଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଜାନୁଆରୀ 2018 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ମଧ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ 98 ଜଣ ଡାକ୍ତର ଏବଂ ଦତ୍ତଚିକିତ୍ସକଙ୍କୁ ମାସିକ 60,000 ଟଙ୍କାରୁ 1,50,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ସହିତ ବୃଦ୍ଧିଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 83 ଜଣ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କୁ ମାସିକ 1,00,000 ଟଙ୍କାରୁ 3,00,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ସହିତ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ବୃଦ୍ଧିଭିତ୍ତିକ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ହାରଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ 43.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦେୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝରରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମାନବସମ୍ବଳ ଏବଂ ଭିଡିଓମିଟର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ, ଓଡ଼ିଶା ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ 9.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଠଟି ଛାତ୍ରାବାସ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ 2.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆସବାବ କ୍ରୟ ଯୋଗୁଁ 11.26 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିରର୍ଥକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରରେ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଛାତ୍ରାବାସ କୋଠା ହସ୍ତାନ୍ତର ନହେବା ଯୋଗୁଁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଭିଡିଓମିଟର ନିଷ୍ପ୍ରସ୍ତ ପଡି ରହିଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ରହିବା ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରାୟ 4.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟି ଅବରୋଧ ହୋଇଥିଲା ।

କେନ୍ଦୁଝରର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ଅବିଭକ୍ତ କ୍ରୟ ଯୋଗୁଁ 5.68 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜୟଷ୍ଟିକ୍ ସହିତ 1,061 ଟି ମୋଟରଗାଡ଼ି ତୁଲିତେୟାର, ଡିଏସ୍‌ଏସ୍‌ଓ, କେନ୍ଦୁଝରରେ ଆଡଭାନ୍ସଡ୍ ରିହାତିଲିଟେସନ୍ ସେକ୍ଟରରେ ଅଟଳ ହୋଇ ପଡି ରହିଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିର 5.68 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅବରୋଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ଦକ୍ଷିଣ ବିକାଶ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ତଥ୍ୟଗତ ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ ନକରି ଏବଂ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସୁନିଶ୍ଚିତ ନକରି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଯାଜପୁର 2.54 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନିୟମିତ ଦେୟ ଦେଇଥିଲା । ସେହିପରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କେନ୍ଦୁଝର, ଏମ୍‌ଓୟୁରେ 70 ପ୍ରତିଶତ ନିଯୁକ୍ତି ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରି ତିନୋଟି ତାଲିମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକୁ 5.24 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, କାରଣ 618 ଜଣ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 235 ଜଣ (38 ପ୍ରତିଶତ) ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ, ଯାଜପୁର ରୋଡ଼ଠାରେ 6.39 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ନିର୍ମିତ ଗୋଟିଏ ହୋଲସେଲ୍ ମାର୍କେଟ୍ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ମିଶନ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର ଅଟଳ ହୋଇ ପଡିରହିଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ ନିଷ୍ଫଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ବିତ ଅଭାବ ଏବଂ ମହୁମାଛି ପାଳନ ତଦାରଖ ଅଭାବରୁ 12.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟରେ ମେଗା ମଧୁ ଋଷ (ମହୁ ଉତ୍ପାଦନ) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ 11.18 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ପରେ ମଧ୍ୟ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ମାନବ ସମ୍ବଳ ଏବଂ କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପାଣ୍ଟି ଯୋଗାଇ ନଦେବା ଯୋଗୁଁ, ବୁକ୍ ସ୍ତରରେ ଏବଂ ଜିପି ସ୍ତରରେ 1.61 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମସ୍ତ 19 ଟି ଆବର୍ଜନା ସଂଗ୍ରହ ଯୁନିଟ୍ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡି ରହିଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ ନିଷ୍ଫଳ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରର ସୁକିନ୍ଦା ବୁକ୍‌ରେ ମାଙ୍କଡିଆ ଜନଜାତିଙ୍କ ପାଇଁ ବସତି କଲୋନୀ ଅଧିନରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକଳ୍ପ 2.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡିରହିଥିଲା ।

ନିୟୋଜିତ ଏଜେନ୍ସି ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ଅନୁସରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନକରିବା ଏବଂ ଡୁଟି ବାୟ୍‌ବୁ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ଵାରା 34 ଟି ହାଇ ମାଷ୍ଟ ଇଲୁମିନେସନ୍ ସିଷ୍ଟମ (ଏର୍‌ଏମ୍‌ଆଇ‌ଏସ୍) ମରାମତି ନକରିବା ଯୋଗୁଁ, 2.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର 34 ଟି ଅଣ-କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏର୍‌ଏମ୍‌ଆଇ‌ଏସ୍ ଉପରେ ଅଯଥା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ସେହିପରି, ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ 2,320 ଟି ଷ୍ଟ୍ରକ୍ ଲାଇଟ୍/ ଏର୍‌ଏମ୍‌ଆଇ‌ଏସ୍ ମଧ୍ୟରୁ 1,713 ଟି ଅଟଳ

ହୋଇଯାଇଥିଲା ଯାହାକୁ ତୁଟି ଦାୟିତ୍ୱ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସଂଶୋଧନ/ ମରାମତି କରାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ 5.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅପଚୟ ହୋଇଥିଲା ।

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍, ଯାଜପୁରରେ ଛଅ ମାସ ପୁରୁଣା 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ 18 ମାସ ପୁରୁଣା 20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉତ୍ସାଦନ ପାଇଁ ଆଠଟି ପ୍ରକଳ୍ପ 8.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁରୀ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ 2.54 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରେକର୍ଡ଼ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା ।

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ରେ, ପାଞ୍ଚଟି ଜିପିରେ ନିର୍ମିତ ଆଠଟି କଲ୍ୟାଣ ମଣ୍ଡପ ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା, ଗୋଟିଏରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗ ଏବଂ ଜଳ ଯୋଗାଣ ନଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଫଳରେ 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଶ୍ଚିତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ସୂଚନାର ସୁଗମ ପ୍ରବାହ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ସମନ୍ୱୟ ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରମୁଖ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜିଲ୍ଲାରେ ରାଜ୍ୟ ଡିଏମ୍‌ସ୍ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ପିଏମ୍‌ସ୍ ସହିତ ଗୋଟିଏ ସମନ୍ୱିତ ପିଏମ୍‌ସ୍ ଗଠନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପ୍ରମୁଖ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜିଲ୍ଲା ଯଥା ଅନୁଗୁଳ, ଯାଜପୁର, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଯୋଜନା ଏବଂ ତଦାରଖ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତି ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲଗୁଡ଼ିକୁ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ଆଇଏସ୍ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ହୋଇନଥିଲା ।

ବାର୍ଷିକ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକରିବା ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ସମୟାନୁସାରେ ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରଭାବକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପସ୍ଥାପନ ନକରିବା, ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କୁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବାଣ୍ଟିବାରେ ସଜ୍ଜତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପୋର୍ଟାଲରେ, କାର୍ଯ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣନା, ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକର ନାମ, କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ଏବଂ ସମାପ୍ତି ସମ୍ବେତ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଗ୍ରଗତି ବିବରଣୀ ସୂଚିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସେହିପରି, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁର ଏବଂ ବଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥିବା ସହାୟତାର ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

8.2 ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ

ରାଜ୍ୟରେ ପିଏମ୍‌କେକେଡିଓଇକୁ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ କରିବା ପାଇଁ; ସମାକ୍ଷା ସୁପାରିଶ କରେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କରିପାରନ୍ତି:

- ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ସମନ୍ୱୟକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା।
- ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ସୌରାଜ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଅନୁକୂଳ ଉତ୍ତୋଳନର ତଦାରଖ ବୃଦ୍ଧି କରିବା।
- ଲିଭିଧାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଦେୟ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ-ସମୟ ତଦାରଖ ଏବଂ ସମୟୋଚିତ ସଂଶୋଧନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆକାଉଣ୍ଟ ସହିତ i3MS ସିଷ୍ଟମରେ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ବୈଧତା ଏବଂ ସତର୍କତା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ସମନ୍ୱିତ କରିବା।
- ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ସୁଧ ସହିତ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସମୟାନୁସାରେ ସଂଗ୍ରହ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
- ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଚାଲିକାକୁ ଅବ୍ୟତନ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସେସ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ସେକ୍ଟରର ସହାୟତା ନେବା।
- ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଗ୍ରାମସଭା/ ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହାୟତାରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରଭାବିତ ଲୋକଙ୍କ ଚାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
- ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ଯୋଜନା/ କାର୍ଯ୍ୟ/ ପ୍ରକଳ୍ପ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ପ୍ରାଥମିକତା ପାଇଁ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା/ ଗ୍ରାମସଭାଗୁଡ଼ିକୁ ସାମିଲ କରିବା।
- ଖଣି ପ୍ରଭାବିତ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରୁଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କରିବା, ଯାହା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସମୟୋଚିତ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଉପଯୋଗକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
- କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏକେନ୍ଟ୍ରିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ବାକି ଅର୍ଥ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରସ୍ତ କରିବା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
- କୋଡାଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ହିସାବର ଉପଯୁକ୍ତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକାରୀ ଏକେନ୍ଟ୍ରିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଉପରେ ସଂଗୃହୀତ ସୁଧ ଫେରସ୍ତ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
- ପିଏମ୍‌କେକେଡିଓଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏବଂ ଓଡ଼ିଏମ୍‌ଏଫ୍ ନିୟମ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିରୁ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ/ ଅନିୟମିତ ଖର୍ଚ୍ଚର ସମାକ୍ଷା ଏବଂ ତଦନ୍ତ କରିବା, ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଦାୟିତ୍ୱ ସ୍ଥିର କରିବା ଏବଂ ଅଯୋଗ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରସ୍ତ କରିବା।
- ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସମୟସୀମା ସମାପ୍ତି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗ ଏବଂ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।

- ଯଦି କୌଣସି ଅସୁବିଧା ଥାଏ, ତେବେ ତାହାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଦୂର କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ନିୟମିତ ତଦାରଖ କରିବା।
- ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବଶାଳୀତା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ସହିତ, ଡିଏମ୍ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷିତ ଆକାଉଣ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ସମୀକ୍ଷାମାମା ମଧ୍ୟରେ ଦାଖଲ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।
- ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ପାଣ୍ଟିରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ବ୍ୟବହାର ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା।

ଅଢ଼ୁଲ ପ୍ରକାଶ

ଭୁବନେଶ୍ଵର

ତାରିଖ 12 AUG 2026

(ଅଢ଼ୁଲ ପ୍ରକାଶ)

ମହାଲେଖାକାର (ଲେଖାପରୀକ୍ଷା-II), ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରତିସ୍ଵାକ୍ଷରିତ

ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ

ତାରିଖ 20 AUG 2026

୨୦୮୮

(କେ. ସଞ୍ଜୟ ମୂର୍ତ୍ତୀ)

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ

ପରିଶିଷ୍ଟ

ପରିଶିଷ୍ଟ-I

(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା - 1.5)

ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନିତ ତାଲିକା

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗ	ସ୍ଥାନିତ	ଜିଲ୍ଲା/ ବ୍ଲକ/ ଡିଭିଜନ୍
1.	ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ	ଡିନିଜଣ ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ (ଡିଇଓ)	ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ
2.		ଦୁଇଜଣ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଯୋଜକ (ଡିପିସିଏସ୍)	ଯାଜପୁର ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
3.	ପୂର୍ବ ବିଭାଗ	ପାଞ୍ଚଟି ସଡ଼କ ଏବଂ ସେତୁ ଡିଭିଜନ୍ (ଆର୍କାଥ୍ରବି)	ପାଣିକୋଇଲି, କେନ୍ଦୁଝର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ଡେଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ରାଇରଙ୍ଗପୁର
4.	ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ ଏବଂ ପାନୀୟ ଜଳ ବିଭାଗ	ପାଞ୍ଚଟି ଗ୍ରାମୀଣ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ପରିମଳ ଡିଭିଜନ୍ (ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍ଆଥ୍ରବିଏସ୍)	ଚଣ୍ଡିଖୋଲ, କେନ୍ଦୁଝର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ଡେଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ରାଇରଙ୍ଗପୁର
5.	ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ	ଋଷି ଜଣ ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଜନସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଅଧିକାରୀ (ସିଡିଏମ୍ଆଥ୍ରପିଏଚ୍ଓ)	ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦୁଝର, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, ଡେଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ମୟୂରଭଞ୍ଜ
6.	ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ବିଭାଗ	ଋରୋଟି ଗ୍ରାମୀଣ ପୂର୍ବ ଡିଭିଜନ୍ (ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି)	ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି-I, ଯାଜପୁର, ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି-II, କେନ୍ଦୁଝର, ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି, କାମାକ୍ଷାନଗର ଏବଂ ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
7.	ଜଙ୍ଗଲ, ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଭାଗ	ଦୁଇଜଣ ଜିଲ୍ଲା ବନ ଅଧିକାରୀ (ଡିଏଫ୍ଓ)	କଟକ ଏବଂ ନବରଙ୍ଗପୁର
8.	ଗୃହ ଏବଂ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ	ଦୁଇଟି ପୌରପାଳିକା	ଡେଙ୍କାନାଳ ପୌରପାଳିକା ଏବଂ ବାରିପଦା ପୌରପାଳିକା
9.	କୃଷି ଏବଂ କୃଷକ ସଶକ୍ତିକରଣ ବିଭାଗ	ଉଦ୍ୟାନବିତ୍ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଜଳଛାୟା	ଯାଜପୁର
10.	ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗ	କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଡିଭିଜନ୍	ଯାଜପୁର
11.	ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଓ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଉନ୍ନୟନ, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ପଛଆବର୍ଗ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ	ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ବିକାଶ ଏଜେନ୍ସି (ଆଇଟିଡିଏ)	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
12.	କ୍ରୀଡା ଏବଂ ଯୁବସେବା ବିଭାଗ	ଜିଲ୍ଲା କ୍ରୀଡା ଅଧିକାରୀ	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
13.		କ୍ରୀଡା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ	ଭୁବନେଶ୍ୱର
		32 ସ୍ଥାନିତ	

ପରିଶିଷ୍ଟ-II

(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁକ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା 3.2.1)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ

(ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଲିଭ୍‌ଧାରୀ ଏବଂ ଖଣିର ନାମ	ଅବଧି (ଟ୍ରେମାସିକ ଶେଷ)	ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହୋଇଥିବା ରୟାଲଟି	ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନଯୋଗ୍ୟ ରୟାଲଟି	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦେୟ	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କିତ	ଭେଦାତ୍ମକ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ
A	B	C	D	E	F	G	H
1	ଖାଣ୍ଡବନ୍ଧ ଲୁହା ଖଣି, ଶ୍ରୀ ମେଟାଲିକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍	ଜୁନ୍ 2021	22,44,91,932	22,44,91,932	6,73,47,580	2,24,49,193	4,48,98,387
2	କେ.ସି. ପ୍ରଧାନଙ୍କ ନୟାଗଡ଼ ଲୁହା ଖଣି (24.570 ହେକ୍ଟର)	ଜୁନ୍ 2021	3,55,39,212	3,55,39,212	1,06,61,764	35,53,921	71,07,843
		ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021	4,62,39,513	4,62,39,513	1,38,71,854	46,23,951	92,47,903
					ଉପ ମୋଟ		6,12,54,133
3	କେପି ଏକ୍ସପ୍ଲୋରାସନ୍, ଲୁହା ଖଣି	ମାର୍ଚ୍ଚ 2017	22,08,52,806	33,53,15,437	10,05,94,631	6,62,55,842	3,43,38,789
4	ମେସର୍ସ କଲିଙ୍ଗ ଖଣି ନିଗମର ଜୁରୁଡି ଲୁହାପଥର ଖଣି	ଡିସେମ୍ବର 2016	2,98,53,260	5,08,46,967	1,52,54,090	89,55,978	62,98,112
		ମାର୍ଚ୍ଚ 2017	4,63,14,985	5,32,70,711	1,59,81,213	1,38,94,495	20,86,718
					ଉପ ମୋଟ		4,27,23,619
					ସର୍ବ ମୋଟ		10,39,77,752

ପରିଶିଷ୍ଟ-III

(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁକ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା 3.2.2)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ବିଳମ୍ବ ଦେୟ ଉପରେ ସୁଧ ଲାଗୁ ନହେବା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି

(ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଲିଭିଆରାଙ୍କ ନାମ (ମେସର୍ସ)	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ମାସ	ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟକୁ ମିଶାଇ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଦେୟ ତାରିଖ (15+59=74 ଦିନ)	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ବିଳମ୍ବ ଦେୟ/ ଦେୟ ନହେବା	ବକେୟା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଦେୟ ତାରିଖ	ବିଳମ୍ବ (ଦିନରେ)	ସୁଧର ହାର ଶତକଡ଼ାରେ	ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ସୁଧ
ଡିଡିଏମ୍, ଯୋଡା								
1	ମେସର୍ସ ଟାଟା ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍‌ର କଟାମାଟି ଲୁହାଖଣି	ମାର୍ଚ୍ଚ 2021	13.06.2021	3,63,98,306	02.09.2021	81	24	19,38,584
		ଜୁନ୍ 2021	12.09.2021	10,94,62,753	01.11.2021	50	24	35,98,775
		ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021	13.12.2021	8,97,37,352	10.01.2022	28	24	16,52,151
		ମୋଟ		23,55,98,411				71,89,510
2	ଶ୍ରୀ ଆର୍.ପି. ସାଓଙ୍କ ଗୁଆଲି ଲୁହା ଖଣି	ଡିସେମ୍ବର 2020	15.03.2021	1,82,53,013	15.11.2021	245	24	29,40,485
		ମୋଟ		1,82,53,013				29,40,485
3	ଶ୍ରୀ ଡି.ଆର୍. ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ମୁରଗାବେଡା ଲୁହା ଖଣି	ଜୁନ୍ 2021	12.09.2021	2,83,95,553	30.10.2021	48	24	8,96,210
		ମୋଟ		2,83,95,553				8,96,210
4	ଶ୍ରୀମତି ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଉଆବାଲି ଲୁହା ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଖଣି	ମାର୍ଚ୍ଚ 2021	13.06.2021	12,91,38,072	06.10.2021	115	24	97,64,961
		ମୋଟ		12,91,38,072				97,64,961
5	ଟାଟା ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଯୋଡା ପୁର୍ବ ଲୁହା ଖଣି	ମାର୍ଚ୍ଚ 2021	13.06.2021	13,70,63,991	03.09.2021	82	24	73,90,190
		ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021	13.12.2021	12,03,53,176	20.01.2022	38	24	30,07,181
		ମୋଟ		25,74,17,167		1	24	1,03,97,371
6	ମେସର୍ସ ଟାଟା ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଖାଣ୍ଡବନ୍ଧ ଲୁହା ଖଣି	ମାର୍ଚ୍ଚ 2021	13.06.2021	13,05,45,313	09.09.2021	88	24	75,53,745
		ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021	13.12.2021	10,91,37,478	12.01.2022	30	24	21,52,849
		ମୋଟ		23,96,82,791				97,06,594
7	ମେସର୍ସ ଓଏମ୍‌ସି ଲିମିଟେଡ୍‌ର ତିରିଙ୍ଗପାହାଡ ଲୁହା ଖଣି	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021	13.12.2021	84,80,408	19.01.2022	37	24	2,06,318
		ମୋଟ		84,80,408				2,06,318
	ଉପ ମୋଟ			1,69,65,415				4,11,01,449
ଡିଡିଏମ୍, କେନ୍ଦୁଝର								
1	ମେସର୍ସ ପ୍ରକାଶ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି ଲିମିଟେଡ୍	ମାର୍ଚ୍ଚ 2021	13.06.2021	1,6,54,524	14.09.2021	93	24	1,01,175

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଲିଭିଆରାଙ୍କ ନାମ (ମେସର୍ସ)	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ମାସ	ଅନୁଗ୍ରହ ସମୟକୁ ମିଶାଇ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଦେୟ ତାରିଖ (15+59=74 ଦିନ)	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ବିଳମ୍ବ ଦେୟ/ ଦେୟ ନହେବା	ବକେୟା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଦେୟ ତାରିଖ	ବିଳମ୍ବ (ଦିନରେ)	ସୁଧର ହାର ଶତକଡ଼ାରେ	ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ସୁଧ
		ଅପ୍ରେଲ 2021	13.07.2021	35,99,996	14.09.2021	63	24	1,49,129
		ମଇ 2021	13.08.2021	49,17,582	14.09.2021	32	24	1,03,471
		ଜୁନ୍ 2021	12.09.2021	36,50,098	05.10.2021	23	24	55,201
		ଅଗଷ୍ଟ 2021	13.11.2021	94,30,173	12.10.2021	27	24	1,67,418
	ଉପ ମୋଟ			2,32,52,373				5,76,394
ଡିଡିଏମ୍, ବାରିପଦା								
1	ମେସର୍ସ ବି.ସି. ଡଗ୍ଲା, ସୁଲେଇପାଟ	ଜାନୁଆରୀ 2016	13.05.2016	35,03,582	20.02.2023	2474	15	35,62,135
	ଉପ ମୋଟ			35,03,582				35,62,135
1	ଖାଣ୍ଡବନ୍ଧ ଲୁହା ଖଣି, ଶ୍ରୀ ମେଟାଲିକ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍	ଜୁନ୍ 2021	12.09.2021	4,48,98,386	31.12.2024	1,206	24	3,56,03,805
	ଉପ ମୋଟ			4,48,98,386				3,56,03,805
1	ମେସର୍ସ କେ.ସି. ପ୍ରଧାନନ ନୟାଗଡ଼ ଲୁହା ଖଣି (24.570 ହେକ୍ଟର)	ଜୁନ୍ 2021	12.09.2021	71,07,842	31.12.2024	1,206	24	56,36,422
		ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021	13.12.2021	92,47,903	31.12.2024	1,114	24	67,74,025
	ଉପ ମୋଟ			1,63,55,745				1,24,10,447
	ସର୍ବ ମୋଟ			1,00,49,75,501				9,32,54,230

ପରିଶିଷ୍ଟ-IV

(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁକ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା 3.2.3.1)

ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ଜମା ଏବଂ ଆଦାୟରେ ଥିବା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ଅସମାନତା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତି

(ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷ/ ଅବଧି	ଗୃହ ଆକାରଭିତ୍ତିକ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ					ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହୋଇଥିବା ଅଭିଲେଖ ଅନୁଯାୟୀ		
		ବ୍ଲକ	ଖଣିର ନାମ	ଖଣିଜର ନାମ	ଜମିନୀ/ ଲିଜଧାରୀଙ୍କ ନାମ	ପ୍ରାପ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି	ଖଣିର ନାମ	ପ୍ରାପ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି	ପାର୍ଥକ୍ୟ
ଡିଡିଏମ୍, କୋଇଡା ସର୍କଲ									
1	2022-23	କୋଇଡା		ଲୁହାପଥର	ଏସେଲ୍ ମାଇନିଂ ଆଣ୍ଡ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍	1,65,39,676	କୋଇଡା ଲୁହା ଖଣି ଏସେଲ୍ ମାଇନିଂ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍	4,07,54,286	2,42,14,610
2	2022-23	କୋଇଡା		ଲୁହାପଥର, ବକ୍ସାଇଟ୍	ଏସ୍ ଏନ୍ ମହାନ୍ତି/ ପ୍ରବୋଧ ମହାନ୍ତି	58,86,90,096	ନୂଆଗାଁ ଲୁହା ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍, ପ୍ରବୋଧ ମହାନ୍ତି	27,92,971	3,51,297
							କେଜେଏସ୍ଟି ଜଲଡିହି ଲୁହା ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍, ଏସ୍.ଏନ୍. ମହାନ୍ତି	58,62,48,422	
								58,90,41,393	
3	2022-23	କୋଇଡା		ଲୁହାପଥର, ବକ୍ସାଇଟ୍, ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	ଗୁଙ୍ଗା ସନ୍ତ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	2,76,55,27,510	ମେସର୍ସ ଗୁଙ୍ଗା ସନ୍ତର ଓରାଘାଟ୍ ଲୁହାପଥର ଖଣି	1,19,60,00,119	4,37,11,502
							ଗୁଙ୍ଗାଟାର ସାନିହପୁର ଲୁହା ଏବଂ ବକ୍ସାଇଟ୍	1,61,32,38,893	
								2,80,92,39,012	
4	2022-23	କୋଇଡା		ଲୁହାପଥର	ଗୀତାଗାଣୀ ମହାନ୍ତି	52,29,33,808	ଗୀତାଗାଣୀ ମହାନ୍ତିର ରାଇକେଲା ଲୁହାପଥର	52,51,60,519	22,26,711
5	2023-24	କୋଇଡା	ରାଇକେଲା ଚନ୍ଦ୍ର ଲୁହା ଖଣି	ଲୁହାପଥର	ପେଙ୍ଗୁଇନ୍ ଟ୍ରେଡିଂ ଏଜେନ୍ଟ୍	34,89,64,550		38,13,53,000	3,23,88,450
6	2023-24	କୋଇଡା	ରାଇକେଲା ଲୁହା ଖଣି, ଆଦାଘାଟ ଲୁହା ଖଣି	ଲୁହାପଥର	ନ୍ୟାସନାଲ୍ ଏଣ୍ଡରପ୍ରାଇଭେଟ୍	17,30,03,591	ରାଇକେଲା ଲୁହାପଥର	4,12,71,167	2,29,41,174
							ସାନିହପୁର ଲୁହାପଥର	9,19,60,165	
							ଓରାଘାଟ୍ ଲୁହାପଥର	6,27,13,433	
								19,59,44,765	
7	2023-24	କୋଇଡା	ନୂଆଗାଁ ଲୁହା ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଖଣି, କେଜେଏସ୍ଟି (ଜଲଡିହି) ଲୁହା, ମାଙ୍ଗାନିଜ୍, ବକ୍ସାଇଟ୍ ଖଣି	ଲୁହାପଥର, ବକ୍ସାଇଟ୍	ଏସ୍ ଏନ୍ ମହାନ୍ତି/ ପ୍ରବୋଧ ମହାନ୍ତି	61,78,00,936	କେଜେଏସ୍ଟି (ଜଲଡିହି)	65,27,34,991	4,84,08,286
							ନୂଆଗାଁ ଲୁହାପଥର	1,34,74,231	
								66,62,09,222	
8		କୋଇଡା	ବନ୍ଧାଲ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଖଣି	ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	ଜନକଧାରା ମାଇନିଂ	41,969		52,881	10,912
9	2023-24	କୋଇଡା	ନାରାୟଣପୋଷି	ଲୁହାପଥର	ଜେଏସ୍ଟିବ୍ଲୁଏ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍		ଗଣୁଆ ଲୁହାପଥର	3,96,50,457	14,08,887

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷ/ ଅବଧି	ଗୃହ ଆକାଉଣ୍ଟସ୍ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ					ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ହୋଇଥିବା ଅଭିଲେଖ ଅନୁଯାୟୀ		
		ବୃକ୍ଷ	ଖଣିର ନାମ	ଖଣିଜର ନାମ	କମ୍ପାନୀ/ ଲିଜଧାରୀଙ୍କ ନାମ	ପ୍ରାପ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି	ଖଣିର ନାମ	ପ୍ରାପ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି	ପାର୍ଥକ୍ୟ
			ଲୁହା ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଖଣି ଏବଂ ଗନ୍ଧୁଆ ଲୁହା ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଖଣି			40,94,81,982	ନାରାୟଣପୋଷି ଲୁହାପଥର	37,12,40,412	
								41,08,90,869	
10	2023-24	କୋଇଡା	କୋଲମଙ୍ଗ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଖଣି	ମାଙ୍ଗାନିଜ୍	ୟାଜଦାନୀ ଷ୍ଟିଲ୍ ଏବଂ ପାଞ୍ଜୁର	6,38,710		6,41,827	3,117
11	2023-24	କୋଇଡା	ନାଦିଡିହି ଲୁହା ଖଣି	ଲୁହାପଥର	ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋଷ୍ଟିଲ୍/ ଇସ୍ପାତ୍ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	23,42,19,760	ନାଦିଡିହି ଲୁହାପଥର 117.206 ହେକ୍ଟର	9,96,70,468	16,26,568
							ନାଦିଡିହି ଲୁହାପଥର 74.50	13,61,75,860	
								23,58,46,328	
ଡିଡିଏମ୍, କୋଇଡା ସର୍କିଲ ଉପ-ମୋଟ						5,67,78,42,588		5,85,51,34,102	17,72,91,514
ଡିଡିଏମ୍, ଯୋଡା ସର୍କିଲ									
12	2016-17		ଗୁଙ୍ଗା ଖଣି ଲିମିଟେଡ୍			1,14,09,23,203	ଗୁଙ୍ଗା ଖଣି ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଜଙ୍ଗଲ ଲୁହା ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଖଣି	1,14,82,04,303	72,81,100
13	2016-17		ମଙ୍ଗିଲାଲ ଗୁଙ୍ଗା			89,44,121	ଏମ୍.ଏଲ୍. ଗୁଙ୍ଗାର ସିଲଜୋରା କାଳିମାଟି ଲୁହା ଏବଂ ମାଙ୍ଗାନିଜ୍ ଖଣି	99,07,424	9,63,303
14	2016-17		ମିଡୁଇଷ୍ଟ ଇଷ୍ଟଗ୍ରେଟେଡ୍ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍			23,56,27,015	ମେସର୍ସ ମିଡୁଇଷ୍ଟ ଇଷ୍ଟଗ୍ରେଟେଡ୍‌ର ରୋଇଡା-I ଲୁହା ଖଣି	23,59,49,619	3,22,604
15	2016-17		କେଜେଏସ୍ ଆହଲୁଝାଲିଆ			67,34,13,544	ମେସର୍ସ କେଜେଏସ୍ ଆହଲୁଝାଲିଆର ନୂଆଗାଁ ଲୁହା ଖଣି	67,46,04,621	11,91,077
16	2019-20		ରମେଶ ପ୍ରସାଦ ସାଓ			94,60,54,699	ଆର୍.ପି. ସାଓର ଗୁଆଳା ଲୁହା ଖଣି	94,72,95,692	12,40,993
17	2020-21		ସେରାଜୁଦିନ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ			16,00,12,337	ସେରାଜୁଦିନ୍ ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ବାଲଦା ଲୁହା ବ୍ଲକ୍	35,82,39,904	19,82,27,567
18	2020-21		କେପି ଏକ୍ସପ୍ଲୋରାସନ୍			2,25,65,694	କେପି ଏକ୍ସପ୍ଲୋରାସନ୍‌ର ଠାକୁରଣୀ ଲୁହା ଖଣି	4,34,97,451	2,09,31,757
			ଯୋଡା ସର୍କିଲ ଉପ-ମୋଟ			3,18,75,40,613		3,41,76,99,014	23,01,58,401
			ସର୍ବ ମୋଟ			8,86,53,83,201		9,27,28,33,116	40,74,49,915

ପରିଶିଷ୍ଟ-IV(କ)
(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା 3.2.3.2)
ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ପାଣ୍ଠିର ସମେହଜନକ ଜମା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି

(ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷ	ସର୍ଜିଲର ନାମ	ଲିଭିଆରାଙ୍କ ନାମ	i3MS ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଇଡି	i3MS ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଦେୟ ତାରିଖ	i3MS ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦେୟ ଏବଂ ହୋଇଥିବା ଦେୟ	ବ୍ୟାଙ୍କ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକୃତ ଦେୟ	i3MS ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜମା	ମନ୍ତବ୍ୟ
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	2019-20	କୋଇଡା	ଫିଗୁରା ଆଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	CTJ0096373	21.03.2020	14,85,279	0.00	14,85,279	ଅପ୍ରାପ୍ତିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
2	2020-21	କୋଇଡା	ଜେଏସ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ ଷ୍ଟିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	22614936131022601846784	17.08.2020	1,66,057	0.00	1,66,057	ଅପ୍ରାପ୍ତିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
3	2018-19	କୋଇଡା	ଆର୍ଯ୍ୟନ ମାଇନିଂ ଆଣ୍ଡ ଟ୍ରେଡିଂ କର୍ପୋରେସନ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ	08.01.2019	11,91,651	0.00	11,91,651	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
4	2019-20	କୋଇଡା	ଆର୍ଯ୍ୟନ ମାଇନିଂ ଆଣ୍ଡ ଟ୍ରେଡିଂ କର୍ପୋରେସନ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ	11.05.2019	15,63,796	0.00	15,63,796	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
5	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	936564	17.01.2020	1,57,50,000	0.00	1,57,50,000	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
6	2020-21	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	164216	28.09.2020	2,17,46,171	0.00	2,17,46,171	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
7	2020-21	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	164264	26.02.2021	47,16,812	0.00	47,16,812	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
8	2020-21	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	164264fg	26.02.2021	2,02,31,719	0.00	2,02,31,719	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
9	2021-22	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	164270 ଏବଂ 164278	30.04.2021	5,50,51,583	0.00	5,50,51,583	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷ	ସର୍ଜିଲର ନାମ	ଲିଭିଆରାଙ୍କ ନାମ	i3MS ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଇଡି	i3MS ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ଦେୟ ତାରିଖ	i3MS ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ ଦେୟ ଏବଂ ହୋଇଥିବା ଦେୟ	ବ୍ୟାଙ୍କ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକୃତ ଦେୟ	i3MS ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଜମା	ମନ୍ତବ୍ୟ
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
10	2021-22	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	164302	28.09.2021	19,45,295	0.00	19,45,295	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
11	2021-22	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	164353	30.03.2022	41,59,299	0.00	41,59,299	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
12	2023-24	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	A2273	28.11.2023	29,46,894	0.00	29,46,894	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
13	2023-24	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	A2285	25.12.2023	51,72,253	0.00	51,72,253	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
14	2023-24	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	A2300	26.02.2024	44,80,305	0.00	44,80,305	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
15	2018-19	ରାଉରକେଲା	ଆର୍. ଏ. ଜାଲାନ	ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ	18.02.2019	11,296	0.00	11,296	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
16	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଆର୍. ଏ. ଜାଲାନ	P20031912822283	19.03.2020	2,286	0.00	2,286	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
17	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଆର୍. ଏ. ଜାଲାନ	P20031912822284	19.03.2020	4,518	0.00	4,518	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
18	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଆର୍. ଏ. ଜାଲାନ	P20031912822285	19.03.2020	4,518	0.00	4,518	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
19	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଆର୍. ଏ. ଜାଲାନ	P20031912822279	19.03.2020	4,526	0.00	4,526	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷ	ସର୍ଜିଲର ନାମ	ଲିଭିଆରାଙ୍କ ନାମ	i3MS ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଇଡି	i3MS ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍ଏଫ୍‌ର ଦେୟ ତାରିଖ	i3MS ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ଦେୟ ଏବଂ ହୋଇଥିବା ଦେୟ	ବ୍ୟାଙ୍କ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକୃତ ଦେୟ	i3MS ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ଜମା	ମନ୍ତବ୍ୟ
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
20	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଆର୍. ଏ. ଜାଲାନ	P20031912822288	19.03.2020	4,526	0.00	4,526	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
21	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଆର୍. ଏ. ଜାଲାନ	P20031912822280	19.03.2020	6,770	0.00	6,770	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
22	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଆର୍. ଏ. ଜାଲାନ	P20031912822278	19.03.2020	6,810	0.00	6,810	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
23	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଆର୍. ଏ. ଜାଲାନ	P20031912822287	19.03.2020	11,296	0.00	11,296	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
24	2022-23	ରାଉରକେଲା	ଆର୍. ଏ. ଜାଲାନ	802210163	09.05.2022	33,750	0.00	33,750	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
25	2018-19	ରାଉରକେଲା	ଏନ୍‌ଟିପିସି ଡୁଲାଙ୍ଗ କୋଇଲା ଖଣି ପ୍ରକଳ୍ପ	9897833	20.09.2018	55,909	0.00	55,909	ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
26	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଏନ୍‌ଟିପିସି ଡୁଲାଙ୍ଗ କୋଇଲା ଖଣି ପ୍ରକଳ୍ପ	990039	23.12.2019	7,33,040	0.00	7,33,040	ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
27	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଏନ୍‌ଟିପିସି ଡୁଲାଙ୍ଗ କୋଇଲା ଖଣି ପ୍ରକଳ୍ପ	990042	03.01.2020	6,28,320	0.00	6,28,320	ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
28	2020-21	ରାଉରକେଲା	ଏନ୍‌ଟିପିସି ଡୁଲାଙ୍ଗ କୋଇଲା ଖଣି ପ୍ରକଳ୍ପ	89518	20.06.2020	10,47,200	0.00	10,47,200	ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
29	2020-21	ରାଉରକେଲା	ଏନ୍‌ଟିପିସି ଡୁଲାଙ୍ଗ କୋଇଲା ଖଣି ପ୍ରକଳ୍ପ	12345	29.07.2020	92,943	0.00	92,943	ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
30	2022-23	ରାଉରକେଲା	ଏନ୍‌ଟିପିସି ଡୁଲାଙ୍ଗ କୋଇଲା ଖଣି ପ୍ରକଳ୍ପ	90157	30.06.2022	26,53,000	0.00	26,53,000	ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
31	2018-19	ଯୋଡା	କେ.ଜେ.ଏସ୍. ଆହଲୁଘାଲିଆ	N0101901876430421	28.01.2019	1,15,558	0.00	1,15,558	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷ	ସର୍ଜନ ନାମ	ଲିଭିଆରାଙ୍କ ନାମ	i3MS ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଇଡି	i3MS ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍ଏଫ୍‌ର ଦେୟ ତାରିଖ	i3MS ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ଦେୟ ଏବଂ ହୋଇଥିବା ଦେୟ	ବ୍ୟାଙ୍କ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକୃତ ଦେୟ	i3MS ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ଜମା	ମନ୍ତବ୍ୟ
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
									ଦିଆଯାଇନଥିଲା
32	2017-18	ଯୋଡା	କେପି ଏଞ୍ଜରପ୍ରାଇଭେଟ୍	150735192	11.12.2017	3,24,450	0.00	3,24,450	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
33	2016-17	ଯୋଡା	କେପି ଏଞ୍ଜରପ୍ରାଇଭେଟ୍	20114689431	20.12.2016	8,20,800	0.00	8,20,800	ପ୍ରକୃତ ଜମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଦିଆଯାଇନଥିଲା
34	2019-20	ଯୋଡା	କେପି ଏଞ୍ଜରପ୍ରାଇଭେଟ୍	672675439	01.07.2019	1,95,432	0.00	1,95,432	ଅପ୍ରାପ୍ତିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
35	2017-18	ଯୋଡା	କେପି ଏଞ୍ଜରପ୍ରାଇଭେଟ୍	149261231	25.11.2017	4,81,878	0.00	4,81,878	ଅପ୍ରାପ୍ତିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
36	2017-18	ଯୋଡା	କେପି ଏଞ୍ଜରପ୍ରାଇଭେଟ୍	153644887	06.01.2018	2,92,500	0.00	2,92,500	ଅପ୍ରାପ୍ତିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
37	2020-21	ଯୋଡା	କେପି ଏଞ୍ଜରପ୍ରାଇଭେଟ୍	NIL3	03.06.2020	5,27,738	0.00	5,27,738	ଅପ୍ରାପ୍ତିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
38	2020-21	ଯୋଡା	କେପି ଏଞ୍ଜରପ୍ରାଇଭେଟ୍	NIL4	04.06.2020	5,27,738	0.00	5,27,738	ଅପ୍ରାପ୍ତିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
39	2017-18	ଯୋଡା	ମିଡ୍‌ଇଷ୍ଟ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟେଡ୍ ଷ୍କୁଲ ଲମ୍ପିଟେଡ୍	PUNBH17345420298	20.12.2017	23,690	0.00	23,690	ଅପ୍ରାପ୍ତିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଅପଲୋଡ୍ ହୋଇଛି
ମୋଟ						14,92,17,606	0	14,92,17,606	

ପରିଶିଷ୍ଟ-IV(ଖ)

(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା 3.2.3.2)

ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସନ୍ଦେହଜନକ ସ୍ୱଳ୍ପ ଜମା ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି

(ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବର୍ଷ	ସର୍ବିଲର ନାମ	ଲିଭ୍‌ଧାରୀଙ୍କ ନାମ	i3MS ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅନୁସାରେ ରେଫରେନ୍ସ ଆଇଡି	i3MS ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦେୟ ତାରିଖ	i3MS ଅନୁଯାୟୀ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦେଶୀ ଏବଂ ଦେୟ	ବ୍ୟାଙ୍କ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ ଅନୁସାରେ ପ୍ରକୃତ ଦେୟ କରାଯାଇଛି	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ
A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	2017-18	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	636368	28.07.2017	4,79,81,326	4,64,10,862	15,70,464
2	2018-19	ରାଉରକେଲା	ଏମ୍‌ସିଏଲ୍	789312	15.10.2018	1,41,59,952	64,31,922	77,28,030
3	2019-20	ରାଉରକେଲା	ଏନ୍‌ଟିପିସି ଡୁଲାଙ୍ଗ କୋଇଲା ଖଣି ପ୍ରକଳ୍ପ	990032	05.12.2019	4,57,520	4,00,330	57,190
4	2019-20	ଯୋଡା	ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	119222801	10.09.2019	7,53,291	7,50,519	2,772
5	2016-17	ଯୋଡା	ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	28466095	25.03.2017	4,00,653	3,57,003	43,650
6	2016-17	ଯୋଡା	ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	28466262	25.03.2017	1,05,435	98,685	6,750
7	2020-21	ଯୋଡା	ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	66488719	15.04.2020	9,010	601	8,409
8	2018-19	ଯୋଡା	ସେରାଜୁଦ୍ଦିନ ଆଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀ ବାଲିଦା ଲୁହାପଥର ଖଣି	UCBAH19073024138	14.03.2019	26,13,375	2,61,375	23,52,000
9	2017-18	ଯୋଡା	କେପି ଏସ୍‌ରପ୍ରାଇଭେଟ୍	149269396	25.11.2017	12,68,100	4,88,219	7,79,881
10	2016-17	ଯୋଡା	ସେରାଜୁଦ୍ଦିନ ଆଣ୍ଡ କମ୍ପାନୀ ବାଲିଦା ଲୁହାପଥର ଖଣି	UCBAH17061688778	02.03.2017	29,27,925	0	29,27,925
11	2016-17	ଯୋଡା	ରୁଙ୍ଗା ଖଣି ଲିମିଟେଡ୍	ICNB5210935995	22.03.2017	2,25,225	0	2,25,225
ମୋଟ						7,09,01,812	5,51,99,516	1,57,02,296

ପରିଶିଷ୍ଟ-V

(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁକ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା 3.2.4)

ପ୍ରଚଳିତ ନିୟମ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀର ପାଳନ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଅଣ/ ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ

(ଟଙ୍କାରେ)

ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ଡିଭିଜନର ନାମ	ବର୍ଷ	ମୋଟ ରୟାଲଟି ସଂଗୃହୀତ	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦେୟ (ସଂଗୃହୀତ ରୟାଲଟିର 30% ହାରରେ)	ମୋଟ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ସଂଗୃହୀତ	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ କ୍ଷତି
A	B	C	D	E	F	G
ମୟୂରଭଞ୍ଜ	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ, ବାରିପଦା	2022-24	19,53,35,914	5,86,00,774	3,14,264	5,82,86,510
	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ, ବାରିପଦା		20,18,55,159	6,05,56,548	31,35,268	5,74,21,280
	ଜଳସେଚନ ଡିଭିଜନ, ବାରିପଦା		5,98,68,889	1,79,60,667	11,32,902	1,68,27,765
	ଏନ୍‌ଏଚ୍ ଡିଭିଜନ, ବାରିପଦା		7,53,624	2,26,087	7,139	2,18,948
	ଋଗୋଟି ଡିଭିଜନ	ଉପ-ମୋଟ	45,78,13,586	13,73,44,076	45,89,573	13,27,54,503
	ଏମ୍‌ଆଇ ଡିଭିଜନ, ଡେଙ୍କାନାଳ	2022-24	1,13,17,511	33,95,253	96,723	32,98,530
	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ, ଡେଙ୍କାନାଳ		21,33,91,135	6,40,17,341	23,85,725	6,16,31,616
	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ, ଡେଙ୍କାନାଳ		5,91,88,078	1,77,56,423	9,29,748	1,68,26,675
	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ-II, ଡେଙ୍କାନାଳ		4,33,57,486	1,30,07,246	11,01,635	1,19,05,611
	ଏମ୍‌ଏଆଇସିଏଓଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଡେଙ୍କାନାଳ		2,30,20,262	69,06,079	0	69,06,079
	ଆରମ୍ଭିକ ଏମ୍‌ଆଇସିଏଓ ଡିଭିଜନ, ଡେଙ୍କାନାଳ		28,21,238	8,46,371	0	8,46,371
	କ୍ଷତି ଡିଭିଜନ	ଉପ-ମୋଟ	35,31,17,554	10,59,35,266	45,13,831	10,14,14,882
ନବରଙ୍ଗପୁର	ଏମ୍‌ଆଇ ଡିଭିଜନ, ନବରଙ୍ଗପୁର	2022-24	53,60,502	16,08,151	44420	15,63,731
	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ, ନବରଙ୍ଗପୁର		14,69,73,554	4,40,92,066	18,07,195	4,22,84,871
	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ-I, ନବରଙ୍ଗପୁର		4,14,08,565	1,24,22,570	9,06,948	1,15,15,622
	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ-II, ନବରଙ୍ଗପୁର		5,96,07,641	1,78,82,292	13,96,640	1,64,85,652
	ଆରମ୍ଭିକ ଏମ୍‌ଆଇସିଏଓ ଡିଭିଜନ, ନବରଙ୍ଗପୁର		4,80,993	1,44,298	0	1,44,298
	ଜଳସେଚନ ଡିଭିଜନ, ନବରଙ୍ଗପୁର		66,17,928	19,85,378	75,964	19,09,414
	କ୍ଷତି ଡିଭିଜନ	ଉପ-ମୋଟ	26,04,49,183	7,81,34,755	42,31,167	7,39,03,588
କେନ୍ଦୁଝର	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ, କେନ୍ଦୁଝର	2022-24	12,07,50,102	3,62,25,031	7,68,486	3,54,56,545
	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ, ଆନନ୍ଦପୁର		5,96,04,588	1,78,81,376	3,43,857	1,75,37,519
	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ-II, କେନ୍ଦୁଝର		7,92,32,840	2,37,69,852	4,77,463	2,32,92,389
	ଆରମ୍ଭିକ ଏମ୍‌ଆଇସିଏଓ ଡିଭିଜନ, କେନ୍ଦୁଝର		15,62,291	4,68,687	0	4,68,687
	ଋଗୋଟି ଡିଭିଜନ	ଉପ-ମୋଟ	26,11,49,821	7,83,44,946	15,89,806	7,67,55,140
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	2022-24	12,69,02,016	3,80,70,605	20,49,988	3,60,20,617
	ଆରମ୍ଭିକ ଡିଭିଜନ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼		7,61,40,086	2,28,42,026	50,000	2,27,92,026
	ଆରମ୍ଭିକ ଏମ୍‌ଆଇସିଏଓ ଡିଭିଜନ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼		4,30,907	1,29,272	0	1,29,272
	ଡିନୋଟି ଡିଭିଜନ	ଉପ-ମୋଟ	20,34,73,009	6,10,41,903	20,99,988	5,89,41,915
	ସର୍ବ ମୋଟ		1,53,60,03,153	46,08,00,946	1,70,24,365	44,37,70,028

ପରିଶିଷ୍ଟ-VI

(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା 3.2.5)

ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥର ଅତ୍ୟଧିକ ଉତ୍ତୋଳନ ଉପରେ ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ଜମ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି

(ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନାମ	ପଥର ଖଣି/ ଉତ୍ତ୍ ଏବଂ ଅନୁମତିପତ୍ର ଧାରକଙ୍କ ନାମ	ସାଇରତ ମାମଲା ନମର/ ପଥର ଖାଦାନ ଅନୁମତି ନମର	ଅବଧି	ଅନୁକୃତ ଉତ୍ତୋଳନ/ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ପରିମାଣ (ଟିଲ୍ଲୁପି) (ସିସ୍ଟିଏମ୍‌ରେ)	ରୟାଲଟି ଦେୟଯୋଗ୍ୟ	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ @ 30 ପ୍ରତିଶତ	କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	ଦାବି ହୋଇଥିବା ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନ ଜମ୍ ଦାବି କରାଯାଇଛି
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	ଯାଜପୁର	ଡକ୍କାରା କଳା ପଥର ଖଣି ନମର 1/4	39/2015-16	2016-17 ରୁ 2022-23	15,25,732	36,61,75,680	10,98,52,704	ଡହସିଲଦାର ଏବଂ ଖଣି ଅଧିକାରୀମାନେ ରୟାଲଟି ଏବଂ ଡାବି କରିଥିଲେ	3,66,17,568	7,32,35,136
2		ସାହାଣୀଡିହ କଳା ପଥର ଖଣି ନମର 1	15/2016-17	2015-16 ରୁ 2023-24	68,050	2,19,80,150	65,94,045		21,98,015	43,96,030
3		ଅଞ୍ଜିରା କଳା ପଥର ଖଣି ନମର 7	07/2017-18	2017-18 ରୁ 2023-24	2,45,404	6,13,51,000	1,84,05,300		61,35,100	1,22,70,200
4	ନବରଙ୍ଗପୁର	ଖାରୁବାଇ ପଥର ଖଣି	14/2020	2021-22 ରୁ 2022-23	16,080	22,67,280	6,80,184		2,26,728	4,53,456
5		ମୁଲିଆଗୁଡ଼ା	06/2020	2020-21 ରୁ 2024-25	2,900	3,77,000	1,13,100		37,700	75,400
6	ବାରିପଦା	ସୁକୁଆପଦା ପଥର ପାହାଡ -11	52/2015	2015-16 ରୁ 2019-20	572	1,02,388	30,716		10,235	20,481
7		ସୁକୁଆପଦା ପଥର ପାହାଡ -13	54/2015	2015-16 ରୁ 2019-20	1,584	2,24,928	67,478		22,493	44,985
8		ସୁକୁଆପଦା ପଥର ପାହାଡ -12	53/2015	2015-16 ରୁ 2019-20	2,309	3,74,058	1,12,217		37,412	74,805
9		ସୁକୁଆପଦା ପଥର ପାହାଡ -4	46/2015	2015-16 ରୁ 2019-20	1,294	3,89,494	1,16,848		38,955	77,893
10	କେନ୍ଦୁଝର	ମେସସି ଶ୍ରୀ ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର ଜନସ୍ତ୍ରକୃନର ଗୁଚିସିଲା ପଥର ଖଣି	06/2017-18	2018-19 ରୁ 2022-23	6,19,738	9,85,38,342	2,95,61,503	ଡହସିଲଦାର ଏବଂ ଖଣି ଅଧିକାରୀମାନେ ରୟାଲଟି ଏବଂ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦାବି କରିନଥିଲେ	0	0
11		ରଘୁନାଥପୁର ପଥର ଖଣି I ଏବଂ II	08/2020-21 ଏବଂ 02/2020-21	2020-21 ରୁ 2024-25	1,08,685	1,41,28,920	42,38,676		0	0
ମୋଟ ଅନୁକୃତ ଉତ୍ତୋଳନ					25,92,348	56,59,09,240	16,97,72,772		4,53,24,206	9,06,48,386

ପରିଶିଷ୍ଟ -VII

(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା 3.2.6)

ଖଣି ଅନୁମତି ଅଧିନରେ ଅଧିକ ବାଲି ଏବଂ ପଥର ଉତ୍ତୋଳନ ଉପରେ ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଂଶଦାନର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତି

(ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନାମ	ପଥର ଖଣି/ ଉତ୍ତ୍ ଏବଂ ଅନୁମତିପତ୍ର ଧାରକଙ୍କ ନାମ	ସାଇରତ ମାମଲା ନମ୍ବର/ ପଥର ଖାଦାନ ଅନୁମତି ନମ୍ବର	ଅବଧି	ଅନୁକୃତ ଉତ୍ତୋଳନ/ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ପରିମାଣ (ଟିକ୍ୟୁପି) (ସିସୁ ଏମ୍‌ରେ)	ରକ୍ଷାଲବ୍ଧିର ହାର	ରକ୍ଷାଲବ୍ଧି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କିତ	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦେୟ @ 30 ପ୍ରତିଶତ	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦେୟ	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	କେନ୍ଦୁଝର	ଖଜୁରିକୁଆନି ପଥର ଖଣି-1 ଏବଂ ଶିଉମ୍ କଣ୍ଡେଲ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	2562/01/2023-24, ତାରିଖ 11.07.2023	ଖଣି ଅନୁମତି ତାରିଖରୁ 90 ଦିନ	10,000	298	29,80,000	8,94,000	2,98,000	5,96,000
2			519/03/2022-23/ ତାରିଖ 15.02.2023		10,000	298	29,80,000	8,94,000	2,98,000	5,96,000
3			3801/02/2022-23, ତାରିଖ 28.09.2022		10,000	298	29,80,000	8,94,000	2,98,000	5,96,000
4			1657/01/2022-23, ତାରିଖ 13.05.2022		5,000	298	14,90,000	4,47,000	3,57,600	89,400
5			2885/01/201-22, ତାରିଖ 17.11.2021		12,000	298	35,76,000	10,72,800	3,57,600	7,15,200
6	ଡେଙ୍କାନାଳ	ବାବନ୍ଦା ବିଏସ୍‌କ୍ୟୁ 4/M/S ଗାୟତ୍ରୀ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଲିମିଟେଡ୍ ଡେଙ୍କାନାଳ	3/07.10.2020	ଖଣି ଅନୁମତି ତାରିଖରୁ 90 ଦିନ	5,000	130	6,50,000	1,95,000	1,56,000	39,000
7		ବାବନ୍ଦା ବିଏସ୍‌କ୍ୟୁ 4 /M/S ସିପି ଆରୋରା ଇଞ୍ଜିନିୟର୍ସ କୋଷ୍ଟାକ୍ଟରସ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ଡେଙ୍କାନାଳ	1/09.08.2023		13,827	130	17,97,510	5,39,253	1,67,990	3,71,263
8		ନିହାଲପ୍ରସାଦ ରୋଡ୍ ଧାତୁ ଖଣି - V /ଜଗବନ୍ଧୁ ଏଣ୍ଡରପ୍ରାଇଭେଟ୍ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	02/28.07.2021		11,111	130	14,44,430	4,33,329	4,11,107	22,222
9			02/04.02.2022		10,000	130	13,00,000	3,90,000	3,70,000	20,000
10		ବରିହାପୁର ପଥର ଖଣି /ଏନ୍‌ସିସି ଲିମିଟେଡ୍ ମୁକ୍ତାପୋଷି	7/2021 ତାରିଖ 04.03.2021		8,051	130	10,46,630	3,13,989	2,01,275	1,12,714
11	ନବରଙ୍ଗପୁର	ସିଉନି ପଥର ଖଣି/ ଶ୍ରୀ ଭେମ୍‌ଲି	2384/2022 ତାରିଖ 13.07.2022	ଖଣି ଅନୁମତି	1,000	130	1,30,000	39,000	14,000	25,000

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଖଣି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ନାମ	ପଥର ଖଣି/ ଉତ୍ପ ଏବଂ ଅନୁମତିପତ୍ର ଧାରକଙ୍କ ନାମ	ସାଇରତ ମାମଲା ନମ୍ବର/ ପଥର ଖାଦାନ ଅନୁମତି ନମ୍ବର	ଅବଧି	ଅନଧିକୃତ ଉତ୍ତୋଳନ/ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ପରିମାଣ (ଟିକ୍ୟୁଏସି) (ସିସୁ ଏମ୍ବରେ)	ରକ୍ଷାଲବ୍ଧିର ହାର	ରକ୍ଷାଲବ୍ଧି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କିତ	ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ଦେୟ @ 30 ପ୍ରତିଶତ	ଡିଏମ୍ଏଫ୍ ଦେୟ	ଡିଏମ୍ଏଫ୍‌ର ସ୍ୱଳ୍ପ ଆଦାୟ
12		ଶ୍ରୀନିବାସ ରାଓ ଏନ୍‌କେସି ପ୍ରଜେକ୍ଟ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ମ୍ୟାନେଜର	4473/2022 ତାରିଖ 31.12.2022	ତାରିଖରୁ 90 ଦିନ	1,000	130	1,30,000	39,000	7,000	32,000
13			08./2022-23 ତାରିଖ 16.01.2023		10,000	130	13,00,000	3,90,000	70,000	3,20,000
14			10./2022-23 ତାରିଖ 18.03.2023		5,000	130	6,50,000	1,95,000	35,000	1,60,000
15			13/2022-23 ତାରିଖ 23.05.2023		5,000	130	6,50,000	1,95,000	35,000	1,60,000
16			15/2022-23 ତାରିଖ 08.08.2023		5,000	130	6,50,000	1,95,000	35,000	1,60,000
17			ଚକାଛପର ପଥର ଖଣି/ ଶ୍ରୀ ବିମଳ କୃଷ୍ଣ ପାଲ, ଏଆର୍‌ସିଏଓଏନ୍‌ଏସ୍ ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକ୍ଚର ଆଣ୍ଡ କନଷ୍ଟ୍ରକ୍ସନ୍‌ସ୍ (ପ୍ରା) ଲିମିଟେଡ୍‌ର ପ୍ରଜେକ୍ଟ ମ୍ୟାନେଜର		478/2022 ତାରିଖ 10.02.2022	ଖଣି ଅନୁମତି ତାରିଖରୁ 90 ଦିନ	1,000	130	1,30,000	39,000
18	00/2022 ତାରିଖ 11.05.2022	5,000		130	6,50,000		1,95,000	65,000	1,30,000	
19	03/2022 ତାରିଖ 2.8.2022	9,665		130	12,56,450		3,76,935	1,25,645	2,51,290	
20	05/2022 ତାରିଖ 26.09.2022	20,000		130	26,00,000		7,80,000	2,60,000	5,20,000	
21	2878/2022 ତାରିଖ 30.08.2022	1,000		35	35,000		10,500	4,000	6,500	
22	ବୁରାହାଣ୍ଡି ବାଲି ଖଣି/ ଏନ୍‌କେସି ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ଶ୍ରୀ ଭେମ୍ପାଲି ଶ୍ରୀନିବାସ ରାଓ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ମ୍ୟାନେଜର		4475/2022 ତାରିଖ 31.12.2022	ଖଣି ଅନୁମତି ତାରିଖରୁ 90 ଦିନ	1,000	35	35,000	10,500	2,000	8,500
23			543/2023 ତାରିଖ 10.02.2023		5,000	35	1,75,000	52,500	10,000	42,500
24			878/2022 ତାରିଖ 18.03.2023		1,000	35	35,000	10,500	2,000	8,500
25			12/2023 ତାରିଖ 18.05.2023		5,000	35	1,75,000	52,500	10,000	42,500
26	ବାରିପଦା	ନାଟ୍ଟି ପଥର ଖଣି-II/ ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ଅଗରୱାଲ	02/2022-23 ତାରିଖ 28.02.2023		2,250	549	16,15,707	4,84,712	1,61,571	3,23,141
ମୋଟ ପଥର ଖାଦାନ ଅନୁମତିପତ୍ର					1,72,904	0	3,04,61,727	91,38,518	37,64,788	53,73,730

ପରିଶିଷ୍ଟ-VIII

(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁକ୍ରମ ସଂଖ୍ୟା 4.3.5)

2015-24 ମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ଜିଲ୍ଲାର ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଥିବା ଏଆଇ ସଂଖ୍ୟା	ପାଣ୍ଠି ଆବେଦନ	ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା	ମୋଟ ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା	ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇନଥିବା ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା	ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଧିନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା	ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଧିନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମ ସଂଖ୍ୟା	ତିଏମ୍‌ଏଫ୍ ଅଧିନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଣପ୍ରଭାବିତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ସଂଖ୍ୟା	ପ୍ରଭାବିତ ନଥିବା ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1.	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ	86	9,733.37	3,269	2,190	595	0	1,595	256	0	500	981	452.00
2.	ସ୍ଥାନୀୟ	90	8,193.42	6,470	1,731	891	314	526	232	96	476	1,243	531.32
	ମୋଟ	176	17,926.79	9,739	3,921	1,486	314	2,121	488	96	976	2,224	983.32

(ଉତ୍ସ: ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସୂଚନା)

ପରିଶିଷ୍ଟ - IX

(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା 4.3.8)

କେନ୍ଦୁଝରର ଟ୍ରଷ୍ଟି ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅତିରିକ୍ତ ମଞ୍ଜୁରୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଟ୍ରଷ୍ଟି ବୋର୍ଡ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ			ସମାକ୍ଷାକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା		ବିଓଟି ଏବଂ ଇସିରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇନଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ	
ଟ୍ରଷ୍ଟି ବୋର୍ଡ ବୈଠକ	ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପର ସଂଖ୍ୟା ଭେଦାତ୍ମକ ଅଧିକ (-)/କମ୍ (+)	ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପରିମାଣ ଭେଦାତ୍ମକ ଅଧିକ (-)/କମ୍ (+)
ପ୍ରଥମ	0	0	0	0.00	0	0.00
ଦ୍ଵିତୀୟ	459	378.89	435	758.00	24	-379.11
ତୃତୀୟ	467	0	39	1,530.54	428	-1,530.54
ଚତୁର୍ଥ	217	209.24	88	112.32	129	96.92
ପଞ୍ଚମ	9	0	6	1.90	3	-1.90
ଷଷ୍ଠ	371	1,988.14	175	1,016.48	196	971.66
ସପ୍ତମ	57	114.02	301	1,474.83	-244	-1,360.81
ଅଷ୍ଟମ	52	1,219.97	68	924.76	-16	295.21
ନବମ	64	0	374	820.34	-310	-820.34
ଦଶମ	250	1,932.61	697	1,481.71	-447	450.90
ଏକାଦଶ	534	6,598.86	1,068	1,595.43	-534	5,003.43
କୋଣସି ବିବି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ	0	0	18	17.05	-18	-17.05
ମୋଟ	2,480	12,441.73	3,269	9,733.37	-789	2,708.37
ଅଷ୍ଟମ ଇସି	32	43.42	0	0	32	43.42
ମୋଟ	2,512	12,485.15	3,269	9,733.37	-757	2,751.79

(ଉତ୍ସ: ଡିଏମଏଫ୍, କେନ୍ଦୁଝରରୁ ସଂଗୃହୀତ ସୂଚନା)

ପରିଶିଷ୍ଟ-X

(ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା 5.2)

ଫ୍ଲେକ୍ସି ଆକାଉଣ୍ଟ ଗ୍ରହଣ ନକରିବା ଯୋଗୁଁ କ୍ଷତି ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ

ଅବଧି	ବ୍ୟାଙ୍କ ଆକାଉଣ୍ଟ ନମର	ଅର୍ଜିତ ପ୍ରକୃତ ସୁଧ	ଫ୍ଲୋଟି ଆକାଉଣ୍ଟ ଉପରେ 6.75% ହାରରେ ସୁଧ	ବିଭେଦକ ସୁଧ
2015-16	ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ, ନବରଙ୍ଗପୁର/ 558210210000021	0	1,482	1,482
2016-17		0	1,95,457	1,95,457
2017-18		0	5,41,921	5,41,921
2018-19		3,77,483	7,66,817	3,89,334
2019-20		3,02,534	5,06,356	2,03,822
2020-21		1,58,763	3,33,022	1,74,259
2021-22		52,281	1,08,980	56,699
2022-23		1,33,153	2,91,146	1,57,993
2023-24		2,87,412	6,46,113	3,58,701
2015-16		ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ମୁଖ୍ୟ ଶାଖା (ଡେଙ୍କାନାଲ)/ 35564945985	0	0
2016-17	92,104		1,55,057	62,953
2017-18	45,264		80,242	34,978
2018-19	52,290		1,03,039	50,749
2017-18	ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ବରୋଦା, ଡେଙ୍କାନାଲ/ 30180100006271	41,219	76,463	35,244
2018-19		13,01,145	55,93,256	42,92,111
2019-20		34,19,873	62,07,242	27,87,369
2020-21		38,40,740	75,02,383	36,61,643
2021-22		27,10,293	51,39,447	24,29,154
2022-23		32,69,567	78,77,753	46,08,186
2023-24		51,51,142	89,28,188	37,77,046
2019-20	ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଡେଙ୍କାନାଲ/ 3732377167	1,66,999	2,77,730	1,10,731
2020-21		3,50,299	9,52,038	6,01,739
2021-22		3,94,662	8,25,169	4,30,507
2022-23		5,29,896	12,86,913	7,57,017
2023-24		6,00,787	13,21,136	7,20,349
2016-17	ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲାଲ୍ ବଜାର (ବାରିପଦା)/ 550110510002988	0	21,75,097	21,75,097
2017-18		53,93,510	85,56,801	31,63,291
2018-19		1,04,58,903	1,77,95,974	73,37,071
2019-20		1,82,03,759	3,11,26,106	1,29,22,347
2020-21		1,74,06,957	3,77,13,471	2,03,06,514
2021-22		59,00,835	1,38,30,650	79,29,815
2022-23		68,08,405	1,43,54,550	75,46,145
2023-24		55,90,686	1,26,73,866	70,83,180
ମୋଟ		9,30,40,961	18,79,43,865	9,49,02,904

ପରିଶିଷ୍ଟ-XI

(ସାହର୍ଦ୍ଦ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସଂଖ୍ୟା 6.6.2)

ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାରେ ନିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଦରମା ପାଉଥିବା ଏମ୍ବିବିଏସ୍/ ଦତ୍ତ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ବିବରଣୀ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବୃତ୍ତି

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଜିଲ୍ଲାର ନାମ	ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବର୍ଗ	ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	ଦେୟ ପରିମାଣ	ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ/ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ପରିମାଣ	2015-24 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ
1	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ବିଶେଷଜ୍ଞ	28	8,89,36,632	28,83,50,000	19,94,13,368
2	କେନ୍ଦୁଝର	ବିଶେଷଜ୍ଞ	55	8,64,74,270	25,20,02,015	16,55,27,745
3	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	ଏମ୍ବିବିଏସ୍/ ଦତ୍ତ ଚିକିତ୍ସକ	40	9,07,55,668	13,20,42,600	4,12,86,932
4	କେନ୍ଦୁଝର	ଏମ୍ବିବିଏସ୍/ ଦତ୍ତ ଚିକିତ୍ସକ	58	6,98,38,389	10,30,47,484	3,32,09,095
ମୋଟ			181	33,60,04,959	77,54,42,099	43,94,37,140

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଶବ୍ଦକୋଷ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନା
1.	ଏଆଣ୍ଡ	ହିସାବ ଏବଂ ହକଦାରୀ
2.	ଏଏ	ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ
3.	ଏଏଆର୍ଏସ୍	ବାର୍ଷିକ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ
4.	ଏଏମ୍‌ସି	ବାର୍ଷିକ ମାଷ୍ଟର ସକ୍ଟୁଲାର୍
5.	ଏଏମ୍‌ସି	ବାର୍ଷିକ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଦେୟ
6.	ଏଆର୍‌ସି	ଉନ୍ନତ ପୁନର୍ବିସ୍ତର କେନ୍ଦ୍ର
7.	ଏଆର୍‌ଏସ୍	ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକ
8.	ଏଏସ୍‌ଏଚ୍‌ଏ	ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସାମାଜିକ ସାଧୁତା କର୍ମୀ
9.	ଏଏସ୍‌ପି	ହାରାହାରି ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ
10.	ବିଡିଓ	ବୁକ୍ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ
11.	ବିଓଆଇ	ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ
12.	ବିଓଟି	ଗ୍ରୁପ୍ ବୋର୍ଡ
13.	ସିଏଜି	ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ
14.	ସିଏଏମ୍‌ପି	ପ୍ରେରଣାଦାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋଷ୍ଠୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ
15.	ସିଏ	ଗୁରୁତ୍ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ
16.	ସିବି	ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷ
17.	ସିସି	ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ୍
18.	ସିଡିଏମ୍‌ଆଣ୍ଡପିଏଚ୍‌ଏଚ୍‌ଏ	ମୁଖ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ଟିକିସ୍ ଏବଂ ଜନସାଧୁତା ଅଧିକାରୀ
19.	ସିଇଓ	ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ
20.	ସିଇଏସ୍‌ଡିପି	ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସାମାଜିକ ବିକାଶ କେନ୍ଦ୍ର - ପାଠଶାଳା
21.	ସିଜିଏଚ୍‌ଏସ୍	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ ସାଧୁତା ଯୋଜନା
22.	ସିଜିଏସ୍‌ଟି	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ସେବା କର
23.	ସିଆଇପିଇଟି	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପେଟ୍ରୋକେମିକାଲ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
24.	ସିଏମ୍‌ଆର୍‌ଏଫ୍	ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ରିଲିଫ୍ ପାଣ୍ଠି
25.	କୋଭିଡ୍-19	କରୋନା ଭାଇରସ୍ ରୋଗ 2019
26.	ସିଟିଟିସି	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉପକରଣ କକ୍ଷ ଏବଂ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ର
27.	ଡିସି-କମ୍-ଏସିଏସ୍	ଉନ୍ନୟନ କମିଶନର ତଥା ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ସଚିବ
28.	ଡିଡିଏମ୍	ଖଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
29.	ଡିଡିଓ	ଉଠାଣ ଏବଂ ବିତରଣ ଅଧିକାରୀ
30.	ଡିଇଓ	ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ
31.	ଡିଏଫ୍‌ଓ	ବନଖଣ୍ଡ ଅଧିକାରୀ
32.	ଡିଏଚ୍‌ଏଚ୍	ଜିଲ୍ଲା ମୁଖ୍ୟାଳୟ ତାତ୍ତ୍ୱଗୋନା
33.	ଡିଆଇସି	ଜିଲ୍ଲା ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର
34.	ଡିଏଲ୍‌ସି	ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ କମିଟି
35.	ଡିଏମ୍	ଡିଭିଜନାଲ୍ ପରିଚାଳକ
36.	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍	ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପାଉଣ୍ଡେସନ୍
37.	ଡିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଟି	ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପାଉଣ୍ଡେସନ୍ ଟ୍ରଷ୍ଟ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନା
38.	ଡିଏମ୍ଆର୍	ଡିଜିଟାଲ୍ ମେଡିକାଲ୍ ରେକର୍ଡ୍ ସିଷ୍ଟମ୍
39.	ଡିଓଏମ୍ଜି	ଖଣି ଏବଂ ଭୂତତ୍ତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
40.	ଡିଓଏମ୍ଏମ୍	ଲଘୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ
41.	ଡିଓଏସ୍	ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀମାନେ
42.	ଡିପିସିଏସ୍	ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଯୋଜକମାନେ
43.	ଡିପିଏମ୍	ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳକ
44.	ଡିଆରଡିଏ	ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମୀଣ ବିକାଶ ଏଜେନ୍ସି
45.	ଡିଏସ୍ଏସ୍‌ଓ	ଜିଲ୍ଲା ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଅଧିକାରୀ
46.	ଡିଡବ୍ଲ୍ୟୁଓ	ଜିଲ୍ଲା କଲ୍ୟାଣ ଅଧିକାରୀ
47.	ଇଆଣ୍ଡିଆଇ ଏଲ୍‌ଏଲ୍‌ପି	ଅନେକ୍ସ ଏବଂ ଯଙ୍ଗ ଲିମିଟେଡ୍ ଦାୟିତ୍ୱ ସହଭାଗୀତା
48.	ଇଏ	କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଏଜେନ୍ସିଗୁଡ଼ିକ
49.	ଇସି	କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କମିଟି
50.	ଇଇ	କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଯନ୍ତ୍ରଣା
51.	ଇଓ	କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ
52.	ଏଫ୍‌ଡି	ଅର୍ଥ ବିଭାଗ
53.	ଏଫ୍‌ଡ୍‌ଆଇ	ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ
54.	ଜିଏ	ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
55.	ଜିଏଆଇପିଜି	ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଅଭିଯୋଗ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
56.	ଜିସିଇ	ସରକାରୀ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
57.	ଜିଆଇ	ଗାଲଭାନାଇଜେଡ୍ ଲୁହା
58.	ଜିଆଇଏସ୍	ଭୌଗୋଳିକ ସୂଚନା ପ୍ରଣାଳୀ
59.	ଜିଏମ୍	ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ
60.	ଜିଓଆଇ	ଭାରତ ସରକାର
61.	ଜିଓଓ	ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
62.	ଜିପିଏସ୍	ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତଗୁଡ଼ିକ
63.	ଜିଏସ୍‌ଟି	ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା କର
64.	ଏର୍‌ଆଇଏଫ୍‌ଡବ୍ଲ୍ୟୁ	ସାସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
65.	ଏର୍‌ଏମ୍‌ଆଇଏସ୍	ଉଚ୍ଚ ଖୁଣ୍ଟ ଆଲୋକାଙ୍କରଣ ପ୍ରଣାଳୀ
66.	ଆଇ3ଏମ୍‌ଏସ୍	ସମନ୍ୱିତ ଖଣି ଏବଂ ଖଣିଜ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଣାଳୀ
67.	ଆଇଏ	କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି
68.	ଆଇବିଏମ୍	ଭାରତୀୟ ଖଣି ବ୍ୟବସାୟ
69.	ଆଇସିୟୁ	ପ୍ରଗତି ଯତ୍ନ ଯୁକ୍ତି
70.	ଆଇଡିସିଓ	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ନିଗମ
71.	ଆଇପିଡି	ଅନ୍ତର୍ଭିତ୍ତ ରୋଗୀ
72.	ଆଇଟି	ଆୟ କର
73.	ଆଇଟିଡିଏ	ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ଏଜେନ୍ସି
74.	ଆଇଟିଆଇ	ଶିଳ୍ପ ତାଲିମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
75.	ଜେପିଭି	ମିଳିତ ଭୌତିକ ଯାତ୍ରା
76.	କେଆଇଆଇଟି	କଳିଙ୍ଗ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନା
77.	ଏମ୍‌ସି	ଖଣିଜ ରିଆଡି ନିୟମ 1960
78.	ଏମ୍‌ସିଏସ୍	ଖଣି ସର୍ବଲଗୁଡିକ
79.	ଏମ୍‌ଇଏସ୍‌ପିଏଲ୍	ମ୍ୟାକ୍‌ଡୁଓର୍ଥ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ସିଷ୍ଟମ ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡ୍
80.	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର‌ଇଜିଏ	ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମାଣ ନିଯୁକ୍ତି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅଧିନିୟମ
81.	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆର‌ଇଜିଏସ୍	ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମାଣ ନିଯୁକ୍ତି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯୋଜନା
82.	ଏମ୍‌ଜିଜୁଏ	ସର୍ବନିମ୍ନ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପରିମାଣ
83.	ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଡିଆର୍	ଖଣି ଓ ଖଣିଜ ବିକାଶ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ
84.	ଏମ୍‌ଏମ୍‌ଜି	ମୋବାଇଲ୍ ମେଡିକାଲ ଭ୍ୟାନ
85.	ଏମ୍‌ଓଏସ୍	ଖଣି ଅଧିକାରମାନେ
86.	ଏମ୍‌ଓ	ଚିକିତ୍ସା ଅଧିକାରୀ
87.	ଏମ୍‌ଓୟୁ	ବୁଝାମଣାପତ୍ର
88.	ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଏମ୍‌ଇ	ସୂକ୍ଷ୍ମ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ
89.	ଏମ୍‌ଟି	ପରିଚାଳନା ଗ୍ରନ୍ଥ
90.	ଏନ୍‌ଏଚ୍‌ଏମ୍	ଜାତୀୟ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ମିଶନ
91.	ଏନ୍‌ଆଇସିୟୁ	ନବଜାତ ପ୍ରଗାଢ଼ ଯତ୍ନ ଯୁନିଟ୍
92.	ଏନ୍‌ଏମ୍‌ସି	ଜାତୀୟ ଚିକିତ୍ସା ଆୟୋଗ
93.	ଏନ୍‌ଏସ୍‌କ୍ୟୁଏଫ୍	ଜାତୀୟ ଦକ୍ଷତା ଯୋଗ୍ୟତା ଡ୍ରାଫ୍ଟ
94.	ଏନ୍‌ଟିପିସି	ଜାତୀୟ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ
95.	ଓଆଣ୍ଡଏମ୍	କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ
96.	ଓଏଭିଏସ୍	ଓଡିଶା ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡିକ
97.	ଓସିଏମ୍‌ଆର୍	ଓଡିଶାର ଚିକିତ୍ସା ପଞ୍ଚାକ୍ଷରଣ ପରିଷଦ
98.	ଓଡିଏମ୍‌ଏଫ୍	ଓଡିଶା ଜିଲ୍ଲା ଖଣିଜ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ନିୟମାବଳୀ
99.	ଓଏଫ୍‌ଡିସି	ଓଡିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ
100.	ଓଜିଏଫ୍‌ଆର୍	ଓଡିଶା ସାଧାରଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟମାବଳୀ
101.	ଓଏଲ୍‌ଏ	ଓଡିଶା ବିଧାନସଭା
102.	ଓଏଲ୍‌ଏମ୍	ଓଡିଶା ଜାବିକା ମିଶନ୍
103.	ଓଏମ୍	କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ
104.	ଓଏମ୍‌ବିଏଡିସି	ଓଡିଶା ଖଣିଜ ଧାରକ କ୍ଷେତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ
105.	ଓଏମ୍‌ଏମ୍‌ସି	ଓଡିଶା ଲଘୁ ଖଣିଜ ସାମଗ୍ରୀ ରିଆଡି ନିୟମ, 2016
106.	ଓପିଡିବ୍ୟୁଡି	ଓଡିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ କୋଡ୍
107.	ଓଆର୍‌ଏସ୍‌ଏସି	ଓଡିଶା ମହାକାଶ ପ୍ରୟୋଗ କେନ୍ଦ୍ର
108.	ଓଏସ୍‌ଆଇସି	ଓଡିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ
109.	ଓଟିସି	ଓଡିଶା ଟ୍ରେଡିଙ୍ଗ କୋଡ୍
110.	ପିଆଣ୍ଡସି	ଯୋଜନା ଏବଂ ସଂଯୋଜନ ବିଭାଗ
111.	ପିଡି	ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
112.	ପିଡିଏଫ୍	ପୋର୍ଟେବଲ୍ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ଫର୍ମାଟ୍
113.	ପିଡିଏସ୍	ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ
114.	ପିଆଇସିୟୁ	ଶିଶୁ ପ୍ରଗାଢ଼ ଯତ୍ନ ଯୁନିଟ୍
115.	ପିଏମ୍‌କେକେକେଡ୍ରାଲ୍	ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଖଣିଜ କ୍ଷେତ୍ର କଲ୍ୟାଣ ଯୋଜନା
116.	ପିଏମ୍‌ୟୁ	କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା ଯୁନିଟ୍

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନା
117.	ପିପିଲ	ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁରକ୍ଷା ଉପକରଣ
118.	ପିପିଜି	ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ରୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ 2012
119.	ପିପିପି	ଜନସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସହଭାଗୀତା
120.	ପିଆରଆଣ୍ଡଟିଡବ୍ଲ୍ୟୁ	ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଏବଂ ପାନୀୟ ଜଳ ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
121.	ପିଆରଆଇ	ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ
122.	ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
123.	ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି	ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତି
124.	ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍	ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ
125.	କ୍ୟୁସିବିଏସ୍	ଗୁଣବତ୍ତା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟଭିତ୍ତିକ ଚୟନ
126.	ଆରଆଣ୍ଡବି	ସଡକ ଏବଂ କୋଠା
127.	ଆରଆଣ୍ଡଟିଏମ୍	ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚ୍ଛଳନା
128.	ଆରଏ	ଚଳନ୍ତି ଖାତା
129.	ଆରଏଫ୍‌ପି	ପ୍ରସାବ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ
130.	ଆରଜିଏର୍	ରାଉରକେଲା ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନା
131.	ଆରଆଇସି	ଆଞ୍ଚଳିକ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର
132.	ଆରଆଇସି	ଗ୍ରାମୀଣ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର
133.	ଆରଓବି	ଚେଲ ଓଭର ବ୍ରିଜ୍
134.	ଆରପିଏଲ୍	ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ସାକ୍ଷୁତି
135.	ଆରପିଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍	ଗ୍ରାମୀଣ ପାଇପ୍ ଜଳ ଯୋଗାଣ
136.	ଆରଆରଟି	ଦୃଢ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଦଳ
137.	ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଡି	ଗ୍ରାମୀଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଡିଭିଜନ୍
138.	ଆରଡବ୍ଲ୍ୟୁଏସ୍‌ଏସ୍	ଗ୍ରାମୀଣ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା
139.	ଏସଆଣ୍ଡଏମ୍	ଇସ୍ମାତ ଏବଂ ଖଣି ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
140.	ଏସଆଣ୍ଡଓଇଏସ୍	କ୍ରୀଡା ଏବଂ ଯୁବସେବା
141.	ଏସଆଣ୍ଡଓଇଏସ୍	କ୍ରୀଡା ଏବଂ ଯୁବସେବା ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
142.	ଏସବି	ସଞ୍ଚୟ ବ୍ୟାଙ୍କ
143.	ଏସବିଆଇ	ସ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ
144.	ଏସବିଏମ୍-ଜି	ସକ୍ଷ୍ମ ଭାରତ ମିଶନ-ଗ୍ରାମୀଣ
145.	ଏସସିଏମ୍‌ଆର	ରାଜ୍ୟ ଡାକ୍ତରୀ ପଞ୍ଜୀକରଣ ପରିଷଦ
146.	ଏସସିଏମ୍‌ଏସ୍	ଖଣି କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ପରିଷଦ
147.	ଏସଡି	ସୁରକ୍ଷା ଜମା
148.	ଏସଡିଏର୍	ସବ୍ ଡିଭିଜନାଲ ହସ୍ପିଟାଲ୍
149.	ଏସଇ	ଅଧିକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରଣା
150.	ଏସଜିଏସ୍‌ଟି	ରାଜ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସେବା କର
151.	ଏସଏଚ୍‌ଜି	ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ
152.	ଏସଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି	ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି
153.	ଏସପି	ପୋଲିସ ଅଧିକ୍ଷକ
154.	ଏସଆର	ସହାୟକ ନିୟମାବଳୀ
155.	ଏସଏସ୍‌ଏ	ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ
156.	ଏସଡିଆଣ୍ଡଏସ୍‌ସି	ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ସଂକ୍ଷେପଣ	ବର୍ଣ୍ଣନା
157.	ସ୍ୱଚ୍ଛତା	ସ୍ୱଚ୍ଛକାଳୀନ ତାଲିମ
158.	ଚିତ୍ତ	ମିଥାତ୍ ଜମା
159.	ଚିତ୍ତସିଦ୍ଧି	ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ସମବାୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
160.	ଚିତ୍ତସ୍ଥ	ଉତ୍ତରୁ କର କଟାଯିବା
161.	ଚିପ୍ପି	ଗମନାଗମନ ପାସ୍
162.	ସ୍ତୁତି	ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର
163.	ସ୍ତୁତ୍ୟାବି	ସହରୀ ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସ୍ଥା
164.	ସ୍ତୁତ୍ୟନ୍ତପ୍ତି	ମିଳିତ ଜାତିସଙ୍ଘ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
165.	ଭିକ୍ଷା	ଭାଉଚର ସ୍ତ୍ରୀୟ ସଂଜ୍ଞା
166.	ତତ୍ତ୍ୱସମ୍ପର୍କାବଳୀ	କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଲେଖା ପରିଚ୍ଛେଦନା ସୂଚନା ପ୍ରଣାଳୀ

© ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଓଡ଼ିଆ ମହାସମୀକ୍ଷକ

www.cag.gov.in

<https://cag.gov.in/ag2/odisha/en>

